הארץ

1.10 ש"ח יום א' כ"ט בכסלו תשמ"ח, 20 בדצמבר 1987 VOL.68/20863 DECEMBER 20 1987 איתורית 7549111, מנוי 1606 בבית 7525694

חשמלאי דפוס
אבי באט – חשמלאי ראשי
מתח גבוה + נמוך
מוסמך לתיקשורת מחשבים
שרות 24 שעות ביממה

המהומות התפשטו למזרח־ירושלים והיקפן "החמור ביותר מאז 1967"

ההתפרעויות היו מאורגנות – צעירים מעזה הגיעו למזרח ירושלים והנהיגו המתפרעים ● ב־6 שעות של מהומות אתמול נפצעו קל 3 שוטרים ו־33 תושבים נעצרו ● המתפרעים גרמו נזק כבד לשלושה סניפי בנקים במזרח העיר ● שני תושבים במחנה בורייג' ברצועת עזה נהרגו ביום ו' מיריות חיילי צה"ל ● גורמי ביטחון חוששים מנסיונות לפגוע בטכסי חג־המולד בבית־לחם השבוע

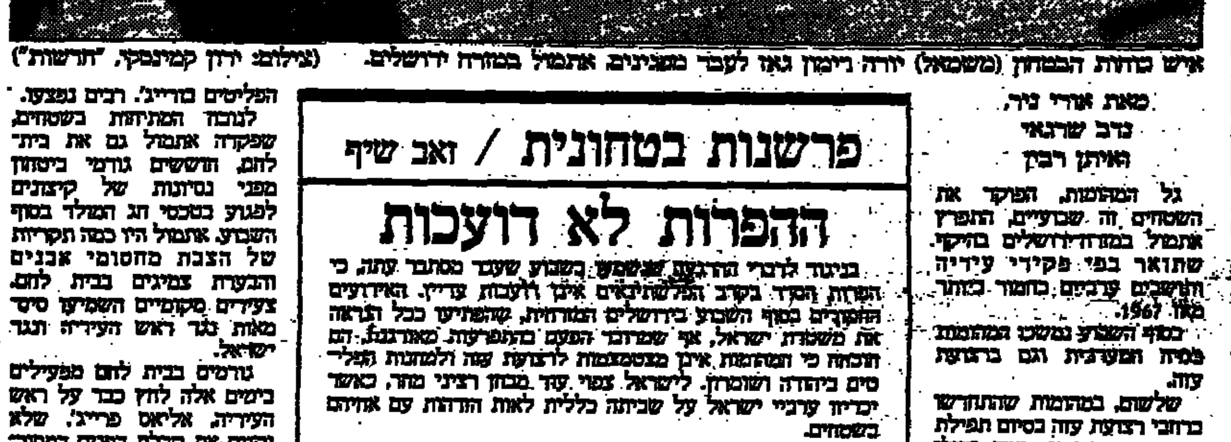

איש כוחות הבטחון (משמאל) יורה רימון גאז לעבר מפגינים אתמול במזרח ירושלים. (צילום: ירון קמינסקי, "הרשות")

מאת אורי ניר, נדב שרגאי ואיתן רבין

גל המהומות, הפוקד את השטחים זה שבועיים, התפרץ אתמול במזרח־ירושלים בהיקף, שתואר בפי פקידי עירייה ותושבים ערביים כחמור ביותר מאז 1967.

בסוף השבוע נמשכו המהומות בגדה המערבית וגם ברצועת עזה.

שלשום, במהומות שהתחוללו ברחובי רצועת עזה בסיום תפילת יום שישי, נהרגו מאש חיילי צה"ל שני תושבים ממחנה הפליטים בורייג'. רבים נפצעו.

לנוכח המתיחות בשטחים, שפקדה אתמול גם את בית־לחם, חוששים גורמי ביטחון מפני נסיונות של קיצונים לפגוע בטכסי חג המולד בסוף השבוע. אתמול היו כמה תקריות של הצבת מחסומי אבנים והבערת צמיגים בבית לחם. צעירים מקומיים השמיעו סיסמאות נגד ראש העיריה ונגד ישראל.

גורמים בבית לחם מפעילים בימים אלה לחץ כבד על ראש העיריה, אליאס פריג', שלא יקיים את קבלת הפנים המסור־

(סוף בעמוד 5)

פרשנות בטחונית / זאב שיף

ההפרות לא דועכות

בניגוד לדברי הרגעה שנשמעו בשבוע שעבר מסתבר עתה, כי הפרות הסדר בקרב הפלשתינאים אינן דועכות עדיין. האירועים החמורים בסוף השבוע בירושלים המזרחית, שהפתיעו ככל הנראה את משמרת ישראל, אף שמרבית העם בהתפרעות מאורגנת, הם תוכחה כי המהומות אינן מצטמצמות לרצועת עזה ולמחנות הפליטים ביהודה ושומרון. לישראל צפוי עוד מבחן רציני מחר, כאשר יכריזו ערביי ישראל על שביתה כללית לאות הזדהות עם אחיהם בשטחים.

(סוף בעמוד 5)

מובארק קיים דיון עם עוזריו וקרא לישראל "להפסיק הדיכוי"

דובר הבית הלבן: רייגן מודאג מההתדרדרות ● נציג בריטניה באו"ם: ישראל הגזימה בהפעלת כוחות ● חששות בסקנדינוויה לגל ביטולי נסיעות לישראל ● ההצבעה במועצת הבטחון נדחתה ● אהדה לישראל – בעיתון בדרום־אפריקה: "אנו וישראל במצב דומה"

קהיר (ע"צ). מצרים קוראת לישראל "לשים קץ לרדיפות ולדיכוי בשטחים הערביים הכבושים". כך נאמר בגילוי דעת של ממשלת מצרים. ההודעה שודרה ברדיו קהיר, בתום ישיבה של הנשיא מובארק עם עוזריו הקרובים. ההודעה מדגישה כי מובארק עוקב "בדאגה רבה אחרי המאורעות העקובים מדם בגדה המערבית

(סוף בעמוד 6)

מחר שביתה כללית במיגזר הערבי במחאה על "מרחץ הדמים בשטחים"

נבחרי הציבור הערבי החליטו בכינוס בשפרעם: השביתה תיקרא "יום השלום" ● קראו ליהודים להשתתף בפעולות המחאה, ולערבים – להימנע מהפרות סדר ופעולות אלימות

מאת עטאללה מנצור, סופר "הארץ" בגליל

נבחרי הציבור הערבי בישראל החליטו לקרוא לשביתה כללית במגזר הערבי – מחר, במחאה על "מרחץ הדמים" בשטחים, ולאות סולידריות עם "אחינו" שם.

השביתה תיקרא "יום השלום", בקריאה לשלום ישראלי – פלשתיני, שייחתם לאחר

(סוף בעמוד 2)

1500 בהפגנת שלום עכשיו אתמול

ההפגנה – ברחבת מוזיאון תל־אביב ● בין הנואמים: יו"ר אגודת הרופאים בעזה

מאת נורית אמיתי

"באתי מעזה, מתוך ההרג והדם: מאתיים חמישים פצועים טופלו עד כה", סיפר אתמול לבאי עצרת המחאה של תנועת "שלום עכשיו" ד"ר זכריה אל עגרה, יושב ראש אגודת הרופאים הלא ממשלתיים בעזה. זו פעם ראשונה שתושב השטחים מופיע בעצרת "שלום עכשיו". אנשי התנועה ביקשו אתמול וקיבלו את אישור הממשל הצבאי להופעתו של ד"ר אל עגרה. "כל מה שקרה התרחש בגלל הכיבוש", הדגיש הרופא וציין, כי ישתף פעולה עם כל גוף פוליטי שירצה לסייע להם.

מאות מפגינים נושאי אבוקות ושלטים "די לכיבוש – שלום ישראל־פלשתין עכשיו" יצאו אתמול ב־5 אחר הצהרים מפינת הרחובות דיזנגוף - שדרות בן גוריון לכיוון רחבת מוזיאון תל אביב, שבה התקיימה עצרת "שלום עכשיו".

כשהגיעו המפגינים לרחוב פרישמן אירעה תקרית בין חבר הכנסת צ'רלי ביטון לבין מפקד מרחב ירקון, ניצב משנה אריה ביבי. נצ"מ ביבי ביקש מביטון לעלות למדרכה ולשמור על סדר במהלך ההפגנה. ביטון התפרץ לעבר הקצין וכינה אותו "מסריח". במשטרת מחוז תל אביב נמסר בתגובה, כי התנהגותו של חבר הכנסת ביטון תיבדק מבחינה מקצועית.

עם הגיעם של מפגיני "הצעד־

(סוף בעמוד 5)

אנשי "שלום עכשיו" מפגינים, אמש ליד מוזיאון ת"א. (צילום: עודי קרן)

צעדים משמעתיים כלפי קצין ו־2 נגדים על ליל הגלשנים

כך המליץ האלוף מתן וילנאי בדו"ח לרמטכ"ל ● הגיש שורת המלצות בתחום המבצעי והערכי ● הרמטכ"ל ידון בהן בקרוב

מאת ראובן פדהצור, סופרו הצבאי של "הארץ"

נגד קצין ושני נגדים, הקשורים באירועי ליל הגלשנים, ינקוט צה"ל צעדים משמעתיים.

כך המליץ האלוף מתן וילנאי בדו"ח המסכם שהגיש לרמטכ"ל לפני כמה ימים.

האלוף וילנאי מונה בידי הרמטכ"ל לבדוק את גורמות ההתנהגות של החיילים והקצינים במחנה הנח"ל בליל הגלשנים. לאחר הבדיקות שעשה, הגיש וילנאי שורת המלצות בתחום המבצעי והערכי.

הרמטכ"ל, דן שומרון, יקיים בימים הקרובים דיונים בהמלצותיו של האלוף וילנאי, ואחריהם יוחלט אלו המלצות יאמץ צה"ל.

שמיר: הצבעה על התקציב – היום; העבודה: לדחות

הצעה במערך: היטל רכב ומס יסף במקום הקיצוצים בחינוך ובבריאות; האוצר – נגד ● גבון: התקציב – "אנטי חברתי"

מאת אילן שחורי, צבי זרחיה ונילי מנדלר

ראש הממשלה, יצחק שמיר, דחה את תביעת מפלגת העבודה שלא להביא הבוקר את תקציב המדינה להצבעה בישיבת הממשלה. שרי העבודה יתכנסו הבוקר לפני הישיבה לקבוע את עמדתם.

שמיר קבע אמש את עמדתו לאחר שהתייעץ השבת עם ראשי הליכוד. שמיר אמר אתמול כי אין סיבה מיוחדת לדחות את ההצבעה, והיא תתקיים בתום הדיון, לאחר שכל השרים יביעו בו את דעתם.

דרישת העבודה לדחות את ההצבעה, ולקיים דיון בקבינט הכלכלי, באה לאחר ששרי העבודה נועדו ביום ו' עם מזכ"ל ההסתדרות, ועם אחדים מחברי הוועדה המרכזת, בלשכתו של מזכ"ל המפלגה, ח"כ עוזי ברעם.

בתום הפגישה, שהיתה ראשונה מסוגה ביחסי מפלגת העבודה וההסתדרות, הוחלט כי יש לערוך שינויים של ממש בהצעת התקציב כהגיש שר האוצר, בתחומי החינוך, הבריאות, ההתיישבות, ערי הפיתוח, והיצוא. כמו כן הוחלט להתנגד להנהגת תשלומים במערכת הבריאות והחינוך. שרי העבודה ובכירי ההסתדרות סיכמו כי מסגרת התקציב סבירה, אך יש לשנות את העדיפות החלוקה הפנימית. מוצע להטיל על הקבינט הכלכלי לבוא תחילה לידי סיכומים משותפים, ורק לאחר מכן להגיש את הצעת ביסים להצבעה.

יו"ר סיעת הליכוד בכנסת, ח"כ חיים קופמן, יצא אתמול בחריפות נגד עמדת מפלגת העבודה. לדברי קופמן, מפלגת העבודה פועלת כעת כאופוזיציה, ולכן מקומה הוא מחוץ לממשלה. לדבריו, מפלגת העבודה

(סוף בעמוד 5)

גארי קספרוב – אלוף העולם בשחמט למשך 3 השנים הבאות

הכניע אמש את יריבו, אנטולי קארפוב, ב־64 מסעים, במשחק האחרון בתחרות בסוויליה שבספרד ● יקבל 1.32 מיליון דולר

(ע"ד). אלוף העולם בשחמט, גארי קספרוב, שמר בשבת על תוארו לאחר שהכניע את יריבו, אנטולי קארפוב, ב־64 מסעים, במשחק האחרון בתחרות בסוויליה שבספרד.

קספרוב (24), הפריך את נבואות המומחים, והתאושש באורח דרמטי בסוף התחרות, לאחר שהטוען לכתר קארפוב ניצח במשחק הקודם, ה־23 בתחרות.

שלשום הופסק המשחק ה־24, אחרי 51 מסעים, ביתרון קל של קספרוב. קארפוב היה עצבני וסמוך להפסקת המשחק נקלע לדוחק זמן. הוא נאלץ לבצע שמונה מסעים בפחות מדקה, ובתם הקריב רגלי יקר, שמתברר כי סלל את הדרך לנצחונו של קספרוב במשחק, ובתחרות כולה.

קספרוב ישמור על תוארו בשלוש השנים הקרובות.

נצחונו במשחק האחרון העמיד את התוצאה על 12 נקודות לכל מתחרה, ועל־פי תקנון התחרות – קספרוב שומר על תואר האלוף.

לאחר הניצחון, הפריכו שני המתמודדים את השמועות על המתיחות השוררת ביניהם, נותרו על הבימה וניתחו יחדיו את המשחק. המון חובבי שחמט פרץ לאולם הראשי של תיאטרון לופה דה וגה, וצפה בזוויה נדירה זו. ההמון פרץ בתשואות רמות כששני השחקנים ירדו לבסוף מן הבימה.

נצחונו של קספרוב מעניק לו פרס בסך 1.32 מיליון דולר. אולם, למעשה, יישאר בידו סכום קטן בהרבה אחרי שישלם לשלטונות הסובייטיים מיסים העלולים להגיע ל־69%.

בתחרות זכו שני המתמודדים על התואר בארבעה נצחונות כל אחד ו־16 משחקים הסתיימו בתוצאת תיקו.

שמיר לרבנים הראשיים: השמאל נגד ארץ־ישראל ונגד תורת ישראל

מאת אילן שחורי

ראש הממשלה, יצחק שמיר, נועד בערב שבת עם שני הרבנים הראשיים, מרדכי אליהו ואברהם שפירא. הם באו להתריע בפניו על מה שהם רואים כשנאה גוברת בעם לחוגים הדתיים, בעיקר נוכח פרשת שמירת השבת.

שמיר, בנסיון להרגיע את הרבנים, הבטיח כי יעשה הכל להבטיח את שמירת השבת. הוא אמר להם כי לדעתו, השנאה נובעת בעיקר מעמדותיו של השמאל. לדברי ראש הממשלה, היה הדגל של השמאל בעבר דגל חברתי־כלכלי, ואילו כיום הוא הדגל בעיקר בוויתורים מדיניים ובמלחמה בדת; "מי שמתנגד לארץ־ישראל, טבעי הדבר שהוא גם נגד תורת ישראל", קבע שמיר.

ויצמן תבע לכנס הקבינט – שמיר סרב

ראש הממשלה: דאגת ויצמן מהמצב – מוגזמת ● שמיר גם מנע מויצמן לצאת עם הרמטכ"ל לרצועה ● יתכן שיוצע היום לשגר שליח לקהיר

מאת עקיבא אלדר, סופרו המדיני של "הארץ"

ראש הממשלה, יצחק שמיר, דחה ביום ה' בקשה של מ"מ שר החוץ, עזר ויצמן, לזמן ישיבת קבינט דחופה לדון בהידרדרות המצב בשטחים ובהשלכות על היחסים עם מצרים.

מר שמיר סבור כי דאגתו של ויצמן מוגזמת. למרות שבשבוע שעבר לא נערכה הישיבה השבועית של הקבינט, השיב רה"מ כי אין צורך לזמן את השרים לישיבה מיוחדת.

שלשום דחה מר שמיר את בקשתו של ויצמן להתלוות

(סוף בעמוד 5)

איש הבטחון שירה בעזה ננזף והורחק מהשירות

מאת ראובן פדהצור, סופר "הארץ"

איש הבטחון, שירה בעזה ושנראה בטלוויזיה בשבוע שעבר כשהוא יורה, ננזף והורחק מהשירות. בתחקיר שנערך לאחר התקרית הוברר כי לא היו נסיבות שחייבו את הירי כפי שבוצע. האיש שימש כעובד זמני בשירות.

תחקור האירוע נערך בעקבות הצילומים שהוקרנו בטלוויזיה ואיפשרו מעקב אחר השתלשלות העניינים.

בית המשפט העליון הורה לבדוק מותו של דוקר החייל ברפיח

מאת איתן רבין, סופר "הארץ"

בית המשפט העליון הורה ביום ששי לבדוק את נסיבות מותו של עטוואה אבו סמארנה (20), תושב רפיח, שדקר בשבוע שעבר את חייל צה"ל משה ציבל, ולא להרוס את ביתו.

סמארנה נפצע לאחר מכן מאש חיילי צה"ל, ומת מפצעיו בבית החולים ברזילי באשקלון. בני משפחתו של סמארנה, שנקבר שלשום, טוענים, כי נפצע רק ברגלו, ולא ברור ממה מת.

המשפחה טוענת שגם מתעודת הפטירה שהוצאה בבית החולים ברזילי לא צויינה סיבת המוות, דבר המוכיח, לדבריה, כי הוא לא מת מן הפציעה.

ברצועת עזה הופצו אתמול כרוזים המאשימים את כוחות הביטחון בהריגת הצעיר.

מקורות צבאיים בכירים דחו אמש את האשמות המשפחה, וציינו כי סיור צה"ל פעל על פי כל הכללים.

סופר "הארץ" מציין, כי סמארנה אושפז לפני כמה חודשים בבית החולים ברזילי, לאחר שתקף את אבי מינו.

דאגה בירושלים ממסע חוסיין למוסקווה

מאת עקיבא אלדר

דאגה רבה שוררת בירושלים לקראת ביקורו של המלך חוסיין במוסקווה מחר. גורמים בכירים בממשלה הביעו חשש שחוסיין יחתום על עיסקה לרכישת מטוסי "מיג 29", שהסובייטים מציעים לו בתנאי מימון מפתים. עיסקה כזו, כמו גם התקרבות לסוריה, כמו גם הגישושים בין סוריה למצרים, עלולים לדעתם להרחיק את ירדן מארה"ב ולסתום את הגולל על תהליך השלום.

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: בני גורפינקל, יו"ר המועצה האזורית גליל תחתון והר שני במושבה שרונה
על: כוונה של סוחר קרקעות מנצרת לרכוש 200 דונם באילניה (עמ' 2)

★

אלי גבע: צה"ל במילכוד באיזורי הכיבוש – אל לו לצאת מפסיד (עמ' 3)

★

גזר הדין במשפט בויסקי בניו־יורק: שלוש שנות מאסר (עמ' 6)

★

מנכ"ל התעשיה האווירית מציע מפעל חדש להשבחת מטוס־קרב (עמ' 8)

המילה האחרונה בעיבוד תמלילים
WORDMILL 4.5
להזמנת דיסקט הדגמה 02-699311

שרות הארץ

מזג האוויר

התחזית: גשמים פזורים יוסיפו לרדת מדי פעם; קרים [illegible].
● ירושלים: 7־11.
● תל־אביב: 11־17.
● חיפה: 10־15.
● באר־שבע: 8־17.
הגולן 7־11, צפת 6־11, טבריה 11־16, שומרון 9־15, נתב"ג 10־16, יריחו 10־18, אילת 12־20.

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.5479	−0.0025
נוסעים	1.8398	−0.0032
שחור	1.6800	−0.0100

שער הסל

יציג	1.7081	−0.0024

בגליון זה 16 עמודים

ערך את העמוד: משה רייספלד

הבינלאומי הראשון נותן לך יותר מכל פז"ק אחר

21% ל־3 חודשים+אופציה

ריבית שנתית מתואמת 22.7%

על הפקדות מעל 100,000 ש"ח לתקופה של 3 חודשים תקבל ריבית שנתית של 21% + אופציה לחדש את הפקדון ל־3 חודשים נוספים. בריבית פריים+6%.

על הפקדות בין 50,000 ש"ח ל־100,000 ש"ח לתקופה של 3 חודשים תקבל ריבית שנתית של 20% (ריבית מתואמת 21.8%) ואופציה לחדש את הפקדון ל־3 חודשים נוספים. בריבית פריים+5%. פרטים נוספים בסניפים.

אני מעביר עסקים לבינלאומי

הבנק הבינלאומי הראשון

هكذا من الأصل

مكذا من الأصل

ראיתי שמעתי

הדרך לבחירות בארה"ב עוברת בישראל

בשבועות הקרובים צפוי לנו מבול ביקורים של חברי בית הנבחרים האמריקאי. כעשרים מהם ינצלו את הפגרה בפעילות הבית כדי לערוך מסע לישראל, פעילות הנחשבת כתרומה חשובה למערכת הבחירות של כל פוליטיקאי אמריקאי.

מקצתם יגיעו במסגרת כינוס של חברי פרלמנט יהודים שמארגנים מספר חברי־כנסת ישראלים, אחרים במסגרת משלחת של הליגה למניעת השמצה שליד בני־ברית, ויש שיבואו לכנס של פורום ג'ין קירקפטריק, שנפתח אמש.

א. לם

חתימתו של איינשטיין במכירה פומבית

במכירת בולים פומבית, שתערך ביום שלישי חברת "זר דיאק סטמפס בע"מ", בתל אביב, יימכרו 2,500 פריטים נדירים ובהם מעטפת יום ראשון של בול משנת 1953 שעליה מתנוססת חתימתו של פרופ' אלברט איינשטיין. באותה תקופה הוצעה לאיינשטיין הצעה מפתה: ביקשו ממנו להגיש את מועמדותו לכהונת נשיא מדינת ישראל לאחר פטירתו של הנשיא הראשון, פרופ' חיים וייצמן. המעטפה, ועליה חתימתו של איינשטיין, מוצעת למכירה במחיר התחלתי של 400 דולר.

פריטים נדירים אחרים במכירה הם הזמנה מקורית ל־הלווייתו של המשורר חיים נחמן ביאליק ב־16.7.34; חתימותיהם של כל חברי הממשלה במלחמת ששת הימים.

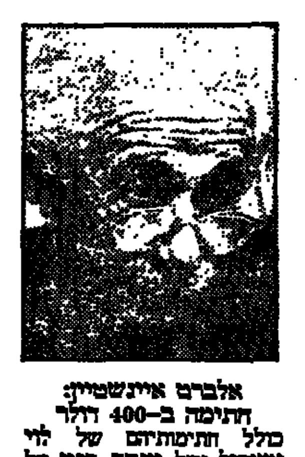

אלברט איינשטיין: חתימה ב־400 דולר

כולל חתימותיהם של לוי אשכול ושל מנחם בגין על מעטפת יום ראשון; פריטים רבים מתקופת השואה, מחנות הריכוז וגולי גיטאות.

חיים גלאון

מנדס־פרנס קוראת להידברות במזרח התיכון

מארי־קלייר מנדס־פרנס, נשיאת "הוועדה הצרפתית ל־מען שלום במזרח התיכון", פירסמה אמש הצהרה הקוראת "להידברות מיידית בין ישראלים לפלשתינאים, ללא אר־שף(?)", על רקע ההתגעשויות בשטחים. מנדס־פראנס (שהיא אלמנת המנהיג הצרפתי־יהודי, פייר מנדס פרנס) מדגישה בהודעתה, כי "לא ניתן לשלול ללאיקץ(?) את זכותו של עם להגדרה עצמית".

מנדס־פראנס פעילה מזה שנים בניסיון לגשר בין יהודים וערבים, ישראלים ופלשתינאים. בין השאר היתה שותפה מאחורי הקלעים לסדרת מגעים בעניין חילופי שבויים ואיתור נעדרים ישראליים.

יואב טוקר
פאריס

נגן הקרן נוטל שרביט

נגן הקרן, מאיר רימון, ימיר את כלי הנשיפה שלו בשרביט מנצחים בקונצרט מיוחד במינו שיתקיים ביום שלישי במוזיאון תל־אביב. הקונצרט יתקיים באכסדרת המוזיאון, מחמת השיפוצים הנעשים באולם, אך לאור הרכב הכלים בקונצרט, יכול הדבר להיות רק לטובה.

רימון ינצח על "תזמורת סימפונית לכלי נשיפה" (המונח המקצועי הלועזי הוא Band), שהיא תזמורת סימפונית מינוס כלי המיתר, ובתוספת סקסופונים (רביעייה, בהנהגתו של אלברט פיאמנטה). נגני התזמורת הם ברובם חברי התזמורת הפילהרמונית הישראלית.

בתכנית יצירות שנכתבו, כמעט כולן, במיוחד להרכב סימפוני זה של נשיפה או הקשה: באך (בעיבוד גולדמן), מנדלסון, רימסקי קורסקוב (קונצ'רטו לטרומבון עם הסולן מיכה דיוויס), גוסטב הולסט, שוסטקוביץ' (בעיבוד הנסברגר), לרוי אנדרסון ("חופשה למוצרט" המפורסמת) ועיבודים לשירים ישראליים של נחום ידיב(?). ב.ש.

קאוויאר למובטלים

"גייסות צדק חברתי" פשטו במוצאי שבת על חנות המעדנים "פושון", בכיכר המאדלן שבלב פאריס. זוהי חנות יוקרה ובעלת מוניטין בעסקי גסטרונומיה מתוחכמים. שעה שקהל־שיא של לקוחות ניסה להצטייד בקאוויאר, שמפניה, גבינות־עילית וכבד־אווז לסעודות חג המולד, הסבירו המפגינים כי בכוונתם "להפקיע את הכסף מכיסם של העשירים המפוטמים כדי להשביע את רעבם של המובטלים".

בעלי "פושון" ניסו להתדיין עם כ־200 "מגייסי הצדק", ברוח טובה, אך לבסוף נקראה המשטרה כדי לפקח על פינוי המעדנייה.

יואב טוקר
פאריס

בעריכת עזרית רוזנבלום

הקונגרס אישר: תוך שנתיים יועלו המסים בארה"ב ב־23 מיליארד דולר

עליות תלולות שלשום בוול סטריט • הזהב המשיך לרדת בטוקיו ואילו הדולר התאושש

(ע"ד, ע"צ). ועדה משותפת לסנאט ולבית־הנבחרים החליטה שלשום להעלות את המסים ב־23 מיליארד דולר בשנתיים הבאות, במסגרת המאמצים לצמצם את הגרעון בתקציב הפדראלי.

העלאת המסים אושרה לאחר סיכום בין הסנאטור לויד בנטסן לציר הקונגרס דן רוסטנקובסקי, הנציגים הבכירים של שני הבתים לענין הקיצוץ בגרעון בתקציב.

קיצוצים אלה באו עקב ההסכם בין הקונגרס והסנאט לבין הבית הלבן לצמצם את הגרעון בתקציב ב־76 מיליארד דולר בשנתיים הבאות. על פי ההסכם יועלו המסים ב־9 מיליארד דולר בשנת התקציב '88, וב־14 מיליארד דולר ב־'89. ההעלאות נוגעות בעיקר לחברות, וסעיפים רבים נוגעים לשינויים בשיטת הריווח הכספי.

ההסכם גם כולל קיצוץ בהוצאות, ייעול בגביית המסים, ומכירת נכסים ממשלתיים.

עליות בוול סטריט

שערי המניות עלו שלשום בוול סטריט עליות תלולות. מדד דאו ג'ונס עלה ב־50.90 נקודות, ל־1,975.30. בכל השבוע הסתכמה העליה ב־108 נקודות.

נראה שהמשקיעים התעודדו מדבריו האופטימיים של יו"ר הפדראל־רזרב, אלאן גרינספאן, בדבר קיצוץ הגרעון במאזן המסחרי האמריקאי, אף שבאוקטובר נרשם גרעון שיא — 17.63 מיליארד דולר.

גרינספאן אמר כי הגרעון באוקטובר היה אירוע חד־פעמי ויוצא דופן. הוא הביע ביטחון שהגרעון המסחרי יירד עקב הוזלת הדולר.

הדולר התאושש

הדולר התאושש ביום שישי בטוקיו, לאחר שקודם לכן ירד לשפל חדש בשוקי ההון.

סוחרי הכספים ייחסו את עליית הדולר לאישור שניתן בקונגרס לעיסקת החבילה בדבר קיצוץ הגרעון בתקציב.

לאחר שהדולר ירד לשפל — 125.55 ין — מיד לאחר פתיחת המסחר, זרמו ביקושים והדולר התאושש ונסגר ב־126.45 ין ו־1.622 מארק, לעומת 125.85 ין ו־1.617 מארק בניו־יורק.

עם זה, רבים בשוק ההון היפאני סבורים שהדולר ימשיך לרדת.

עקב עליית הדולר התאוששה גם הבורסה של טוקיו.

מחיר הזהב ירד בטוקיו ביום ו' ל־484.45 דולר לאונקיה, לעומת 488.25 ביום ה'.

ירידות בזהב ובנפט

ביום חמישי ירד מחיר הזהב ירידה תלולה, ומגמה דומה נרשמה גם בשוק החופשי של הנפט.

בלונדון נמכר הזהב ביום ה' אחר־הצהריים ב־477.50 דולר האונקיה, ב־9 דולר פחות מביום הקודם. ביום ב' שעבר היה מחיר הזהב 500 דולר.

מחיר הנפט הבריטי מהים הצפוני מסוג "ברנט" ירד אל מתחת ל־15 דולר החבית. ככל הנראה לנוכח חוסר המעש של אופ"ק בתחום המחירים ומיכסות התפוקה.

שר הבטחון יצחק רבין במפעלי "ג'נרל דיינמיקס" בטקסאס, ביום שישי, לפני טיסה במטוס "פ־16". (תצלום איי־פי)

שיחת היום / אורית גלילי

עם: בני גורפינקל יו"ר המועצה האזורית גליל תחתון ודור שני במושבה שרונה

על: כוונה של סוחר קרקעות מנצרת לרכוש 200 דונם באילניה

יש לערבים קרקעות וכפרים משלהם — שיישארו שם

מדוע אתם מתנגדים שערבי יקנה קרקע שאחד מבני המושבה מעוניין למכור?

ישנו גוף במדינה שאמור לקנות קרקעות וזוהי הקרן הקיימת לישראל. לחקלאים הפרטיים במצבם היום, עם כל החובות שרובצים עליהם, אין אפשרות לרכוש קרקעות. הבעיה היא שהקק"ל מציעה מחיר סביר, אך לא גבוה מדי, וסוחרי קרקעות ערביים מציעים למוכר מחירים הגבוהים במאות אחוזים.

אבל בפועל נעשות בגליל עיסקות חכירה עם הערבים והם למעשה אלה שמעבדים את האדמות?

זה נכון ועצוב. הגענו למצב שלחקלאים ולישובים אין אפשרות לממן את הוצאות הייצור. למשל עכשיו, בתקופה שצריך לזרוע חיטה, חקלאים שאין להם אפשרות לממן זאת מעדיפים להחכיר את השדות לבני מיעוטים ובלבד שאדמה חקלאית לא תישאר בלתי מעובדת. בעבודת כפיים שולטים היום הערבים ובפועל רבים מהם מעבדים ומגדלים את הירקות.

איך זה שלהם יש אמצעים ולכם אין?

יש להם מקורות מימון מגורמים בחו"ל, הם מקבלים הנחיה כללית לקנות קרקע יהודית בכל מקום אפשרי. הם רוצים להוכיח שאנחנו לא מסוגלים לעבד ולא מסוגלים להחזיק את הקרקעות שלנו. ישנם אצלנו חקלאים מדור המייסדים שנשארו עירום ועריה, עם בגדי האקי ועם חוב של 200 אלף דולר.

אם בעצם ערבים מעבדים את האדמות, אז מה יקרה אם הם יקנו אותן ויתיישבו בשכונות אליך?

זו הרגשה קשה מאד. אם זה כך אז בעצם אני יכול למצוא את פרנסתי באוסטרליה. אני יושב במדינה יהודית ואני רוצה שבישוב שלי יישבו בני עמי, חברי וידידי, בני תנבי(?). אין לי שום דבר נגד הערבים. יש להם קרקעות וכפרים שלהם, שיישארו שם.

זה נכון שאתם מפיצים שמועות שערבים עומדים לקנות אדמות כאמצעי לחץ על הממשלה שתעביר לכם כספים?

זה לא נכון. אנחנו לוחצים על הממשלה שלא תיגבה מאיתנו ריבית של 156% בשנה, שלא תכתיב לנו את מחירי המוצרים ושלא נצטרך לייצא בשער דולר מוקפא. האמת העצובה היא, וישנם נתונים על כך, שמאות אלפי דונמים של קרקע נשמטו בעשר השנים האחרונות מידי מינהל מקרקעי ישראל ועברו לידי הערבים. עובדה שהממשלה הקימה מיצפים בגליל כדי למנוע את התופעה, כדי שתהיה עוד עין מפקחת שתימנע השתלטות על קרקע הלאום.

נתוני צה"ל על מספר ההרוגים סותרים נתוניו של ח"כ מיערי

דובר צה"ל: עד יום ו' נהרגו 13 בשטחים; מיעארי: 19 • ליאסר ערפאת יש נתונים משלו: "53 נהרגו ו־472 נפצעו"

מאת ראובן פדהצור

אי־התאמה התגלתה בין נתונים שפירסם דובר צה"ל על מספר ההרוגים בהומות בשטחים לבין נתונים שפירסם מוחמד מיערי.

בעוד דובר צה"ל מוסר, בתשובה לשאלה, כי עד יום ו', 18 בדצמבר, אחד המצריים(?) נהרגו בהומות בשטחים 13 בני אדם, פירסם חבר הכנסת מוחמד מיעארי, בנאומו בכנסת ב־16 בדצמבר, את שמותיהם של 19 הרוגים (מתוכם שלושה הרוגי תאונת הדרכים ברצועת עזה שהיוו מהגורמים להתלקחות ברצועה).

באותו מועד מסרו מקורות צבאיים, בשיחות שלא לציטוט, כי מספר ההרוגים עולה על 20. מהרשימה שקרא ח"כ מיעארי בכנסת עולה כי בין 19 ההרוגים שמנה, יש שתי נשים. 14 מההרוגים הם מרצועת עזה והאחרים מיו"ש.

אי הבהירות לגבי מספר ההרוגים ביו"ש וברצועה מעורר חרושת שמועות בשטחים. גורמים צבאיים אומרים כי ראוי לבחון את הסיבה לאי־ההתאמה בין המספר שמסר ח"כ מיעארי לבין זה שמוסר דובר צה"ל.

איש לא טרח להכחיש את דבריו של ח"כ מיעארי בכנסת. אם מיעארי צודק, הרי שדובר צה"ל אינו אמין, ואם טועה ומטעה ח"כ מיעארי, יש להבהיר זאת ולהכחיש מיד את הדברים.

אותם גורמים טוענו גם כי דיווחים שונים המצויים בידיהם מצביעים על מספר גדול יותר של הרוגים, מזה שנמסר על־ידי דובר צה"ל.

ערפאת: נהרגו 51 פלסטינים

(ע"צ). מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, אמר במוצאי־שבת בבגדד כי חמישים ואחד פלסטינים נהרגו וארבע מאות שבעים ושניים נפצעו, מתחילת המהומות בשטחים המוחזקים.

ערפאת, שדבריו צוטטו על־ידי סוכנות הידיעות העיראקית "אינא", אמר כי חמשת אלפים פלסטינים נעצרו.

הוא האשים את ישראל כי היא מנהלת "מערכת רצח והדיכוי(?) נגד האוכלוסיה הפלסטינית בהשתמשה בחיל האויר, בטנקים ובפצצות גז, שהשמוש בהן אסור על פי החוק הבינלאומי".

ערפאת קבע כי "ההתקוממות בשטחים הכבושים ממחישה את דבקותו של העם הפלסטיני באדמתו ובזהותו, ואת התנגדותו לכיבוש".

קספארוב: בגע הנצחון

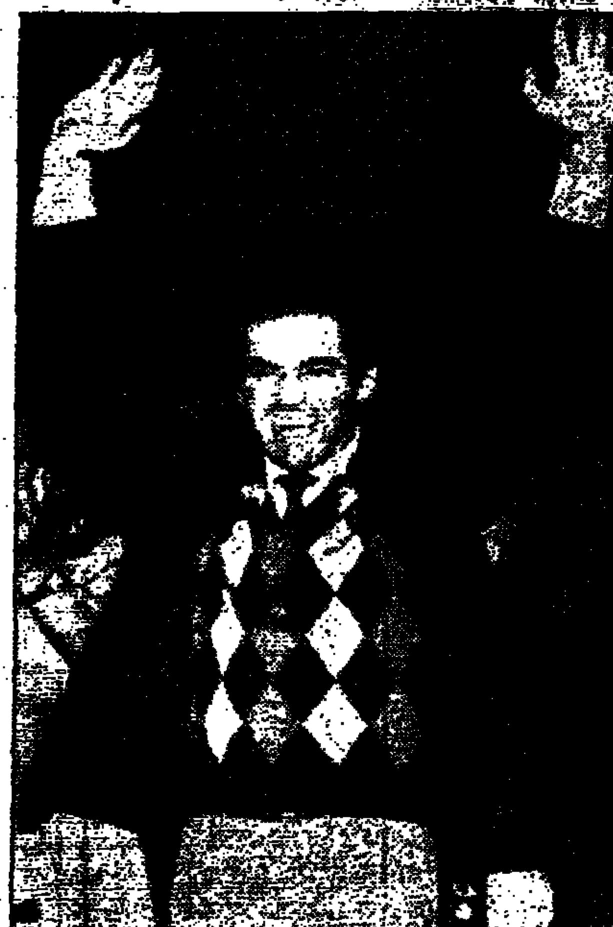

גארי קספארוב אמש, לאחר שגבר על קארפוב והמשיך לאלוף העולם לשלוש שנים נוספות. (תצלום איי־פי)

נדחתה בקשת אן פולארד להשתחרר בשל מחלתה

מאת צבי בריאל

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). שופט בית המשפט הפדראלי, אוברי רובינסון, דחה את בקשתה של אן הנדרסון פולארד, להשתחרר מבית הכלא מסיבות בריאות.

את הבקשה הגיש עורך דינה, ג'יימס הייבי. הוא צירף לבקשה מסמכים רפואיים, המצביעים על הסכנה הנשקפת לבריאותה.

לדברי הייבי, אין שלטונות בית הכלא בקנטאקי מסוגלים לתת לגב' פולארד טיפול רפואי הולם, שיוכל לעזור לה להתגבר על מחלת העיכול המסובכת שלקתה בה.

אן הנדרסון פולארד נשפטה ל־5 שנות מאסר, ותוכל להגיש בקשה להשתחרר בערבות רק בעוד שנתיים. בעלה, ג'ונתן פולארד, הגיש גם הוא בקשה לשחרור מוקדם אך בקשתו עדיין לא נדונה לפני השופט.

2 מחבלים וחייל צד"ל נהרגו בקרב כשני ק"מ ממטולה

עוצר על העיירה הסמוכה אל־חיאם

מאת מנחם הורוביץ

שני מחבלים וחייל צד"ל נהרגו, וארבעה חיילי צד"ל נפצעו, בתקרית אש שהיתה ביום שישי בבוקר סמוך לכפר אל־חיאם, שני ק"מ מצפון־מזרח למטולה.

סמוך ל־9 בבוקר נתקל כוח של צד"ל במארב מחבלים, לא הרחק ממחנה האימונים של צד"ל בגבריה. המחבלים פתחו באש עזה אל חיילי הכוח, הרגו חייל ופצעו ארבעה, שניים מהם קשה.

למקום הוזעקו עוד כוחות, והם הרגו שני מחבלים.

עוצר הוטל על אל־חיאם, מחשש שמחבלים אחרים נמלטו לשם או שהמחבלים קיבלו סיוע מתושבי העיירה.

• באל־חיאם אלפי תושבים שיעים, שהורשו לחזור בשנים שחלפו לבתיהם לאחר שגורשו משם בידי צד"ל עוד במבצע ליטאני.

חיילי צד"ל סגרו שלשום את כל הדרכים לעמדות של חיילי יוניפי"ל מנורווגיה, כדי שהמחבלים לא יקבלו מקלט אצלם.

בגזרה המזרחית היו בשבוע שחלף כמה תקריות אש, ובהן השתתפו מחבלים מארגוני שמאל קיצוניים, חיילי צד"ל וצה"ל.

פרקליטות המדינה דוחה טענתו של מחבל שנתפס כי השב"כ עינה אותו

(ע). פרקליטות המדינה דוחה טענות של מחבל שנתפס על ספינה בלבנון(?), כי עונה על ידי אנשי שב"כ ונגנבו ממנו חפצים.

ביום ו' הוגשה לבג"צ הודעה מטעם פרקליטות המדינה, בנוגע לעתירתו של פייסל אבו שראת. פייסל אבו שראת נתפס על ספינה שעשתה דרכה מלבנון לקפריסין והובילה נוסעים. ספינה זו נעצרה על ידי ספינת חיל הים, הנוסעים ספורים הורדו ממנה ונלקחו לחקירה בישראל. שאר הנוסעים הורשו להמשיך בדרכם. האירוע היה בחודש ספטמבר 1985.

העותר, פייסל אבו שראת, היה עצור במעצר מינהלי, ואחר כך הוגש נגדו כתב אישום לבית הדין הצבאי בלוד. הוא מואשם בחברות בארגון עויין ובסיוע לפעילות עויינת.

פייסל אבו שראת, באמצעות עוה"ד אמנון זכרוני, עתר לבג"צ בשתי טענות עיקריות: הראשונה, כי במהלך חקירת אנשי שירות הביטחון, עונה עינויים פיזיים. הטענה השניה היא, כי לבית הדין הצבאי בלוד אין סמכות לשפוט אותו, מאחר ונתפס מחוץ למים הטריטוריאליים של ישראל וחוק השיפוט הצבאי חל רק על שטח שבשליטת ישראל ולא על שטחים שמחוץ לשליטה.

בהודעה משיבה הפרקליטות לשתי טענות אלה. באשר לטענה כאילו עונה במהלך חקירתו נטען, כי בעקבות תלונותיו של העותר נערכה חקירה של המשטרה הצבאית וממצאיה הובאו בפני הפרקליט הצבאי הראשי. בהודעה נטען, כי מתוך ממצאים אלה עולה כי אין יסוד לתלונותיו של העותר ולא הופעלה נגדו אלימות.

בהודעה נטען, כי אכן העותר אושפז ונזקק לטיפול רפואי, אך דבר זה נבע מההיסטוריה הרפואית שלו ולא מלחץ פיזי. להודעה מצורפת הודעה של רופאים שבדקו את העותר, ומבססים את הנטען בהודעת הפרקליטות.

באשר לסמכות להעמידו לדין בפני בית דין צבאי נטען, כי מעשיו של העותר מהווים עבירה על פי הדין הפלילי בישראל, ותכליתו לפגוע בביטחונה של ישראל. נטען, כי כשם שבתי משפט בישראל מוסמכים לשפוט על מעשים שנעשו מחוץ לתחום הטריטוריאלי של המדינה, כן רשאי בית משפט צבאי לשפוט עבירות שבוצעו מחוץ לשטח המדינה.

טרם נקבע מועד לדיון בעתירה ובתשובת הפרקליטות לטענות שהועלו בה.

מיידי־אבנים שנעצרו אתמול בירושלים מועברים לכלא במכונית משטרה. (צילום: רחמים ישראלי)

ערביי ישראל ישבתו

(סוף מעמוד 1)

ועידה בין־לאומית בהשתתפות כל המדינות ואש"ף, כפי שהוחלט בכינוס שנערך בסוף השבוע בעיירה שפרעם, בהשתתפות חברי הכנסת הערבים מסיעות חד"ש, המערך, מפ"ם והמתקדמת, ורוב ראשי העיריות והמועצות המקומיות הערביות במדינה.

בכינוס שררה תמימות דעים בהחלטה. ראש עיריית נצרת, ח"כ תופיק זיאד, פתח את הכינוס בהצעה חמה לשביתה כללית ליום אחד. שאר חברי הכנסת הביעו הסכמה לעמדתו.

העמדה ההסכנית(?) של כמה ראשי מועצות מקומיות, שהוחלה(?) יום קודם לכן נגד שביתה כללית, והציעו להסתפק בשביתת שירותים, לא הוזכרה כלל בכינוס. בעלי ההצעה הזאת נכחו בכינוס, אך שתקו. איש לא העלה הרהור לאחר שההצעה השביתה — אפילו לא חבר מרכז תרות(?), מוחמד עלי ובידאת, ראש המועצה המקומית בשפת טבעון.

ראש עיריית שפרעם, איבראהים נימר חוסיין, שישב בראש הכינוס, קרא את נוסח ההחלטה והדגיש כי היא כוללת קריאה ליהודים להשתתף בפעולות מחאה נגד מדיניות הממשלה. הוא קרא לציבור הערבי להימנע מכל הפרות סדר ופעולות אלימות.

פעילי חד"ש בישובים רבים בגליל מרחו סיסמאות נגד הכיבוש, וגנות מעשי הדיכוי.

אתמול ערכה חד"ש הפגנה בחוצות נצרת, שמשכה כאלפיים איש, על אף הגשם. בסיום ההפגנה נאם הח"כ לשעבר אמיל חביבי.

"המתקדמת": לבטל תוכנית חג המולד

סיעת "המתקדמת" בעיריית נצרת שיגרה אתמול מכתב לראש העירייה, וקראה לו לבטל את התוכנית המתוכננת מטעם העירייה השבוע לרגל חג המולד. "המתקדמת" מודיעה במכתבה כי לא יתכן לקיים חגיגות בנצרת בשעה שהטבח נמשך בשטחים.

נשיא איטליה נועד עם נכבדים מן השטחים

(ע). נשיא איטליה, פרנצ'סקו קוסיגה, נועד אמש עם קבוצה של נכבדים פלשתינאים מן הגדה ומן הרצועה בבניין הקונסוליה האיטלקית בקטמון הישנה בירושלים.

בפגישה נכחו פאיד אבו־רחמה וראשד א־שוואה, ראש עיריית בית לחם אליאס פרג', הד"ר סרי נוסייבה מאוניברסיטת ביר־זית, גארי בראמקי ומוסטפה נאטשה.

בשיחה שהתנהלה באווירה טובה, נדונו המהומות בשטחים וכן נושאי הייצוא החקלאי מהשטחים לארצות השוק המשותף. רוב השיחה התנהלה בין האישים הפלסטינאים לבין משלחת הנשיא ופקידים מהקונסוליה, והנשיא עצמו הצטרף רק לקראת סוף הפגישה, שארכה שעה וחצי.

נציג משרד התיירות לגרמניה לא יודע גרמנית

מאת זהר בלומנקרנץ

משרד התיירות החליט למנות את שבתאי שי לתפקיד מנהל לשכת התיירות הממשלתית בפרנקפורט, גרמניה למרות שאינו דובר גרמנית, כפי שמחייב המכרז, ולמרות שבמכרז המקורי לתפקיד זכה באותה עת עובד אחר, ודן ביכאלים(?).

נודע, כי משרד התיירות מבקש לשלוח עתה את האחרון לתפקיד בהולנד ללא פרסום מכרז, דבר המעורר תרעומת בקרב העובדים והנציגים.

עתה מתברר, כי בדעת משרד התיירות לבצע שינויים באיוש הפקידים דומים במדינות אחרות בחו"ל בצורה שאינה תואמת לכאורה את הדרישה לסדרי מינהל תקין. משרד התיירות נמנע אתמול מלהגיב.

שריר הבטיח לסייע למתנחלי גוש קטיף

מאת זהר בלומנקרנץ

שר התיירות, אברהם שריר, הבטיח לסייע בעידוד תנועת תיירות לאתרים בישובי גוש קטיף שברצועת עזה, שנפגעו קשה מגל המהומות האחרונות באזור.

שלשום ביקר השר באתרי התיירות באיזור ונפגש עם המתנחלים המפעילים אותם. בתום ביקורו הביע השר תקוה, כי האירועים האחרונים לא יפגעו בתנועת התיירים לישראל, וכי השנה הקרובה לא תהיה שנת שיא בתנועת התיירות ארצה.

קצין צה"ל נפצע מאבן אל רכבו בכביש רמות

(ע). קצין צה"ל נפצע בשבת מזריקת אבן לעבר מכוניתו הצבאית, בשכונת רמות בירושלים. כמה עשרות חרדים התרכזו בשבת אחר הצהריים ברחוב בר אילן, במחאה על חילול השבת והסעת כלי הרכב ברחוב זה. אל כלי הרכב נזרקו אבנים.

אמש בקונצרט / הרי גולומב

מוסיקה — לאן?

מועדון יובל ברמת־השרון צוין בששי־שבת של חג החנוכה את ה"פסטיבאל" השנתי השני שלו למוסיקה ישראלית חדשה — "מוסיכאן".

בין שני הקונצרטים של יום ו' ניהל ויילי אליאס, מנהל המכון למוסיקה ישראלית, שיחה על נושא קידום המוסיקה העכשווית, וכה סיפר מניסיונו, כי השיווק הטוב ביותר של יצירה חדשה הוא השיווק העצמי של יצירה טובה. לכאורה — מובן מאליו.

עם זאת, למישמע היצירות שנוגנו שלשום, אין הדברים פשוטים כל כך. הסלקציה הנעשית בתודעתו של המאזין להן לראשונה, כאשר גם השפה המוסיקאלית, ולא רק היצירה המסויימת, דורשת ממנו תהליך של הסתגלות, נותנת עדיפות ליצירה הקליטה יותר, שקל יותר להתמצא בה מיד. תכונות אלה עשויות להוביל או שלא להוביל את המאזין אל אותן יצירות, שיתגלו כ"טובות יותר" גם בהאזנות חוזרות.

רביעיית החליל של אלכס וסרמן והפסקאליה לכינור סולו של אייל זיידמן, בגלל יסודות מסורתיים יחסית (פיתוחים קוליפוניים של החומר התמאטי), הרשימו כיידית. למרות תהיות שונות שהן עוררו (ביצירה הראשונה לא טיבע ההרכב הכלי, ובשניה נתוספה הבעייתיות של השראת גאוני העבר).

לעומת זאת, "אפיזודות" לטרומבון סולו של דן יוהס, יצירה לסרט מגנטי של עידו אברבאיה ו"משום מקום" של דרור אלימלך. כל אחת משלוש יצירות שונות אלה על־פי דרכה המיוחדת, נשמעו כאוסף צלילים שאינו מוביל לשום מקום, על אף גילויי מיומנות בהפקות של מיגוון הצלילים מהכלים השונים.

צלילים וגוונים היו מרכזה של חוויה ביצירתה של נועה בלאס, שנכתבה לקולה המיוחד של זמרת האלט אליעזרה איג־קוב, וסבלה מבעיות אינטונציה שבזימרה. נועה גיא הפגינה כתיבת פסנתר מרשימה, אך יצירתה היתה כנראה נשכרת מקיצורה. בין המבצעים בלטו לטובה שרה פוקסוף הייבן (פסנתר), סטגלי הכמן (כינור) ומיכה דייוויס (טרומבון).

שולי (פלטי) ואודי יצחקי

שמחים להודיע על הולדת

הבן

אח לאדה, דרור ותמר

נכד

לחנה פלטי **לשרה יצחקי**

ירושלים - מוצ"ש, שבת חנוכה תשמ"ח

לזיוה ויעקב שלום

ברכות לבביות להולדת הבן

הארץ

אל על

	טמפ' מינימום	טמפ' מכס'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	7	11	מעונן	8	13
אתונה	6	15	מ"ח	9	16
בוקרשט	1	5	גשם	–	–
בזיזל	7	10	גשם קל	4	14
וינה	6	12	גשם	2	10
ז'נבה	10	14	ב"ח	9	14
לונדון	5	10	גשם	9	12
ליסבון	15	17	גשם קל	14	17
מדריד	5	12	מעונן	10	14
ניו־יורק	−2	4	מעונן	ב'	3
פאריס	8	11	מ"ח	9	15
פרנקפורט	7	11	גשם קל	9	15
ציריך	7	10	מ"ח	–	–
קהיר	15	20	ב"ה	11	19
קופנהגן	4	8	גשם	4	9
רומא	11	15	מ"ה	5	19
שטוקהולם	1	7	גשם קל	4	1

ELAL אל על

רקע / אוד גונדר

מה אמר שמיר בעימות עם העבודה על רקע המתרחש בשטחים:

"ריאקציה תבוסתנית מבפנים"

בעיתוני יום ו' אפשר היה לקרוא דברים בשם ראש הממשלה, יצחק שמיר, כפי שהובאו על־ידי דוברו: "אסור שהמתרחש בשטחים יהווה רקע לעי־מותים פוליטיים. אירגוני הטרור הם שגרמו למהו־מות. ואף לא יהודי אחד נושא באחריות לכך. אר־גוני הטרור הם גם האשמים בשפיכות הדים". דובר ראש הממשלה אף הוסיף כי הביקורת שמתח שמיר על מפלגת העבודה כלל לא היתה על רקע המתרחש בשטחים — "ומי שהבין את ההיפך מכך — טועה ומטעה".

באותה הודעה, הסתייג שמיר גם מהודעתו של דובר תנועתו שלו, חרות, המטילה את האשמה למהומות על שמעון פרס ומפלגת העבודה. אלא שההסתייגות הזאת — צריך להוכיח, באה מאוחר משום.

עוד ביום א' שעבר פרסם דובר תנועת החרות את התקפתה: "מדיניות הראש הקטן של ראשי מפלגת העבודה שנועדה לצורכי פנים, היא שמולידה את מדיניות הטרור הגדול של אירגוני החבלה ביהודה שומרון וחבל עזה. התבטאויות ראשי העבודה באחרונה משרות אווירה של פחד וראש, המלבות את התסיסה הגוברת ביו"ש".

שישה ימים תמימים נדרשו לראש הממשלה על־מנת להסתייג מהדברים האלה — ורק באמצעות דוברו.

"ריאקציה תבוסתנית בעבודה"

במשך השבוע לא חסך שמיר עצמו את שבטו ממפלגת העבודה ומראשיה. ביום ב' בא אל מרכז רפ"י־אומץ, על־מנת להאשים את מפלגת העבודה בתבוסתנות ואת ראשיה בכך שנכנסה בהם רוח שטות, הם מנסים להוליך את העם שולל. "עשרים שנה לאחר מלחמת ששת הימים עומדת ישראל מול ריאקציה תבוסתנית מתוכה פנימה, הרוצה להסיג אותנו אחורנית לימים שבהם הצליחו הערבים להציג סימן שאלה על המשך קיומנו.. יש בינינו כאלה שנמאס להם ממדינה מבוססת כפי שאנו כיום. יש כאלה שנמאס להם להיות בני עם נורמלי... מה קרה לה למפלגת העבודה שפתע פתאום, לפני כשנה, בא עליה השינוי...בהשפעת איזו רוח שטות שנכנסה לראשיה קרה הדבר שהם החליטו להפר הסכמים (קואליציוניים, א.ג.), והר־דיפו על נכונתם ללכת לוועידה בין־לאומית.

"ראשי העבודה רוצים למצוא את הפתח היחיד שכנכנו יבואו לחצים בין־לאומיים... איני יכול להשתחרר מן ההנחה כי המניע היחיד הדוחף אותם לדרך המסוכנת הוא הרצון לאחוז בשלטון בלעדי", אמר שמיר.

בעקבות הצהרותיו של שמעון פרס בדבר אפשרות פירוזה של רצועת עזה, אמר שמיר: "הממשלה התייצבה כולה מאחורי כוחות הביטחון, אז מדוע להסיל את העם למחלוקת... לא יתכן כי השמאלה הקיצונית שהשתלטה על מפלגת העבודה, היא שתדבר אל העם".

במקביל להצהרות התקיפות, מציג שמיר גם את פן האחדות הלאומית. כך, למשל, שעות אחדות בלבד לפני ההתקפה החריפה במרכז רפ"י־אומץ, הזהיר בוועדת החוץ והביטחון: "אירגוני הטרור מנצלים את מעשי הטרור נגד ישראל כדי... להחריף ריב ולייצר מחלוקת בקרב האוייב הישראלי... אני מתחיל לחשוש שהם עלולים להצליח. יש לנו ני־סיון ממושך וחריף של ריב אחים מול התקפות אוייב".

"להשרות עלינו פחד וכניעה"

ביום ג' שעבר אמר לראשי המפד"ל באותה רוח: "אסור שמה שעושים כוחות הביטחון יהפוך לסלע מחלוקת בתוכנו, שהרי צה"ל שייך לכלל ישראל".

דומה כי סדרת ההתקפות הבוטות בכיוונו של ראש הממשלה החלה ביום ג', 8.12, בהופעה בפני סיעת הליכוד, שם הגיב על דברי פרס בנושא פירוז הרצועה: "האם הכוונה להסגירה בידי המחבלים? לעודד את אירגוני הטרור ולבשר להם שישראל מבוהלת? דברים בזכות פירוז עזה אינם מועילים איש, אך גורמים נזק". את ראשי מפלגת העבודה כינה "מפיצי תבוסתנות בעניין הדמוגרפי, הרוצים להשרות עלינו פחד וכניעה".

אם נזכור כי הדברים האלה כולם באים על רקע האירועים בשטחים — קשה לקבל את הודעתו האחרונה של דובר ראש הממשלה כפשוטה.

ההתקפות האחרונות של ראש הממשלה על המערך וראשיו, נזכיר כאן, באות בעקבות התקפות בנוסח דומה, שלהן היינו עדים לפני כחצי שנה, בעיצומו של הוויכוח הציבורי והמפלגתי בנושא הוועידה הבין־לאומית.

בהופעה בפני דור ההמשך של המפלגה הליבר־לית (10.4.87) הכריז: "רק אנשים הרוצים באובדן מדינתם, באובדן עצמאותם ובחיסול ביטחונם יתמכו בכינוסה של ועידה... זה רעיון מטורף ומפלצתי... ישראל עלולה להמיט על עצמה אסון אם היא תגורש מיו"ש, עזה וירושלים".

ב־7.5.87 קבע בלשכת המפד"ל כי הוועידה מקרבת מלחמה. וב־13.7.87 במרכז חרות: "עכשיו מישהו מתוכנו, במתכונה פוליטי מסויים, מודיע לאוייבים ולידידים כי קצה נפשנו ביו"ש, ואנו כמהים לחזור לתחום המצומצם שלפני מלחמת ששת הימים".

אלי גבע ב"מוספשבת":

"צה"ל במילכוד באזורי הכיבוש — אל לו לצאת מפסיד בארועים אלה"

נסים זווילי: מערכת הבחירות הבאה של העבודה — בלי הגשש החיוור ואמנים

מאת נורית אמיתי
כתבת "הארץ"

"צה"ל צריך להגיב על פעולת ליל הגלשונים ולהשיב מלחמה בכל מקום בו נמצאים המחבלים", אמר אתמול אל"מ (מיל') אלי גבע ב"מוספשבת" של עיתון "הארץ" שהתקיים בשיתוף עם עיריית תל־אביב, באולם תיאטרון "הבימה" ובחסות הוצאת הספרים "כתר".

"המלחמה במחבלים היא מלחמה בלתי־פוסקת גם לפני ליל הגלשונים וגם אחריו", אמר גבע. את אי ביצוע פעולת התגמול בימים אלה הסביר גבע על רקע ארועים שונים בזירה הבין־לאומית, בין השאר ועידת הפסגה בין רייגן וגורבצ'וב ואת מסעו של שר הביטחון יצחק רבין לארצות הברית.

"יש בעיית משמעת בצבא, אין על כך ויכוח, וכל אחד שעובר ליד טרמפיאדה רואה זאת", אמר האל"מ במיל', שהתראיין בנושא המשמעת בצה"ל וליל הגלשנים. הוא הדגיש בין השאר כי יחידה צה"לית צריכה לקיים מסורת יומיומית של משמעת ואימונים ברמה יחידתית וברמת הצבא כולה. עוד הדגיש גבע כי יש מקום בצה"ל לשיפור איכות הקצונה, שיביא לשיפור הליקויים השונים שעליהם מדובר עתה.

באשר להתנהגות צה"ל וחיילים באזורי הכיבוש, הדגיש כי צה"ל נמצא במילכוד: "הוא אינו בנוי לטפל בבעיה זו; ואי־אפשר שצבא ייצא מפסיד באירועים כמו אלו המתרחשים בשטחים, וזאת בעיקר בשל ההשלכות שיש בכך לטווח ארוך", אמר גבע ומדגיש כי "עד שיימצאו הפתרונות המדיניים, צריך הצבא לשמש כפיתרון זמני".

לדעתו, החיילים המשתתפים כעת באירועים השונים בשטחים עוברים טראומה מפני ש"גם למי שעומד ויודה ב'עוני' יהיה קשה, לכשיחזור אחר־כך מה עשה".

גבע פסל כל נסיון להשוואה בינו, כמי ש"נטש" את חייליו בלבנון, לבין השידנימל במחנה "גיבור".

בלי גששים ואמנים

נסים זווילי, שהיה בין המועמדים לראשות הסוכנות היהודית ומונה לא מכבר לראש מטה ההסברה של מפלגת העבודה, הבטיח כי במערכת הבחירות הבאה לא יהיו "גששים" ולא אמנים. "זו תהיה מערכת הסברה בנושאים המעסיקים את מדינת ישראל", אמר. "אני מקווה שגם הצד השני ישמור על מערכת בחירות עניינית". זווילי סיפר על התמודדות על ראשות הסוכנות, והדגיש כי לא יתמודד על תפקיד של חבר כנסת, "מכיוון שאני מעדיף תפקיד ביצועי בכיר".

יעקב אגמון, הממונה על חגיגות הארבעים של מדינת ישראל, אמר כי באירועים מושקעים 16.5 אלף שקל. לדבריו, הסכום ישמש למעשה מקור הכנסה למדינת ישראל, מאחר שארועי שנת הארבעים יביאו לישראל תיירים רבים.

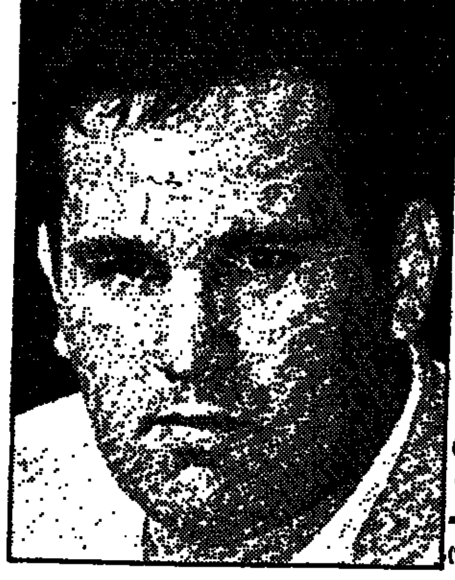

אל"מ (מיל') אלי גבע, אתמול ב"מוספשבת" (תצלום: עודד קרן)

עדות ראיה / אורי ניר

רק הגשם פיזר את אדי הגז המדמיע

רחובות מזרח־ירושלים המתמרקת לקראת חג המולד נראו אתמול כמו כבישי עזה

חלפן כספים מזרח־ירושלמי ותיק עמד אתמול מול משרדו הנעול ברחוב צלאח אדין במזרח־ירושלים, משפשף את עיניו מהשפעת אדי הגז המדמיע, וממלמל כלא־מאמין: "הפעם זה באמת רציני. דבר כזה לא ראיתי פה כבר עשרים שנה".

גם יועץ ראש העירייה לענייני ערבים, אמיר חשין, שעיניו בערו מאדי הגז, אמר שמעודו לא חזה בהשתוללות כזו במזרח־העיר.

רחובותיה של מזרח־ירושלים, המתמרקת לקראת חג המולד, נראו אתמול כמו כבישי עזה. גלי אבנים, צמיגים בוערים, ושברי זכוכית כיסו את האספלט. אלא שבירושלים המזרחית, למרות החנויות הנע־לות והדף אדי הגז המדמיע, שאפפו את כל הסביבה, דמתה תנועת כלי הרכב כסידרה, ותיירים נראו ממהרים בכבישים בהבעה משתאה, ובנחיריים דולפים משאיפת הגז המדמיע.

המצרך המבוקש ביותר היה בצל. מי ששיחק לו מזלו, הצליח להשיג פיסת בצל, ולהצמידה לנחיריו, כדי למתן את השפעת הגז. כך התרוצצו ברחובות ירושלים המזרחית והעיר העתיקה עוברי אורח ערבים, ועשרות עיתונאים וצלמים אדומי עיניים, כשהם תו־חבים פיסות בצל כתוות לאפם.

שרידי הרהיטים שהוצתו

ברחוב צלאח אדין התקבצו כמה עשרות אנשי משטרה ומשמר הגבול במסיכות גז, מתכוננים לירי מטח של גז מדמיע. מולם התגודדו כחמישים צעירים משולהבים, מתרוצצים משני צידי הכביש ומיידים אבנים. בתוך, על הכביש, בער גל אשפה, ולמרג־לות השוטרים לחשו עדיין גחלים — שרידי רהיטים שהוצתו במקום קודם לכן.

במעלה הרחוב ניתצו תלמידי התיכון חסומי המוח את חזיתו של סניף בנק לאומי, השליכו פנימה מטר של אבנים, והספיקו להימלט מן השוטרים. כך עשו אחר־כך גם בחזיתו של סניף בנק הפועלים ברחוב הסמוך, הרון אל־רשיד. שם הם גם גררו והוצה ערימה של רהיטים, ושלחו בהם אש.

אנשי משטרת ירושלים, שהקימו מטה מבצעים מול שער הפרחים, פעלו ביעילות רבה. הנסיון שצברו בטיפול במפגינים החרדים ניכר בהם היטב.

קבוצה אחת של שוטרים ואנשי משמר הגבול העסיקה את המפגינים בחזית אחת, בעוד שקבוצה אחרת איגפה אותם מסימטאות צדדיות, הפתיעה אותם מאחור במטח מרוד ומדוייק של גז מדמיע. כשהמפגינים נסוגו, החזק טרקטור של העירייה, ופינה את הכביש לתנועת כלי הרכב. אחר כך נשלחו לחזית פועלי הנקיון של העיר־ייה, והסתערו במטאטאיהם על האבנים, האשפה ורסיסי הזכוכית.

כך, במשך כחמש שעות. פתו פעם אחר פעם רחובות העיר המזרחית, עד שזרזיף הגשם התחזק, ופיזר את ענן הגז המדמיע ואת חבורות המפגינים.

בצידי הכבישים נותרו גלי אשפה רבים, שברי זכוכית ואבנים.

רפ"ק במשטרה מבקש לעתור לבג"ץ נגד החלטת חריש בתיק אלבין

תרעומת אצל גורמים במשטרה המקורבים לחקירת תיק אלבין, על החלטת היועץ המשפטי שלא להעמיד לדין את המעורבים בפרשה ● קראוס: החלטת חריש מקובלת

מאת ראובן שפירא

גורמים בכירים במטה הארצי של המשטרה אמרו אמש כי לא ידוע להם על קצין משטרה מהיחידה הארצית לחקירות הונאה שפנה למפכ"ל המשטרה בבקשה לעתור לבג"ץ נגד היועץ המשפטי לממשלה בעניין החלטתו של האחרון שלא להעמיד לדין את חברי הכנסת העיתונאים בתיק אלבין.

לסופר "הארץ" נודע כי קצין בדרגת רב־פקד מהיחידה לחקירות הונאה, הזוכה ככל הנראה לתמיכה של קצינים נוספים ביחידה, מבקש לעתור לבג"ץ נגד היועץ המשפטי לממשלה בדרישה שזה ינמק ויפרט את הנימוקים שהביאו אותו לסגור את תיק אלבין, ולא להעמיד לדין את [illegible] העיקריים בפרשה.

הקצין אף התייעץ בנושא עם עו"ד ד"ר חיים משגב, שאישר אמש ל"הארץ" כי היתה אליו פניה בעניין זה מקצין משטרה, המבקש לעתור כאזרח פרטי שיש לו זכות עמידה בנושא, משום שהיה מקורב לחקירת תיק אלבין ונפגע מהחלטת היועץ המשפטי לממשלה.

גורמים בכירים במשטרה הדגישו כי גם אם יפנה קצין המשטרה בבקשה לאשר לו לעתור לבג"ץ בנושא זה, בקשתו תידחה על הסף והוא יינזף. הגורמים האלה הדגישו כי אין זה מתפקידו של קצין משטרה להתערב בשיקולי היועץ המשפטי ובהחלטותיו שלא במסגרת המקובלת במשטרה.

אצל גורמים במשטרה, המקורבים לחקירת תיק אלבין, והמכירים את חומר הראיות שבתיק, שוררת תרעומת קשה על החלטת היועץ המשפטי לממשלה שלא להעמיד לדין את המעורבים בפרשה. מפכ"ל המשטרה, דוד קראוס, אמר בהודעה רשמית כי החלטת חריש מקובלת על המשטרה כמו כהחלטות אחרות.

איראן תקפה מיכליות של דנמרק וסעודיה במפרץ

המיכלית הדנית המשיכה דרכה למיצר הורמוז בליווי מסוק אמריקאי ● הנזק למיכלית הסעודית — זעום

דובאי (ע"צ ועל"ן). מיכלית־ענק דנית הותקפה אתמול על־ידי סירות מירוץ של המשמרות המהפכנים האיראניים, אך המשיכה בדרכה.

המיכלית, "קאמארה מארסק", היתה מיכלית הענק השלישית שהותקפה ביומיים האחרונים.

מקורות של חברות הספנות במפרץ מסרו כי המיכלית הדנית המשיכה בדרכה אל מיצר הורמוז, מלווה על־ידי מסוק אמריקאי. עי־תונאים, שטסו מעל במטוסים אחרים לא גילו סימני נזק באוניה. רב החובל, שעמו יצרו העיתונאים קשר רדיו, לא היה מוכן למסור פרטים.

איראן תקפה מיכלית סעודית

שלשום בבוקר הותקפה מיכלית־ענק סעודית בעת שעגנה מול דובאי על־ידי סירות מירוץ המופע־לות על־ידי המשמרות המהפכנים של איראן. הסירות פתחו באש תות־חים קלים מטווח קרוב ללא אזהרה על המטרה — מסרו מקורות של חברות הספנות בדובאי.

אולם התותחים הקלים בקוטר של 20 מ"מ גרמו נזק מועט בלבד לאוניה העוגנת בעת ההתקפה, שאירעה בשעה 3.30 לפנות בוקר לפי השעון המקומי.

מקורות חברות הספנות מסרו כי האוניה היא "סעודי ספלנדור" במשקל של 280,500 טונות. היא בבעלות חברת הספנות הסעודית, ונושאת דגל ליבריה.

המקורות מסרו עוד, כי הנזק שנגרם לאוניה הוא זעום; ורב החובל לא הכריז על מצב חרום ולא קרא לעזרה, אלא רק דיווח בקול שקט על ההתקפה בקשר רדיו.

הטרנספר הוסר מהצעת המצע לוועידת המפד"ל מחרתיים

מאת אילן שחורי
סופר "הארץ" לענייני מפלגות

ועידת המפד"ל תתכנס מחרתיים בתל־אביב למושב רעיוני־אידאו־לוגי, שבו יגובש מצע התנועה בנושא מדיניות חוץ וביטחון, והת־יישבות ועליה.

בוועדות המשנה שהכינו את הצעת המצע לאישור הוועידה היו חילוקי־דעות רבים, שהבולט בהם היה רעיון ה"טרנספר", העברת ערביי השטחים אל מדינות ערב — הצעה שהוסרה בסופו של דבר מהנוסח שיוגש מחרתיים לצירי הוועידה.

ההצעה למצע המפד"ל בנושאי חוץ וביטחון היא בסופו של דבר נוסח פשרה למרי, שאינו שונה ממצעה של המפד"ל במערכות הב־חירות הקודמות. בהצעת ההחלטה של הוועדה המתמדת בראשותו של ד"ר יהודה בן מאיר, תובא להכרעת הוועידה רק מחלוקת אחת שהת־עוררה בדיונים המוקדמים בנושא הזכרת הסכמי קמפ־דייוויד. הצעה אחת מזכירה כי הסכמי השלום ישנם במו"מ ישיר בין ישראל למדינות השכנות לה, שינוהל על בסיס הסכמי קמפ־דייוויד, ואילו בהצעה השניה מושמט השם קמפ־דייוויד.

יתר הצעות הוועדה המתמדת עוסקות בקביעה כי הגולן הוא חלק בלתי־נפרד ממדינת ישראל, ובין הים והירדן תתקיים רק מדינה אחת — מדינת ישראל. "לא יימסר חלק מחלקי ארץ ישראל לשלטון זר או לריבונות זרה ולא ייעקר אף ישוב יהודי ממקומו; לא תיכון כל ישות לאומית עצמאית ערבית בארץ ישראל, והמשך תנופת ההתיישבות היהודית בכל חבלי ארץ ישראל".

בר־לב במועדון הכלכלי בראשל"צ:

"ללא פריצת־דרך לשלום יתחזק היסוד הפלשתיני בקרב ערביי ישראל"

(ע). שר המשטרה, חיים בר לב, אמר שלשום שההתרחשויות בימים אלה בשטחים יוצרות בעיה גם בקרב ערביי ישראל. "ללא פריצת־דרך לשלום באזורנו, ילך ויגדל היסוד הישראלי הדומיננטי באוכלו־סיה זו עד כה, לעומת תחושת ההש־תייכות לעם הפלשתיני".

בר־לב, שדיבר במועדון הכלכלי של ראשון־לציון, אמר כי "השלום הוא צורך חיוני להגשמת הציונות". הוא הצביע על ההשלכות הקשות הן על הנוער הערבי בשטחים והן על הצעיר הישראלי "כתוצאה מהשלטון על מיליון ורבע פלשתינאים שאינם רוצים בנו. ללא התקדמות לקראת שלום נמשיך שנה אחרי שנה במסלול ההתנגשות", אמר בר־לב, ודחה את ההצעות הלא מציאותיות, לדע־תו, לפתרון הבעיה.

בין פתרונות אלה מנה בר־לב את ה"טרנספר", או הצעה שהשמיע אריאל שרון ליישוב מחדש של פלשתינאים מהגרה בתחום מדינת ישראל — בלוד, רמלה, צפת או מקום אחר.

בנוסף לבעיה הדמוגרפית בישר־אל קיימת בעיה עולמית של יהדות העולם, ההולכת ומצטמקת. בקהי־לות רבות בעולם מגיע שיעור נשואי תערובת ל־60%, ורוב יהודי בריה"מ נטמעים. רק 17% מהיוצאים מגיעים לישראל מבריה"מ, ועליה מכל הארצות נעשית יותר דתית ויותר קיצונית מבחינה פוליטית, אמר.

לדעת בר־לב, אין סיכוי לשלום על בסיס הדרישות הקיצוניות של שני הצדדים. הסיכוי היחיד להגיע לשלום הוא בכך שאף אחד מהצד־דים לא יקבל מאה אחוזים מדרישו־תיו, וישאף להשיג רק את החיוני לו לקיומו ולבטחונו.

בעקבות פניית רן כהן לשר הביטחון:

פטור לאזרחים לא־יהודים מטופס התנדבות למילואים

מאת ראובן פדהצור
סופרו הצבאי של "הארץ"

"יבוטל הנוהל שלפיו אזרחים ישראלים ששירתו בצה"ל, ואינם יהודים, צריכים לחתום על טופס התנדבות לשירות מילואים, בכל פעם שהם נקראים לשירות כזה". דברים אלה כותב שר הביטחון, יצחק רבין, לח"כ רן כהן, שפנה אליו בנושא זה.

אל ח"כ כהן הגיעה פניה של ש.ש. מקיבוץ בצפון הארץ. הצעיר, שאמו אינה יהודיה, עלה לארץ מהו־לנד, וב־1981 ויתר על אזרחותו ההולנדית. ב־1982 התגייס ושירת שירות צבאי מלא בצה"ל. לאחר שירותו התברר לו כי בכל פעם שנקרא למילואים הוא נדרש לחתום על טופס התנדבות.

בעקבות פנייתו של כהן לשר הביטחון, מודיע רבין כי הוראות לביטול הנוהל הזה נשלחו ליחידתו של החייל ולכל יחידות צה"ל האחרות.

במקביל פנה ח"כ כהן לשר הפנים, וביקש שבתעודת הזהות של ש.ש. ירשם בסעיף הלאום "ישרא־לי". זאת מאחר שויתר על אזרחותו ההולנדית. אך בסעיף הנידון נרשם בתעודתו "הולנדי". תשובת שר הפנים עדיין לא התקבלה.

עורך את העמוד: דוני עבבר

מאיר חברה למכוניות ומשאיות בע"מ

הודעה לבעלי משאיות

אנו שמחים להודיע כי החל מ־1 לינואר 1988,
אנו הנציגים הבלעדיים בישראל של חברת
המשאיות האמריקאית

VOLVO GM

(לשעבר חברת וולוו - וייט - ארה"ב).

בדבר פרטים נוספים לרכישת משאיות מדגמי:

WHITE
G.M.C.
AUTOCAR

מתוצרת:
VOLVO GM
Heavy Truck
Corporation

נא לפנות למשרדי VOLVO

• תל־אביב - רחוב המסגר 50. טלפון: 03-330086
• חיפה - רחוב הנמל 8. טלפון: 04-643486 ,670523 ,661873
• ירושלים - ויינגולד משה רח' הרכב 4, אזור התעשיה תלפיות. טלפון: 02-717405,716277

ארדון

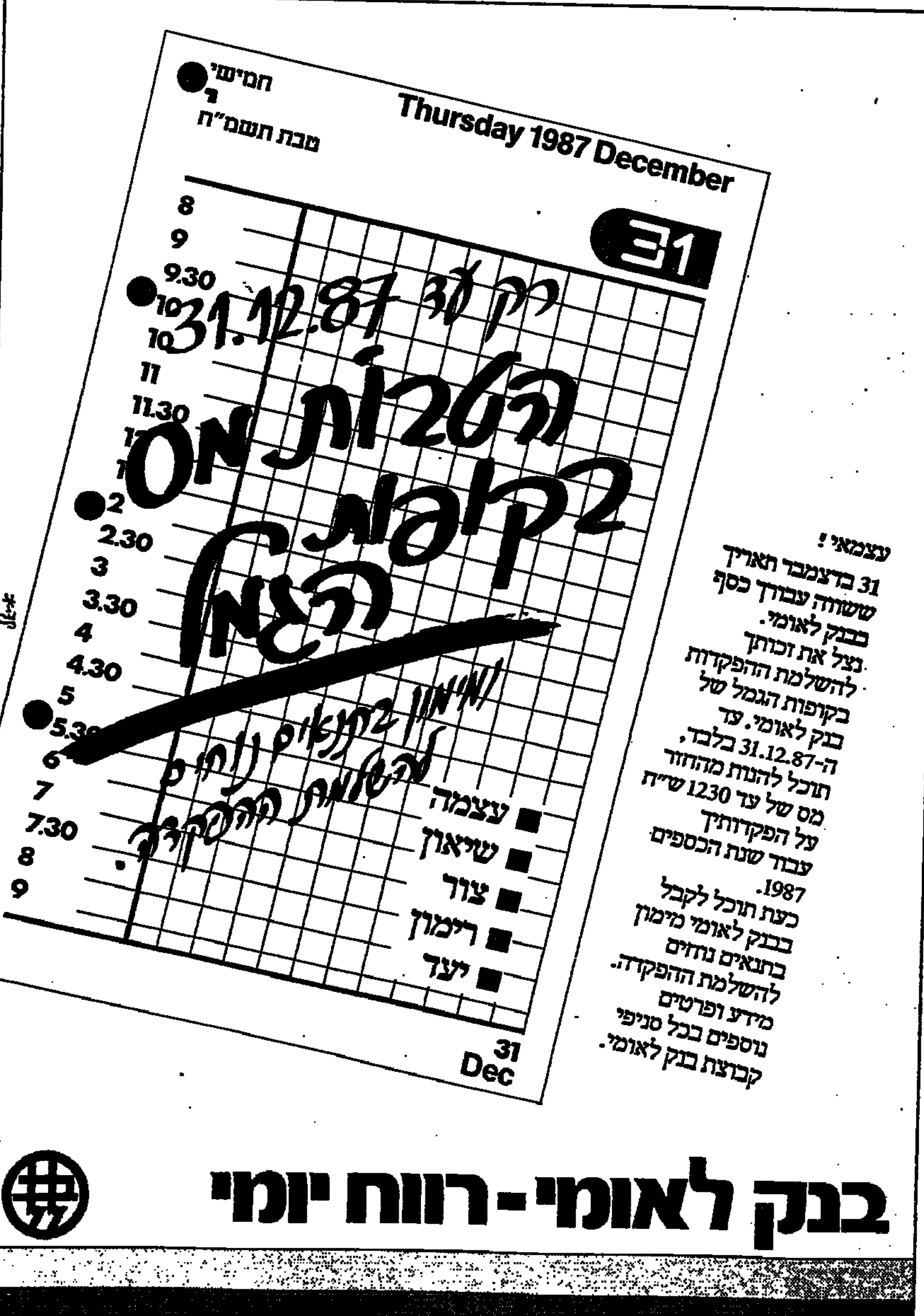

עצמאי!
31 בדצמבר תאריך
ששווה עבורך כסף
בבנק לאומי.
נצל את זכותך
להשלמת ההפקדות
בקופות הגמל של
בנק לאומי. עד
31.12.87 בלבד,
תוכל להנות מהחזר
מס של עד 1230 ש"ח
על הפקדותיך
עבור שנת הכספים
1987.
כעת תוכל לקבל
בבנק לאומי מימון
בתנאים נוחים
להשלמת ההפקדה.
מידע ופרטים
נוספים בכל סניפי
קבוצת בנק לאומי.

בנק לאומי - רווח יומי

هكذا من الاصل

صكا | عن الاحتلال

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

מאזן 1987: מעט מדי ימים יפים

מן היציע

מאת מיכאל קרנון

מישחק הגמר על גביע דייויס בגטבורג, שוודיה, הזכיר לנו בסוף השבוע מקצת הימים היפים שהיו לספורט הישראלי בשנת 1987.

אבל כאשר יכתוב מישהו בבוא היום את ההיסטוריה של הספורט בישראל, תירשם שנה זו כאומללה. הכשלון הגדול ביותר — נבחרת הכדורסל שהידרדרה לדרג השלישי של אירופה, המיקום הנמוך ביותר שלה עד היום. למזלנו, לא היתה לנבחרת הכדורגל שום משימה רשמית בשנת 1987. אבל למרות זאת המאזן שלה הוא בהעלובים ביותר בתולדות הכדורגל הישראלי. את הענפים הקבוצתיים האחרים מוטב לא להזכיר כלל.

שנה לפני המישחקים האולימפיים בסיאול שוב התברר, שבענפי הספורט האישיים אין לנו אפילו נציג אחד בעל שיעור קומה. להוציא את השחיין אייל שטיגמן וצמד אחד או שניים של שייטים, קשה למצוא כרגע ספורטאים הראויים לייצוג אולימפי. מלבד הטניסאים.

עמוס מנסדורף וגלעד בלום לא יזכו קרוב לוודאי במדליות בסיאול, כשם ששום ספורטאי ישראלי לא זכה בהן עד היום. אבל הם יופיעו שם בזכות. הם עדיין בראשית דרכם, אבל כבר הוכיחו שבעבודה קשה ובמוטיווציה גבוהה יכולים גם לספורטאים ישראלים להגיע להישגים במישור הבין־לאומי.

קודם לכן יהיו להם משימות חשובות אחרות. כבר בראשית פברואר ישחקו במאלמו נגד איטליה בסיבוב הראשון בגביע דייויס. ניצחון יעלה אותם שוב לדרג הגמר, נגד הודו או יוגוסלוויה, הפעם ברמת השרון. גם הפסד לא יהיה סוף פסוק, עם מישחק נגד המפסידה בין הודו ליוגוסלוויה, שוב ברמת השרון. ויהיו, כמובן, הטורנירים הרבים בחו"ל עם תקווה לשיפור בדירוג העולמי.

נבחרות הכדורגל והכדורסל יטלו חלק בטורנירים קדם־אולימפיים באוקיאניה (במארס) ובהולנד (ביולי). התוצאות האחרונות שהשיגה נבחרתו של מילינקו מיהיץ' אינן מותירות מקום לאופטימיות. אולי מוטב כך. בעבר היו תקוות גדולות ואכזבות גדולות עוד יותר.

משה ויינקרנץ וחניכיו יוצאים בסוף השבוע לפאריס לטורניר כדורסל בן יומיים, שאמנם לא יקדם את הנבחרת בהיררכיה האירופית, אבל אולי יאפשר לה להוכיח שהמיקום הנוכחי אינו ריאלי. האתגר של הכדורסלנים — המוקדמות לאליפות אירופה 1989. והשאלה הגדולה היא, מה ייעשה בתקופה זו כדי לא לחזור על הכשלונות האחרונים.

לא נותר אלא להעביר קו על השנה המגיעה לסיומה, ולשלב אצבעות לספורט הישראלי בשנת 1988. תמיד אפשר, לפחות, להאמין.

במחזור הבא

● מכבי חיפה — מכבי פ"ת (1—1)
● צפרי. חולון — ב. ת"א (1—1)
● הפועל לוד — מכבי ת"א (5—1)
● בית"ר ים — הפו. ת"א (2—1)
● שמשון ת"א — כפ"ס (0—0)
● באר־שבע — מכבי נתניה (3—1)
● הפו. פ"ת — בני־יהודה (2—2)

מלך השערים

1. שלום תקוה (מ. נתניה) 10
2. זאהי ארמלי (מכ. חיפה) 9
3. א. מלמיליאן (בי. ירים) 8

מחשש לפגיעה: המכבים עזבו ביציאה צדדית

מאת מנחם ויטל
סופר "ספורט הארץ"

אם לא די היה לשחקני ולראשי מכבי תל־אביב, בהפסד הבית 2—1 לאלוף בית"ר ירושלים, באו כמה עשרות מאוהדי הקבוצה ובהתנהגות פראית, הגבירו את תחושת המועקה.

האוהדים, שזעמו על ההפסד, צרו על חדר ההלבשה של מכבי תל־אביב בקריאות: "שפיגל התפטר", "ברנר התפטר", "הרסתם את הקבוצה".

מחשש לפגיעה פיזית, עזבו שחקני מכבי תל אביב את תחומי האיצטדיון הרמת גני ביציאה צדדית. לעומתם, נותרו ראשי הקבוצה בחדר־ההלבשה, לאחר שכוח המשטרה עזב את המקום והותירם ללא הגנה.

אין מנחש 14 בטוטו

מישחקי השבת הקשו על מנחשי הטוטו. לאחר בדיקה של כ־80 אחוז מהטפסים, לא נמצא אמש אף לא משתתף אחד שניחש את תוצאות 14 המישחקים. 14 ניחשו 13 תוצאות, 273 ניחשו 12, 2,778 משתתפים ניחשו 11, יותר מ־18 אלף ניחשו 10 תוצאות.

הניחוש הנכון בטוטו

1.	בני. יהודה — מ. חיפה	1
2.	כ. נתניה — הפועל פ"ת	1
3.	הפועל כפ"ס — באר־שבע	x
4.	הפו. ת"א — שמשון ת"א	2
5.	מכבי ת"א — בית"ר ים	2
6.	בית"ר ת"א — הפו. לוד	x
7.	מכבי פ"ת — צפ. חולון	2
8.	הפ. בת־ים — ב. נתניה	2
9.	הפועל חיפה — ה. יהוד	x
10.	רמת־עמידר — הפו. ר"ג	x
11.	הפו. ים — מ. שעריים	1
12.	מכבי יבנה — מכבי יפו	x
13.	הכח ר"ג — הפועל עכו	x
14.	הפ. טבריה — הפ. חדרה	x

טבלת הליגה הלאומית

		משח'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
1.	מכבי נתניה (1)	15	10	3	2	30—17	33
2.	הפועל כפר־סבא (3)	15	7	4	4	18—13	25
3.	הפועל תל־אביב (2)	15	7	4	4	13—11	25
4.	בית"ר תל־אביב (4)	15	6	5	4	20—13	23
5.	שמשון תל־אביב (6)	15	5	8	2	14—9	23
6.	הפועל באר־שבע (7)	15	5	6	4	12—10	21
7.	בית"ר ירושלים (9)	15	6	3	6	23—25	21
8.	מכבי תל־אביב (5)	15	4	8	3	24—18	20
9.	בני־יהודה (10)	15	4	8	3	14—10	20
10.	הפועל פ"ת (8)	15	5	4	6	18—21	19
11.	צפרירים חולון (12)	15	2	8	5	8—12	14
12.	מכבי חיפה (11)	15	2	6	7	16—18	12
13.	מכבי פתח־תקוה (13)	15	2	5	8	11—22	11
14.	הפועל לוד (14)	15	1	6	8	12—35	9

(בסוגריים — מיקום הקבוצות במחזור הקודם)

בתום שבוע סוער, על סף הפסד שלישי, נס־חנוכה של בית"ר ירושלים

האלוף זקף ראשו בשתי נגיחות

סלקטר ומלמיליאן (85, 86) הממו את מכבי תל־אביב במהפך דרמטי

בית"ר ירושלים — מכבי תל אביב 2—1 (0—1)

השערים לבית"ר: משה סלקטר (85), אורי מלמיליאן (86). השער למכבי: יעקב צרפתי (10).

★ המצטיין: יעקב שוריץ.

● בית"ר ירושלים: מזרחי, אבי כהן, אזולאי, אשש, נחמני, קודש, שמואלי (שריג, שוריץ), מלמיליאן, סלקטר, רוקמן (אלדורסיס). המאמן: יגאל לוי.

● מכבי תל אביב: מרכוס, מיקי כהן, שמעונוב, קרייס, איתן לוי, צרפתי, אזולאי (גריאני), שוהם (גולדברג), איניה, דריקס, סבק. המאמן: דרור ברנר.

שפט יעקב שיינר, 4,000 צופים, באיצטדיון רמת־גן.

מאת דרור מגר

מהדקה ה־10 עד לדקה ה־85: 0—1 למכבי תל אביב. בדקה ה־86: 2—1 לבית"ר ירושלים. זו תמצית הכדורגל, הבאה ללמד שוב שעד לדקה האחרונה אסור להרים ידיים. הבית"רים לחמו מול המכבים בנס החנוכה ויכלו להם, למרות הפיגור בתוצאה, ולמרות שעוזרו בלא מאמן, אחרי הפרידה הדרמטית לפני שבוע ממרדכי שפיגלר (פיקוח מקצועי של אמציה לבקוביץ', אחרי אימוני כושר של יגאל לוי).

המהפך בדקות הסיום מנע מהאלופים הפסד שלישי רצוף וביצחונם החשוב כל־כך מבחינה מוראלית הנחילו למכבים את הפסדם השני ברציפות — כישלון המעורר תהיות לגבי כוונותיו של מכבי תל אביב בהמשך המאבק לתואר. בעיקר על רקע תצוגת הנפל.

מכבי הפסיק למעשה לשחק במחצית השנייה, וכאילו סמך על חלוצי בית"ר שימשיכו להחטיא. רק הפתיחה היתה שייכת למכבי. בדקה ה־8 איבד אורי אשש כדור לאלי דריקס החולש, שמול מזרחי בעט מעליו ומעל למשקוף. בדקה ה־10 הגביה המגן איתן לוי כדור משמאל, הגנת בית"ר החולשה התקשתה להרחיק ויעקב צרפתי, הטוב במכבי במחצית הראשונה, בעט מ־14 מטר שטוח ופנימה. מכבי נסוג משום מה ובית"ר פתח בלחץ, שהניב שלוש קרנות רצופות. בדקה ה־20, אחרי הגבהה של רונן רוקמן, נגח חנן אזולאי למשקוף, ובדקה ה־26 נגח אזולאי מקרוב לידי מרכוס.

במחצית הראשונה בלט לטובה במכבי גם הקשר הצעיר נועם שוהם, במישחק בכורה לאומי, ומחליפו בקישור חיים גולדברג היה חלש וכאילו נתן האות לרפיון הכללי במחצית השנייה, כששחקני מכבי לא בעטו אף לא בעיטה אחת לעבר מזרחי. הבית"רים אמנם תקפו בחמת זעם, אך הירבו להגביה כדורים במקום לתקוף מהאגפים. המישגה העיקרי שלהם היה באי ניצול כדורי־הפקר רבים ברחבה החוזרה של מכבי. רוקמן ניצב שלוש פעמים לבדו מול מרכוס, התקשה לבעוט או לחלוף על פניו (דקות 47, 59, 73). מישחק ההתקפה העקר של בית"ר, ההחמצות הבלתי פוסקות והיכולת הבינונית של מלמיליאן, חיזקו את הרושם שהאלוף לא יצליח להבקיע.

אך מישחקו של מכבי היה כה נירפה, שניתן בהחלט לומר שנעשה צדק עם בית"ר, כאשר בדקה ה־85 הגביה רונן שוריץ משמאל והפעם הצליח סוף־סוף משה סלקטר להגיע לכדור ולנגוח פנימה. 1—1. בית"ר המשיך ללחוץ ולנצל את המבוכה אצל יריבו. בתקפה הבאה הגביה סלקטר כדור מימין. איפה היו הגברים של מכבי, כשאורי מלמיליאן הדד ביניהם ונגח שער ניצחון כה חשוב ומדויק לקבוצתו?

הירושלמי משה סלקטר, שנגח את שער השוויון של בית"ר נגד מכבי ת"א, נבלם הפעם על ידי השוער משה מרכוס. שני מס' 12, אבי כהן מירושלים (מימין) וחי קרייס, עוקבים אחר הפעולה. בית"ר ניצח 2—1 במהפך דרמטי בדקות הסיום. (צילום: אריה קנפר)

כולם עובדים בשביל נתניה

ליגה לאומית

מאת יהושע שגיא

המחזור ה־15 בליגה הלאומית גרר אמש תזוזה מקיפה ומשמעותית בטבלה. מלבד המוביל מכבי נתניה, סוגר הטבלה הפועל לוד ובית"ר תל אביב שנותר רביעי — החליפו כל יתר 11 הקבוצות מקומות, כדי לסכם מחזור דינמי בו הובקעו 18 שערים. חלוצי ארבע קבוצות בלבד לא הבקיעו, והתוצאה היחידה שהעיבה על המאזן היתה 0—0 בכפר סבא נגד באר שבע.

מכבי נתניה הוכיח שוב, כי זו בבראה העונה שלו. הוא פיגר במגרשו מול הפועל פתח תקוה, אך גילה התאוששות מרשימה בדרך לניצחון 4—2 בניצחונו של שלום תקוה שחזר בסערה אל ההרכב. הבקיע שניים מארבעת השערים.

הנתנייתים נהנו לא רק מ־2 הנקודות שהוסיפו למאזנם, אלא גם מהעובדה שכל שלושת הרודפים אחריהם איבדו נקודות:

● הפועל כפר סבא עלה למקום השני אחרי 0—0 מאכזב מאד עם הפועל באר שבע (שעלה גם הוא שלב אחד ל־6).

● הפועל תל אביב נחל הפסד נוסף בשרשרת אכזבותיו, כאשר נכנע 1—0 לקבוצה העולה של שמשון. הפועל נסוג שלב אחד (למקום 3), שמשון עלה שלב אחד (ל־5).

● בית"ר תל אביב היה היחיד במרכז הטבלה שנותר על עמדו, אחרי 1—1 עם הפועל לוד, סוגר הטבלה, שהיה תשאר אחרון.

למקום השביעי טיפס האלוף בית"ר ירושלים, שפיגר 0—1 מול מכבי תל אביב ברמת גן, אך ביצע מהפך דרמטי תוך שתי דקות בניצחון 2—1, כדי להקדים את התל אביבים שביצעו את הנסיגה הגדולה ביותר בטבלה (שלושה שלבים למקום 8). מכבי תל אביב, עם מאזן זהה לזה של בני יהודה, מקדים את כדורגלני השכונה שניצחו במגרשם 3—2 את מכבי חיפה. בני יהודה מדורגים 9 (עלו מ־10) וכניסתם לשמינית הפליי־אוף העליון היא כנראה עניין של זמן בלבד.

אחד הניצחונות המפתיעים של השבת היה זה של העולה החדש, הפועל צפרירים חולון, שהכניע בפתח תקוה את המכבי המקומי 1—0, כדי להתקדם שלב אחד (ל־12).

נושא למחשבה מדאיגה: פחות מ־15 אלף צופים חזו בסוף השבוע בשבעת המישחקים, שהיו משך יומיים בששה מגרשים.

17 הדקות של נתניה

מכבי נתניה — הפועל פתח תקווה 4—2 (1—3)

השערים לנתניה: שלום תקוה (32, 38), רונן גבאי (33), יגאל מנחם (49). לפתח תקוה: יוסי שושני (12), ניר לוין (54).

★ המצטיין: שלום תקוה.

● מכבי נתניה: בלדב, שמעון מנחם, בר, חסן, קורה, חלפון (חיים לוי), עציוני, גבאי, רוני לוי, תקוה (עודד מכנס), יגאל מנחם. המאמן: זאב זלצר.

● הפועל פתח תקוה: רוני גלדבי, קושוחילי, בוזניק, אלון, דוד לוי, שושני, מחפוד (חזן, קלמנוביץ), איליה, סאבו, לוין, בסון. המאמן: אברהם גרנט.

שפט רחמים דינצ'י, 3,000 צופים, בנתניה.

מאת חיים מלינק

מכבי נתניה שבה והוכיחה כי העונה היא קבוצה מן אחד. לאחר פיגור 0—1 מול הפועל פתח תקוה באו 17 דקות מרהיבות בסיומן הורה לוח התוצאות על 4—1 לזכותה.

פתיחת המישחק לא בישרה טובות לנתניה. פ"ת שיחקה בשאפתנות והשיגה שער יתרון מוצדק. בדקה ה־12 חלף עזו איליה על פני שלושה מגינים והוכשל כ־25 מטרים משער נתניה. יוסי שושני בעט מול החומה כדור קשתי ומדויק שהפתיע את השוער בלדב ונחת בשיפולי הרשת.

השער עורר את נתניה. מערכי הקבוצה כמו נכנסו להילוך שלישי. המגינים, הקשרים והחלוצים החלו לשטוף קדימה ושער השוויון לא איחר לבוא. ברוך חסן עוד הספיק לסכן את שער פ"ת בדקה ה־28 בבעיטת מספריים שהחטיאה את המטרה במעט, אבל ארבע דקות לאחר מכן זה הגיע. השוויון.

שלום תקוה תיעתע ברחבת ה־16 בין המגינים ובעט לפינה הימנית התחתונה, 1—1. מחוגי השניות לא הספיק להשלים סיבוב אחד ורוני גלדבי נאלץ להוציא כדור שני משערו. שמעון מנחם הוציא זריקת חוץ, רוני לוי נגח לאחור, ורונן גבאי ביצע בעיטת מספריים מרהיבה ששלחה את הכדור פנימה. 2—1.

שלום תקוה ולהקתו המשיכו להפגין מישחק שובה עין כשהגנת פ"ת לא הצליחה לעמוד בעומס. דקה 38, רוני לוי שלח כדור שטוח לאורך קו השער, גלדבי החליק בכדור ותקוה הגיע במהירות, כדי לקבוע 3—1. למזלה של פ"ת שרק השופט למחצית ושחקניה יכלו להירגע מהדקות הקשות שעברו עליהם.

אלא שפתיחת המחצית השנייה לא סימנה על שינוי מהותי ביחסי הכוחות. נתניה המשיכה ללחוץ ללא הרף. דקה 49: יגאל מנחם בעט כדור עוצמתי מטווח מ־20 מטר שהטעה את גלדבי וקבע 4—1 לנתניה.

כשנדמה היה שפ"ת עומדת לפני תבוסה, האטה נתניה את הקצב ואיפשרה לה לתקוף. בדקה ה־54 הכשיל בר את שושני ברחבה וניר לוין בעט את הפנדל פנימה. 4—2. שושני וחזן השתלטו אז על מרכז השדה אבל חוסר ריכוז של לוין מנע מפ"ת להמשיך ולצמק.

גינצבורג יקיר השכונה

בני יהודה — מכבי חיפה 3—2 (1—2)

השערים לבני יהודה: רוני פרי (5), משה אייזנברג (13), דוד סלמן (48). השערים למכבי חיפה: צדוק מלכה (21), עופר מזרחי (81).

★ המצטיין: משה אייזנברג.

● בני יהודה: אסייג, סלמן, אלקבץ, פרי, עלה, שרעבי, אייל חיים, זקס (מדר), ממן (שירזי), אייזנברג, גודרנה. המאמן: דוד שווייצר.

● מכבי חיפה: גינצבורג, אהרוני, אטמר הגדול, רוזנטל, בלבול (שלום לוי), קלינגר, אטמר הקטן (מזרחי), דוד לוי, ברייטנבסקי, מלכה, ארמלי. המאמן: דרור קשטן.

שפט עובדיה צבי, 1,500 צופים, בשכונת התקווה.

מאת אפרים יונתי

בני יהודה אמנם ניצחו אולם החיפאים לא נפלו מיריביהם. ולמען האמת החזיקו בכדור ברובית דקות המישחק. מה שפגע בחיפה, לפחות בשלבים הראשונים של המישחק, היתה יכולתו של השוער בוני גינצבורג, שהיה חלש מאד ואשם בשניים משלושת השערים שספגו. לזכותו יאמר שבהמשך השתפר והציל שלושה שערים בטוחים.

בדקה החמישית עלו בני יהודה ליתרון ראשון. זקס הגביה כדור קרן, הגנת חיפה קפאה על מקומה, גינצבורג היסס ביציאה ורוני פרי שהיה חופשי נגח פנימה. בני יהודה לא הירפו. בדקה ה־13 בעט אייזנברג מקרוב וגינצבורג הדף לקרן, אבל שתי דקות לאחר מכן נכבש השער המיוחל. סלמן פרץ מימין ובעט מ־25 מטרים לשער. הכדור ניתז מתחת של גינצבורג ואייזנברג שבא במהירות בעט ברחוקה והבקיע את שערו הראשון העונה.

בדקה ה־18 ביצע קשטן, מאמן חיפה, חילוף, כשהכניס את שלום לוי במקום בלבול. החילוף הצדיק את עצמו כשחיפה החלה ללחוץ. בדקה ה־21 אף צימקה את התוצאה ל־2—1. איתן אהרוני פרץ מימין והגביה לרחבה, וצדוק מלכה בינוק באה נגח פנימה.

שתי דקות לפני השריקה למחצית יכול היה מלכה להשוות, אולם אסייג הקדים אותו והדף את הכדור. פתיחת המחצית השנייה היתה כולה של "התוכים". שלוש דקות מחידוש המישחק פרץ אייזנברג לרחבת חיפה והוכשל. השופט שרק לבעיטת עונשין מ־11 מטר וסלמן בעט חזק ופנימה. 3—1.

החיפאים הבינו שאין להם מה להפסיד והשליכו את יהבם על מישחק התקפי. בדקה ה־80 נגח מלכה למשקוף ודקה לאחר מכן ניצל עופר מזרחי שגיאה גסה של פרי ומקרוב בעט פנימה. 3—2.

דוד סלמן מכניע בכדור־גג את שוער מכבי חיפה, בוני גינצבורג, כדי להעלות את בני יהודה ליתרון 3—1. (צילום: עוזי קרן)

ליגה סקוטית

ריינג'רס כבר 3 נק' מהפיסגה

גלאזגו (שירות "ספורט הארץ"). שלוש תוצאות סימנו מישחקי בתיקו־אפס. ההבחנה העיקרית היתה בגלאזגו ריינג'רס שסגרה את הפער בצורה משמעותית אחרי ניצחון חוץ 0—2 במאתרוול. שער עצמי ושער בבעיטת 11 מ' של אלי מקויסט, הבטיחו את שתי הנקודות וריינג'רס מפגרת רק בשלוש נקודות אחרי המובילות.

סלטיק סיימה בתיקו־אפס עם אברדין והארטס באותה תוצאה עם דאנדי. תוצאות אחרות: דאנפרמלין — מורטון 1—1, היברניאן — פאלקירק 0—0, דאנדי יונייטד — סנט מירן 1—1.

המובילות: סלטיק, הארטס ואברדין 38, ריינג'רס 35, דאנדי 31.

גביע מרדקה לצ'כוסלובקיה

קואלה־לומפור (עצ"ק) הנבחרת האולימפית של צ'כוסלובקיה בכדורגל זכתה כאן בטורניר מרדקה, לאחר שניצחה במשחק הגמר את דרום־קוריאה 2—3 (1—2). לנבחרת המנצחת הוענק פרס כספי בסך 40 אלף דולר.

● אלופי ישראל בטניס בעבר, גברים ונשים, משתתפים באליפות הסניורים הנערכת זו השנה השישית "הכל נשאר במשפחה". בין הבולטים אלופי העבר גבי דוביצקי, אריה אבירן, יאיר רוטוייזר. אלופות העבר רונית הלר וג'נין שטראוס. המאמנים רון סטיל ויצחק פרסט. באליפות נוטלים חלק 320 טניסאים וטניסאיות עד גיל 75 המתמודדים ב־9 קטגוריות.

מלמיליאן: זה היה אחד המשחקים הטובים שלנו

מה הם אומרים

מאת מנחם ויטל וסופרי "ספורט הארץ"

מכבי תל־אביב — בית"ר ירושלים

● אורי מלמיליאן, בית"ר ירושלים: אני חושב שזה אחד המישחקים הטובים שלנו. ניצחנו בצדק. אני מקווה שהניצחון יחזיר לנו את הבטחון.

● אלי דריקס: אינני מבין מדוע אנחנו נכנעים אחרי שאנו מובילים.

מכבי נתניה — הפועל פתח־תקוה

● יעקב בלדב, שוער נתניה: מישחק קשה בבית. היינו במצב קשה, יצאנו מפיגור כמו גדולים והוכחנו שאנו יודעים לצאת ממצבים קשים ולתת הצגה לקהל אוהדינו.

● אלי מחפוד, פתח תקוה: נשברנו אחרי שער השוויון. חבל שבמקום לתקוף בגדלנו נסוגנו. זה היה הגוף. לא הייתי מתפלא אם היינו מפסידים גם בחצי תריסר שערים.

בני־יהודה — מכבי חיפה

● דוד שוייצר, מאמן בני יהודה: מישחק קל עשינו מישחק קשה. החמצנו שערים בטוחים. היה מישחק טוב וגם החיפאים החמיצו ממצבים טובים.

● יעקב שחר, מאמן מכבי חיפה: שיחקנו טוב ושלטנו ברובית הדקות, אולם חוסר מזל, והחמצות וספיגת שערים אומללים היו בעוכרינו.

הפועל תל־אביב — שמשון תל־אביב

● יעקב גרונדמן, מאמן שמשון: במחצית הראשונה היה מישחק שקול. אחרי שעלינו ליתרון הפועל תקף יותר ואבי חוד בהצלה כפולה הביא לנו את הניצחון.

● קובי זירוני, שחקן עבר בהפועל ת"א: הפועל תקף, לא הבקיע ונוצח. שמשון לא תקף לא הבקיע וניצח. על מישחק כזה אומרים: כשאלוהים רוצה אפילו מטאטא יורה.

מכבי פתח־תקוה — צפרירים חולון

● מאיר נמבי, מאמן חולון: מישחק גדול לא ראינו. במחצית הראשונה לא שיחקנו טוב ובשנייה השתפרנו. ניצחנו במישחק על שש נקודות. אני מקווה שיתרום למיפנה בהורדה לצאת מהתחתית.

● צבי רוזן, מאמן פ"ת: חולון שיחקה טוב יותר. המחצית הראשונה היתה הטובה ביותר מכל שלושת המישחקים האחרונים שלנו. אני מקווה שלאחר הפגרה נראה טוב יותר.

הפועל כפר־סבא — הפועל באר־שבע

● בת איינשטיין, כפר־סבא: לא היינו טובים, זה היה המישחק החלש שלנו העונה. לא באנו לידי ביטוי והתוצאה מדברת בעד עצמה.

● אפרים דוידי, באר־שבע: המטרה הושגה, כי היינו טובים יותר. בדקה ה־90 היתה לנו החמצה גדולה. חבל על הנקודות שאיבדנו ומגיע לנו להיות במקום גבוה יותר בטבלה.

בית"ר תל־אביב — הפועל לוד

● איציק קליינקאס, המנהל המקצועי של בית"ר: באה קבוצה שלא רצתה לעבור את קו האמצע והשיגה את מטרתה. נגררנו למישחק רע וזו אכזבה.

● יעקב אסקטלן, מאמן לוד: זכינו בנקודה והשגנו את המטרה שלנו. בית"ר תל אביב נמצאת בכושר מישחק מצוין, אבל בכל זאת הגדר תורה כשספגנו שער עצמי.

בלוד לא מתייאשים

בית"ר תל אביב — הפועל לוד 1—1 (1—1)

השער לבית"ר: אורי בנר־דיס (26, עצמי). השער ללוד: ישראל ברסמס (5).

★ המצטיין: נסים כהן.

● בית"ר תל אביב: ליברמן, טורס (מאיה), יעקב כהן, עמר, אבוצור (תגר), צמח, ניסן כהן, נסים כהן, אדרי, לביא, ירון כהן. המאמן: יצחק שום.

● הפועל לוד: יעקב בנר־דיס, ברדוגו, נעמן, א. בנודיס, י. הלל, בריהדוס (סרולי), דרעי, בר־ממס, שרביט (קסטווילי), סמרגה, סנדורי. המאמן: יעקב אסקטלן.

שפט יהושע לויה, 3,000 צופים, ברמת גן.

מאת צחי ברזילי

מכדורגל טוב כבר התייאשנו, אך עניין ומתח יהיו מנת חלקנו עד הסיום, לפחות בנוגע להוות היורדות. הפועל לוד הוכיח, כי אינו מתכוון לשחזר את ביצועי בית"ר נתניה מהעונה הקודמת, כמחלק הנקודות התורן.

בדקה ה־5 עלו הלודאים ליתרון מוצדק. סנדורי נשלח קדימה והוכשל 18 מטרים אלכסונית משער בית"ר. ברסמס בעט עונשין לא חזק שקיפץ על הקרקע, היטעה את ליברמן וחדר לפינה הרחוקה.

מכאן והלאה התפתח מאבק שקול, כשלוד המשיכה לנסות ולהבקיע. הבית"רים נעזרו ברוח גבית וניסו להשוות, בעיקר בבעיטות מטווח של אדרי וצמח, אלא ששער השוויון הגיע ממקור לא צפוי. בדקה ה־26 הגביה ניסן כהן כדור קרן לא מאיים ואורי בנרדיס, מגן לוד, נגח במפתיע לרשת קבוצתו לתדהמת אחיו, השוער יעקב בנודיס.

השער שינה את יחסי הכוחות. לוד העדיפה להתגונן, כדי לשמור על הנקודה, ובית"ר נטל את היוזמה. עם פתיחת המחצית השנייה נכנס תגר במקום אבוצור, כדי לחזק את ההתקפה וניסן כהן, שהוסט לעמדת המגן השמאלי, הירבה לפרוץ קדימה.

בית"ר תל אביב נקלע ליום בינוני, אך הצדיק מיקומו בצמרת. הבית"רים הגיעו למצבי הבקעה רבים בניצוחו של נסים כהן, אך חוסר ריכוז של החלוצים היה בעוכריהם.

מבצע התקפה מרהיב של בית"ר (דקה 68) סחט תשואות מהקהל: נסים כהן שלח את תגר קדימה. זה ביצע עם לביא מסירה כפולה שבסיומה הגביה לרחבה אל ירון כהן שהמשיך בראשו אל לביא, שמכמה מטרים נגח מעל המשקוף.

שי של עמר לשמשון

שמשון תל־אביב — הפועל תל־אביב 1—0 (0—0)

השער: יהודה עמר (60, עצמי).

★ המצטיין: יגאל הלל.

● שמשון תל־אביב: חוד, זהרי, ברדה, שמעונוב (סברוני), הלוי, אביגדע עובדיה, הלל, אדרי, יוסי כהן, שוקרון (מליוה), דמתי. המאמן: יעקב גרונדמן.

● הפועל תל־אביב: אלטר, עמר, זאנה, סגל, הרשליקוביץ', ארמה, אקהויז (רובין), אלי כהן, סיני, דאגו, לינהרט. המאמן: יצחק שניאור.

שפט יצחק בריצחק, 4,000 צופים, בבלומפילד.

מאת אילן פיש

את הרעיון "הפסד — לתקווה להחמיץ ולרדת" מבצעים — לא המציאו שחקני הפועל תל־אביב. הם רק אימצו ויישמו אותו באופן מושלם, במישחק ההפסד לשמשון ביום שישי בבלומפילד. 45 דקות של שליטה כמעט מוחלטת במחצית השנייה לא הועילו, ושלוש הנקודות נוספו למאזנו של שמשון.

גם המחצית הראשונה התנהלה בעדיפות ה"אדומים", אם כי בעוצמה פחותה. ב־20 דקות הפתיחה שטף המישחק, הכדור נע ברציפות, כשהחוד של הפועל נתמך בצמד המגינים יהודה עמר ודוד הרשליקוביץ'. בפרק זמן זה היו להפועל שתי הזדמנויות מצויינות לכיבוש שער: בדקה ה־8 היה תמיר לינהרט חופשי 10 מטרים משער שמשון, אך בעט בפזיזות והחוצה ובדקה ה־17 נגח משה סיני מעמדה נוחה לידי השוער אבי חוד. בהמשך התאושש במקצת שמשון ובדקה ה־37 החמיץ שלמה אדרי ליד שער הפועל. אקורד הסיום של מחצית זו היה של אלי כהן בדקה ה־41, כשבעט בעוצמה רבה כדור מ־30 מטר למשקוף.

היתרון הבולט של הפועל במחצית השנייה לא נבע ממישחק אורקסטרלי משובח. הקישור לא היה מדוייק והחוד המשיך לתסכל את האוהדים. למזלו של הפועל, היה שמשון רחוק מיכולתו הרגילה. ואם ניצח, למרות החולשה הבולטת, היה לשני שחקנים חלק גדול בזה: לשוער חוד שעצר כמה כדורים מסוכנים ולקשר יגאל הלל, שניהל בהצלחה את התקפות הפתע.

שער הנצחון ביטא היטב את מהלך המישחק. בדקה ה־60 הרחיק הכדור מהגנת שמשון להלל, זה הסיט במהירות ליוסי שוקרון מימין. שוקרון התקדם לאורך הקו והעביר את הכדור לרחבה. יהודה עמר, בנסיון להרחיק, בעט את הכדור בחוזקה לתוך שערו הוא.

הפועל המשיך להחמיץ ובדקה ה־90 זקף לזכותו חוד את ההצלה הגדולה של המישחק. בני רובין חדר לרחבה והגיע מולו. בבעיטה, חוד הדף, סיני בעט את הכדור החוזר ושוב הדף חוד. עוד נסיון של סיני, והפעם הציל נסים ברדה בנגיחה מהקו.

צוות־החירום של בית"ר ירושלים: היועץ המקצועי אמציה לבקוביץ' (מימין) והמאמן־הכושר יגאל לוי, אתמול ברמת־גן. (צילום: אריה קנפר)

הטבלה אינה משקרת

צפרירים חולון — מכבי פתח תקווה 1—0 (0—0)

השער: לאון פנסו (73).

★ המצטיין: רונן הלל.

● מכבי פתח תקוה: פבריאן, ארזבל, אריב, מיכה צרפין, בלחסן, לוי, שעשוע (מאיר כהן), ברשמעה, יוחום (שרון צרפין), רפי כהן, בניה. המאמן: צבי רוזן.

● הפועל חולון: ביטון, דיתני, כהן, יעקובי (אהרונוב), מלולו, פרחן, בן ברוך, דמתי, טליאס, הלל, שקרוקה (פנסו). המאמן: מאיר נמבי.

שפט חיים ליפקוביץ, 300 צופים, בפתח תקווה.

מאת אהרון שמולביץ

המישחק שאמור היה להיות קרב תחתית חריף על שש נקודות, התפתח למיפגש כדורגל משעמם וחסר עניין. שתי הקבוצות הוכיחו למתי מעט הצופים מדוע שתיהן מצויות עמוק בתחתית.

במחצית הראשונה היו יחסי הכוחות שקולים והכדור נמצא ברוב הדקות במרכז השדה. פתח תקווה ניסתה כוחה בהרמת כדורים אך הגנת חולון, בראשותו של השוער ביטון, ידעה להרחיק היטב. חולון התבססה על פריצות של רונן הלל ובני דמתי מהאגפים, אך גם הם לא הצליחו לפרוץ את הגנת פתח תקוה.

האירוע הבולט במחצית הראשונה היה כאשר השופט ליפקוביץ הורה בדקה ה־35 על בעיטת 11 מטר לזכות פתח תקווה, בעקבות הכשלתו של רפי כהן ברחבה על־ידי השוער ביטון. אך לאחר התייעצות עם הקוון שירה, שהרים דגל לנבדל, חזר בו מהחלטתו הראשונית.

במחצית השנייה חולשה פ"ת ואיפשרה לחולון ליטול את היוזמה. בדקה ה־73, רונן הלל שהיה המצטיין במיגרש פרץ באגף ימין, הרים כדור מדויק לרחבה כשפבריאן נותר קפוא במקומו. על הכדור עט לאון פנסו, שנכנס לשדה רק ארבע דקות קודם לכן, ובין כל שחקני ההגנה הגבוהים של פ"ת נגח היטב לפינת השער וקבע 1—0 לחולון.

רחמים על הקהל

הפועל כפר סבא — הפועל באר שבע 0—0

★ המצטיין: אלי אוחן.

● הפועל כפר סבא: שמיר, איידינגר, פרסלני, רבינוביץ, איינשטיין, א. בן־חיים, יפו, פרלבר, רביבו (נחרי), יאני, זוסים (מימוני). המאמן: שמעון ענבר.

● הפועל באר שבע: אנטמן, בריחמה, דוידי, אילוז, אוחן, חיה, רהאן, צרפתי, עזרן, אזוגה, ביטון. המאמן: נסים בכר.

שפט עובדיה בן יצחק, 2,500 צופים בכפר סבא.

מאת נפתלי זעירא

אל תקצפו על חלוצי כפר סבא ובאר שבע. אתמול הם נכשלו כישלון מוחלט מול ההגנות המבוצרות והמאורגנות שניצבו משני עברי המיגרש וזה ההסבר הפשוט לתוצאת ה־0—0 שהושגה בתום המישחק הזה. הסובל העיקרי, כמובן, היה הקהל בן 2,500 הצופים.

באר שבע הותירה רושם טוב יותר בזכות ניטרולה של חוליית הקישור של כפר סבא. למעשה הצליחו קשריה הדפנסיביים של באר שבע, מוטי רהאן ואבי חיון לגבור באופן מוחלט כמעט על קשריה התוקפים של כפר סבא, מייקל יפה (ביום בינוני) ואלי יאני (רדום ולא פעיל דיו). אבל היתרון הזה לא הגיע לכלל מיצוי בשל מישחק חסר דיוק של הקשרים התוקפים מאיר צרפתי ומאיר עזרן.

מה היה קורה אילו הופיעה באר שבע ללא שוערה גיורא אנטמן? ובכן, לא היה קורה דבר. שכן השוער הבאר שבעי לא הוטרד כמעט, ואף לא בעיטה אחת נבעטה ע"י חלוצי כפר סבא לכיוון מסגרת שערו. גם את חמש בעיטות הקרן של כפר סבא דאגו שחקני כפר סבא לבעוט ברשלנות, אולי כדי לא לקלקל את הצלחות ההגנה של באר שבע.

דקה לסיום נרשמה ההחמצה הבולטת של המישחק: מאיר עזרן נותר יחידי מול אריה שמיר ומ־16 מטרים הרביץ כדור אדיר למשקוף שער כפר סבא.

יהודה עמר (משמאל), הנבנה לחסום פריצה של בועז דמתי. כבש שער־עצמי שהקנה ניצחון 1—0 לשמשון על הפועל ת"א. מימין — משה סיני. (צילום: עוזי קרן)

אתלטיקה

קיפקואץ' ניצח במירוץ בקארדיף

קארדיף, ויילס (רויטר). האלוף העולמי בריצת 10,000 מ', פול קיפקואץ', ניצח כאן במירוץ־שדה בין לאומי למרחק 8 ק"מ.

החייל הקנייתי בן ה־24 הכתיב קצב מסחרר על המסלול הבוצי, קבע 24:44 דקות והקדים ב־18 שניות את הבריטי דייב קלארק. שלישי דורג הרץ מספר אחד של בריטניה למירוצי שדה, טים האצ'ינס, שקבע 25:10 ד'. אנג'לה טוהי מוילס ניצחה במירוץ לנשים ל־5 ק"מ ב־16:45 דקות.

● נאשונאל קאהיר זכתה בגביע אפריקה לאלופות כשניצחה במשחק הגומלין בקאהיר את אל הילאל מסודאן 2—0. המישחק הראשון הסתיים בחרטום בתיקו אפס.

הנבחרת עוברת לאימוני לחץ: יומיים מדי שבוע

כדורגל

מאת סופר "ספורט הארץ"

מעל נבחרת ישראל בכדורגל יוחל מעתה במתכונת אימונים חדשה בהכנותיה לטורניר הקדם אולימפי שיהיה במארס באוקיאניה. מאמן הנבחרת מילינקו מיהיץ' יזמן את השחקנים למחנה אימונים מגובש שיימשך יומיים — שלישי ורביעי — ויכלול ארבעה אימונים. שניים לפני הצהריים. שניים אחר הצהריים.

המאמן מיהיץ' יגיש מחר את תכנית אימוני הנבחרת להנהלה המקצועית. על הגברת קצב האימונים הוחלט עוד לפני המישחק המאכזב נגד שוויץ, אך לאחר האכזבה הכביש תיקונים מתחייבים בתכנית העבודה.

עתה יעודו העיקרי של המאמן מיהיץ' לשפר את הכושר הגופני והקלי של השחקנים, וכן לייעל את תנועתם במגרש. עד כה התאמן הסגל מדי שבוע פעם אחת, ביום שלישי אחר הצהריים, באיצטדיון רמת־גן.

היום יפרסם מיהיץ' את רשימת המוזמנים לאימוני השבוע.

מהומות במזרח ירושלים

(סוף מעמוד 1)

הית לחג המולד, שאליה נהוג להזמין אישים בכירים מישראל.

המהומות במזרח־ירושלים החלו בשעות הבוקר המוקדמות. מאות תלמידים מבתי ספר יסודיים ותיכוניים יצאו במאורגן לרחובות, הבעירו צמיגים, הציבו מחסומי אבנים, השליכו אבנים, וקראו סיסמאות דתיות ולאומיות.

בהתפרעויות נפצעו קל 3 שוטרים, ו־33 תושבים נעצרו, ובהם 19 קטינים, בחשד שהשתתפו בהתפרעויות. המתפרעים גרמו נזק כבד לשלושה סניפי בנקים במזרח העיר, ניפצו שמשות של מכונית משטרה ושל מכונית השייכת לעיריית ירושלים.

כוחות גדולים של משטרת ירושלים ושל משמר הגבול ירו כמות גדולה של רימוני גז מדמיע, אך לא נזקקו לשימוש בנשק חם. בשש שעות של עימותים עם מפגינים לא נורתה אפילו ירייה אחת.

מקורות במשטרת ירושלים ומקורות ערביים בעיר העריכו כי ההפגנות היו מאורגנות היטב.

יועצו של ראש עיריית ירושלים לעניינים ערביים, אמיר חשין, מסר כי תושבים ערביים סיפרו לו שצעירים מרצועת עזה, שהגיעו במיוחד לירושלים, הם שהנהיגו את המתפרעים.

המהומות פרצו, בה בשעה, בשכונות הערביות שבדרום העיר (א־טור, סואחרה, צור באהר וג'בל מכבר), וברחובותיה של מזרח ירושלים.

צעירים ערבים הציתו את מסערת "משכנות הרועים" שליד שכונת ארמון הנציב. באותה שעה יצאו לרחובות השכונה הסמוכה מאות תלמידים, וחסמו את הכבישים במתרסים ובצמיגים בוערים.

ההפגנות במרכז העיר התרכזו סביב הרחוב הראשי, צלאח א־דין, וליד תחנת האוטובוסים המרכזית. מאות תלמידי בתי ספר התקהלו ברחובות, חסמו אותם במתרסים בוערים מגרוטאות עץ ומתכת ומיכלי אשפה.

המפגינים קראו סיסמאות ברוח האיסלאם, בגנות מדינת ישראל ומנהיגיה, ובעיקר בגנותו של השר אריאל שרון, במחאה על מגוריו בעיר העתיקה.

מאות שוטרים ואנשי משמר הגבול יצאו לפזר את המפגינים, השתמשו ברימוני גז מדמיע.

בהתפרעויות, שנמשכו כ־6 שעות רצופות, נרגמה באבנים ניידת משטרה ברחוב צלאח א־דין. הנהג איבד את השליטה על הרכב, התנגש בעץ, ושני השוטרים שישבו במכונית נפצעו קל. בתקרית אחרת, בתחנת האוטובוסים המרכזית, נפצע קל שוטר מפגיעת אבן בראשו.

הצעירים הסתערו על שלושה סניפי הבנקים באיזור — לאומי, הפועלים, וברקליס־דיסקונט — וניתצו את החזיתות שלהם באבנים. הנזק הכבד ביותר נגרם לסניף בנק ברקליס־דיסקונט. המפגינים חדרו לסניף הבנק, השחיתו ריהוט ומיכשור משרדי בכל שעלה בידם.

בעת המהומות, איבטחו כ־250 אנשי משטרה ומשמר הגבול את סיורו של נשיא איטליה, פרנצ'סקו קוסיגה, בעיר העתיקה. הסיור עבר בלא הפרעות.

בכל מזרח ירושלים התקיימה שביתת מסחר ושביתת לימודים כללית.

אמש נרגם באבנים אוטובוס "אגד" בקו 25 ליד שכונת נוה יעקב. כמה שמשות נופצו. ואיש לא נפגע.

בגדה המערבית היו גם בסוף השבוע הפרות סדר רבות.

באתרים רבים הושלכו אבנים אל כלי רכב ישראליים, הוצבו מחסומי אבנים, והוצתו צמיגים. אלה התקריות העיקריות אתמול ושלשום בגדה:

● ליד העיירה דהריה, על כביש חברון באר שבע, נפצע קל ברגלו, כנראה מאש צה"ל, צעיר תושב המקום, לאחר שמפגינים הציבו מתרס אבנים, וזרקו אבנים אל כלי רכב ישראליים.

● על מחנות הפליטים בלאטה ועסכר (ליד שכם) וג'ילזון (ליד רמאללה) הוטל עוצר, לאחר שצעירים יצאו להפגין ברחובות, וזרקו אבנים אל כוחות הביטחון. במחנה ג'ילזון נפצע קל חייל מאבן.

● תלמידים מהאוניברסיטה האיסלאמית בחברון רגמו באבנים כלי רכב ישראליים שעברו ליד הקמפוס, ואירגנו הפגנה במקום. סטודנטית אחת התעלפה מהרעלת גז מדמיע, שבו השתמשו החיילים לפיזור ההפגנה.

● בכפר עזריה שליד ירושלים הושלך בקבוק תבערה על תחנת המשטרה המקומית. נגרם נזק לרכוש.

● חפץ בוער נזרק אל אמבר לנס צבאי ביום שישי במרכז חברון. איש לא נפגע. כוח צה"ל פיזר תושבים רבים שהתקהלו במקום באמצעות יריות באוויר.

● שביתות מסחר כמעט כלליות התקיימו אתמול ויום שישי בשכם ובסביבתה, וכן בקלקיליה וטול־כרם, שבדרך כלל נהנות מתנועה ערה של קונים ישראליים בשבתות.

המתיחות בשטחים היתה נושא השיחה המרכזי בפגישה שהתקיימה אתמול בין נשיא איטליה, פרנצ'סקו קוסיגה, לבין קבוצה של אישי ציבור מהשטחים.

האישים הפלשתינים (ראשד א־שאווה ופאיז אבו־רחמה מעזה, אליאס פרייג' מבית לחם, מוצטפא נתשה מחברון, סרי נוסייבה ממזרח־ירושלים וגאבי ברמכי מרמאללה) הביעו באוזני נשיא איטליה את דאגתם מהמתרחש בשטחים, וביקשו ממנו להתערב אצל ממשלת ישראל להפסיק את מה שכינו "כסע ורמיסת זכויות האדם בשטחים". בפגישה נדונו גם הקשרים בין יצואני השטחים לבין השוק האירופי המשותף, ונושאים מדיניים.

בניגוד להודעתו של אלוף פיקוד הדרום כי חלף גל הפרות הסדר ברצועת עזה, נמשכו ביום שישי ושבת הפרות הסדר בכל ערי הרצועה.

שעה לאחר גמר התפילה במיסגדים ביום שישי, הפגינו מאות צעירים בכל ערי הרצועה. הפרות הסדר הקשות היו במחנה הפליטים אל בורג' ובסג'עייה. במקומות אלה נהרגו שניים: עבדיל סלאם פתחיה בן 19, ומסוזה אל נבאיזי בן 20. 10 נפצעו. לדברי מקורות ערביים, מדובר ב־18 פצועים, ובהם אמו של אחד ההרוגים.

חיילי צה"ל נמנעו מלהיכנס למחנות. דגלי אש"פ ושלטים בגנות ישראל התנפנפו בכל פינה.

ביום ששי נזרק בקבוק תבערה אל רכב של מתנחלים מהיישוב ברולת. לא היו נפגעים.

שני בתים במחנה הפליטים אל בורג' ניזוקו באורח בינוני לאחר שממטוס של צה"ל שחג באויר נפלו עצמים בלתי־מזוהים. למקום הגיעו אנשי משטרה וצה"ל, טיפלו בחפצים שנפלו ופינו את הדיירים.

מקורות ערביים אמרו אמש ל"הארץ": הפרות הסדר יימשכו יום־יום. "לצעירים האלה אין מה להפסיד".

ברצועת עזה מרוכזים כוחות גדולים של צה"ל ואנשי משמר הגבול.

עקיבא אלדר מוסיף: המהומות בשטחים יימשכו לפחות עד ההצבעה הצפויה מחר במועצת הבטחון על הצעת הגינוי לישראל, וכן עד השביתה של המיגזר הערבי שתתקיים אף היא מחר. בימים האחרונים גבר הלחץ של סוחרים לפתוח את עסקיהם, וגורמים בממשלה צופים כי באמצע השבוע תחול רגיעה מסויימת. הערכות אלה הובעו בדיונים פנימיים שהתקיימו בסוף השבוע בירושלים, בהסתמך על דיווחים של גורמי הבטחון, וכן של משלחת ישראל באו"ם.

מקורות מדיניים בירושלים אמרו כי המהומות בימים שולפו "מכוונות מלמעלה" בידי תומכי אש"ף בשטחים, וכן המפלגה הקומוניסטית, המבקשים להבטיח שהנושא לא יירד מסדר היום הבינלאומי, וכדי להגביר את הסיכוי שארה"ב לא תצביע נגד ההצעה באו"ם.

פרשנות בטחונית

(סוף מעמוד 1)

כמה פוליטיקאים ואנשי צבא הצהירו לפני ימים אחדים, כי לדעתם יידעכו הפרות הסדר עד סוף השבוע האחרון. היתה זו הערכת מצב אופטימית מדי.

מומחים לעניני ערבים טוענים, כי יוזמי המהומות יעשו מאמץ להאריך את הפרות הסדר עד לראשית ינואר כאשר חל יום "הפתח". בצה"ל ניכר המאמץ להגביר את השליטה על הכוחות הפועלים בשטח באמצעות הוראות חמורות יותר לפתיחה באש והצבת יותר קצינים ביחידות.

למרות זאת, נהרגו עוד שני ערבים ביום שישי ברצועת עזה ועוד עשרה נפצעו מירי כוחות צה"ל. מארגני המהומות מתעודדים ודאי מכך שלהפגנות יש הד ניכר בקהיליה הבינלאומית ושהצהרות הגינוי נגד ישראל גוברות מיום ליום. כוחם של מארגני המהומות נראה חזק לפי שעה יותר משל המנהיגות הערבית המקומית, ששליטתה על האירועים נחלשה או שאינה קיימת בכלל. כל עוד המצב הוא כזה, ספק רב אם הפרות הסדר ידעכו בנקל.

במפגש שהתקיים בשפרעם ושבו השתתפו ראשי המועצות הערביות, חברי כנסת הערבים ונציגים של ארגונים שונים, נשמעו רק קולות קיצוניים. מתונים יותר חששו כנראה להשמיע קולם בפורום כזה. עתה ברור לכל, כי מועצת ראשי המועצות הערביות בישראל אינה עוד גוף העוסק בנושאים מוניציפאליים בלבד. גוף זה קיבל גוון ומעמד לאומי. זהו מצב חדש. אפשר להבין את דאגתם של ערביי ישראל לאחיהם בשטחים לאור העובדה, כי 16 פלשתינאים נהרגו בהפרות הסדר ולמעלה מ־80 נפצעו, אך יש לצפות כי קול ההיגיון יגבר בקרבם בעת שישבתו ביום שני לאות הזדהות.

עליהם לזכור, כי יש מסיתים המעוניינים בהמשך המהומות ושפיכות הדמים. כשם שמשטרת ישראל צוותה להימנע מעימותים מיותרים, כך יש לקוות, כי המנהיגים המקומיים, שהם בעלי השפעה חזקה, ידעו לרסן את הקיצונים שבקרבם ולמרוד.

ויצמן

(סוף מעמוד 1)

לביקור שערך הרמטכ"ל ברצועת עזה, לאחר שנודע על הרוגים נוספים. ויצמן טען כי בתוקף תפקידו כמ"מ שר החוץ, עליו לראות מקרוב את המצב בשטח. רה"מ הסביר כי אין צורך לערב את הדרג המדיני בעבודתם של גורמי הביטחון בשטחים.

יתכן שבישיבת הממשלה היום יוצע לשלוח את אחד השרים לקאהיר במאמץ למנוע הידרדרות ביחסים בין שתי המדינות. בדיונים פנימיים שבהם נדונה ההצעה לשגר את השר ליוז דובר על הצורך להסביר למימשל המצרי את המצב בשטחים ואת המאמצים שעושה ישראל להביא לרגיעה במצב.

השר ויצמן קיים בימים האחרונים שיחות עם שרים במצרים בנסיון להרגיע את הרוחות.

לאחר דיווח של ראש הממשלה יצחק שמיר הממלא את מקומו של שר הביטחון אמר מ"מ שר החוץ עזר ויצמן לסקור את עשרות הגינויים והמחאות שהוקעו בשבוע האחרון לירושלים מכמעט מכל המדינות שהיא מקיימת עימן קשרים דיפלומטיים.

בין המוחים שלשום על המצב בשטחים היו שלושת שגרירי מדינות הקהילה האירופית. בשיחה עימם אמר ויצמן כי המצב אכן חמור, אך הממשלה תעשה מאמצים להרגיע את הרוחות ללא פגיעות בנפש.

מבדיקה שנעשתה במשרד החוץ עולה כי רוב הגינויים מדגישים את התנהגות צה"ל בעת פיזור ההפגנות, השימוש באמצעים נוקשים מדי, והפרות של אמנת ז'נווה. הגינויים אינם מתייחסים לעצם הכיבוש, או למצב הכלכלי בשטחים. משרד החוץ מציע לאור זאת הצעות מעשיות שעשויות להפחית את הלחץ הבינלאומי הכבד על ישראל.

ח"כ אמנון רובינשטיין אמר כי "התגובות הבינלאומיות מוכיחות שהזילזול שנהגו שרי הממשלה ובראשם שרי הביטחון והמשטרה בעניין הצעה שהוגשה לפני שנתיים לצייד את צה"ל בציוד מיוחד לפיזור הפגנות, כדי להימנע משימוש בנשק חם, פגע בנו באורח. לנוכח קציר הדמים צריכה הממשלה לדון בדחיפות לאפשר שימוש בציוד המיוחד כדי שניתן יהיה לפזר הפגנות ללא הרג" אמר רובינשטיין.

הפגנת שלום עכשיו

(סוף מעמוד 1)

לרחובות הסמוכים הולה העצרת, שבה השתתפו כאלף וחמש מאות איש. לאחר שהודלקו אבוקות ושרו שירי חנוכה הכריז חבר הכנסת אלעזר גרנות ממפ"ם, כי חג חנוכה זה יזכר לתמיד כחג שריח הצמיגים והגומי השרוף עולה ממנו ואופף את מדינת ישראל.

ח"כ גרנות הכריז מעל בימת הנאומים, כי לא יהיה שלום בלי פתרון הבעייה הפלשתינית.

"שפיכות הדמים חייבת להיפסק. הדרך היחידה לשלום היא דרך של משא ומתן".

בשעת העצרת היו במקום צעירי בית"ר, ששרו את "שתי גדות לירדן" בשעה שהרופא מעזה נשא את דבריו.

לצד שלטים שקראו להפסקת הכיבוש ולשלום עכשיו הוצב שלט שעודד ומחה של כמה מהמשתתפים: "לזכור ולא לשכוח, משגע גם לא להידמות לנאצים".

לאחר נאומיהם של חברת הכנסת שולמית אלוני וראש מועצת ג'ת, אחמד אבו עסמה, שקרא לנהוג באיפוק באירועים בשטחים, נקראו הנוכחים להרים תרומה למען "שלום עכשיו" כדי שניתן יהיה להמשיך בפעילות.

מעט לאחר השעה שבע התפזרו משתתפי העצרת.

את העצרה והעצרת איבטחו שוטרים רבים, חלקם רכובים על סוסים.

הדיון על התקציב

(סוף מעמוד 1)

רק מבקשת לטפוח כספים למוסדותיה הכלכליים הכושלים.

במערך בוחנים: היטל רכב ומס יסף

בסוף השבוע בחנו גורמים במערך אפשרות להציע להטיל היטל רכב ולהמשיך לגבות את מס היסף על בעלי ההכנסות הגבוהות, במקום הקיצוצים שהאוצר מציע בתקציב החינוך והבריאות.

גורמים אלה אמרו אמש כי גביית מס היסף תביא 55 מיליון ש"ח לתקציב, והכנסות בסכום דומה ניתן לגייס מהיטל הרכב. אולם גורמים אחרים במערך חוששים להציע היטל רכב, כדי לא לעורר איבה בציבור.

באוצר טענו אמש כי לפני שנה הוסכם שלא להמשיך בגביית היטל הרכב, וכי מס היסף, בשיעור 52.8% על בעלי הכנסות הגבוהות מ־7,500 ש"ח לחודש, יגבה שנה אחת בלבד.

באוצר הכינו הצעות לקיצוץ בתקציב הבריאות במקום ההצעות הקיימות, ובהן הקטנת כוח האדם במיגזר הציבורי.

נבון: תקציב אנטי חברתי

שר החינוך, יצחק נבון, הביע התנגדות לקיצוץ בתקציב משרדו, בשיחות עם ראש הממשלה, יצחק שמיר, בסוף השבוע.

נבון אמר, כי הצעת התקציב שהוגשה לממשלה היא "אנטי חברתית", ויהיו לה השלכות קשות לטווח ארוך על מגזרים שונים באוכלוסיה.

תקציב החינוך, לפי הצעת האוצר, הוא כשני מיליארדי שקלים. משרד החינוך טוען שבסכום זה כבר כלולה הפחתה של 140 מיליון שקל, הנובעת מדרישת האוצר לבטל את חוק חינוך תיכון חינם, להנהיג שכר לימוד מדורג, לבטל משרות של 88 קציני ביקור סדיר, לבטל 200 מ־800 משרות הפסיכולוגים במערכת ולהגדיל את צפיפות התלמידים בכתה.

נבון יביע בישיבת הממשלה התנגדות נחרצת לביטול חוק חינוך תיכון חינם, ולביטול משרות קציני הביקור הסדיר והפסיכולוגים. הוא יאמר כי לא זו בלבד שאין לקצץ 140 מיליון שקל מתקציבו, אלא יש להוסיף לו כ־30–35 מיליון שקל, הדרושים לטיפול באוכלוסיות התלמידים החלשים, להעמקת החינוך המדעי־טכנולוגי ולהתמודדות עם המחסור החמור בכיתות לימוד במיגזר היהודי, הערבי והדרוזי.

שר החינוך טוען כי האוצר "שכח" לכלול בהצעת התקציב של משרדו כ־25 מיליון שקל שהחליטה הממשלה להקציב להחלפת כ־400 כיתות לימוד השוכנות במבנים רעועים ומסוכנים, לשעורי עזר לעולי אתיופיה ולתיגבור החינוך ביישובי העימות.

ירושלים בודדה בפיסגה

ניצחה 3–2 את שעריים, העלתה את יתרונה ל־7 נק', תוך ניצול העובדה שנדחו משחקי הפועל חיפה וטבריה

הליגה הארצית

מאת משה הר־געש

המחזור ה־15 בליגה הארצית ישלם מחר לאחר שאתמול נדחו שני מישחקים (הפועל חיפה — הפועל יהוד, הפועל טבריה — הפועל חדרה) מפאת מזג האויר הסוער.

עובדה זו לא הפריעה למוליך הפועל ירושלים לנהל את עסקיו כרגיל ולהכניע בביתו 3–2 את מכבי שעריים מהתחתית. ביתר נתניה קבע את התוצאה המפתיעה של המחזור, ניצחון חוץ 2–1 על הפועל בתים. בדרבי של רמת־גן נפרדו מכבי רמת־עמידר והפועל רמת־גן 2–2. הכח רמת־גן — לאחר תשעה מחזורים רצופים — השיג סוף סוף נקודה לרפואה, למרות שאירחה את סוגר הטבלה הפועל עכו 0–0. גם מכבי יבנה ומכבי יפו נפרדו בתיקו ללא שערים.

הפועל ירושלים — מכבי שעריים 3–2 (1–1)

השערים לירושלים: מורדי ועקנין (29, 57), עופר יחזקאלי (60). לשעריים: אהוד עיזן (27), יצחק צבי (90).

★ המצטיין: עופר יחזקאלי.

הולך עופר יחזקאלי, הולל מיפנה למרות שנכנס למישחק רק במחצית הראשונה בעקבות פציעה של אשר שושן. במחצית הראשונה היו הירושלמים רחוקים מלהלהיב. אך בשניה שלטו במגרש, בעיקר בזכות יכולת פריצה מצויינת של יחזקאלי שהכריע את הבקעת שעריים. יחזקאלי גם הבקיע את השער השלישי. נוא בעט לקורה כדור שחזר להורוביץ והגיע אליו שנית ובנגיחה הבקיע את שער שעריים. שחולשתו סייעה למקומיים.

שפט דוד סהל, 2,500 צופים, בימק"א. רוני דיאמן.

ביתר נתניה — הפועל בתים 2–1 (1–0)

השערים לנתניה: אילן עזריה (40), חיים לוי (77). לבתים: מוטי סלינס (56).

★ המצטיין: מוריס עמר.

הנתנייתים הפתיעו בניצחון חוץ, אך לא את הנוכחים במגרש. המחצית הראשונה היתה שקולה והיחיד שהצטיין היה העולה החדש מקהיר מוריס עמר, שהיה מעורב בשני השערים. תחילה הגביה כדור ששפט השער מרקוביץ' לרגלי עזריה שהבקיע מקרוב. אחרי ההפסקה הישוו הבתיימים לאחר שסלינס נגח לרשת, אולם אז נכנס שוב עמר לפעולה. הוא מסר כדור מדויק ללוי שמתוך ערבוביה הבקיע את שער הניצחון.

שפט סימון דנן, 200 צופים, בחולון. מנחם כוק.

מכבי רמת־עמידר — הפועל רמת־גן 2–2 (0–1)

השערים לרמת־עמידר: אורן גרין (5), יעקב עיני (50). להפועל: עוזי צדוקא (76), אריק גילרוביץ' (85).

★ המצטיין: רחמים שלום.

הבעת פניהם של שחקני רמת־עמידר הסגירה את תחושתם עם השריקה לסיום. עד לדקה ה־76 נראה הכל ברור. הם הובילו ביתרון 2–0 בדרבי היוקרתי. אך הגיבוי של משה מאירי השכו אותה והישוו בפחות מעשר דקות. בדקה ה־75 בעט שמואל פונקרי למשקוף כדור שנשחק מ־25 מ' וצדוקא המשיך לרשת. בדקה ה־85 חתם גילרוביץ' את התוצאה במבצע אישי. "המצבנו ניצחון חשוב בגלל הכושר הגופני הלקוי", אמר גדי צלניקר המאמן החדש של עמידר.

שפט אריה פרוסט, 600 צופים, ברמת־עמידר. יוסף חכם.

מכבי יבנה — מכבי יפו 0–0

★ המצטיין: אבי גולדר.

שני היורדים מהלאומית הפגינו יכולת חלשה ולא הצליחו כותרתיהם להיאבק על העליה. המישחק היה משעמם למרות שהיפואים היו טובים יותר, לחמו והיו ראשונים לכדור. נקודת התורפה בשתי הקבוצות היו החלוצים שלא סיכנו את השוערים בצורה ממשית. התוצאה אינה מקפחת אחת מהקבוצות.

שפט מאיר אלנקוה, 200 צופים, ביבנה. משה בוקר.

הכח רמת־גן — הפועל עכו 0–0

★ המצטיין: ניסים הלמן.

התוצאה משקפת את רמת הקבוצות שהסבירו מדוע לא ניצחו תקופה ממושכת. שחקני הכח לא הצליחו להבקיע את סוגר הטבלה שעדיין לא ניצח אפילו פעם אחת בעונה זו.

שפט יעקב ברקמן, 200 צופים, באיצטדיון וינטר ברמת־גן.

טבלת הליגה הארצית

1.	הפועל י־ם	15	17–32	35
2.	הפו. חיפה	14	11–16	28
3.	הפ. טבריה	14	22–30	27
4.	מכבי יבנה	15	16–18	25
5.	הפועל ר"ג	15	18–17	23
6.	הפו. יהוד	14	20–23	21
7.	מכבי יפו	15	9–12	21
8.	הפו. חדרה	14	20–21	19
9.	מ. שעריים	15	20–19	16
10.	הפ. בתים	15	16–12	16
11.	ב. נתניה	15	22–15	16
12.	רמת־עמידר	15	21–16	14
13.	הכח ר"ג	15	17–12	14
14.	הפועל עכו	15	23–7	6

מלך השערים

1.	יעקב נמוד (הפו. י־ם)	13
2.	עופר דן (הפועל טבריה)	11
3.	ציון יעקב (מכבי יבנה)	8

במחזור הבא

● ב. נתניה — הפ. טבריה (1–3)
● הפועל חדרה — הכח ר"ג (0–1)
● הפו. עכו — מכבי יבנה (0–2)
● מכבי יפו — הפועל י־ם (1–1)
● מ. שעריים — ר. עמידר (1–2)
● הפו. ר"ג — הפו. חיפה (0–1)
● הפ. יהוד — הפ. בתים (1–1)

חבורה צוהלת של טניסאים שוודים מניפה אל על את מאטס וילאנדר, גיבור מישחק הגמר בגטבורג, אחרי מישחק הזוגות שהבטיח לשוודיה ניצחון 3–0 על הודו וזכיה נוספת בגביע דייויס. (צילום אי־פי).

במישחק גמר חד צדדי בגטבורג

גביע דייויס בפעם ה־4 לשוודיה, 3–0 על הודו

גביע דייויס

גטבורג (שרות "ספורט הארץ"). שוודיה זכתה כאן אתמול בפעם הרביעית בגביע דייויס, כאשר השיגה יתרון 3–0 בתום היום השני למישחק נגד הודו. שוודיה זכתה בגביע ב־1975 (עם בורג), ב־1984 וב־1985, והופיעה בחמשת מישחקי הגמר האחרונים.

את נקודת הניצחון היקנו מאטס וילאנדר ויואכים ניסטרום, שהחליפו את הצמד הקבוע שטפאן אדברג (פצוע) ואנדרס יארריד. הם גברו על האחים ויג'אי (בן 34) ואנאנד (בן 35) אמריטראג' 6–2, 6–3, 6–1, 6–2.

השוודים נזקקו לפחות מארבע שעות, כדי להשיג מיקדמה של 2–0 ביום שישי. לעיני 12,000 צופים הכניע וילאנדר את ראמש קרישנאן 6–4, 6–1, 6–3 ויאריד גבר על ויג'אי אמריטראג' 6–3, 6–3, 6–1.

להודים היתה זו הופעה שלישית בגמר. הם נוצחו ב־1966 ע"י אוה"ב ולא התייצבו למישחק נגד דרום אפריקה ב־1974.

טניס

נערי שוודיה הדיחו את ארה"ב במיאמי

מיאמי ביץ' (אי־פי). גם נבחרת הנוער של שוודיה עשתה חיל. בתחרות "סאנשיין קאפ" הדיחו השוודים בשלב רבע הגמר את הנבחרת הפייבוריטית של ארה"ב 2–1. לארס יונסון הפתיע את ילד הפלא מייקל צ'נג 6–1, 6–2 וניקלאס קולטי גבר על ג'ארד פאלמר 6–1, 6–1. בחצי הגמר יתמודדו השוודים עם בריטניה. ברית המועצות תשחק נגד צרפת.

בטורניר הנשים "קונטיננטאל קאפ" יתמודדו בגמר נבחרות בריה"מ ואיטליה. הסובייטיות גברו על בראזיל 2–0 והאיטלקיות ניצחו את בלגיה 2–1.

קליין: לא ניכנס למשבר. צריך ללכת ממישחק למישחק

גביע האלופות

מאת יוסי לוין, סופר "ספורט הארץ"

המסע של מכבי תל־אביב לטורניר מילאנו, חשף כמה בעיות קשות בקבוצה, בעיות שהמאמן רלף קליין יאלץ לפתור בתקופה הקרובה. את הבעיה העיקרית הציג רלף בעצמו במסיבת העיתונאים אחרי המישחק: חוסר מץ'־אפ עם הגבוהים של היריב.

רלף קליין, כיצד ניתן לפתור בעיה זו?

"אולי אם נשחק עם שלושה גבוהים. אם היה לי שחקן גבוה שלישי, האישור שמבין היה בעייתי. נשחק לפי היריב עימו אנו מתמודדים. יהיו מישחקים שנשחק עם שלושה גבוהים ותהיינה קבוצות שאיתן נתמודד עם שלושה נמוכים. לגבי המישחק ביום חמישי אם היינו קולעים את הנקודות שלנו מבחוץ, היינו מנצחים. חוץ מג'מצ'י, האוהדים לא היו במיטבם".

האם נבג קורנליוס יכול להיות הגבוה השלישי?

"יתכן שכן. אולי אם הוא ידע שהוא משחק הרבה דקות, זה יצליח. עובדה, במישחק נגד ברצלונה כשהוא ידע שהוא בחמישיה, הוא שיחק טוב. במישחק מול טרייסר הוא לא שיחק טוב. בהגנה הוא לא שמר על מקאוו ובהתקפה עשה טעויות".

נראה גם שההגנה האזורית אינה פועלת כל כך טוב?

"נכון שבמישחק מול טרייסר ההגנה לא פעלה טוב. בוידאו ראיתי שנתנו לשחקנים הגבוהים של טרייסר לקבל כדורים פנימה בקלות. זה הביא גם לסלים קלים. חוץ מזה אל תשכח שלגבוהים שלנו היו בעיות של עבירות. כללית, אני חושב שכל הקבוצות באירופה מקבלות, בגלל סלי שלוש הנקודות, יותר נקודות. עובדה, האיטלקים שעמדו על ממוצע של 70 נקודות למישחק, עומדים כעת על 90". החדש הוא שקו באלו סובל מחוסר יציבות. תצוגות טובות לצד חלשות.

"במישחק האחרון נגד טרייסר, סגר באולו במחצית השניה את בראון שקלע רק שמונה נקודות. אי אפשר להסתכל על שחקן ממישחק פיים שבוחנת רק את מישחק ההתקפה שלו. צריך להסתכל גם על הגנה. חוץ מזה בחצי השני לא הפעלנו כראוי את השחקנים הגבוהים שלנו. קני וקווין לא קיבלו מספיק כדורים".

איך אתה מעריך את הסיכוי של מכבי להעפיל לחצי הגמר?

"אני מעריך שלא ניכנס למשבר. יש לנו שחקנים מבוגרים, שכבר עברו מצבים כאלה. לגבי המשך המישחקים, יש לנו עוד סיכוי אבל אנחנו צריכים ללכת ממישחק למישחק. העיקר לשחק טוב".

מכבי תל־אביב חזרה אתמול לאימון. וילי סימס לא התאמן בגלל מתיחה בשריר הרגל. מוטי דניאל התאמן חלקית, גם הוא בגלל פציעה. לאחר המישחק ביום שני בליגה מול מכבי רמת־גן תצא הקבוצה למנוחה קצרה ולאחריה למחנה אימון בים המלח.

ליוורפול — 19 מישחקים ללא הפסד ופער 7 נקודות בפיסגה

אחרי ניצחון 1–0 על שפילד ו־1–1 בין ארסנל לאוורטון

ליגה אנגלית

לונדון (שרות "ספורט הארץ"). הפער בצמרת הליגה האנגלית גדל אתמול לשבע נקודות אחרי ניצחון 1–0 של ליוורפול על שפילד ונסדיי והתיקו הביתי 1–1 של ארסנל עם אוורטון. לליוורפול יש גם מישחק עודף.

בשלושת ביקוריה האחרונים ב"אנפילד" נותרה שפילד בלתי מנוצחת ונראה היה, כי גם הפעם תעשה זאת. אבל 12 דקות לסיום, אחרי קרן של ג'ון בארנס, הבקיע הבלם גבה הקומה גארי גילספי את השער. בזה הישוותה ליוורפול את שיא פתיחת העונה שלה — 19 מישחקים ללא הפסד.

אוורטון גברה על ארסנל בשני ביקוריה האחרונים ב"הייבורי" וגם כאן נראה היה שהמסורת תימשך, אחרי שער של הבלם דייב ווטסון בדקה ה־40. אבל עשר דקות לסיום פרץ דויד רוקאסל מעמדת גבול ברורה והבקיע את גול השוויון מול כל מחאות שחקני אוורטון בטענה שהקוון עלן בתחום.

בעוד ארסנל שומטת נקודות, ממשיכות נוטינגהאם פורסט ומנצ'סטר יונייטד לנצח. אתמול עשו זאת שתיהן במישחקי חוץ. נייג'ל קלאף החמיץ מהנקודה הלבנה, אבל פורסט ניצחה באוקספורד 2–0 משערים של בריאן ריים וקאלווין פלאמר. בריאן רובסון הבקיע בדקה ה־35 לזכות יונייטד במישחק בפורטסמות ובריאן מקלייר כבש את שער ה־14 העונה בדקה ה־49. יונייטד ניצחה 2–1 אחרי שקווין דילון ניצל בעיטת 11 מ' בעקבות הכשלתו של מייק קוויין ע"י סטיב ברוס, שנרכש ע"י יונייטד מנוריץ' בסוף השבוע.

קווינס פארק ריינג'רס סיימה מישחק שמיני ללא ניצחון כאשר נכנעה במגרשה 1–2 לקובנטרי, שזה זה ניצחונה הראשון אחרי 10 מישחקים. מארק פאלק, הקיפה בדקה ה־30 יתרון למארחים, שהחזיק מעמד עד לדקה ה־82. אז באו שתי נגיחות של קיית האוצ'ן וסיריל ריג'יס שהכניעו את השוער בן ה־43 טוני רוגרס, בהופעת בכורה בליגה הראשונה.

קולין קלארק הבקיע פעמיים לזכות סאות'המפטון במישחק התיקו בלוטון. אבל מיק הארפורד הבטיח את השוויון (2–2) ארבע דקות לסיום. ג'ון פאשאנו הבקיע את שער הניצחון של ווימבלדון על נוריץ' ... ניוקאסל בניצחון 2–1 על ... מק'נדריניה הבקיע לאורחים.

היום יתקיימו שני מישחקים נוספים: צ'לסי — דרבי — סאותהמפטון.

ברדפורד סיטי תוכל להעפיל היום לראש טבלת הליגה השניה אם תנצח בפלימות. זאת אחרי שמידלסבורו סיימה אתמול בתיקו־אפס עם בורנמות. גם אסטון־וילה ומנצ'סטר סיטי נפרדו בתיקו־אפס. הצמרת: מידלסבורו 48, ברדפורד סיטי 46, אסטון־וילה 44.

צמרת הטבלה

1.	ליברפול	19	11–44	47
2.	ארסנל	20	15–34	40
3.	נוטינגהאם	18	15–35	37
4.	מנצ'סטר	19	20–33	35
5.	אוורטון	20	13–29	34
6.	ק.פ.ר.	20	24–23	32

אלוף העולם במשקל כבד לשעבר, ג'ורג' פורמן (מימין), שחזר לזירה בגיל 39 הכניע בליל שבת את רוקי סקורסקי בסיבוב השלישי בלאס וגאס. (צילום אי־פי).

פורמן ניצח שוב ומצהיר: אני רוצה את מייק טייסון

לאס־וגאס (אי־פי). ג'ורג' פורמן, שהיה אלוף העולם באיגרוף במשקל כבד ב־1973 ו־1974, ממשיך בהצלחה את שובו לזירה בגיל 39. בליל שבת השיג כאן ניצחון משכנע על רוקי סקורסקי. השופט הפסיק את הקרב אחרי 2:48 דקות בסיבוב השלישי.

"אני רוצה להתמודד על התואר העולמי", אמר פורמן. "אני רוצה את מייק טייסון". סקורסקי הוסיף: "האגרופים שלו כבדים... ולפורמן החבטה החזקה ביותר מכולם".

לפורמן, שחזר לזירה אחרי הפסקה של 10 שנים, היה זה ניצחון 50 (47 בנוקאאוט) לעומת 2 הפסדים.

● אדריאן דוידסון זכה בסוף השבוע באליפות הטניס המסורתית של רואי החשבון שאורגנה על־ידי איגוד הטניס ולשכת רואי החשבון. דוידסון ניצח בגמר את רו"ח מוסיס 6–4, 6–0. בתואר לזוגות זכו רו"ח מוסיס ורון הירש, שגברו על אבנר גלבוע ושמואל שרות 6–2, 6–3. באליפות שהיתה בתל־אביב השתתפו כ־50 רואי־חשבון.

● 136 גולשים וגולשות משתתפים באליפות ישראל שנפתחה בסוף השבוע ותסתיים היום. האליפות היא לזכרו של ארי תניאל. המנצחים שיוכתרו אלופי ישראל ייצגו את המדינה באליפות העולם בעוד חודשיים בפורטוריקו.

לכבוד חגיגות הארבעים למדינה

ישראל בטורניר היסטורי מול נבחרות איטליה ויוון

כדורסל

מאת יוסי לוין, סופר "ספורט הארץ"

איגוד הכדורסל עומד לארגן, במסגרת חגיגות הארבעים למדינה, טורניר כדורסל רישמי שיקרא טורניר הערים, בו אמורות להשתתף נבחרות המייצגות את שלוש הערים ההיסטוריות של העולם העתיק: ירושלים, אתונה ורומא. הערים תיוצגנה על ידי הנבחרות הלאומיות של ישראל, יוון ואיטליה.

מזכ"ל פיב"א בורה סטאנקוביץ' כבר הסכים לתת את חסות פיב"א למפעל זה. אם הכל יצא אל הפועל, יהיה הטורניר בחודש יוני בשנה הבאה, כאחד מטורנירי ההכנה של נבחרת ישראל למישחקים הקדם אולימפיים. באיגוד מצפים לתשובות סופיות מהתאחדויות הכדורסל של יוון ואיטליה.

● נבחרת ישראל תצא ביום שישי לטורניר בינלאומי בפאריס. הנבחרת תתכנס ביום שלישי למחנה אימונים סגור שימשך שלושה ימים. בשבת תתמודד הנבחרת מול הנבחרת הלאומית של צרפת. עוד ישתתפו בטורניר נבחרות אוסטרליה ויוגוסלביה. עדיין לא הוחלט מי יהיה קפטן הנבחרת. ככל הנראה יבחר למשימה זו קפטן מכבי צבי בלבד.

● מכבי נתניה. מאמן הקבוצה אריק שיבק הגיש את התפטרותו ביום רביעי שעבר. את המישחק יעביר שחקן הקבוצה דיוויד בלאט. בלאט הוא השחקן שמעביר כעת את כל אימוני הקבוצה.

● בית"ר תל־אביב. עדיין לא ברור אם מרק סימפסון מכבי הקבוצה ישתתף במישחק הליגה הקרוב מול מכבי חיפה. סימפסון נפגע בגבו בשבוע שעבר ואתמול ערך לראשונה השבוע אימון קל.

זאניאל חוזר נגד ישראל — בטורניר פאריס

פאריס (שרות "ספורט הארץ"). שישה חודשים אחרי שנפגע קשה ברגלו, במישחק רעים נגד ישראל ברמת השרון, חוזר הקפטן פיליפ זאניאל לנבחרת צרפת למישחק נגד... ישראל. צרפת וישראל יתמודדו בשבת בפאריס בטורניר חג המולד באולם ברסי, בו ישתתפו גם יוגוסלביה ואוסטרליה.

קודם לכן (ביום רביעי) תשחק צרפת במוסקווה נגד ברית המועצות, במוקדמות אליפות אירופה, במישחק שנידחה מהחודש שעבר.

בסגל הצרפתי מתאזרח אמריקאי, סקיפר ג'קסון (2.02). שחקנים אחרים: ואלרי דמורי (1.78), פרדי הופנאגל (1.87), ריצ'ארד דאקורי (1.95), אריק דיביסון (1.95), אריק בגיו (2.00), פליכס קורטינאר (2.05), לורד וסמרס (2.14) וסטפאן אוסטרובסקי (2.05).

● דפנסור זכתה באליפות אורוגואי כשניצחה את נאסיונל 1–0. זו הפעם השלישית ברציפות שהתואר לא נפל בידי שתי הקבוצות המפורסמות פניארול ונאסיונל מונטווידאו.

● יצחק ינובר מאשקלון זכה בשבת באליפות ישראל בקליעה ברובה זעיר, לאחר שצבר בתרגיל אולימפי שלם בשלושה מצבים 1143 נקודות מ־1200 אפשריות. במקום השני דורג אדי פפירוב מרעננה 1142 ושלישי מנחם אילן מחיפה, 1140 נקודות.

סמפסון הבריק — אך מג'יק והלייקרס צחקו אחרונים

אן.בי.איי.

ניו־יורק (אי־פי). בהופעת הבכורה שלו בשורי גולדן־סטייט ווריורס, הציג ראלף סמפסון יכולת מצויינת והאפיל על קארים עבדול־ג'אבר. אבל קבוצתו נכנעה ללוס־אנג'לס לייקרס 106–113.

לראשונה העונה נמכרו כל הכרטיסים על־ידי הווריורס והאוהדים ראו 24 נקודות ו־8 ריבאונדים של סמפסון. אבל מג'יק ג'ונסון האפיל גם עליו עם 31 נקודות ו־17 אסיסטים. גולדן־סטייט הובילה 91–101, אך בשש הדקות האחרונות קלעו שחקני הלייקרס 22 נקודות לעומת 5.

הקלע הבולט של מישחקי חמישי־שישי היה מייקל ג'ורדן עם 52 נקודות, בניצחון שיקאגו על קליוולנד 100–112. טום צ'יימברס קלע 42 נקודות (שיא אישי) בניצחון סיאטל על סאקרמנטו 109–114 וצ'ארלס בארקלי קלע 40 נקודות וקטף 17 ריבאונדים בניצחון פילדלפיה על הניקס 96–106 בניו־יורק.

הקבוצה בעלת המאזן הטוב ביותר בליגה (15 ניצחונות ב־20 מישחקים) היא דטרויט פיסטונס, אחרי הניצחון 112–117 על דאלאס עם 28 נקודות של אדריאן דאנטלי ו־24 של איזאיה תומאס, בגלל 5 סלים של 3 נקודות מ־7 נסיונות.

תוצאות אחרות: קליבלנד — ניו ג'רזי 94–103, אינדיאנה — יוטה 97–121, סן־אנטוניו — דנוור 114–133, אטלנטה — מילווקי 87–94, פורטלנד — פיניקס 114–129, וושינגטון — אינדיאנה 111–115 (הארכה), לוס־אנג'לס קליפרס — יוסטון 92–98.

גרוס ושריקי הפתיעו בסיוף

מאת סופר "ספורט הארץ"

הפתעה מרעישה נפלה במוצאי שבת בגמר גביע עם בסיוף, כאשר גריגורי גרוס מבאר־שבע זכה בבכורה לאחר שגבר בגמר על אשר שריקי מהפועל עכו 10–6. את שתי ההפתעות הגדולות של התחרות חוללו השניים קודם לכן, כשגרוס גבר על חבר הסגל האולימפי אורי כרמי מהפועל חיפה 10–8 ושריקי ניצח את חבר הסגל האולימפי ניסן בלנק 10–9.

בתחרות לנשים זכתה לידיה חתואל שגברה על לילך פריסקי שתיקן מעבו 8–1.

● משחקי בית הגמר באליפות הנוער למחזורים בני 12 ו־14 יתקיימו היום ביפו ויימשכו ארבעה ימים בהשתתפות כמאה צעירים, טובי הטניסאים בגילים אלה.

ליגה א'

תוצאות מישחקי המחזור העשירי:

● מחוז צפון: ביתר חיפה — מכבי טמרה 1–0 (0–1), הפועל קרית־אתא — הפועל רעננה 2–0 (0–0), מכבי עפולה — הפועל בני נצרת 2–1 (2–0), הפועל בית־שאן — הפועל טירה 1–1 (1–0), מכבי עוספיה — הפועל טירת הכרמל 1–0 (1–0), הפועל קרית־שמונה — הפועל טייבה 2–1 (1–0), בית"ר נהריה — מכבי אחי נצרת 0–0, הפועל בני־טמרה — מכבי חדרה (בוטל בגלל מזג האויר).

● מחוז דרום: הפועל קרית־אונו — הפועל רמלה 0–0, הפועל קרית־מלאכי — הפועל בית־שמש 1–0 (0–0), הפועל אזור — הפועל אור־יהודה 1–1 (1–0), הפועל ראשון־לציון — מכבי הרצליה 2–4 (2–3), הפועל מרמורק — הפועל דימונה 0–0, מכבי קרית־גת — הפועל רמת־השרון 2–1 (0–0), הפועל אשקלון — הפועל אשדוד 2–0 (0–0), בית"ר רמלה — מכבי לוד־חולון 0–0.

● גדי ארמיסט מתל־אביב, זכה בשבת באליפות ישראל בקליעה באקדח אויר לאחר שצבר 563 נקודות לפני יעקב סוסטיאל מתל־אביב 561 נ'. באליפות הנשים זכתה בטי מתכאי ממעברות 361 נ'. באליפות הנוער ניצח אלן פילד מבירים עם 365 נקודות. באליפות ישראל לקבוצות ניצחה הפועל תל־אביב 1664 נקודות. האליפות היתה במיטווח האולימפי בהרצליה. שופטת ראשית אורנה מרקס.

הפועל ת"א מחר נגד לורקוזן

כדורגל

מאת אילן פיש, סופר "ספורט הארץ"

מישחק רעים בינלאומי בכדורגל, בין הפועל תל־אביב לקבוצת באייר לברקוזן מהבונדסליגה במערב גרמניה, יהיה מחר ב־16.00 באיצטדיון בלומפילד.

במטרה למשוך קהל לאירוע הוחלט בהפועל למכור כרטיסים במחירים נמוכים של 5 ו־10 שקלים. כן מעוניינים בהפועל לחזק את הרכב הקבוצה והיום תיעשה פניה לשתיים מקבוצות תל־אביביות אחרות, בבקשה לאשר השתתפות כמה משחקניהם במיפגש הבינלאומי.

באייר לוורקוזן הגיעה לארץ ביום שני שעבר ושהתה ארבעה ימים באילת. היא מדורגת במקום ה־7 בארצה. המאמן הוא אריך ריבק, מי שאימן בעבר את נבחרת גרמניה האולימפית. בקבוצה כמה שחקנים בינלאומיים, בהם הדרום קוריאני הותיק צה בום־קון.

صورة عن الاصل

[redacted]

صورة عن الاصل

גורש דיפלומט סובייטי באו"ם שהואשם בריגול

מאת שלמה שמיר סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). דיפלומט סובייטי, המכהן בתפקיד מזכיר שני במשלחת ברית־המועצות באו"ם גורש אתמול מארצות־הברית לאחר שהוכח כי עסק בריגול.

הדיפלומט, מיכאיל קאטקוב, נתפס "על־חם" בידי סוכני הבולשת הפדרלית במנהטן כאשר קיבל לידיו מסמכים חסויים, עבורם עמד לשלם במזומן.

מיכאיל קאטקוב, שהגיע לניו־יורק לפני ארבע שנים, נמצא תחת מעקב של סוכני האף־בי־איי תקופה ארוכה. פרטים על פעולות הריגול שלו נמסרו למזכיר הכללי של האו"ם ולפקידים בכירים בסטייט־דפרטמנט.

משקיפים מציינים, כי ההחלטה על גירושו נתקבלה למרות חשש כי היא תפגע באווירת הפיוס בין שתי מעצמות־העל בעקבות ועידת הפיסגה בין רייגן לגורבאצ'וב.

עיתון הניו־יורק טיימס מציין, כי בממשל יש חשש מפני תגמול סובייטי על גירושו של הדיפלומט. אך מאחר שהוא נתפס בשעת מעשה, לא היה אפשר להתעלם מפעילותו ולכן הוחלט לגרשו.

בעקבות מעצרו בניו־יורק של פקיד סובייטי, בספטמבר 1986, לאחר שנלכד באיסוף מידע חסוי, עצרו הסובייטים במוסקווה את העיתונאי האמריקאי ניק דאנילוף, ששוחרר רק לאחר שהאמריקאים שיחררו את הסובייטי.

דרום־קוריאה הודיעה אתמול:

המטוס התפוצץ באוויר החשודה הפרה שתיקתה

סיאול (ע"צ וע"ר). ממשלת דרום־קוריאה הודיעה אתמול כי התפוצצות באוויר גרמה להתרסקותו של מטוס הנוסעים הדרום־קוריאני בשמי תאילנד ובורמה בחודש שעבר.

רדיו סיאול הודיעה בינתיים כי האשה החשודה בהטמנת הפצצה במטוס הפרה שתיקתה והחלה לדבר.

כשדובר התחבורה הדרום־קוריאני הודיע כי השלטונות משוכנעים עכשיו, לאחר שנבדקו שברי המטוס שנמשו מן הים לאחר האסון, כי המטוס התפוצץ באוויר. הדובר אמר כי 115 הנוסעים ואנשי הצוות במטוס ניספו.

ההודעה נמסרה בעת ובעונה אחת עם ידיעה ששודרה ברדיו סיאול, כי האשה האסייאתית, החשודה במעורבות בפיצוץ המטוס, החלה לדבר עם חוקריה לאחר שהוסגרה מבחריין.

בידיעה צוטטו חוקרים שאמרו, כי האשה אינה קוריאנית, והיא יפנית או סינית.

החשודה, ביחד עם בן לוויה, ירדו מהמטוס בעת החנייה האחרונה שלו באבו־דבי. הם ניסו להתאבד בבחריין יומיים לאחר מכן, כאשר נחקרו בקשר לדרכונים יפניים מזוייפים שהתגלו אצלם.

האיש מת לאחר שנטל כמוסת רעל ציאניד. האשה, שנטלה אף היא כמוסה כזאת, ניצלה.

עתוני דרום־קוריאה תארו אותה כ"הקופסה השחורה האנושית", מאחר שהיא היחידה ששרדה ויכולה למסור פרטים כלשהם על מה שקרה. לפי סברה אחת האשה ובן לוויתה הטמינו פצצה במטוס לפני שירדו ממנו.

אוטובוסי ניו־יורק ינועו על גאז מתחילת המאה ה־21

אוטובוסים לא־מזהמים ראשונים יהיו מוכנים כבר בינואר '88

ניו־יורק (ע"ר). האוטובוסים בניו־יורק עשויים לנוע במאה ה־21 על מקור אנרגיה חדש: גז־טבעי דחוס. בכך עשוי להתגשם חלום אקולוגי.

מייקל ביילי, סגן נשיא האגודה האמריקאית לגז טבעי, המאגדת מספר חברות העוסקות במקור אנרגיה זה, אמר: "אנו מצפים לראות מיליון עד ארבעה מיליון כלי־רכב נעים בגז טבעי בשנת 2010.

נמסר כי החלפת מנועי דיזל במנועים המשתמשים בגז טבעי תוריד משמעותית את פליטת הפחמן החד־חמצני עד כדי 99%.

"אין ספק שהגז הטבעי הוא מקור האנרגיה הנקי ביותר, ויצמצם בצורה משמעותית את זיהום האוויר" — אמר הדובר.

"אף אחד מהאוטובוסים הנוסעים עכשיו ברחובות ניו־יורק לא יוכל לעמוד בתקנים הגבוהים שייכנסו לתוקף ב־1988 כדי למנוע את זיהום האוויר", אמר אלן סמית, עוזר לסגן נשיא. לדבריו, החברה כבר הזמינה שני דגמים של אוטובוסים המופעלים על גז טבעי דחוס אצל חברת "באס אינדסטריז אוף אמריקה". אוטובוסים אלה יהיו מוכנים כבר בינואר.

שלושה מתים ומאה פצועים בקנדה מהרעלה של שבלול

את גלעד דותן סופר "הארץ" בקנדה

קוויבק סיטי (מיוחד ל"הארץ"). שלושה אנשים נפטרו ויותר ממאה נפגעו מהרעלה הנגרמת על־ידי שבלול, הנשלה בחוף האטלנטי של קנדה. ביום חמישי נפטרה בקוויבק אשה שאכלה מהשבלול, ו־11 בני משפחתה סבלו ממיחושים. לפניה נפטרו שניים נוספים. מבין למעלה ממאה שטופלו מאושפזים בבתי־חולים 14, מהם שלושה במצב קריטי.

מעבדות קנדיות, העובדות 18 שעות ביממה מזה שבועיים, קבעו אתמול שמקור ההרעלה הוא אורגני: חומצה שמקורה בעשבים בנייר באיזור, המשמש מזון לשבלול הפופולרי. שלטונות קנדה אסרו בתחילה שיווק של כל פירות הים, והאיסור צומצם לשבלול בלבד. משרד הבריאות האמריקאי הצטרף מיד לאיסור. הדבר גורם למשבר קשה בענף כלכלי מרכזי בחוף המזרחי.

מקדש אפולו ביוון כוסה באוהל ענק לצרכי שיקום

אתונה (אי־פי). מקדש אפולו, אחד ממוקדי המשיכה של התיירות ביוון, כוסה באוהל ענק עשוי פוליסטירן, כחלק מן המאמצים לשקם את האתר. עלות תוכנית השיקום נאמדת ב־5 מליון דולר.

האוהל הלבנבן, שממדיו 24.5x48 מ', יגן על המקדש בן 2,500 השנים מפגעים נוספים של מזג האוויר, בעוד אנשי השיקום עושים במלאכתם.

הבנאים הקדמונים השתמשו באבן מאיכות גרועה, ושנים של כפור סדקו את העמודים ופגעו במבנה שלהם, אמר אתמול פרופסור תיאודור סקוליקידס, חוקר כימאי במכון הפוליטכני של אוניברסיטת אתונה ומומחה לשיקום מבני־אבן עתיקים, שהמליץ על הקמת האוהל.

שרת החינוך של יוון, מלינה מרקורי, הודיעה שלשום על תוכנית הדום לשמונה שנים לשיקום המקדש, שתעלה לפחות 5 מליון דולר.

תוכנית חדשנית בצרפת: בתי־סוהר בניהול פרטי

פאריס (ע"ר). צרפת נקטה צעד חשוב של פריווטיזציה של שירות בתי־הסוהר, והודיעה על תוכניות לבניית 29 בתי־סוהר חדשים, שבחלקם ינוהלו על־ידי יזמים פרטיים.

משרד המשפטים מסר, כי מדובר בפרוייקט של 725 מיליון דולר. על פי התוכנית ייבנו תאים ל־15 אלף אסירים עד 1991, במחיר הרבה יותר נמוך כמה שנעשה עד כה.

"התוכנית היא חדשנית בעיקר מבחינה כלכלית, אולם גם מן ההיבט האנושי", נאמר בהודעת משרד המשפטים.

ארבע חברות קיבלו חוזי בניה של 180 מיליון דולר כל אחת. נוסף על תיכנון ובניית בתי־הכלא יקימו הקבלנים את השירותים, יספקו ארוחות, ינהלו את מערכת ההכשרה המקצועית, השיקום, והשירות הרפואי לאסירים.

עם זאת מפתחות בתי הסוהר יישארו בידי המדינה, והשמירה על האסירים תישאר כמו קודם בידי שירות בתי הסוהר.

הנסיך צ'רלס הפסיד מיליוני ליש"ט בהתמוטטות הבורסה

לונדון (ע"ר). הנסיך צ'רלס, יורש העצר הבריטי, הפסיד עד 7 מיליון ליש"ט (12.6 מיליון דולר) בהתמוטטות שערי המניות בבורסות העולמיות באוקטובר — העריכו מומחים פיננסיים בלונדון בסוף השבוע.

הנסיך מוויילס, שרכושו האישי מוערך ב־120 מיליון ליש"ט (216 מיליון דולר), רמז על הפסדיו בנאום שנשא בפני חברי הבורסה הלונדונית ביום חמישי. בהתייחסו לצניחת שערי המניות, אמר צ'רלס: "לא כל אחד הצליח להישאר עם הכותונת לעורו מאז האירועים ביום שני, 19 באוקטובר".

"בכל מה שהוא הרוויח במשך השנה הוא הפסיד כנראה בצניחה הגדולה", אמר אחד המומחים.

סקר שפורסם אתמול:

הארט — המועמד הדמוקרטי המוביל; אחריו — ג'קסון

הרפובליקאי המוביל — ג'ורג' בוש ● 48% תמיכה בדמוקרטים מול 33% לרפובליקאים

ואשינגטון (ע"צ וע"ר). גארי הארט מוביל במירוץ למועמדות המפלגה הדמוקרטית לבחירות לנשיאות, שלושה ימים בלבד לאחר שחזר להתמודדות. נתונים אלה עולים מסקר שנערך עבור "וואשינגטון פוסט" ורשת הטלוויזיה איי־בי־סי.

הארט חזר למירוץ ביום שלישי שעבר, שבעה חודשים לאחר שפרש בעקבות הסתבכות עם הדוגמנית דונה רייס ממיאמי.

הסקר, שפורסם אתמול בוואשינגטון, הראה כי הארט מועדף על־ידי 30% מהבוחרים הדמוקרטים. אחריו — ג'סי ג'קסון עם 20% ומושל מסצ'וסטס מייקל דוקאקיס עם 15%. כל יתר המועמדים הדמוקרטים קיבלו תמיכה של פחות מ־10%.

במחנה הרפובליקאי מוביל סגן הנשיא בוש עם 44%. מועמד אחר, הסנטור רוברט דול, הקטין את המרחק בינו לבין סגן הנשיא בהתמודדות במחנה הרפובליקאי.

הנשאלים שהתבקשו לבחור בין בוש לבין הארט — העניקו לבוש 52% ולהארט 39%.

רוב הבוחרים אמרו עם זאת, כי הם מעדיפים את הדמוקרטים על הרפובליקאים בכל הנוגע לניהול יחסי חוץ (49% מול 39%).

אילו התקיימו בחירות כיום, 48% מהנשאלים היו בוחרים במועמד דמוקרטי, לעומת 33% שאמרו כי היו בוחרים במועמד רפובליקאי.

התחתנה בנזיר בהוטו ראש האופוזיציה בפקיסטן

אלפי מקטפנים יצאו שלשום לרחובות, להגג את נישואי מנהיגת האופוזיציה, בנזיר בהוטו. החתונה התקיימה במסיבת ענק של זיקוקין דינור, מוסיקה, שירה והכרזות פוליטיות. מנהיגת האופוזיציה (35) ובעלה החדש, עסיף זרדארי, נמנעו ממסיבת החתונה האלגנטית לחגיגה עממית באחת השכונות העניות של קראצ'י. בנזיר בהוטו, בתו של ראש הממשלה הקודם, זולפיקאר עלי בהוטו שהוצא להורג, נישאה לאיש העסקים זרדארי, בן למשפחה עשירה בעלת קרקעות רבות. נשואיה של בהוטו הוסדרו באמצעות קרובים, בהתאם לנוהג המוסלמאני.

בתמונה: הכלה בנזיר בהוטו, והחתן עסיף זרדארי, זמן קצר לאחר תום טקס הנישואין שלשום. (תצלום: איפי)

קרבות במרכז סיאול במחאה על "זיוף תוצאות הבחירות"

סיאול (ע"צ וע"ר). מאות מפגינים, שמחו על מה שהם כינו "זיוף תוצאות הבחירות לנשיאות בדרום־קוריאה", נאבקו שלשום עם המשטרה במרכז סיאול, מסרו עדי ראיה.

כאלף מפגינים, ביניהם עובדים ושבים, זרקו אבנים ופצצות־תבערה לעבר שוטרים שהפעילו נגדם גז מדמיע. המפגינים צעקו: "הלאה הדיקטטורה הצבאית" ו"הבחירות זויפו".

בעיר קוואנגג'ו, בדרום־מערב המדינה, הפגינו אלף סטודנטים ואזרחים, שדרשו את הביטול המוחלט של הבחירות שהתקיימו ביום רביעי, ואשר הכיס בהן מועמד הממשלה, הגנרל לשעבר רו טה־וו, את יריביו ברוב של 2 מיליון קולות.

לפחות שלוש התנגשויות אירעו בסיאול בין המשטרה לבין המפגינים, לאחר ששוטרים הורדו לאחר מרכזי הספירה של תוצאות הבחירות, וגירשו משם אלפיים מפגינים, ביניהם סטודנטים רבים. קודם לכן פלשו לשם מתנגדי הממשלה בטענה כי בתוך הקלפיות יש פתקי הצבעה מזוייפים.

המפגינים שפרצו למרכז ספירת הקולות, טענו כי הם נמצאים שם כדי לשמור שפקידי ועדת הבחירות לא ישמידו "הוכחות למעשי זיוף".

המשטרה פרצה לתוך מרכז ספירת הקולות בשכונת קורו בדרום העיר, לאחר שהופעלו שם פצצות גז־מדמיע והתנהרים. יותר מ־900 מפגינים נעצרו.

ההתנגשות החמורה ביותר אירעה ליד "בית הנצרות" במזרח סיאול, שבו מרוכזים המטות של קבוצות האופוזיציה, ובעיקר הקואליציה הלאומית למען הדמוקרטיה.

מתה הסופרת הצרפתיה מרגריטה יורסנאר בגיל 84

היתה האשה הראשונה שנבחרה לאקדמיה הצרפתית

פאריס (ע"צ וע"ר). הסופרת הצרפתיה מרגריטה יורסנאר, שכתבה נובלות היסטוריות והיתה האשה הראשונה שנבחרה לאקדמיה הצרפתית, מתה בביתה בארצות הברית בגיל 84 — הודיעו שלשום תחנות השידור הצרפתיות.

יורסנאר התגוררה בארצות הברית ב־40 השנים האחרונות, ואף קיבלה אזרחות אמריקאית. ב־1980 היא נבחרה לאקדמיה הצרפתית.

מקורבי הסופרת אמרו כי יורסנאר התייחסה בבוז לאקדמיה הצרפתית, מוסד בן 352 שנים, וגם לאחר שהאקדמיה פתחה שעריה לנשים והזמינה אותה, אמרה שהיא נענתה להזמנה רק מתוך נימוס.

מבקרי הספרות הצרפתית העמידו את יורסנאר בשורה אחת עם ענקי הספרות הצרפתית בתקופה שלאחר המלחמה, כדוגמת סארטר והמשורר לואי ארגון.

הסופרת זכתה לפרסום רב בעיקר על הנובלה שלה "זכרונות אדריאן", שיצאה לאור ב־1951, שבה היא מספרת על קורות הקיסר הרומאי אדריאנוס.

גזר דין במשפט איוואן בויסקי

3 שנות מאסר על ניצול מידע פנימי בוול־סטריט

מאת שלמה שמיר סופר "הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק (מיוחד ל"הארץ"). איוואן בויסקי, שעמד במרכז שערוריה פיננסית מהגדולות הזכורות בוול־סטריט, נידון שלשום בבית־משפט פדרלי בניו־יורק לשלוש שנות מאסר.

השופט לא הטיל על הנאשם קנס של רבע מיליון דולר בהדגישו כי בויסקי כבר שילם מרצונו הטוב מאה מיליון דולר קנס וכי עומדים תלויים נגדו משפטי נזיקין שהוגשו על־ידי חברות ופרטים שנפגעו מעיסקותיו הבלתי־חוקיות במניות.

השופט, מוריס לאסקר, ציין בפסק־דינו כי מצא לנכון להטיל על בויסקי עונש מאסר, למרות פניות המלצות רבות להקל בעונשו, מאחר שלדעתו לא יתכן כי לא יענש אדם על העבירות החמורות שביצע. "חשוב שעונש המאסר ירתיע את הקהיליה הפיננסית בוול־סטריט".

השופט הביע דאגה באשר לסוף ברכת המוסר והשמירה על החוק, המורגשת בין המוסדות הפיננסים הפעילים בוול־סטריט, ואמר כי הגיע הזמן להבהיר כי הפרות נהלים חוקים הקשורים לשוק הפיננסים יגררו עונשי מאסר.

התובע הכללי של מנהטן ג'ו־ליאני שיבח את פסק הדין והגדירו מאוזן. יחד עם זאת ציין התובע, כי איוואן בויסקי משתף פעולה עם חוקריו ועל סמך המידע הרב והמפורט שמסר על פעולות לא חוקיות של מוסדות פיננסים בוול־סטריט, כבר נעצרו כמה בני אדם, ונפתחה אפשרות חקירה רחבה יסודית על המתרחש מאחורי הקלעים בשוק הכספים והמניות.

משפטנים אחרים הביעו דעתם כי העונש שהוטל על בויסקי הוא קל מדי, וכי הוא היה ראוי לעונש כבד יותר על הנזק הפיננסי הכבד שגרם למשקיעים ולמוניטין של בורסה בניו־יורק.

איוואן בויסקי (50) היה רוכל בדטרויט, לפני שהגיע לניו יורק. הוא הקים חברת השקעות שהתמחתה ברכישת מניות של חברות כושלות. תוך תקופה קצרה התפתחה חברתו והיא הפכה לאחת החברות המצליחות ורבות ההשפעה בוול־סטריט, שכונה על ידי מכריו כ"איוואן האיום".

האשה הזקנה ביותר בבנגלדש — בת 120 — נשרפה למוות

דאקה (ע"ר). גילנאן ביבי, האשה הזקנה ביותר בבנגלדש — בת 120 — נשרפה למוות על־ידי אנשים בלתי־מזוהים שהציתו את ביתה, מסרה שלשום המשטרה המקומית.

בהודעה נאמר כי יתכן שההצתה קשורה בסיכסוך על קרקעות בין בנה של ביבי לבין כפריים אחרים בכפר צ'אר כותוב, ליד דאקה.

עורך את העמוד: דוני ענבר

מובארק: הפסיקו הדיכוי

(המשך מעמוד 1)

העזה".

"מצרים מגנה בתוקף את צעדי הדיכוי שכוחות ישראליים נוקטים כלפי זקנים, נשים וטף הפלסטינים בארצות הערביות הכבושות".

קהיר סבורה כי צעדים כאלה "מעמידים בסכנה את תהליך השלום, ומהווים קריאת־תגר על הקהיליה הבינלאומית". מצרים גם סבורה כי הצעדים הישראליים יגרמו "מידה יתרה של אלימות ושל מתיחות".

בהודעה נאמר כי מצרים רואה צורך "לשים קץ לכיבוש הישראלי של הארצות הערביות, ולהגיע לנוסחה שתאפשר קיום־יחד בשלום של כל העמים באזור, על יסוד כיבוד הדדי של זכויות ושל חובות".

בישיבה שיוחדה בעיקר למהומות בגדה המערבית ובעזה, השתתפו, בנוסף על מובארק, גם ראש ממשלת מצרים עאטף צדקי, שר ההגנה המרשל עבד אל־חאלים אבו־גזאלה, ויו"ר הפרלמנט רפעת מחגוב.

צולבים פלשתינאים

הבטאון "אל־גומהוריה" סיפר אתמול לקוראיו על "צליבת צעירים וצעירות פלשתיניות על החלקים הקדמיים של המכוניות הצבאיות הישראליות". סיפורים אלה הגבירו אתמול את אווירת האיבה לישראל ברחוב המצרי.

העתון הכוויתי "אל־ראי אל־עאם" חזר והודיע אתמול כי ראש לשכתו של מובארק, ד"ר אוסאמה אל־באז, עומד לבוא השבוע לדמשק. ראש הרשות המצרית להסברה, ד"ר אל־בלתאג'י, אמר אתמול לעתון הכוויתי "אל־סיאסה": "אנו אוהדים לנשק עם סוריה, ואין שום סיבה לקיום חילוקי דעות בין שתי המדינות". הוא גילה כי שליחים לוביים נתקבלו לשיחות בקהיר, בנסיון ל"סולחה" בין שתי המדינות.

ראש לשכת החצר הירדנית, אל־קאסם, נועד אתמול בקהיר עם מובארק והעביר לו איגרת מחוסיין. ביום שישי נועד ראש ממשלת ירדן בדמשק עם אסד. השבוע יבוא לקהיר יורש העצר הסעודי, האמיר עבדאללה, לשיחות על חידוש היחסים בין מצרים לסוריה.

שגריר ארה"ב בקהיר, פרנק ויזנר, אמר אתמול לעתון הקהירי "אל־גומהוריה" כי מובארק יבוא לוואשינגטון בסוף ינואר. הוא תיאר את המצב "בשטחים הכבושים: טרגדיה שלמה הגורמת לכאב ומעוררת מחשבות נוגות". עוד ציין כי הממשל האמריקאי דוחה את "הפגיעה בזכויות האדם מצד ישראל".

רייגן מודאג

דובר הבית הלבן מרלין פיצווטר אמר בסוף השבוע כי הנשיא רייגן מתעניין בנעשה בשטחים ומודאג מן ההתדרדרות במצב.

מקורות בממשל מסרו כי המועצה לבטחון לאומי הכינה דו"ח מיוחד על ההתרחשויות בשטחים בעשרת הימים שחלפו, ותקציר ממנו נמסר לעיון הנשיא.

במחלקת המדינה ממשיכים פקידים בכירים להביע דאגה על ההרג ועל דרכי פעולתו של צה"ל. עיקר התמיהה: מדוע נפגעים כל כך הרבה מפגינים בשטחים לעומת הנפגעים המעטים בסיאול, שבה מספר המפגינים גדול פי כמה, ומדוע לא הצליח עד כה צה"ל ליישם שיטות לא־קטלניות לפיזור הפגנות.

העתונות האמריקאית מלאה דיווחים בעמודים הראשונים על הכאה בקתות רובים, התפרצויות לבית חולים, ירי מכוון. מובאים ציטוטים מפי פצועים ערבים על התבטאויות של חיילי צה"ל. למשל, אחות בבית־חולים ביקשה למנוע מחיילי צה"ל לקחת איתם פצוע. "הוא עלול למות", התחננה. "תני לו למות, בין כך ובין כך הלכה פלשתין".

בריטניה: ישראל הגזימה

הנציג הבריטי באו"ם, סר כריספין טיקל, אמר ביום שישי כי ישראל הגזימה בהפעלת כוחות ברצועת עזה ובגדה המערבית.

"אנחנו סבורים על פי העדויות שהגיעו אלינו, כי השימוש בכוח בידי השלטונות בשטחים המוחזקים היה מוגזם, ונגד את סעיף 27 של אמנת ז'נווה הרביעית בקשר להתנהגות כלפי אזרחים בשטחים מוחזקים".

"דאגה חמורה" בשוק

מדינות הקהיליה האירופית הטילו שלשום על שגריר דנמרק בתל־אביב, שארצו משמשת יושבת ראש תורנית של השוק המשותף, להביע לפני ממשלת ישראל את "דאגתן החמורה" לנוכח המצב שנוצר ביהודה ושומרון ובחבל עזה, מצב "המחמיר ההולך במהירות". מדינות השוק יצאו ב"קריאה דחופה" לשלטונות ישראל כי "יבטיחו הגנה מייד לתושבי השטחים הכבושים, על־פי החוק הבינלאומי ועל־פי נורמות זכויות האדם".

ביקורת קוסיגה מביך האיטלקים

ביקורו של פראנצ'סקו קוסיגה, הנשיא האיטלקי, בישראל, מביך באיטליה גם את ידידי ישראל, על רקע התקריות בשטחים.

על אף ההתייעצויות בין לשכת הנשיא לראש הממשלה, גוריה ושר החוץ אנדריאוטי, ואף שהוחלט שלא לדחות את הביקור, הביע, שעות אחדות לפני צאת הנשיא לישראל, מזכיר המפלגה הסוציאליסטית שבקואליציה, וראש הממשלה לשעבר, בטינו קראקסי, את "פקפוקיו על כדאיות הביקור".

החשש לפגיעה בתיירות

הסערה בשטחים העלתה את ישראל לכותרות בכלי התקשורת של סקנדינביה, כפי שלא היתה מאז מלחמת לבנון. העיתון השוודי הפרו־ישראלי, "סוונסקה דאגבלדט", השמרני כותב: כל יום של מהומות מוסיף לקשיי ישראל להסביר גם לידידיה את עמדותיה הפוליטיות.

גורמי תיירות הביעו החששות כבדים לגל של ביטולי נסיעות, אם יימשכו ויתרחבו ההתפרעויות גם בירושלים.

הפגנה נגד ישראל בפקינג

סטודנטים זרים ערכו שלשום הפגנה נגד־ישראל ברובע הדיפלומטים בפקין.

אחד המפגינים אמר כי באורח יוצא מן הכלל נתנה משטרת סין היתר להפגנה זו, כיוון שהשתתפו בה זרים בלבד.

נדחתה ההצבעה במועה"ב

הצבעה במועצת הבטחון על ההתפרעויות בשטחים — נדחתה, לאחר דיון ביום ששי.

הדיון יחודש ביום שני.

נשיא מועצת הבטחון, אלכסנדר בלונוגוב, מבריה"מ, אמר כי ההתייעצויות על הצעת ההחלטה טרם הושלמו, ודרוש זמן נוסף.

אהדה לישראל — בעיתון דרום־אמריקאי

לעומת דברי ביקורת וגינוי חריפים על ישראל בעולם, גילה שלשום עיתון דרום־אפריקאי מידה רבה של הבנה לישראל.

"ישראל יושבת עתה על ספסל הנאשמים, בדיוק כמו דרום אפריקה בימי המהומות בתחומה", כותב "סיטיזן". "היינו זקוקים אז לידידים — [illegible] — בדיוק כשם שישראל זקוקה עתה לידידים", נאמר במאמר המערכת.

"אנו יכולים להביע אהדה לישראל בשעתה הקשה, שכן היינו עדים לאותו סוג של אי־שקט ולאותם גינויים, אף כי לגבינו נעשה הדבר במידה חמורה הרבה יותר", מוסיף העיתון.

"סיטיזן" מציין כי עתון ישראלי השווה בין הנעשה בשטחים המוחזקים לבין המאורעות בסואטו, עיירת השחורים הגדולה שליד יוהנסבורג.

במלאת שנה לפטירת יקירתנו

אינג' עדה לוקסמבורג ז"ל

תתקיים אזכרה היום יום א' 20.12.87 כ"ט כסלו בשעה 12.00 בבית העלמין גבעת שאול (חלקה חדשה).

באותו יום בשעה 13.30 יתקיים טכס הקדשת מבנה המסוף בנשר אלנבי, לזכרה.

מיניבוס יעמוד לרשות המעוניינים, בשעה 11:30 ברחוב מטודלה 32 ובמשרד מע"צ רח' הנביאים 52.

ביום שלישי ה' 12.1.88 בשעה 12.00 יתקיים בבית חולים ברזילי באשקלון טכס הקדשת גינה לזכרה.

ידידים ומוקירי זכרה מוזמנים

המשפחה

במלאת שלושים לפטירתו של

ד"ר יוסף פרי ז"ל

יערכו גילוי מצבה וערב זכרון ביום חמישי 24.12.87

בשעה 15.30 — יערך טכס גילוי המצבה.

נפגשים ליד השער החדש בבית העלמין בחולון.

בשעה 17.30 — יערך ערב זכרון במרכז לחינוך טכנולוגי, רחוב גולומב 52, חולון.

מוקירי זכרו מוזמנים.

תודתנו העמוקה נתונה לכל מנחמינו בכתב ובעל פה.

המרכז לחינוך טכנולוגי — משפחת פרי

במלאת ארבע שנים לרצח בננו היקר

דן כץ הי"ד

נעלה לקברו ונתיחד עם זכרו ביום רביעי כ' בטבת תשמ"ח 23.12.87 בשעה 3.00 אחה"צ בבית העלמין בכפר סמיר, חיפה.

המשפחה

לידידי הנכבד

מר יעקב פרסובסקי

משתתף בצערך במות

אביך ז"ל

מי יתן ולא תדע דאבה עוד

ליבר יערי

עברה שנה מאז הלך מאיתנו יקירנו

שמעון רפפורט

ביום שלישי א' בטבת תשמ"ח (22.12.87) בשעה 3.30 אחה"צ נעלה אל קברו בבית העלמין בכפר חסידים.

המשפחה

לנמרוד זר־אביב וב"ב

משתתפים בצערכם במות

האב

בית חניתה

אבלים וכואבים על מות אמנו וסבתנו

אסתר בלושטיין

כי איננה

בתה: דבורה אלקלעי ומשפחתה

בנה: מנחם בלושטיין ומשפחתו

בתה: שרה זנדברג ומשפחתה

פרטים על מועד ההלויה בטלפונים: 03־295040 או 052־81464

קבלת מודעות אבל
24 שעות ביממה
מודפון
03־38 38 38

הומים וכואבים את מותו ללא עת של חברנו

אברהם (אבי) קריספין

ומשתתפים בצער המשפחה

ההלויה תתקיים היום יום ראשון כ"ט בכסלו תשמ"ח 20.12.87 בשעה 15.00 בבית העלמין בכפר־סמיר, חיפה. נפגשים ליד השער הראשי. אוטובוס יצא בשעה 12.00 מבנין המוסדות הלאומיים בירושלים.

המינהל המרכזי לשליחות
מכון השליחים
ועד עובדי הסוכנות היהודית
וההסתדרות הציונית העולמית

דחפון
שרות מודעות [illegible]
לבעלי כרטיס אשראי
03-611001

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו

חדוה בן־עמי

ההלויה תתקיים היום יום ראשון כ"ט בכסלו תשמ"ח 20-12-87 בשעה 12.45 בבית העלמין בכפר סמיר חיפה.

נפגשים ליד שער בית העלמין

אוטובוס ייצא מבית המנוחה בשעה 12.15

בעלה: אפרים

בנה וכלתו: שמעון ורותי

בנה וכלתה: אברהם וניבה

נכדיה: יותם ויונתן

חדשות פנים

נציב שירות המדינה: עובדים הגישו הצהרות כוזבות על שימוש ברכב

שוקל לפנות למבקר המדינה בבקשה לבדוק הודעות כוזבות על שימוש ברכב לצרכי עבודה

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ"

נציב שירות המדינה, מאיר גבאי, שוקל לפנות למבקר המדינה, בבקשה שיבדוק הודעות כוזבות של עובדי מדינה, על שימוש ברכב לצרכי עבודה. גבאי אמר אמש ל"הארץ", כי באחרונה התגלו מקרים, שבהם עובדים הגישו הצהרות כוזבות על שימוש ברכב.

על פי השיטה הקיימת, על עובדי המדינה להצהיר על שימוש ברכב כתנאי לקבלת התשלום בגין אחזקת הרכב. מבדיקות שונות התגלו מקרים, שבהם עובדים רשמו כלי רכב של בני משפחתם על שמם, כדי לזכות בהוצאות הרכב. יתר על כן, כדי לקבל סכום משמעותי בשכר, על העובד להצהיר, על מאות קילומטרים שנסע ברכבו. עובדה זו מביאה עובדים רבים להמציא לצרכים, הצהרות לא אמיתיות על שימוש בכלי רכב.

בנציבות שירות המדינה ממתינים למסקנותיה של ועדת זוסמן, לבדיקת מבנה השכר בשירות הציבורי. הוועדה אמורה לסיים עבודתה במהלך חודש מבחינה 88' והיא עשויה לתת תשובה לנושא אחזקת הרכב והחזר הוצאות אש"ל לעובדי המדינה.

אחת ההצעות המונחות לפני הוועדה, היא לבטל את הוצאות הרכב והאש"ל לעובדי המדינה, ולהעניק אותו סכום של הוצאות במסגרת תשלום שכר אחר העולם. יישום הצעה זו יעלה לקופת המדינה עשרות מיליוני ש"ח, כי הדבר יחייב הפרשות לפנסיה, עד לרמה גבוהה.

משמר הגבול חסם את הגישה אל הר הבית, כאשר ביקר בו אתמול נשיא איטליה פרנצ'סקו קוסיגה (ראשון משמאל), שר החוץ האיטלקי ג'וליו אנדריאוטי והפמליות. בתמונה הם נראים מול חזית מסגד עומר (צילום: אבנרה ברוטמן)

משלחת עובדי המתכת שבה מהונגריה

מאת יהודית וינקלר

משלחת הסתדרות עובדי המתכת שבה מהונגריה שם נפגשה עם ראשי איגוד עובדי המתכת בהונגריה המונה 700 אלף חברים.

הקשר בין האיגוד הישראלי, בראשות יצחק גלעדי, לאיגוד ההונגרי נוצר באמצעות איגוד עובדי המתכת באוסטריה.

עוד אין מועמד להחלפת דורון

מאת יהודית וינקלר

מזכ"ל הסתדרות ישראל קיסר עדיין לא החליט מי יחליף את פרופ' חיים דורון בתפקיד מנכ"ל קופת חולים.

מאז הודעתו של פרופ' חיים דורון על כוונתו שלא להציג מחדש את מועמדותו לתפקיד יו"ר הנהלת קופת-חולים, הוזכרו שמותיהם של המזכ"ל לשעבר משה לוי, ומשה יהודה, מנכ"ל "משען" כמועמדים לתפקיד.

צלבי קרס צויירו על ביתו של מתי גולן מ"הארץ"

מאת ראובן שפירא

שני צלבי קרס צוירו אתמול ליום ששי בידי אלמונים על חלונות הבית שבו מתגורר מתי גולן, עורך המשנה של עתון "הארץ", ברמת השרון.

הצלבים צוירו בצבע אדום על החלונות בקומה הראשונה, הפונים לחצר האחורית. המשטרה, שהוזמנה למקום, פתחה בחקירה, אך עד כה לא נעצרו חשודים. הרקע לציור צלבי הקרס אינו ברור. אחת מהערכות המשטרה היא שהמעשה קשור לעבודתו של מתי גולן בעתון.

גולן אמר לחוקרי המשטרה, כי אינו יודע מי יכול היה לעשות את המעשה ומה הסיבה לכך.

במשטרה מתייחסים בחומרה למקרה, ביחוד לנוכח העובדה, שמדובר בציור צלבי קרס על בית פרטי ובבראה בצורה מכוונת. כדרך כלל נוהגים האלמונים, המציירים את צלבי הקרס ברחובות תל אביב או בערים אחרות, לעשות זאת על מבני ציבור ברשות הרבים.

דגלי פלשתין הונפו בבת-ים; המשטרה חוקרת

מאת זוהר בלומנקרנץ

שני דגלי פלשתין נמצאו בסוף השבוע בבת-ים. ממשטרת מחוז תל-אביב נמסר, כי דגל אחד נתלה על עמוד חשמל בפינת הרחובות בלפור-הרב קוק.

רגל נוסף נמצא ברחוב בלפור 36. משטרת העיר פתחה בחקירה, אך לפי שעה לא עצרה חשודים.

18 טסו בטיסה השניה של אל-על לוורשה

מאת זוהר בלומנקרנץ

קבוצה בת 18 בלבד נוסעים יצאה לקראת סוף השבוע בטיסה הישירה השניה לפולין של חברת התעופה "אל על".

טיסה מספר 561 יצאה מנמל התעופה בן גוריון בלוד במטוס בואינג 737 ונרשמה כטיסת שכר מישראל לוורשה. מפולין המשיך המטוס, כשהוא ריק מנוסעים לבלגיה. שם אסף נוסעים וחזר ארצה מלא בטיסה.

קברניט אל על דומם באוויר מנוע בואינג

מאת זוהר בלומנקרנץ

קברניט בחברת אל-על נאלץ לדומם באוויר אחד מארבעת מנועיו של מטוס נוסעים מדגם בואינג 747, שהיה בטיסה מקנדה לישראל לקראת סוף השבוע, בשל נזילת שמן חמורה שהתגלתה בו. התקלה במנוע התגלתה עוד לפני ההמראה, אך הקברניט החליט להמריא בכל זאת לישראל.

שלושה לכדו פורץ בביתם ונדקרו מסכינו

מאת זוהר בלומנקרנץ

שלושה מבני משפחת ברוכים מבתים נדקרו בידי פורץ שלכדו, לאחר שחדר לדירתם שלשום בלילה. הפורץ, תושב יפו בן 21, יובא היום לבית המשפט להארכת מעצרו. הוא נמסר למשטרה.

בני המשפחה, שנפצעו באורח קל, הועברו לבית החולים "וולפסון" בחולון, ולאחר טיפול קצר שוחררו.

בשעה 20.20 בערב, בעת שהפורץ ניסה לחדור לדירה ברחוב ויצמן, שלא היתה נעולה, הבחינו בו בני המשפחה ותפסו אותו. הפורץ החל להשתולל, שלף סכין ודקר את בני הבית בניסיון להימלט. בני המשפחה החזיקו בו עד שהגיעה ניידת המשטרה אשר הוזעקה על ידם למקום.

פרופ' יהודה גרדוס: "ת"א היא הונג-קונג של ישראל"

דיקאן הפקולטה למדע החברה באוניברסיטת הנגב מאשים את משרד הביטחון ואת צה"ל בשותפות ל"תהליך מסוכן של ריכוז האוכלוסיה במרכז הארץ"

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

דיקן הפקולטה למדעי החברה והרוח באוניברסיטת בן-גוריון שבנגב פרופ' יהודה גרדוס מאשים את משרד הביטחון ואת צה"ל כי הם שותפים לתהליך מסוכן של ריכוז האוכלוסיה במרכז הארץ.

פרופ' יהודה גרדוס יציג עבודה, שהכין בנושא מוזר בכנס, לפני כנס האגודה הגיאוגרפית הישראלית שיתקיים באוניברסיטת בן-גוריון.

גרדוס טוען כי תל-אביב היא הונג-קונג של ישראל. לדבריו, בעיר אחת ברדיוס של כ-30 ק"מ, שמרכזה הקריה בתל-אביב, גבולה הצפוני נתניה, גבולה הדרומי אשדוד וגבולה המזרחי אזור כפר-סבא, מתרכזים כשלושה רבעים מהאוכלוסיה היהודית של מדינת ישראל.

מבדיקות שערך פרופ' גרדוס הדמאמצן של תעשיות ביטחוניות שונות באזור זה גורם לבניית שכונות לחיילי צבא ועובדי התעשיות האלה באזור הגורמות להתכווצות המדינה.

לדבריו של גרדוס, צה"ל ומשרד הביטחון חייבים לפרוס את המתקנים הצבאיים ברחבי הארץ ולא לרכזם במקום אחד.

מחצית תלמידי התיכון המקיף במושב מירון הצביעו כהנא

(ע.) מחצית מתלמידי בית-הספר התיכון המקיף במושב מירון, בו לומדים ילדים ממושבי מרום הגליל, תומכים בתנ"כ כהנא, כך מתברר מתרגיל בחירות שנערך לאחרונה בבית הספר.

רשימת "כך" כהנא קיבלה 48.8% מקולות התלמידים. בליכוד תמכו רק 11.2% במפד"ל 4% והתחיה זכתה רק ב-7.4%. המערך זכה רק ב-5.9% מקולות התלמידים.

בבית הספר נדהמו מהתמיכה חסרת התקדים שזכתה רשימת כך. "ידענו שתומכים בו, אך לא שיערנו שהתמיכה היא בהיקף כזה", הגיבו מנהלי בית הספר.

יצויין כי בבחירות דומות שהיו אשתקד קיבלה "התחיה" 21 אחוז, לעומת 7.4% שזכתה בתרגיל הנוכחי.

קודם לתרגיל הבחירות הופיעו בפני התלמידים נציגי מפלגות שונות, שניסו לשכנע את התלמידים להצביע עבורן.

חשוד בניסיון לאונס עיוורת: רק רציתי להרים אותה מהקרקע

(ע.) בית-משפט השלום הורה לעצור לחקירה למשך שבעה ימים לעצור אדם, החשוד כי ניסה לאנוס אשה עיוורת בחולון.

בארכות המשטרה, רס"ר יעקב גריק, אמר כי ביום חמישי בערב נשמעו באזור החולות בחולון זעקות עזרה של אשה. שכנים המתגוררים בסביבה הזעיקו את שוטרים שלכדו גבר צמוד לאשה עיוורת. הרס"ר ציין כי החשוד ניצל את מומה של האשה, הוליך אותה לחולות ושם ניסה לאנוס אותה באיומי אקדח.

לטענת החשוד הוא נתפס בטעות. לדבריו, הוא שמע את זעקות האשה והיה בין הראשונים שהגיעו אליה. הוא טען שעצרו אותו כי לא היתה בידו תעודת זהות. "נהגתי להרים את הצעירה מהקרקע ולא סתמתי לה את הפה", אמר.

השופטת דבורה ברלינר ציינה כי נראה שהחשוד נתפס בעת נסיון אונס. יחד עם זאת ציינה כי החשוד העלה גירסה כאילו בא לעזור לה, ויש צורך לבדוק את גירסתו. כאמור החליטה השופטת לעוצרו ל-7 ימים.

הבוקר מגיע מלונדון ללוד בואינג 757 שני של אל על

מאת זוהר בלומנקרנץ

המטוס השני מסוג בואינג 757 של חברת התעופה "אל על" מגיע היום לפנות בוקר לישראל. המטוס יגיע בטיסה מסחרית עם נוסעים מלונדון. לאחר שהמריא ללא נוסעים בסוף השבוע ממפעלי החברה המייצרת בסיאטל, שבמדינת וואשינגטון בארה"ב.

טיסתו מבריטניה של הבואינג 757 תתווסף היום לטיסה הסדירה מיעד זה ובכך יתחיל למעשה הטסת המיוחדות הנוספות מתוכ"ל של חברת התעופה, לשם הבאתם לישראל של אלפי תיירים לקראת חג המולד והשנה האזרחית החדשה.

בסך הכל הוסיפה חברת אל על 161 טיסות מיוחדות לשבועות הקרובים.

שריר הבטיח לסייע למתנחלי גוש קטיף

מאת זוהר בלומנקרנץ

שר התיירות, אברהם שריר, הבטיח לסייע בעידוד תנועת תיירות לאתרים בישובי גוש קטיף שברצועת עזה, שנפגעו קשה מגל המהומות האחרונות באזור.

שלשום ביקר השר באתרי התיירות באיזור ונפגש עם המתנחלים המפעילים אותם. בתום ביקורו הביע השר תקווה, כי המאורעות האחרונים לא יפגעו בתנועת התיירים לישראל, וכי השנה הקרובה לא תהיה שנת שפל בתנועת התיירות ארצה.

טוס "ארקיע צ'רטר" מירושלים לאירופה

בארקיע צ'רטר אתה טס משדה התעופה עטרות בירושלים וזוכה בהטבות.
החל טיסתך בירושלים למגוון יעדים באירופה:
מינכן, פרנקפורט, קלן, לונדון ופריז.
עכשיו אתה גם נהנה מיתרונות הצ'רטר הישראלי וגם זוכה בבונוס מיוחד.
נצל את מבצע ההטבות.
התקשר עוד היום למשרד ארקיע צ'רטר איסוטא, סופר צ'רטר, בא לי נסיעות, קשרי תעופה, יוסי טורס או לכל סוכני הנסיעות.

מופעל ברשיון משרד התיירות ג'/243/83 וברשיון מפעיל ממינהל התעופה האזרחית מס' 007.
טיסות שכר מסוג טיסות מחוץ למתיב (Off Line). הטיסות כפופות לתקנות טיסות השכר, לפיהן, בין היתר: השהות המצטערת בחו"ל 7 ימים ולא יותר מ-28 ימים; הטיסות מותנות בקבלת אישור ממינהל התעופה האזרחית.
הטיסות מבוצעות דרך נתב"ג

הטיסות מבוצעות ע"י
מגן דוד
arkia ארקיע
קווי תעופה ישראליים בע"מ

איגוד קציני הים במכתב מחאה ליצחק שמיר:

"אינטרסנטים בממשלה מעודדים מסירת מטענים ישראלים לחברות ספנות זרות"

האיגוד לא פירט מיהם הגורמים ● הדברים נאמרים כחלק משורה של טענות על "חיסול הדגל הישראלי בספנות העברית"

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ" לענייני ספנות

בפניה אל ראש הממשלה, יצחק שמיר, מוחים ראשי איגוד קציני הים נגד "תהליך חיסולו של ענף הספנות הישראלית." עוד נאמר בפניה כי "בשיתוף מוסווה של משרד התחבורה, מגמת חברות הספנות הישראליות, היא לחסל את הדגל הישראלי בספנות העברית," נאמר בפניה.

ראשי איגוד קציני הים טוענים, כי על מנת לעקוף את החוקים הקיימים לגבי העסקת קצינים ישראליים באניות המניפות דגל ישראלי, חברות הספנות, ובראשן חברת "צים" הפסיקו להכשיר קצונה חדשה, ובמיוחד הולך לגייס צוערים ישראלים. כתוצאה מכך חל גידול מתמיד במספר הקצינים הזרים המועסקים בחברות הספנות הישראליות על חשבון קצינים ישראלים.

בניגוד לחוק הישראלי, טוענים ראשי איגוד קציני הים, נמסרים מטענים ישראלים לאניות זרות, וזאת בעידוד משרד התחבורה וגורמים אינטרסנטים בממשלה. נציג איגוד קציני הים סרב לפרט את משמעות משפט זה במכתב.

המכתב מסתיים בהבעת תקווה שראש הממשלה יתרום להפסקת תהליך זה.

עותקים נשלחו לשרי הביטחון, האוצר, החינוך והתרבות, ולגורמים נוספים.

פניית איגוד קציני הים הועברה אל שבתאי לוי, ראש מינהל הספנות והנמלים, ומסמך תגובתו יימסר לראש הממשלה ולשרים הנוגעים בדבר. בתגובה טוען לוי, כי משרד התחבורה, בתיאום עם משרדי ממשלה אחרים (חינוך ותרבות, עבודה ורווחה) עוסקים ברציפות ובהיקף נרחב בהכשרת עתודה לקצינות בצי הסוחר הישראלי.

בבתי הספר הימיים ברחבי הארץ לומדים כיום 1500 תלמידים בלימודי מדים צבא.

"אמנם נכון הדבר, שבשנים 1984-1986 היה צמצום בגיוס כוח אדם לצי הסוחר באמצעות הרשות לחינוך והכשרה ימיים" נאמר במסמך לוי, "זאת עקב השפל שפקד את ענף הספנות".

אך מאז מחצית שנת 1987, לאחר התאוששות של ענף הספנות, חודש הגיוס של מועמדים חדשים לקצונה. בתכנית העבודה של השנה הנוכחית נתבקשה הרשות לחינוך והכשרה ימיים לגייס 50 צוערים חדשים. עד כה גויסו רובם.

חברה לייצור אסבסט הסכימה לפצות עובד שחלה באסבסטוזיס

רפי חורש (54) תבע את החברה אחרי שהביטוח הלאומי הכיר בנכותו כתוצאה מהמחלה ● החברה העדיפה לפצותו כדי להביא לסגירת התיק ● גובה הפיצויים לא נרשם בתיק

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ" בחיפה

בעקבות מתן פיצוי (בגובה שלא נרשם בתיק) על ידי חברה לייצור אסבסט "איתנית" בנהריה, לעובד שלה לשעבר, רפי חורש, בן 54, שחלה כתוצאה מן העבודה במפעל במחלת האסבסטוזיס, בוטלה בסוף השבוע תביעה בנושא לבית המשפט המחוזי בחיפה.

חורש תבע את מפעל "איתנית" על נזקים, בעקבות המחלה המיוחדת לחשיפה לאסבסט, שהיא סוג של סרטן. חורש החל לעבוד בשנת 1959 במפעל והיה חשוף לאבק האסבסט במשך רוב שנות עבודתו. בשנת 1981 נודע לו, כי עקב חשיפתו הממושכת לאבק האסבסט ולחומרי הלוואי לקה במחלת האסבסטוזיס.

המוסד לביטוח לאומי הכיר במחלתו וקבע לו נכות בשיעור של 20%. מומחה למחלות פנימיות קבע בחוות דעת, שחורש לקה במחלה כתוצאה ועקב עבודתו ב"איתנית". לטענת התביעה, הנהלת "איתנית" אחראית לנזקים שנגרמו לו, מאחר שלא נקטו אמצעים סבירים למניעתם.

העובד לא הוזהר, שהאסבסט מסוכן לבריאות וכי יש לנקוט באמצעים להתגוננות נגדו.

ברשימה של מחדלים, כמו מאשימה התביעה את המפעל, נאמר כי לא זה התעדכן ולא גילה מידע רפואי, שעליו לגלות ולקבל במאמץ קל. כמו כן מאשמת ההנהלה באי הנהגת פיקוח רפואי צמוד ומבוקר לעובדים, אלא במספר השנים הבודדות האחרונות.

רק באחרונה נאמר בתביעה, החלה הנהלת המפעל לתת את הדעת לסכנות שגורם המפעל והחלה להשקיע באיוורור רב סכומים להתקנת אמצעי בטיחות להגנת העובדים. ההנהלה הכירה בחובה כלפי העובדים, כתוצאה מחשיפתם לאסבסט. ההנהלה חתמה על טפסי ביטוח לאומי לקבלת דמי פגיעה וגמלת נכות, ובכך הכירה במחלתו של חורש כקשורה בעבודה.

יוזמים תשלום ביטוח רכב על בסיס איכות הנהיגה של המבוטח

מאת אריה לביא
סופר "הארץ"

בחברות הביטוח ובמשרד המפקח על הביטוח נבדקת יוזמה לפיה יהיו תעריפי ביטוח הרכב מבוססים על בסיס של איכות הנהיגה של הנהג.

ד"ר אוריאל לין, יזם הרעיון מציע להפסיק את הנוהג הקיים, לפיו מחיר ביטוח הרכב מבוסס על סוג הרכב. לין מציע שתעריפי הביטוח, הן בביטוח רכוש והן בביטוח חובה, יהיו מבוססים על איכות נהיגתו של בעל הפוליסה.

לין מציע, לדרג את הנהגים על פי שש קטיגוריות, על בסיס נסיונם בנהיגה. נהגים טובים שלא היו להם תאונות ולא עברו עבירות תנועה, ישלמו מחירים נמוכים. נהגים שיש להם עבר פלילי בכל הקשר בדרכים, ישלמו מחיר גבוה. הנהג, בכלל מעורבות בתאונות, ישלמו מחיר גבוה.

ערך את העמוד: יצחק לאור

חדש!
מכונת כתיבה אלקטרונית ניידת- עכשיו בהשג ידיך!
5 × 198 = 990 ש"ח
או: 940 ש"ח במזומן
AX-10 הכתבנית שאיתך
מכונת הכתיבה האלקטרונית הניידת מתאימה במיוחד לשימושים אישיים – מכתבים; עבודות גמר והדפסות אחרות. ניידת ובעלת תכונות המאפיינות 'אלקטרוניות' גדולות ממנה. כוללת זיכרון מחיקה, מחיקון אוטומטי, טבולטור ועוד.
brother
העתיד בקצה אצבעותיך
לפרטים אודות המוכן הקרוב אליכם, התקשרו - אמפיסל (ישראל) בע"מ, אפעל 3, קרית אריה, פ"ת 03-9225921

תערוכת משחקים מחשבים וחידושים לדור הצעיר
דור 2000
גני התערוכה 19-22 דצמבר 87
(חופשת חנוכה)
נותרו מקומות בודדים למציגים
נושאי התערוכה (רשימה חלקית):
משחקים - חשיבה, יצירה ואלקטרוניים
מחשבים - ביתיים, שפות, משחקים ותכנות
מוסיקה - נגינה, תקליטים וקלטות
ספורט, צילום, בריאות, ספרות ומתנות
אמצעי הוראה
צלצל מיד והבטח מקומך!
03-225238, 03-343511, 03-340102
המפיק: אגן הפקות בע"מ בלוך 39 ת"א

יש לנו מאגר פתרונות איכות עבורך:
מבצע
SUPER-COM/PROTECH
מחשב אישי איכותי
תואם ה-PC שזכה במכרז החשב הכללי 1987/8, לבחירתך במבחר דגמים.
דגם בסיסי – זיכרון פנימי 256K, כונן דיסקטים TEAC יפני; BIOS חוקי 'פניקס', מסך דואלי ומותאם לפי בחירה, מקלדת עברית/אנגלית; מדריך GW BASIC: הפעלה למשתמש.
למחשבים ומערכות -
לתקופה מוגבלת. ב-$69 לחודש ב-12 תשלומים. לכל מבקר בתקופת המבצע טרפגיה חזה ומתנה.
• 18 חודשי אחריות למחשב.
• תשלומים באמצעות כרטיסי אשראי ויזה/ישראכרט בלבד.
• מבחר תוכנות תיקי בסוחרים מפתיעים ותנאי תשלום נוחים.
• המחיר אינו כולל מע"מ.
IBM
מאגרי איכות
מקבוצת כלל

יש עוד סיבה לחטוף אבוקדו
מבצע אבוקדו ברשתות:
קו-אופ והיפר קו-אופ, שופרסל והיפרכל, רשת היפרשוק תנובה ובחנויות נוספות שיצטרפו למבצע.
מחיר מירבי לצרכן
2.80 ש"ח לק"ג
הון במבצע: פוארטה.
קח פרי ותהיה לי בריא!
מועצת הפירות (ייצור ושיווק)

صكنا من الاهل

هكذا عن الاصل

חדשות כלכלה

במסגרת הצעות הארגון מחדש של משה קרת:

מנכ"ל התעשיה האווירית מציע מפעל חדש להשבחת מטוסי קרב

המפעל יוקם במסגרת חטיבה חדשה שתאחד את חטיבות ההנדסה והייצור

מאת זהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

הקמת מפעל חדש להשבחת מטוסי קרב, במסגרת חטיבה חדשה, שתאחד את חטיבות ההנדסה והייצור הקיימות, היא רק אחת מהצעות הארגון מחדש בתעשיה האווירית שמציע המנכ"ל משה קרת.

על-פי תכנית הארגון מחדש יוקמו ארבע חטיבות בתעשיה האווירית: חטיבה לכלי-טיס או למערכות תעופתיות, ובה יכלל בין השאר מפעל להשבחת מטוסי קרב, מפעל לכלים בלתי-מאויישים, מפעל לשרותי הנדסה, שיורכב מהעובדים שנותרו בחטיבת ההנדסה המקורית ומפעל לשרותי ייצור. כל אחד מהמפעלים יפעל כיחידה עסקית סגורה.

המשך פיתוח האב-טיפוס הרביעי של המטוס "לביא", בי-3, הבחיר להפעלתו של המפעל החדש להשבחת מטוסי קרב, אם יוקם, שכן הוא אמור לשמש אחר-כך מערכות אוויוניקה שישווקו בחו"ל.

משה קרת

חיל האוויר עדיין לא השלים עם המשך פיתוח המטוס, ופנה לגורמים בתעשיה האווירית לבחון הצעות חלופיות לאב-טיפוס של המטוס "לביא", זאת כדי שיוכל לנצל הקצאת המשאבים לפרוייקטים אחרים.

בתוך כך נודע, כי הנהלת התעשיה האווירית חזרה בה בסוף השבוע בלחץ העובדים, מכוונתה להעביר כ-110 עובדים ליחידה לתעסוקה ופרישה ההוזרה אותם, למרכזי התמחיר המקוריים.

בתגובה על פרסומים באמצעי התקשורת על גל פיטורים נוסף, הצפוי במהלך השנה הקרובה כתוצאה מהאירגון מחדש בנוסף על מפוטרי פרוייקט "הלביא", הבהיר מנכ"ל התעשיה האווירית לנציגי העובדים, כי מספר זה עשוי להגיע רק למאות ויקיף בעיקר מנהלים ואנשי מטה.

מוצעות תוכניות המשך למחזיקי "ביטחון 1972" ו"מלחמה 1973"

האוצר מציע את התכניות כדי למנוע פדיון המלוות בסך של 1.6 מיליארד ש"ח

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ"

משרד האוצר יציע בקרוב תכניות המשך, למחזיקי מלוות המדינה מסוג "ביטחון 1972" ו"מלחמה 1973", על מנת למחזר את מרבית המלוות.

הממונה על אגף שוק ההון באוצר, יהודה דרורי, אמר אמש ל"הארץ", כי האוצר יציע תנאים אטרקטיביים לחוסכים, שיכללו מתן ריבית הצמדה לבעלי המלוות, כדי להקל על הממשלה במחזור המלוות.

בשנת 88' יגיעו לפדיון מלוות מדינה בסך של כ-1.6 מיליארד ש"ח. האוצר מבקש למחזר סכום ניכר מהמלוות ומפדיונות של תכניות חיסכון אחרות, בשל ההוצאות הגבוהים שיצטרך לפרוע בשנה הבאה.

על פי נסיון העבר, כ-80-75 אחוזים מבעלי המניות הבנקאיות שב הסדר, מיחזור את המניות האולם, שיעור המיחזור של מלוות המדינה הינו נמוך. המדובר בסכומים קטנים שניתנו לחוסכים, ולרוב המלוות נתפסות בציבור כמס ששולם בעבר וכספי הפדיון משמשים על פי רוב למימון הוצאות ולצריכה.

דרורי הדגיש, כי למרות עובדה זו, האוצר ינסה למחזר את מרבית הפדיונות של המלוות הללו.

יהודה דרורי

הועלתה תיקרת הוותק במיגזור הציבורי

מאת יהודית וינקלר

ההסתדרות והאוצר הסכימו להעלות את תיקרת הוותק במיגזור הציבורי מ-30 ל-32 שנה מ-1 באפריל 1988. בכך מולאה תביעה נוספת של ההסתדרות עובדי המדינה.

דובר האיגוד המקצועי הסביר אמש כי שווייה של כל שנת וותק הוא תוספת בשיעור אחוז אחד.

כמה באמת הפסידה "מבני תעשייה"?

בפעם הראשונה דיווחה החברה על רווח של 6.5 מיליון ש' אבל לכבוד היציאה לבורסה גדל הרווח ל-12.8 מיליון ש' ואז, בעקבות בדיקה של הרשות לניירות ערך, הפך לפתע הרווח להפסד של 6.8 מיליון ש'; בפעם הרביעית צמח ההפסד ל-10.9 מיליון ש'

מאת נחמיה שטרסלר

ביום רביעי השבוע תכריע ועדה מיוחדת מטעם הרשות לניירות ערך בגורל הנפקה של חברת מבני תעשיה. לדעתו של משה נסים, התומך במכירת חברות ממשלתיות, יש לטפל בחברות אלו בדיוק כמו בכל חברה פרטית אחרת, במטרה להשיג אמינות הגנה על המשקיעים מקרב הציבור הרחב.

מבני תעשיה, היא חברה ממשלתית העוסקת בבניית מבנים לתעשייה והשכרתם או מכירתם לימים שנים. מנכ"ל החברה הוא יוסף פינצ'וק.

החברה החליטה לצאת להנפיק לציבור 12.5% ממנה בצורת מניות ואופציות. לפי חשבון הרווח והפסד שהגישה לרשות החברות הממשלתיות, התברר שהחברה הרוויחה 6.5 מיליון שקל בשנה המסתיימת במארס 1986.

לכבוד היציאה לבורסה, בדק רואה החשבון של החברה, אריה כהן, את ההוצאות שנית, ואז דיווחה החברה בטיוטת התשקיף שהגישה לרשות לניירות ערך על רווח גבוה יותר: 12.8 מיליון שקל.

הרשות לניירות ערך שבדקה את התשקיף, ביקשה מהחברה לבדוק פעם נוספת את המספרים, ואז הגישה החברה טיוטת תשקיף שניה. שם הפך לפתע הרווח להפסד של 6.8 מיליון שקל.

בעקבות הפערים הגדולים, החליט יו"ר הרשות לניירות ערך אריה מינטקביץ — בצעד חסר תקדים — שרואה חשבון חיצוני נוסף יסקור את התשקיף. רואה החשבון יגאל בריטמן סקר, ואז הגישה החברה טיוטת תשקיף שלישית. שם הופיע הפסד גדול יותר: 10.9 מיליון שקל לגבי אותה שנה. אז מה באמת התוצאות של חברת מבני תעשייה

שניידמן-תשובה תרכוש את בנק הספנות אם תקבל כתב שיפוי על חלק מחובותיו

מסרה על כך בסוף השבוע להנהלת הבורסה • הנרי רוט פרש מהקבוצה המבקשת לרכוש את הבנק

מאת יהודה שרוני

קבוצת המשקיעים "שניידמן-תשובה", מסרה בסוף השבוע לבורסה לניירות ערך, כי היא תודיע עד יום ד' השבוע, מה עלה בגורל המשא ומתן לרכישת השליטה בבנק הספנות. האופציה שקיבלה הקבוצה לרכישת השליטה בבנק, פקעה אמנם בסוף השבוע, אך היא כאמור הוארכה בשבוע ימים. קבוצת המשקיעים מבקשת לרכוש מ"שייבורן" (הנשלטת על ידי קבוצת אייזנברג) ו"אשת אחזקות" (בשליטת קיבוצי התק"מ), 47.51 אחוז בהון ו-47.30 אחוז בשליטה, תמורת 8.25 מיליון דולר.

ל"הארץ" נודע, כי קבוצת המשקיעים מתנה את הרכישה בקבלת כתב שיפוי על חלק מחובות הבנק. בבדיקה שערך רואה החשבון אליעזר [illegible], הנוגעת לחובות הבנק, נוצר חשש כי חלק מהחובות יהיו קשים לגביה, עובדה שתוריד את ערכו של הבנק. קבוצת המוכרים מסרבת לפי שעה לתת אישור כזה, שכן לטענתם, הם לא היו אחראים ישירות לניהול הבנק.

קבוצת "שניידמן-תשובה", כוללת את חברת שניידמן השקעות ופיתוח, יצחק תשובה, יוסף ניימן וישראל גרין. משקיע החוץ הנרי רוט פרש מקבוצת המשקיעים, עם התקבלה תוצאות הבדיקה של הבנק, שערך רואה החשבון אורן. נודע כי בנק ישראל כבר נתן לקבוצת המשקיעים אישור עקרוני לרכישת הבנק, האישור הסופי ינתן ככל הנראה בתום השלמת המשא ומתן.

הגורמים המנהלים את המשא ומתן לרכישת הבנק, סירבו להתייחס לתוכן ידיעה זו.

תסיסה במפעל "אלישרא" ב"ב

מאת א.קרן

במפעל "אלישרא" בבני-ברק התעוררה בימים האחרונים תסיסה בקרב עובדים עקב מה שהוגדר על-ידי מועצת פועלי בני-ברק כניסיון של הנהלת המפעל להפר הסכם עם העובדים.

מזכיר מועצת פועלי בני-ברק, דוד זכות, אמר אתמול כי ההנהלה מנסה להשפיע על עובדים, כי יפרשו תוך קבלת פיצויי פיטורין קטנים מאלו שהוסכם עליהם, מבלי לקבוע מועד פרישה מוסכם. מדובר בכשלוש מאות עובדים בחטיבת התקשורת.

מפעל האלקטרוניקה "אלישרא" נרכש לפני כשנה וחצי על-ידי "תדיראן". כמנכ"ל מונה מאיר בורשטיין, וכיו"ר מועצת המנהלים מונה זלמן שלה, שכיהן קודם כמנכ"ל.

"הריבית הריאלית בשקלים הגיעה בנובמבר ל־2.1 אחוז"

כך מתברר מחישובים של המכללה הפיננסית • הריבית בדולרים היתה שלילית

מאת אריה לביא

הלקוחות העסקיים שילמו בחודש שעבר ריבית ריאלית של 2.1% לחודש, שהם במונחים שנתיים 28%, כך מתברר מחישובים שנערכו על ידי המכללה הפיננסית בראשותו של אשר קניפל.

החישוב מתבסס על ריבית אפקטיבית של 3.7 אחוז לחודש, שהם 55% אחוז ריבית שנתית, ששולמה בממוצע בהשכבונות העיסקיים.

לעומת העלות הגבוהה של ההלוואות בשקלים, נהנו מי שלקחו הלוואות בדולרים לזמן קצר, מריבית אפקטיבית של 1% בחודש, שפירושה ריבית ריאלית שלילית של 0.6 אחוז. העלות של משיכות היתר ב-12 החודשים שחלפו עד סוף נובמבר 1987, מסתכמת בריבית ריאלית של 38.6 אחוז בשנה.

מחלקת המחקר של המכללה הפיננסית מעריכה, שהריבית בחודש דצמבר היא בשיעור של 3.7 אחוז, כך שבהנחה שמדד דצמבר יעלה באחוז וחצי פירוש הדבר ריבית ריאלית של 2.3%

המו"מ בין הנהלת בנק לאומי לוועד העובדים יתחדש ביום ג'

מאז סיום השביתה לא היו מגעים כדי להפיג את המתח בין הצדדים

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

המשא ומתן בין הנהלת בנק לאומי לבין ועד העובדים על הסכם שכר חדש יתחדש ביום ג'. מאז סיום השביתה לא היו כל מגעים בין ההנהלה לבין הוועד כדי להפיג את המתח בין הצדדים.

גם הנהלת הבנק וגם ועד העובדים גורסים שפסיקת בית הדין לעבודה, שאיפשר את פתיחת סניפי הבנק, מהווה ניצחון עבורם.

יו"ר ועד עובדי בל"ל, לואי רוט, אמר אמש ל"הארץ", שרק במהלך הפגישה הראשונה שתיערך עם הנהלת הבנק מחר יהיה ניתן לדעת מה מתכוונת ההנהלה להשיג במו"מ.

הוא אמר שלועד עובדי בל"ל אין כל רעיון חדש לגבי המסמך לפתוח את הסכם השכר לשנת 1988. פרט להצעה הקודמת עליה. הוועד עצמו יהיה זה שיקבע אם ומתי יפתח ההסכם.

יצויין שעל רקע זה התפוצץ המו"מ בין ההנהלה ובין הוועד, שכן ההנהלה אינה מוכנה להסכים להצעת ועד העובדים. והצעות ההנהלה היו שוועד העובדים ביחד עם ראש חטיבת המינהלה יהיו מוסמכים לפתוח את ההסכם או שאת ההסכם יהיה רשאי לפתוח מזכיר הסתדרות עובדי הבנקים בהסתדרות.

בהנהלת בל"ל אומרים בתגובה שאין כל מתח בין ההנהלה לבין העובדים. העובדים [illegible] השכר שהובטחה להם תוספת של 24% לא נתנה [illegible] שניתן יהיה להגיע להסכם בימים הקרובים.

דובר הסנה: רווחי שמיר אינם חד־פעמיים

מאת יהודה שרוני

"עסקי הביטוח של חברת שמיר הם הרווחיים ביותר בקבוצת הסנה ואינם חד-פעמיים," ביקש להבהיר דובר "הסנה" בתגובה לידיעה ב"הארץ" מסוף השבוע, לפיה קיימת כוונה למזג את חברות הביטוח שמיר וצור מקבוצת הסנה.

לדבריו, רווחי החברה נובעים מהמבנה העסקי הבסיסי שלה והסכמי ביטוח המשנה שלה יהיו בתוקף גם לגבי 1988.

חברות הגז דורשות להצמיד למדד הפחת על ההשקעות בציוד

מאת יהודה שרוני

חברות הדלק דורשות ממשרד התעשיה והמסחר הכרה בהצמדת הפחת על הציוד שהן רוכשות למדד המחירים לצרכן. בפגישה שהתקיימה בשבוע שעבר בין נציגי חברות הגז, לבין נציגי משרד המסחר והתעשיה ומנהל הדלק שבמשרד האנרגיה, טענו נציגי החברות, כי יש להן השקעות גדולות במיכלי גז ובציוד אחר, אבל חרף זאת, מינהל הדלק מוכן להכיר בפחת ריאלי אך ורק לגבי ההשקעות משנת 1985 ואילך. בעוד שלגבי ההשקעות בין השנים הקודמות (החל משנת 1973), הפחת הוא נומינאלי בלבד.

חברות הדלק גורסות, כי מצב זה מביא לכך כי בהתחשבנות עם מינהל הדלק, הן הפסידו בעבר סכומים גדולים. מחיר הגז נמצא היום בפיקוח, וכל שינוי בשיטת הפחת עלול להביא לייקור הגז. אם לא תוכר הצמדת הפחת למדד, דורשות החברות את עידכון מחירי הגז. אחד הצעדים ששוקלות החברות במקרה של אי היענות לדרישתן, היא פניה לבג"ץ.

יש לציין כי חברות הגז מקבלות מלקוחותיה פיקדון של 70 אחוז מערך מיכל הגז. בעבר הועלתה במשרד המסחר והתעשיה האפשרות שחברות הגז יחזירו ללקוחותיהם את הפקדון, שערכו הכולל נאמד בכ-30 מיליון שקל, ברם אפשרות זו ירדה מהפרק.

נציגי משרד המסחר והתעשיה נוטים עקרונית לתמוך בגישת חברות הגז, עם זאת, ביקשו נציגי המסחר לשמוע את עמדתו בנידון של מנהל הדלק במשרד האנרגיה.

ערך את העמוד יצחק לאור

הערכה: אפשרות להרחבת מעגל הקונים בבורסה

מאת יהודה שרוני

השחיקה הנמשכת בשערי המניות החופשיות, הורדת ריבית הזכות על פקדונות שקליים וצורכי המזומנים עשויים להביא כבר השבוע למפנה חיובי בשוק המניות, מעריכים מקורבי שוק המניות.

לקראת המחצית השניה של השבוע שעבר הסתמן המפנה, כשחלק מהסוחרים הגדילו בהדרגה את אחזקותיהם במניות חופשיות. במספר ימים עלו שערי המניות הנסחרות במשתנים בממוצע ב-1 אחוז ליום.

בסקירה שהופצה בסוף השבוע ליועצי בנק הפועלים, נאמר כי בשוק המניות יש מספר רב של ניירות ערך, הנסחרים ברמה כלכלית סבירה. אך חרף זאת, הדבר לא הביא עדיין להתעוררות הפעילות בשוק המניות, קרנות בנק הפועלים.

"אילנות דיסקונט" ו"בטוחה", מגלים אופטימיות זהירה באשר להמשך המגמה בשוק המניות השבוע, והן תרגמו זאת על ידי הגדלת אחזקותיהן במניות חופשיות.

"לאומי פיא" ממשיכה, כאמור, לצמצם את אחזקותיה בניירות ערך שנים, תוך עליות שערים. נראה כי

ספרים חדשים לילדים ונוער

עובר דרך הסוד
מאת
נורית זרחי
אגדות מופלאות לילדים ואולי גם לגדולים – על מלכים ומלכות, על נסיכים ונסיכות, על בדידות ואהבה, על סודות העוברים מדור לדור ועל געגועים ההולכים מסוף העולם ועד סופו.

לאורך המסילה
מאת
תמר ברגמן
סיפור עלילותיו המרתק של יענקל'ה בתקופת מלחמת העולם השניה – ילד הנודד לבדו מפולין לרחבי בריה"מ המועצות, והקורות אותו בחיפושיו אחר בני משפחתו. סיפור לעיתים עצוב ולעיתים מצחיק על מאבקו של ילד שהצליח להישרד.

קיץ עצוב קיץ מאושר
מאת
רבקה קרן
עלילת קיץ גדושה באירועים, המשלבת זכרונות מן העבר עם סערות בהווה. אהבה ושמחת חיים בקיץ קסום במושבה קטנה ונידחת. הספר זכה בפרס אהרון זאב לספרות ילדים.

לגיל הרך
פינוקי משחק
פינוקי בחצר המשק
פינוקי בגן השעשועים
מאת: אריק היל
אל ששת הספרים לילדים על קורותיו ומעלליו של הכלבלב פינוקי מצטרפים עתה שלושה ספרונים. אלה מודפסים על קרטון קשיח בשלל צבעים ומתאימים לקטנים בני שנתיים עד ארבע.

הוצאת שוקן לילדים

הכיבוש הוא המסית!

דמם של צעירים פלסטינים, הדם הנשפך יום יום בשטחים הכבושים, מכתים את ידיהם של כל שרי ממשלת ישראל, של יצחק רבין ושל יצחק שמיר, של שמעון פרס ושל אריאל שרון. ממשלה זו מאוחדת בשאיפה למנוע מן העם הפלסטיני את זכותו הטבעית לחיות במדינתו העצמאית והריבונית.

שלטון הכיבוש ברצועת עזה ובגדה המערבית הוא הוא המסית, הוא הוא המעורר למרד והתקוממות. גירושים, מעצרים מנהליים, הריסת בתים, הפקעת קרקעות לצורך התנחלות, השפלות יום-יומיות של פלסטינים במחסומי דרכים – זאת היא החסותה, המציתה את אש המרד בשטחים הכבושים.

אנו קוראים לציבור בישראל להרים את קולו בזעם ומחאה. אנו תובעים לקיים חקירה מקפת ובלתי-תלויה על התנהגותם של כוחות צה"ל ומשמר הגבול בשטחים הכבושים, על כל מקרי הפתיחה באש, הפציעות וההרג, על כל ההתעללויות וההשפלות.

אנו אומרים: ישנה רק דרך אחת להגיע לפתרון מדיני ולשים קץ לשפיכות הדמים של יהודים וערבים: מו"מ בין ממשלת ישראל לבין ארגון השחרור הפלסטיני, שיביא לחתימת הסכם שלום ולהקמת מדינה פלסטינית לצד מדינת ישראל.

המועצה הישראלית
למען שלום ישראלי-פלסטיני
ת.ד. 956
ת"א

שרות חקירות כללי
ש.ת.כ.
מקבוצת "השמירה"
30
שנות
נסיון והצלחה
בארץ ובעולם
לשרותך!
מידע כלכלי ומסחרי
חקירת הונאות
חקירת מעילות
שרות פוליגרף
S.T.C.
G.S.A.
תל-אביב, רח' אנגל 8
טל' 623084, 621975 (03)
פרסום קורן

משרד האנרגיה והתשתית
האגף לשימור אנרגיה

המכון לפריון העבודה
המגמה לניהול משק האנרגיה

קורס הסמכה לתפקיד "ממונה על משק האנרגיה"

משרד האנרגיה והתשתית בשיתוף עם המכון לפריון העבודה והייצור יזם קורס הסמכה לממוני אנרגיה, בהתאם לתקנות (פיקוח על יעילות צריכת אנרגיה במפעלים התשמ"א-1981).

הקורס יתנהל במסגרת המגמה לניהול משק אנרגיה במכון לפריון העבודה והייצור. ההשתתפות בקורס מיועדת למהנדסים, הנדסאים או טכנאים באחד התחומים הבאים: הנדסת מכונות, הנדסה כימית והנדסה אזרחית.

הקורס מועד לסלא אחר מגמת משרד האנרגיה והתשתית לגרום לניהול נבון של משק האנרגיה (במפעלים, במוסדות ממשלתיים וציבוריים, בבתי-חולים, בבנייני מסחר) כדי להבטיח יעילות מירבית בניצול אנרגיה וחסכון כספי במטבע זר למשק המדינה.

הקורס יכשיר בין היתר בנושאים הבאים:
- דודי קיטור ומערכות קיטור
- מערכות מים חמים
- בידוד תרמי
- תאורה
- טכנולוגיות שימור אנרגיה
- תקנות ותקנים

ההרשמה לקורס היא לפי הכתובת הבאה:
המכון לפריון העבודה והייצור המגמה לניהול משק האנרגיה
ת.ד. 33010 תל-אביב 61330 טל. 03-216896

בקופות הגמל של דיסקונט יש לך

עצמאי! שכיר!
הזדרז ונצל עד 31 בדצמבר את הרווח הנוסף: כל ההטבות שמס הכנסה נותן לך עד סוף שנת המס, עבור כל שנת 1987.
בקופות הגמל "תמר" "גפן" ו"שקמה" מגיע לך רווח נוסף.
בוא לקחת אותו עוד היום והצטרף ל-780,000 החוסכים בקופות הגמל הרווחיות של דיסקונט.

עד 31.12.87 תוכל להשלים הפקדותיך ב"תמר", "גפן" ו"שקמה" עד ל-40,000 ש"ח, שהיא תקרת ההפקדה השנתית החדשה, המזכה בזיכוי הראשוני.

פרטים בסניפים או בקו הפתוח של "טלבנק דיסקונט" מ-08.00 בבוקר עד 10.00 בלילה. טלפון 639888 – מאזור חיוג (03) או (03)639777 – מאזורי חיוג אחרים.

שיטת הסדר הראשי
תמר · גפן · שקמה

יותר קרוב אליך **בנק דיסקונט**
דחף

הארץ

יום א' כ"ט בכסלו תשמ"ח
20 בדצמבר 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה, המנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, ת"ד 233 מיקוד 61001 טל' 5121212 פקס' 810012 — טלקס 33748. ירושלים: רחוב הוהבמלת 2 טל' 224245־6, ת"ד 273 מיקוד 91002. חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661146־8, ת"ד 5259 מיקוד 31052

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשום שוקן · עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה זהרי, גדעון לוי

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

תזכורת נוספת למעגל אכזר

שימו לב להשבתת המגזר הערבי בישראל מחר ואל תשעו לפרשנויות המקטינות. זוהי כתובת־אזהרה על הקיר שלנו העולה במוצהרת אף על מאורעות־הדמים של השבועיים האחרונים בשטחים. כן, גם שם, ככל הנראה, החיים "ישובו למסלולם התקין", בחלוף הסערה הנוכחית, אבל החלטת הוועד הארצי של הרשויות הערביות מבוטאת בחריפות מיוחדת את משבר יחסינו עם האוכלוסייה הערבית משני צדי הקו הירוק.

ערביי ישראל לא שסו מעולם להפגין בראש חוצות את הזדהותם עם בני עמם. גם משבר הזהות שאליו נקלעו במלחמת ששת הימים ובאירועי "יום האדמה", מאז מארס 1976, לא יצרו רוב תוקפני בקרב המגזר הערבי, רוב שיטיל ספק בהיותו חלק ממדינת ישראל. נוכח אפליתם הנמשכת של ערביי ישראל והקיפאון העגום, זהו הישג בלתי מבוטל; אזרחי המדינה הערבים, ככל שיקבלו עליהם, בעיקרה, את שותפות הגורל עם הרוב היהודי בארץ, משתייכים לציבור אתני אחר ואין טעם לשלול מהם את תחושת הזיקה אליו.

ממשלות ישראל הן שהוכיחו תמיד למיעוט הערבי אצלנו את ייחודו הלאומי בהתעקשותן לרשום אותו בתעודות הזיהוי על פי שיוכו הדתי ולא הישראלי. אטימות השלטונות — מערך וליכוד כאחד — מאז קום המדינה, ממשיכה להיראות באמירתו הזלזולה של היועץ לענייני ערבים, עמוס גלבוע, שתבע בסוף השבוע מוועד ראשי המועצות להימנע מהחלטות "בעניינים שהוועד שלהם לא הוקם לדון בהם". מה הוא רוצה? שידברו רק על ביוב?

הציפייה הזאת, שערביי ישראל לא יחושו שייכות לעניין הפלשתיני ויימנעו מלבטא אותה, היתה עשויה לקנות משקל רב יותר אילו עשינו את הנדרש כדי להגביר את השייכות שלהם לישראל. במקום זאת, נעשה הרבה לנכר אותם, להפלותם, למנוע מהם שותפות באחריות השלטונית בכל הדרגים, לבזותם במישור המגעים היום־יומיים עם האוכלוסייה היהודית. מצבם מסוכן אף מזה של ערביי השטחים מכיוון שאתם נועדנו להיות כאן יחד.

מי שמקווה לרגיעה ברחוב הערבי ולהעמקתה של תחושת שותפות בתוך המרקם הישראלי חייב לפעול למען תכלית זו בכל ימות השנה. ערביי ישראל אינם ציבור המאופיין בנטיות אירדנטיסטיות; טענה כאילו נאמנותם מפוקפקת היא תיאור מסלף של שישית מאוכלוסיית המדינה. רוב אוכלוסיית השטחים ורוב אזרחי המדינה היהודים, רוצים קודם כל לקיים חיים שקטים ומספקים, עם זכויות אזרח מלאות וללא אפליה. דוברי הימין הישראלי יכולים לזעוק כרצונם. אך מותר לומר שרוב רובה של האוכלוסייה הערבית — זו הנשלטת על ידינו וזו שחיה לצדנו, לכאורה מתוך שוויון — רוצה כמונו בשלום ובשלווה.

כל עוד לא יתמלאו תנאים אלה, וכל עוד נהיה סבורים שלאורך ימים יכול עם אחד להחזיק עם אחר בחבל קצר, נהיה נתונים למעגלים הללו של אלימות, שפיכות דמים, שביתות, מרי, מרירות — יצמיד כל אחד לפי השקפת־עיניו את הכינוי הנראה לו. טועים הסבורים כי החיים אכן חוזרים ל"מסלולם התקין" המפורסם, לאחר כל גל של תסיסה. מדי פעם, בחלוף השנים, מצטרפים עוד ועוד נדבכים של איבה וניכור, של רדיפת נקמה ושנאה — משני הצדדים.

תגובת המגזר הערבי אצלנו, מחר, היא תזכורת נוספת לאימה הנורא של מעגל אכזר.

רק ממשלה ישראלית, שתמצא את העוז — ואת הרוב — לשבירת המעגל, תבטיח לאזרחיה, יהודים וערבים, עתיד מתקבל על הדעת בארץ הזאת.

מחאת ערביי ישראל

מאת עטאללה מנצור

בין השנים 1948–1967 היו הערבים אזרחי מדינת ישראל אנוסים לחפש לעצמם זהות ריאלית. אחיהם בארצות ערב השליכו עליהם רפש וכינו אותם בוגדים על שקיבלו עליהם את עול השלטון הציוני. דינם, בארצות ערב, היה כדין שאר אזרחי מדינת ישראל. רכושם בבנקים ערביים, או אדמותיהם שמעבר לגבולות שביתת הנשק, הוחרמו כרכוש־אויב. בלית ברירה ובכוח הנסיבות ראו הם את עצמם כערבים בישראל, או כערבים ישראלים. מאבקיהם הפוליטיים לאורך שנים נסבו סביב שאלת החברות בהסתדרות הכללית וביטול תקנות ההגנה לשעת חירום, שאיפשרו הפקעת אדמותיהם והגבלת התנועה שלהם.

המלה פלשתין נזכרה בספרות הערבית שפורסמה בארץ רק במקרים נדירים. וגם אז בהקשר של הפליטים וסבלם במחנות. מדינה פלשתינאית, ועצמאות מדינית לפלשתינאים כמעט ולא עלו לדיון. קל היה להתרשם כי עשרים שנות ניתוק בין הערבים בישראל והערבים שמעבר לגבול יצרו זהות חדשה בין הערבים בארץ, משני עברי קווי שביתת הנשק.

הבחירות באופק

גם היום, ערב השביתה הכללית הראשונה ועשרים שנה אחרי פריצת הגבולות מחדש, אין מקום לטעות: הערבים אזרחי מדינת ישראל אינם ככל הערבים הפלשתינאים בשכם, חברון ועזה. המשך המאבק האלים בשטחים בין כוחות צה"ל, מצד אחד, ובין האוכלוסייה המקומית, מצד שני, מקרב ומאחה את הקרע שבין הערבים מנצרת וחיפה והערבים בשטחים.

הבחירות ההולכות וקרבות מעוררות את הפעילים המפלגתיים לחפש להם סוס. הרס הנשק בשטחים מהווה פיתוי אידיאלי. ראש הממשלה יצחק שמיר, ומאות מפעילי הימין הבריזו על פתיחת מערכת הבחירות בשכונה המוסלמית במזרח־ירושלים בחנוכת ביתם החדש של לילי ואריאל שרון. השמאל הערבי פותח את מערכת הבחירות בהכרזה על שביתה כללית כאות מחאה על האירועים בשטחים ולאות סולידריות עם אחיהם. כפי שביטא זאת חה"כ תופיק טובי, מחד"ש.

טובי לא שכח לציין ולהדגיש כי הערבים אזרחי ישראל יוצאים לפעולת המחאה כאזרחי ישראל. חה"כ מוחמד ותד ממפ"ם קבע כי שביתה כללית ליום אחד היא הצעד המינימלי שניתן לנקוט. העובדה כי חברו למפלגה, אהוד אבו עצבה — ראש המועצה של ג'ת — ניסה יום קודם לכן למתן את התגובה של האזרחים הערבים בישראל לשביתת שירותים בלבד, לא נזכרה כלל. חה"כ מוחמד מיעארי מהמתקדמת הצטרף להצעת השביתה ורואה בה יותר מצעד של מחאה. הוא צריך את השביתה כדי לתת להתקוממות בשטחים את המימד הלאומי שלה.

גם חה"כ עבד אל והאב דראושה, חבר הכנסת הערבי מסיעת המערך, לא פיגר אחרי ותד, מיעארי, וטובי. הוא תומך בשביתה כללית ליום אחד כצעד מחאה וסולידריות עם האחים בשטחים, ורוצה כי כלל הציבור הערבי וכוחות השלום היהודיים יקיימו דקת דומיה בצהרי יום השביתה, לאות אבל על הקרבנות. הצעות חבריו אסעד עזאיזה, ראש מועצת דבוריה, וסמיר דרוויש, ראש המועצה של באקה אל גרבייה, למצוא ביטוי מחאה מתון יותר, לא נראו לו. הסימן היחידי למתינות בדברי דראושה היתה הערתו כי יש לאפשר לעובדים העלולים להפגע להגיע למקומות העבודה שלהם.

האחדות — נשק פורי

אבראהים נימר חוסיין, יו"ר הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות, נמנע משימוש בשפה קשה. הוא דוחה את שפת האיומים של סגן השר רוני מילוא שהזהיר את הרשויות הערביות מפני נקיטת צעדים פוליטיים. חוסיין חזר והדגיש כי יש להקפיד כי כל פעולה שתיעשה תהיה מבוקרת, ושלא יהיו חריגים ומעשים אלימים.

"העסק העיקרי שלנו הוא האחדות שלנו" זוהי ססמתו החביבה של חוסיין. הוא הצליח לאחד למעלה מ־75 אחוז מכלל הערבים בישראל, נציגי המצביעים למערך, המתקדמת, חד"ש. כך נכתב בכינוס ראשי מועצות שאין כל אפשרות לתאר אותם כאנשי שמאל. למשל, מוחמד עלי זבידאת, ראש המועצה המקומית בשפרעם, איש מרכז תנועת החירות: "מה היה לי לומר נוכח ההסכמה הכללית? קול המון כקול שדי".

שני חברי כנסת, ויזאן עטשי (שינוי) ואמל נצר אל־דין (ליכוד) לא השתתפו בכינוס. דומה כי בכך ביטאו כי לדרוזים בישראל יש בעיה בנושא. הפרסומים אודות התנהגות ברוטלית מצד אנשי משמר גבול דרוזים בשטחים עוררו תגובה חריפה בחוגים רחבים. הציבור הדרוזי ראה בכך הטלת האשם בדרוזים, על ידי התקשורת, והזעם הדר פנה כלפי השמאל.

בבחירות למועצה האזורית מרכז הגליל קיבלה רשימת חד"ש ארבעה קולות בלבד מתוך 650 בכפר סמיע — הכפר היחיד שבו התמודדה רשימה של חד"ש, מתוך שלושה כפרים שבהם נערכו הבחירות. כשלונה הבולט של חד"ש בולט על רקע הפנייה האישית של חבר הוועד המרכזי הדרוזי של רק"ח, המשורר סמיח אל קאסם, לבני עדתו, לעמוד זקופים ולהצטרף לכוחות הקדמה. אבל אין להסיק מזה בשום פנים כי כנס שפרעם, שהחליט על השביתה הכללית מחר, אינו מייצג נאמנה את הרגשתם ותסכולם של רוב הערבים בישראל.

חד"ש, המערך והמתקדמת, מייצגים 75 אחוז מכלל הציבור הערבי בישראל ודומה כי בהחלטה להביע מחאה וסולידריות עם הגדה והרצועה מיוצגים רבים שלא באו כלל לכנס. כמו כן אין מקום לספק לגבי כשרונם של המוליכים לאכוף את החלטתם ואף לשמור על הסדר מפני קבוצות שוליים שינסו להפר את ההחלטה ולארגן הפגנות. הם כבר עשו זאת ב"יום השוויון", שהוכרז ב־24 ביולי 1987 (בדרישה להענקת שוויון בתקציבים לרשויות הערביות).

הוציאו חוזה על נסים

מאת אברהם טל

בין שיתקיימו היום בישיבת הממשלה הדיון המסכם וההצבעה על הצעת התקציב ל־1988 ובין שלא יתקיימו — נראה שמפלגת העבודה גמרה אומר לשים קץ לסיפור ההצלחה ששמו משה נסים. זה מכבר נוצרה הרגשה, שהפופולריות של נסים בציבור היתה לצנינים בעיניהם של ראשי מפלגת העבודה. התהילה בתחום הכלכלה, לה זכה בשעתו יצחק מודעי, הצטמצמה למידות סבירות בגלל אישיותו המרוגזת, ויותר מכך — הודות למעורבות העמוקה של שמעון פרס בביצוע המדיניות הכלכלית. אבל ההישגים המיוחסים לנסים הם הישגים "נטו" שלו, ואין שותפים להצלחתו — לא בליכוד ובוודאי לא במפלגת העבודה. נהפוך הוא, בציבור מצטייר נסים כפוליטיקאי הנאבק באומץ לב, לעתים מעמדות מבודדות, בשרים אחרים ובקבוצות לחץ כדי להגן על היציבות.

המשימה להשחיר את נסים אינה קלה, שכן הפופולריות שלו זיכתה אותו במעין חסינות מביקורת ציבורית, או (אם להשתמש בביטוי נדרש) במעטה טפלון. שום דבר לא נדבק אליו. לא לגמרי בצדק: בלי לגרוע מהישגי המדיניות הכלכלית ב־20 חודשי כהונתו, ההצלחה רחוקה מלהיות שלמה. האינפלציה ירדה, אבל לא לתחום החד־סיפרתי ואין סיכוי שתתקרב אליו בהרבה בשנה הבאה. בסוף 1986 ובתחילת 1987 היו במשק סימני פעילות מוגברת, אבל הם לא הפכו למגמת צמיחה ברורה ושיטתית. במאזן־התשלומים חלה הרעה מסויימת. הישגי 1987 בוודאי רחוקים מהתחזיות, שלא לדבר על התקוות של מתכנני המדיניות הכלכלית בקיץ 1985.

גם בבחינת חלקו האישי של נסים במדיניות, התמונה מעורבת יותר מן העולה מהדימוי הציבורי. לנסים דימוי של שר־אוצר הדבק בעקרונותיו, תקיף בדעותיו, לוחם עקשן ועשוי ללא חת. אבל בסך הכל הוא נסוג במספר לא־מבוטל של מקרים ממקום שהיתה לעצמו וקיבל גם החלטות רעות. במבחן הראשון שלו הסכים, בסופו של דבר, לשלם תוספות גדולות לאחיות. אשתקד נאות להסדר־שכר לכלל עובדי הציבור (הדירוג) שטעה, לדעת מומחים, את המדירוג בשירות הציבורי. בשנה זו, שנועדה להיות שנת הקפאת שכר, הסכים לשלם תוספת־שכר של מאות מיליוני שקלים לעובדי הציבור.

הוא לא הצליח למנוע את קבלת חוק שכר מינימום, שלדעת מומחים מבשר אסון (בעיקר במיגזר העסקי) בעת העידכון הבא באפריל 1988. לא עלה בידו לקדם את מכירת החברות הממשלתיות.

זכורה תוכניתו הכלכלית ש"אין בילתה" מאביב השנה, — שסורסה מאחדים ממרכיביה החשובים, ובכלל זה חלק ניכר מהקיצוץ התקציבי וביטול עיוותי המס. וכדי לכסות על חריגות של מאות מיליוני שקלים בתקציב השוטף, יש השנה שוב צורך בתקציב נוסף.

אבל כל אלה אינם גורמים מכריעים, ואפילו לא חשובים, בהערכת מעמדו של נסים בציבור, והוא ממשיך ליהנות מפופולאריות אדירה. יתכן שהציבור עורך את המאזן הכולל של כהונתו, ומאזן זה הוא ללא ספק חיובי. אבל הגורם העיקרי לפופולאריות הוא בסיסי הרבה יותר: מצבו של רוב הציבור טוב כיום כפי שלא היה מעולם, ומצב זה מזוהה עם היציבות. לכן, סיסמת השמירה על היציבות, שאותה מעלה נסים על נס בכל הזדמנות, מקבלת משמעות החורגת מן התחום הכלכלי הצר ומעוררת אהדה למייצגה.

המשימה שהציבו לעצמם פוליטיקאי המערך, להוריד את מעטה הטפלון של נסים, לא תהיה קלה, ולכן נרתמו לה שרי ממשלה, הסיעה בכנסת וצמרת ההסתדרות. זירת המאבק היא הצעת תקציב 1988. כדי לקבל הערכה אובייקטיבית, פחות או יותר, על התאמת התקציב המוצע לנסיבות הנתונות, ראוי להקשיב לדעתו של סגן שר־האוצר, עדי אמוראי, איש מפלגת העבודה נאמן: הוא הגן בגבורה על הצעת התקציב, לרבות קיצוציה, בישיבת סיעת המערך בשבוע שעבר, אבל היה היחיד. כל שאר חברי הסיעה יצאו נגדה בחריפות ובתקיפות בלתי־רגילים. למחרת פורסם ב"דבר" מאמרו של שר־האנרגיה, משה שחל, "תקציב מנותק". מאמר שעם כל הכבוד הראוי, מורכב ממנות גדושות של דברי הבל ודמגוגיה. הסיעה תובעת לדחות את ההצבעה על התקציב בישיבת הממשלה היום ומאיימת כי תצביע נגדו בכנסת.

בלי להיכנס לפרטים, הטענות נגד התקציב, ברובן הגדול, אינן משכנעות, וריח עז של פופוליזם נודף מהן למרחוק. אי־אפשר להימנע מן המסקנה, שפוליטיקאי העבודה החליטו לשים קץ לאגדה ששמה נסים, בטרם יהיה מאוחר מדי, בהתחשב בבחירות המתקרבות. לשם כך יש קודם כל להציג את נסים "בבגדי המלך החדשים". כלומר, כשר שאינו זוכה לתמיכה ואינו מצליח להעביר את המדיניות שקבע לעצמו. אבל בכך אין די. יש להוסיף את כוונותיו האנטי־סוציאליות, ולהציגו כשליח כוחות המבקשים להעביר את הקונסנזוס הכלכלי החברתי בעם, אדיש לסבל ולמצוקה, חסר הבנה ליסודות החיוניים ביותר של החברה — חינוך, בריאות וכו'. במקביל, פוליטיקאי העבודה קורצים גם לחוגים אחרים, מבוססים ומתוחכמים יותר, ומוקיעים את התקציב כחסר "מעוף ותעוזה פוליטית לביצוע שינויים מבניים ארוכי־טווח". "שאינו נגזר מתוכנית ארוכת־טווח העשויה להבטיח למשק צמיחה כלכלית וחברתית" (שחל). כללו של דבר, נסים ותקציבו הם הקטסטרופה החברתית והכלכלית בהתגלמותה.

אי־אפשר לדעת איך ייצא נסים מעימות זה, מה גם שהתמיכה בו מצד שרי הליכוד אינה מלאה (הפופוליזם של העבודה הפרה והלהיט את היצר הפופוליסטי בליכוד, שהיה מרוסן זמן־מה). אבל מפלגת העבודה עשויה לזכות בכל מקרה: אם נסים יעמוד בהתקפה — ייזקף עד ערב יום הבחירות כעוכר החינוך, הבריאות, החקלאות — והנזק הסוציאלי בכלל. אם יישבר — התקציב לא יקוצץ כמתוכנן, אלא להיפך, יורחב, כדי לאפשר ביצוע הדרישות של שרי המערך בתחום החברה והרווחה — עלולה היציבות להתערער. ומה טבעי יותר מכך שהיציבות, שהושגה כמובן בעידן פרס, תתערער בעידנם של שמיר ונסים? המאבק הצפוי על התקציב חורג, אפוא, מתחום הכלכלה. ובאשר לנסים, הוא זקוק לנס כדי שמעטה הטפלון שלו לא ייפגם במאבק שהציבה לו העבודה כאחורי תקציב 1988.

שובו של כוכב

מאת צבי בראל
וושינגטון

תחילה, כצפוי, השאלה פרץ הבדיחות. "עכשיו יורקק גארי הארט לסיסמת בחירות חדשה", אמר המנחה, "ואני מציע: 'אני רק בן אדם' או 'העמד פנים שזה לא קרה'. אפשרות אחרת: 'עכשיו — נקי יותר מתמיד', או 'גארי הארט החדש — לא עוד מאבקי ביוגה' (בשמה של יאכטת האהבה, שעליה בילה הארט עם דונה רייס)".

אחר כך נאספו התגובות. ששת המועמדים הדמוקרטים לנשיאות חרקו שיניהם, וללא התלהבות הסבירו כי להארט שמורה הזכות להתמודד על המשרה הנכבדה כמו לכל אחד, ו"שהציבור יכריע". המועמדים הרפובליקאים בתחום לא הסתירו את שמחתם נוכח מה שנשקף בינתיים כפילוג של המפלגה הדמוקרטית הנבוכה שלדעתם (ולא רק לדעתם) עלול להביס עליה את התבוסה לשנים. לבסוף, הגיעו גם משאלי דעת הקהל הסופיים, שהצביעו על כך שבין הבחירות לתגובות, מוכן הציבור לתת להארט הזדמנות נוספת.

על־פי סקר אחד הוא כבר מחזיק בתמיכה של 29% של בוחרי המפלגה הדמוקרטית, ועל־פי סקר אחר — מחצית הנשאלים [illegible]

לראות, עשה למסע הבחירות הזה ולפוליטיקה האמריקאית לדורותיה, מה שלא עשה איש לפניו. הוא פרש בנאום ממסע הבחירות, לאחר השערוריה העסיסית שבה שיחקו בתפקיד הראשי דוגמנית, עיתונאי "מיאמי הראלד" שבלשו אחר ויתרו ומצאו כי דונה רייס בילתה לפחות חלק מלילה בביתו, וסיפורי אהבהבים שהחלו להתגלגל ולצבור תנופה. אחר כך הוא הודיע בנחרצות כי יותר לא יחפש את משרת הנשיאות. עכשיו, לאחר שהודיע מה שהודיע כדי להסביר את חזרתו, הוא שב מתכוון ליצור תקדים: "אין לי כסף, אין לי יועצי בחירות ותקשורת ואין לי גיבוי של המפלגה — אך הציבור יחליט".

הוא אינו מוכן עוד להתייחס לעבר הקרוב, לדונה רייס או לפרשיות האהבים שלו. יחד עם אשתו ושני ילדיו שהתגייסו לעזור במסע הבחירות, הוא עושה דרכו בטיסות מסחריות רגילות, ומדבר על האתגרים שעמם חייבת אמריקה להתמודד: הקטנת צבא ארה"ב והעלאת איכותו; על יחסי הסחר עם העולם; על מדיניות חוץ ופנים, ובעיקר על חינוך הדור הבא.

הוא אינטליגנט קר, בעל ידע רב בנושאים שעליהם הוא מדבר, בעל תפישת עולם מגובשת ובעל דימוי שיוצר משיכה לנירכוזים אינטלקטואליים, אך לא למיסמכות של שטיקולזות. [illegible] אך קשה בלי יועצים ותוכניי דעת־קהל, ובלתי אפשרי ללא כסף. הארט עדיין חייב כמה מאות־אלפי דולר בשל חובותיו ממסע הבחירות הקודם שלו ב־1984, והוא יזדקק לתרומה כספית במסע הנוכחי, במיוחד אחרי שמצלמות הטלוויזיה יירגעו מהמהומה שחולל השבוע, ויתחילו לדרוש כסף עבור כל מסר מצולם, במקום הפרסום חינם שנקף בינתיים.

קשה בינתיים לאמור כיצד יזיק הארט להארט. כיצד הפסכמתו, או מה שמכונה כאן "נטייתו ליטול סיכונים" תשפיע על הבוחרים. בעוד כחודשיים הוא יעבור את המבחן הראשון בבחירות המוקדמות בניו־המפשייר, ואה"ב באיובה. אלה יתנו את האות לעלייתו או נפילתו של המטאור הדמוקרטי הכבה והולך. יהיה זה גם בלתי־מדויק להניח דעה על הציבור האמריקאי, ולומר על סמך הבחירות כי הוא רוצה שאינו מוכן שיעורק ממנו, או, על־סמך משאלי דעת הקהל הראשונים, שזו אומה המוכנה למחוא כפיים לכל לוליין.

נכון יהיה, לעומת זאת, לקבוע שהמפלגה הדמוקרטית נמצאת כרגע בצרות. הארט אמר שהוא חוזר למסע הבחירות בין השאר משום שמנהיגי האומה עדיין לא עשו זאת. וזלזול התנשאות כלפי יתר ששת המועמדים הדמוקרטיים הולם כן. ולהארט יש גם סיבה טובה: איש מביניהם טרם הצליח להטביע חותם לאומי על מסע הבחירות שלו. דיבורים ונאומים נשמעים כאילו נלקחו מאותו ספר, הרעיונות בוטים והמילים נדושות, והיחיד שעוד מצליח לעורר הד הוא המועמד השחור, ג'סי ג'קסון, אבל הוא גם זה שמעורר בעיה, משום שבינתיים הוא והארט מחזיקים ב־50% מהתמיכה הדמוקרטית, ואפילו במפלגה שדגלה על דגלה את זכויות האדם ושוויון הזכויות, קשה להציב שחור כמועמד לנשיאות — במיוחד לא מועמד שהיה שותפו ועדיין ידידו של המוסלמי השחור לואיס פרחאן.

הוא גם הארט הנואף, והפסגה, שמתקשה להשיב על שאלות הנוגעות למוסר הפוליטי של ארה"ב. עם שורה כזאת של מועמדים, קשה שלא להבין מדוע מורט יו"ר המפלגה הדמוקרטית פול קירק את שערותיו. אם היתה לו בעיה עם ששת הכפילים — עתה, עם כניסת הארט הוא חש כמנהל קרקס כפרי הנסרה אמן שבא מהכרך. לפניו, ולפני המפלגה הדמוקרטית, שתי אפשרויות: או שאחד המתמודדים, ולא הארט או ג'קסון, יצליח באורח מפלא בבחירות המוקדמות, או שאחד המנהיגים הדמוקרטיים, כמו מריו קאומו מושל ניו־יורק, או הסנטור סם נאן מג'ורג'יה, ישתכנעו להצטרף למסע הבחירות. על האפשרות השלישית, שהארט או ג'קסון יזכו בתמיכה הגדולה, מעדיפים לא לחשוב כלל, משום שפירושה נצחון כמעט אוטומטי — לפחות ע"פ האווירה ברגע זה — לרפובליקאים.

האפשרות שאחד מחמשת המועמדים הלבנים, המחזיקים בינתיים בתמיכה הנעה בין 1–15%, יצליח באופן חריג במוקדמות קיימת, אך לא ריאלית. ריצתם של קאומו ונאן ריאלית, אך בינתיים לא קיימת. הציבור האמריקאי ובעלי הממון ממשיכים בינתיים להשתעשע בעלילת הבחירות הזאת, אבל במפלגה הדמוקרטית [illegible] שסיפר [illegible] דייויד לסרמן על חברת צעצועים שהוציאה לשוק אלפי בובות בדמות אוליבר נורת'. מכיוון שלא נמצאו קונים, הציע ראש החברה להלביש בראשן של גורבצ'ב, וגם כך נותרו עוד אלפי בובות; לפיכך הציעה החברה להוריד לגמרי את הראש, ולמכור את הגוף תחת השם "המועמד הדמוקרטי לבחירות".

מצב־רוח / ב. מיכאל

אוטומטיזם אוטומטי

"האוטומטיזם", זה שהביא לאי־מנבר לזיכויו של חייל מאשמת הריגתו של אדם בשכם, לא היה בגדר מקרה בודד. בלשון צבאית — האוטומטיזם אינו פועל ב"בודדת". הוא משתף. אולי הוא מידבק. לא רק את הדורים עצמם, אלא גם את הדנים בהם.

שמעון יפרח, המורה (!) מגוש דקלים, שירה למוות באינתיפאדה עבדאללה אלעטר בת ה־17, שוחרר בערבות. ייאמר מיד — אין תכליתם של הדברים שייכתבו להלן למחות נגד עצם השיחרור בערבות. מדינה מתוקנת, כך אני מתעקש לטעון, צריכה לשחרר בערבות את רובם של הנאשמים, על־מנת לצמצם עד אפס את הענישה שבטרם־משפט והרשעה. גם כאשר מדובר במורים שיורים בתלמידים.

האוטומטיזם כאן, מצוי דווקא בהנמקות המלומדות של כבוד השופט המחוזי אפרים לרון מבאר־שבע: "... יש לזכור כי הנאשם פעל בוודאי מתוך התרגשות ומתח, ולא לאחר שהיה לו סיפק לחשוב ולשקול" ("הארץ" 18.12.87). משפט בעל צלצול מוכר. משפט, שדומה לו תיאר לאימונו את פעולתו של אוטומט אחר. משפט שכולו מילות־מפתח. ומה אנו למדים מתוכו? קודם־כל אנו למדים כי "התרגשות ומתח" הן נסיבות מקילות באורחים מסויימים.

כאילו הרוצחים בדרך־כלל עושים את מעשיהם בנינוחות וברוגע. ורק המורה שמעון יפרח הרגיש מתח לקראת הירי. ולכן, מתרגשים ומתוחים — לא ככל ההורגים הם. אנחנו גם למדים כי "לחשוב ולשקול" הפכו לפתע למרכיבים הכרחיים בעבירת ההריגה. ובפקולטה למשפטים מתעקשים ללמד את הדורשים כי "לחשוב ולשקול" הם דווקא המרכיבים ההופכים את עבירת ההריגה לעבירת רצח בכוונה־תחילה.

עוד אנחנו למדים כי המבחנים המקובלים לגבי מחשבה ושיקול־דעת, מוגבלים בתקפותם הגיאוגרפית. במקומותינו — כאשר אדם נכנס לסמטה צדדית, בעקבות אנשים מסויימים, שולף אקדח, דורך אותו, מטה את הקנה בכיוון המשוער ולוחץ כמה פעמים על ההדק — נהוג לראות בכך משום סימנים בולטים למדי למחשבה, הכנה ושיקול־דעת (שלא לומר — כוונה).

ועדיין לא תמו הלקחים שעלינו ללמוד. אנו גם למדים כי האימרה הידועה על תגובתם האוטומטית של אנשים נכונה אימה כלשונה — "קופא מפחד" — עברה לה מן העולם. או למיטב — עברה לה מאותם חלקי עולם המשתרעים מעבר לקו־הירוק. שם — אנשים לא קופאים מפחד. שם הם הופכים לאוטומטים מרוב פחד. אוטומטים ששולפים נשק־מפחד", "יורים מפחד", "קולעים מפחד". ויש גורסים גם — "מחליפים מחסנית — מפחד", עוצמים עין בלתי־מכוונת — מפחד, מביאים את קנה־הלהב אל מרכז הכותנת התורית האחורית — מפחד, וסוחטים בנחרצות את ההדק — מפחד". צריך להודות — אוטומטים די משוכללים.

ומותר רק לקוות כי גם כבוד השופט אפרים לרון נימק כפי שנימק — "מתוך התרגשות ומתח", ולא לאחר שהיה סיפק בידו לחשוב ולשקול.

לכוד בצבת הקונסנזוס

מאת שאול צדקא

לונדון

בעת ביקורו של נשיא המדינה חיים הרצוג באיים הבריטיים, הוא פגש בכל מי שעיניו קיוה להיפגש — מדינאים, סופרים, עורכים, עיתונאים, תעשיינים, טייקונים, שופטים, רבנים, כמרים, אקדמאים וכו' — מובן שני הנשים המשלות כאן — מרגרט תאצ'ר והמלכה אליזבט.

מן הטעם הזה יש לראות את ביקורו של הרצוג כביקור מוצלח שנמשך ששה ימים רצופים. מלכתחילה הוא היה מיועד לפתוח את חגיגות הארבעים למדינה בקרב הקהילה היהודית. אלא שמסע זה נערך בעיצומן של קרבות הרחוב בגדה וברצועה, וגם קבלות הפנים החגיגיות בלונדון לא החרישו את שאון שריקת הכדורים בקרב המפגינים הפלשתינאים בשטחים המוחזקים. בשיחה עמו, שעות ספורות לפני שובו ארצה, אמר הנשיא כי האירועים האלה לא העיבו כלל על ביקורו, שנראה על ידו כמוצלח מראשיתו ועד אחריתו.

בדאונינג סטריט ובארמון בקינגהאם ובאולמי "גילדהול" וכו' לשכת המשפטנים של ה"לינקולן" אמנם התקבל בברכה, ורבים נפלו על צוארו, מי מתוך הערכה לאישיותו, מי מתוך אהבה לישראל ומי בשל המתחייב מכללי הפרוטוקול. אבל, בניגוד ל"הצגה" שנתן הרצוג בביקורו הראשון בלונדון לפני שלוש וחצי־שנים, קשה לומר כי הפעם שיכנעו טיעוניו את כלי התקשורת ודעת הקהל הבריטית.

הנשיא דבק כל העת בסברה כי המהומות בגדה אינן משקפות בהכרח את תסכולם של התושבים המקומיים כלפי המשכו של הכיבוש, אלא מסגירות, לדעתו, את העימות המחריף והולך בין נאמני ירדן לתומכי אש"ף. את ההשתוללות ברצועה הוא תירץ אך ורק בכוחו הגובר של ה"ג'יהאד המוסלמי". ומצא לנכון לערוך הפרדה גמורה בין האירועים בשני אזורים אלה. כאמור, נראה כי לא כולם מיהרו להשתכנע. הרצוג עצמו נמצא לכוד בצבת הקונסנזוס, ונזהר שלא לומר דברים שיסבכו את שותפיו של ממשלת האחדות הלאומית. זהירות זו באה על חשבון הדיאלוג הגלוי והנוקב עם הציבור הבריטי, הרואה בחלקו בישראל את אבן הנגף בדרך להסדר מדיני. זאת בשל סירובו של יצחק שמיר ללכת לוועידה בין־לאומית.

מן המפורסמות שהרצוג שמח לכל הזדמנות שניתנה לו לשבת על תקן של שר הסברה ולהאיר עיני נבוכים בהסברת עמדות ישראל. הפעם, בניגוד לעבר, גם ליותר של הנשיא, האם יש לתלות את הקולר בישיבה ממושכת במגדל השן בגילו המתקדם? בגיבוי נסיעותיו?

עתה אין די עוד במתיחות ביקורת על "העתונות המסלפת". יש לשכנע את דעת־הקהל במערב, כי ידיה של ישראל נקיות בימים אלה.

ענייני חולין / אליהו סלפטר

"כיסוי" האירועים בגדה ובעזה

מאת אליהו סלפטר

אין ספק, שתיאור המאורעות בגדה וברצועת עזה באמצעי התקשורת המערביים גורם שם נזק רב לישראל. הנזק הוא משולש: התמונות מדי ערב בטלוויזיה על התנגשויות הצעירים הערבים עם צה"ל והדיווחים החוזרים ונשנים בעיתונות על ההרוגים והפצועים מקעקעים את תדמיתה של ישראל בעיני הקהל בעולם; [illegible] היהודים המקומיים, שישראל היתה בעבר מקור גאוותם וכיום הם מבקשים שלפחות היא לא תביש אותם בעיני שכניהם; והתגובות הצפויות של מדינאים ופוליטיקאים מבוססות במידה רבה על מה שראו ערב קודם לכן בשידור ועל מה שהם קוראים בבוקר בעיתונים.

יש כאן חזרה מסויימת, בממדים מצומצמים יותר לפי שעה, על מה שקרה במלחמת לבנון, אם כי הפער בין המתואר לבין המתרחש באמת הוא כנראה עדיין קטן משהיה בדיווחים שהגיעו בשעתם מצור, צידון וביירות. המכשיר העיקרי ביצירת הרושם השמור בחו"ל הוא שוב הטלוויזיה, אשר מטבעה מבליטה את האלמנטים הדרמאטיים (ולכן לרוב גם השליליים) ביותר.

אך אין להתעלם גם מכמה עובדות בסיסיות אחרות. ראשית, שכשמדובר בישראל ובכל מה שמתרחש בארץ, יש תמיד ביקוש רחב שלכמותו לא זכו אירועים דרמאטיים יותר במדינות אחרות. שנית, שלהתעניינות המערבית המתמשכת בכיבוש השטחים, שישראל למדה להתעלם ממנה במרוצת השנים, שותפים גם אמצעי התקשורת והדבר בוודאי אינו נטול השפעה על דיווחיהם. ושלישית, יש, ותמיד היה, גם באמצעי התקשורת המערביים הבדל בכיסוי בין הדברים המתרחשים אצלם בבית לבין המתרחש אצל אחרים. מה שבשביל עיתון בריטי "מעשה טרור" בבלפאסט — הוא "ביטוי להתנגדות עממית" בשכם או בקאבול.

רביעית, וזה אולי העיקר: במערב רואים בהתנגשויות עם הפלשתינאים ראיה לכך, שהתנפץ הדימוי הישראלי בדבר "כיבוש מסוג אחר", או "כיבוש נאור", שאותו הם לא מקבלים מזה שנים. קשה לומר שיש צער כללי במשרדי החוץ או במערכות העיתונים בבירות המערב, כשהגרה הישראלית מוכתמת.

אך הדבר היסודי והחשוב ביותר שהישראלי חייב להבין בקשר לכיסוי האירועים בחו"ל, הוא שלא הכיסוי הוא שקובע את התדמית, אלא המתרחש בשטח. מגוזם לומר שיש שמחה לאיד, אך מה שקורה בגדה ובעזה מתקבל בעולם כהוכחה לכמה שהם טענו תמיד — שהכיבוש הישראלי אינו יכול להימשך לנצח, וכי האוכלוסייה הערבית לא תשלים עם המצב לנצח.

אין זו הפעם הראשונה בהיסטוריה שהשלטונות, שרוצים להרוג את השליח המביא בשורות רעות, היו מעדיפים למנוע את בואו בכלל. רעיון הנפל לסגור את הגדה ועזה ירד מן הפרק כרגע. בין היתר, מתבקשת יותר מדי ההשוואה עם הדרך שבה מטפלת דרום אפריקה בבעיות מסוג זה, מבלי שנוכל להרשות זאת לעצמנו — גם אם הדבר היה אולי מצמצם במקצת את מספר הדיווחים והתמונות בטלוויזיה בחו"ל. ולהבדיל מדרום אפריקה (או אפגניסטן), אין סיכוי למנוע זרם ידיעות ואף לא את הבדיות הנוטים מן הגדה ומן הרצועה (וגם בדרום אפריקה ובאפגניסטן לא הצליחו להטיל הסגר הרמטי, כפי שמוכיחים הדיווחים בעיתונות ובטלוויזיה).

אך הסיבה העיקרית, שבגללה אסור למנוע סיקור המאורעות, היא שלא ניתן להפריד בין כיסוי על ידי עיתונאי חוץ לבין כיסוי על ידי העיתונאים הישראלים. ועד כמה שזה היה נוח לראש הממשלה וחבריו, האזרח הישראלי חייב לדעת את מלוא האמת על הנעשה בשטחים. לא רק משום שהבנים שלו נמצאים שם, אלא ובעיקר משום שבסופו של דבר הוא ישלם את החשבון. לכן זכותו לדעת ולנסות להשפיע על המחיר.

כמה שווה הגנה מפני אלימות משטרתית?

בוועדה לביקורת המדינה התברר באחרונה, כי שוטרים הנאשמים בביצוע מעשי אלימות נגד אזרחים יוצאים נקיים מכל בירור משפטי, משום שלתביעה הכללית אין הזמן והכסף לעסוק בתלונות מסוג זה. יש כיום כ־600 תיקים נגד שוטרים הנאשמים באלימות, אבל חסרים עובדים בלשכת היועץ המשפטי שיטפלו בתיקים אלה, יבדקו אותם ויכינו את התלונות הנראות כמוצדקות להגשת תלונה פלילית או משמעתית. הסכום הדרוש הוא, כך אמרו חברי הוועדה, כ־120,000 שקל.

איני בטוח שאילו היתה יד תקיפה יותר בעניין, היו מקרים כאלה נעלמים לחלוטין. אך בטוחני שההרגשה שבמקרה "הטוב" לא יקרה כלום לשוטר "העובר את הגבול" — ובמקרה "הרע" יעברו שנים עד שהתלונה נגדו תבוא לטיפול — תורמת לכך שאין כמעט שבוע (ולפעמים אין כמעט יום) בלי ידיעות בעיתונות על מעשים שלא ייעשו כלפי האזרח, מצד המופקדים על השמירה על החוק. אין ספק, שמטרה תקיפה בצמרת — החל מצד המטרה ועד מפקדי התחנות — היתה משנה בהרבה את התמונה.

אך על זה כבר מדובר מזה שנים. כבר היו עשרות הבטחות. ואנו שומעים בכל זאת, שוב ושוב, על מקרים של מכות — אפילו לזרים. כמו פרשת סוכן התיירות המצרי שבא בענייני עסקים, ואשר טוען כי נעצר, הוכה והוחזק במאסר בתחנת המשטרה בחיפה ורק עורך דינו הצליח לשחררו. לאחר מחאות השגרירות המצרית, למחרת, כך נאמר, הוזמן האורח המצרי אל תחנת המשטרה וקצין התנצל שם לפניו. כאן חייבים לשאול לפחות שלוש שאלות: על דעת מי פעלו השוטרים? האם התנצלות הקצין ומה נעשה בידו? למה מזמינים את האורח הנפגע אל תחנת המשטרה — במקום שהקצין יילך אליו ויתנצל?

האם 120,000 שקל הם יותר מדי כדי לשים קץ לתופעות כאלה?

קופות הגמל של בנק המזרחי

קח הלוואה... קבל גם זיכוי וגם ניכוי במס!

יש אנשים, שכירים או עצמאיים, שמתעוררים ב־1 בינואר וטופחים על מצחם ביאוש. הם שכחו או לא הספיקו להכניס כספים לקופות הגמל, כספים המוכרים כזכאים לניכוי ולזיכוי במס.

לחברי קופות הגמל של בנק המזרחי זה לא יקרה. בנק המזרחי נותן לחברי קופות הגמל שלו (ולמי שיצטרף כחבר לקופות הגמל עד סוף החודש (31.12.87) הלוואה בגובה הסכום השנתי המותר לזיכוי או לניכוי, וזאת בתנאים המאפשרים להם בצוע מידי של הפעולה.

כדאי להזכיר שחברי קופות הגמל של בנק המזרחי נהנו בשנים האחרונות מתשואה גבוהה, לדוגמא: קופת הגמל "יסודות" נהנתה ב־4 השנים האחרונות, תשואה שנתית ריאלית בשיעור של 6.4%, וקופת הגמל "גמולה" מבטיחה תשואה שנתית ריאלית בשיעור של 4.5% לכל החיים.

הכנס בחודש דצמבר לאחד מסניפי בנק המזרחי ברחבי ישראל, קח הלוואה, ותהנה מזיכוי וניכוי במס ל־1987.

דימר פלוס טל

هكذا من الأصل

תזמורת במיטבה

הרי גולומב

הסימפוניה מבאר־שבע בניצוחו של יאנוש קאמניק. כר־לינב: ברכה עורן ואלכסנדר תמיר — פסנתר.

בסינפונייטה מס' 1 של בריטן שפתחה את הקונצרט ובסימפוניה מס' 4 של שוברט שסיימה אותו, הוביל המנצח האורח (בן פולין הנושב לונדון) את התזמורת ביד בוטחת והפיק ממנה ביצועים רגי־שים ונמרצים, שהבינו בהם עושר ואיזון צלילי עם דיוק מרשים ברית־מוס ובאינטונציה. המנצח מצטיין בתפיסה בהירה ומשכנעת של היצירות, בתנועות הודות והברורות, ובאותו שילוב כובש של מוזיק־אליות ומנהיגות שהוא תנאי להצל־חתם של מנצחים.

ביצועם של ברכה עורן ואלכסנדר תמיר לסונטה מס' 4 לפסנתר בארבע ידיים של מוצארט לא היה אחיד. בפרק הראשון באה לידי בי־טוי מיומנותם, אולם התלוותה אליה עייפות־הומור והיעדר־רעננות. כן ניתן היה להאזין לצלילים שגויים וליקויים בתיאום הריתמי. המצב השתפר בהרבה בפרקים האחרים. בהם רבו רגעי יופי מוצארטי, אולם הפסנתר שהועמד לרשותם פגם בביצוע.

למרות הצלילים השגויים פה ושם, היו הן העיבוד והן הביצוע שהעניקו שני הפסנתרנים לקונצ־רטו לארבעה צ'מבלי של באך מרשימים ומשכנעים (פרט ל"פרק" האיטי, שם קשה היה לרדת לסוף דעתם בתחום הדינאמיקה). יתר על כן, גם אותו פסנתר שנשמע חד ומאנפף בסונטה של מוצארט, לא צרם ביצירה זו; מן הסתם תלאות העיבודים (אפילו "המקור הבאכי" שלה, אינו אלא עיבוד לקונצ'רטו של ויוואלדי לארבעה כינורות) ונפ־תולי ההיסטוריה של כלי המקלדת ניתקו אותה מכל דימוי של גוון צליל מחייב. העיבוד הנוכחי נעשה בטוב־טעם מבחינת הסלקציה הנ־כונה של הקווים החשובים ושל ההכפלות באוקטאבות. בסך הכל הציג הקונצרט את התזמורת במיט־בה.

מי שאמר "רחובות, אז מה?" — שיקום!

התזמורת הקאמרית של ר־חובות. מנצח וסולן (בחליל): אבנר בירון.

זקני הדור זוכרים מן הסתם את הפזמון הקנטרי שכתב דן אלמגור לתכנית הרדיו "שלושה בסירה אחת", ובה באים הרחובותים השכון עם בני הערים הגדולות המלעיגים עליהם ומתריסים: "אז מה אם אנחנו מרחובות? אנחנו מרחובות — אז מה?" ובכן, הסגרתי מן הסתם ללא תקנה את גילי המתקדם כשנוכחתי באותו פזמון באזניי לקונצרט של התזמורת הקאמרית של רחובות.

הרחובותים האלה מוחקים עם הצלילים הראשונים כל חיוך מסו־פק של זלזול והתנשאות, שסנוב תל־אביבי מצוי מתכנן בהזמנתו להעלות על שפתיו עוד בדרכו אל הקונצרט. לפנינו תזמורת קאמרית מצוינת, לפחות בכל קנה מידה ישראלי; הדבר ממש הפתיע את המאזין שהגיע מן החוץ, שכן התזמורת הזו ממעטת מאוד לצאת מעירה.

המנצח והסולן (בחליל) היה אבנר בירון, והוא ניגן עם תזמורתו את הסוויטה היפהפה בלה מינור של טלמן. נגינתו היתה רגישה ומוזיק־אלית, קשובה לפרטים ומודעת לקווים הגדולים של כל פרק ושל היצירה בכללה. כמה פגמים טכניים בהפקת הצליל לא היה בהם כדי להעיב על האיכות הכללית. אך עיקר הישגו של בירון היה כמנצח (אולי הדבר ראוי לציון מיוחד בהיותו חלילן המנצח במיומנות כה רבה על קשתנים). גם במינואטים של שוברט ובמחולות של רספיגי הוא הפיק מן התזמורת צליל מלא ועשיר, דיוק ריתמי ותבונה מוזיקאלית.

צמד הפסנתרנים, ברכה עורן ואלכ־סנדר תמיר, השמיעו בארבע ידיים ביצועים רבי תנופה של יצירות מאת לוטוסלאווסקי (ואריאציות על נושא של פגניני) וסן־סנס ("קרנבל החיות", עם התזמורת). ביצירה האחרונה השתתפה גם דליה פריי־דלנר, שהשמיעה דברי קריינות (המיועדים, מן הסתם, לילדים) שחיבר אהוד מנור. הטקסט הזה בעייתי למדי. מבחר החיות של סן־סאנס הוא אמנם חסר היגיון, אך סי־פור המסגרת של מנור אינו מצליח ליצור היגיון כזה, ולכן הוא מיותר. קריינותה של דליה פרידלנדר היתה מקצועית ומלאת הומור.

תזמורת העתיד

קונצרט התזמורת הפילהר־מונית הצעירה. בפתיחת סדרת הקונצרטים לנוער בהיכל התר־בות בתל־אביב. המנצח: שלום רונלי־ריקליס.

הן ב"תרועה לישראל" של פאול בן־חיים, שפתחה את התכנית, הן בפרק האחרון של הסימפוניה מס' 4 של צ'ייקובסקי, שסיימה אותה, והן בליווי היצירות הסולניות, נתגלתה התזמורת הפילהרמונית הצעירה, בהדרכתו האמנה של מנהלה ומנצ־חה שלום רונלי־ריקליס, כראויה לשמה, אם לא למעלה מזה. לפנינו תזמורת סימפונית לכל דבר, המשכיחה מן המאזין את גילם הצעיר של חבריה. הרי גם בתזמורות בוגרות ומנוסות מתרחשות תקלות. מכל מקום, תקלות הקונצרט הזה נבלעו ברושם המצוין שעשו כל קבוצות הכלים, ללא יוצא מן הכלל, והוא הדין גם בסולנים.

שתי נגניות־קרן בנות 17 — דלית גבירצר ורות רוזמן — הפגינו כישרון לא מבוטל ויכולת לעמוד באתגרים הוירטואוזיים של הקונצ־רטו לשתי קרנות ותזמורת של היידן (נוגן רק הפרק הראשון). מיעוט המעידות האופייניות לכלי (המכונות "קיקסים" בז'רגון המק־צועי) עשוי לעורר קנאה אצל כמה קרנים מנוסים. חבל שהשתיים ניגנו בישיבה, כך שעמודי התווים הגדולים הסתירו אותן מן הקהל, שלא תמיד יכול היה לדעת לנגינתה של מי הוא מאזין.

רועי שילוח בן ה־17 הוא כנר מקצועי. ביצועו לקונצ'רטו של ברוך היה מרשים ביותר, מבחינה טכנית ומוזיקאלית. הוא דילג באלי־גאנטיות על כל המהמורות, בנה פראזות כוללה והפיק צלילים ערבים ונקיים. עם זאת, מבחינת בניית התכנית וערכיה המוזיקאליים הסטוליים, חבל שזמן כה רב בוזבז על יצירה ארוכה ומייגעת זו, הרופפת מבחינה צורנית וקלושה מבחינה הרמונית. אפשר להתווכח (ולא זה המקום לעשות זאת) אם ראוי הוא הנוהג הרווח בקונצרטים לנוער להשמיע פרקים בודדים מתוך יצירות. אך אם זוהי המדיניות, יש לתמוה על כך שהקונצ־רטו של ברוך נתבכר בזריגה ממנה.

סולנים צעירים נוספים הצעימו לקהל את האמנה ל"סימפוניה קונצ'רטאנטה" לארבעה כלי נשיפה ולתזמורת של מוצרט: רחל כרמל (בת 18; אבוב), נוגה בר־אור (בת 21; קלרינט), חזי נאוי (בן 19; קרן) ועוזי שלו (בן 26; פאגוט). כולם הצליחו במבחן המשולב של נגינה סולנית וקאמרית ונענו ברגישות לקסמי היצירה. עם זאת, יש לציין לשבח מיוחד את נגני האבוב והקלרינט, שהצטיינו בנגינה מלאת חן, מוזיק־אליות טבעית וטכניקה קולחת, בעוד שאצל נגני הקרן והפאגוט ניכרו לעתים סרבולים והססנות.

היו בקונצרט זה אותות מרשימים ומרגיעים לקיומה של עתודה מקצועית איתנה, שתבטיח את איכות חיי המוזיקה הכלית שלנו בדור הבא. גם התנהגות הקהל הצעיר, לאור כל הנסיבות, מעוררת תקוות רבות.

לקראת חג המולד

תיאטרון ירושלים יקיים השנה תהליך ל"שבוע הליטורגיקה"

מאת אורנה לנגר

מפעלו היפה של גארי ברתיני, "שבוע הליטורגיקה", יחזור להתקיים במתכונתו הרגילה בשנה הבאה, כשישוב ברתיני לנצח עליו. התזמורת הסימפונית ירושלים, שמן שנה זו היא עומדת עצמאית, לא היתה פנויה בתהפוכות הארגוניות שעברו עליה להקים גם השנה את המפעל הזה בכל היקפו. תיאטרון ירושלים ייחלץ הפעם לעזרתו של מפעל חשוב זה וירכז את עריכתו ואת מכירת הכרטיסים. חלק מן הקונצרטים ייערכו השנה בתיאטרון שרובר, ולא בבנייני האומה.

לכל ציבור הצליינים, הגודשים את העיר בחג המולד, ולציבור חובבי המוסיקה הווקאלית והליטור־גית, צפויות השנה הפתעות ברמות יצירות שעצם השמעתן היא בגדר "חגיגה" נדירה: החל באורטוריית חג המולד מאת באך, בביצוע המקהלה והתזמורת של קתדרלת לימבורג, וכלה ב"כרמינה בוראנה" של קרל אורף, בביצוע מקהלת הקונצרטים של דיסלדורף. איך יעמוד אולם הנרי קראון בהסתערות החזיתית של 160 זמרי המקהלה, כשם שיעמוד הזרומיציון ב־100 זמרי קתדרלת לימבורג, בכל מקרה, לקהל מבקרי המוסיקה "יהיה על מה לכתוב".

להוציא את מקהלת דיסלדורף, בניצוחו של הרטמוט שמידט (מקהלה שנוסדה ב־1818 ולה מסורת מושרשת והרפרטואר רחב), ומקהלת לימבורג בניצוחו של הנס ברנהארד (שנוסדה ב־1829), תחזור אלינו השנה המקהלה שקצרה כאן הצלחה בשבוע הליטורגיקה אשתקד: מקהלת אנסמבל באך החדש מפרנקפורט, שנוסדה ב־1984 ה־מונה 55 זמרים. תנצח עליה הישר־אלית מלכה סבריגלוב. מקהלה זו תשיר את הקנטאטה מס' 21 של באך ואת מיסת "נלסון" של היידן.

ניסיון העבר הוכיח, שמקהלות "מיובאות" (ויש לשער שמטרמגיה במחיר מחל) — הן עניין של מזל. בכל זאת — דומה, למי שמעוניין בתר־בויה, שאסור להחמיץ שום ערב. לא את קונצרט הפתיחה, שבו יבצעו התזמורת הסימפונית ירושלים תחת שרביטו של דוד שלון והמקהלה מדיסלדורף את "כרמינה בוראנה"; לא את ההמשך באותו הרכב, אך הפעם תחת שרביטו של מרג'ין קר־מיסיונה, שבו תושמע הסימפוניה השנייה של מנדלסון; לא את המיסה בדו מז'ור של בטהובן עם מקהלת קתדרלת לימבורג — ובוודאי שלא את קונצרט הסולנים של תזמורת קתדרלת לימבורג, שיכלול מבחר פנינים של ויוואלדי, בוקסטהודה ובאך, או את שיץ, מנדלסון, ברוקנר וברהמס, בביצוע מקהלת דיסלדורף.

בין הסולנים ניתן למצוא את הזמרת הישראלית לילי סונה ומירה זכאי והצ'מבליסטית קארול צדסי. אחד הקונצרטים של סדרת "אתנחתא" יתקיים הפעם ברוו־מיציון, ובו יגנו בידה, פרסל והנדל, לצד מונטוורדי ובאך, וכן יכלול את הזמרת הישראלית לילי סונה.

מי שמצפה ב"כיליון עיניים" לשבוע של מוסיקה ווקאלית מר־תקת — כדאי לו שיזדרז ברכישת הכרטיסים, שכן השנה לא יהיו קונצרטים בבנייני האומה, אלא באולמות צנועים וצרים מהכיל: בתיאטרון ירושלים או בזרומיציון. תהיה זו חגיגה, וחבל שהיא מתאפשרת רק אחת לשנה. הרגש בה יושם על מקהלות אורחות, שי־כולות להתמודד עם רפרטואר מו־סיקאלי כה קשה.

ארוחת המאה

גם בישראל יש אגודת חובבי שרלוק הולמס, שחגגה בירושלים 100 שנה להופעתו הראשונה בדפוס

מאת יחיעם פדן

לפני מאה שנה זכתה עבודתו הראשית של שרלוק הולמס לחשי־פה ציבורית ראשונה: ב"שנתון של ביטון" שהופיע לקראת חג המולד של 1887 נכלל גם הסיפור "חקירה בשני" פרי עטו של ד"ר ארתור קונן־דויל.

למרות קבלת הפנים הסקפטית לה זכה הסיפור, היו מי שידעו להעריך את חשיבותו האמיתית של החידוש, וכך זכינו לארבעים שנות יצירה שבהן פרסמו שישים סי־פורים, בזכותם הפך שרלוק הולמס לשם דבר לא רק בקרב השרלוקי־אנים (חובבי הסיפור הבלשי בכלל) אלא בקרב אנשי התרבות בכלל.

מעריציו של הולמס הקימו אגו־דות, ביצעו מחקרים, חשפו פרשיות עלומות ואף הוציאו לאור כתבי עת שעסקו בגיבורם. והנה, מסתבר שגם לנו יש אגודה כזו — "אגודת שרלוק הולמס בירושלים" שהתכנסה לחוג את "שנת המאה" במסעדה צנועה וקטנה, "ליד הכיכר" שמה, ברחוב יואל סולומון 6 בירושלים.

נייר המכתבים של האגודה נושא את צללית דמותו של החוקר בן האלמות, שהמטפורות הקטנות שלו יכלו להוציא לו מוניטין לא פחות מעלילותיו, והוויקא אלה נב־חנו (ברוזו) בידי ד"ר ג'ון ה. ווטסון. מתחת לשם האגודה מופיעה ציטטה מתוך הסיפור האחרון שפורסם, "התעלומה באחוזת שוסקומב הישנה" — "היהודים לוחצים עליי", או כפי שנאמר שם במקור: "He is in the hands of the Jews". במכתב ההזמנה עצמו נכללו כל הפרטים המהותיים, ובכללם התפריט המהודר של הארוחה. בשוליו נוספו שתי השורות הבאות: "אם זה נוח לך — בוא מיד; בוא מיד גם אם אין זה נוח." (מתוך "שיסת האיש הזוחל").

להזמנה כזאת אי אפשר לסרב, אלא אם כוח עליון מעכב — כפי שהתברר מכך שעשרים וחמישה גברים, נשים וילדים הגיעו לארוחת הערב החגיגית בשעה היעודה.

לעניין הילדים עוד נשוב. לפי שעה יש לציין כי בן השנה שברה התגלה כתינוק חמוד להפליא, וכשעיקר הקרב היה מאחורינו, הלך הביתה עם אמו.

רוב הנוכחים היו יוצאי ארצות דוברות אנגלית, כפי שאפשר היה להסיק ממבטאם, עם נטיה בולטת למבטא אמריקאי. מספר הדתיים שבהם היה רב משיעורם באוכלוסיה, וכמעט כולם היו ירושלמים. אלה שלא לבשו חליפות שחורות ושמ־לות ולא חבשו כובעים או שביסים היו מיעוט לא רק בין המוזמנים — אלא גם בין אורחי המסעדה האחרים, שכולם יכולים לסמוך על כשרותה.

על צלחת מרק (לא רע, אבל גם לא משגע) נשא ברכות האיש העומד מאחורי קיומם של אירוע זה ואחרים כמותו, כמו גם מאחורי קיומה של "אגודת שרלוק הולמס בירושלים" — משה גליק. אילו היה הסיפור בארץ את "אגודת אדומי השיער", יכול היה גליק לקבל את תפקידו של דנקן רוס, ולבצעו במבטא אמריקאי ובנגינה של תלמיד־חכם. לתפקידו של ג'בז וילסון היה נחשב רזה מדי, מן הסתם, ובשל זקנו הארוך כלהבה היה נאלץ לוותר על התפקיד הראשי — זאת למרות שנינותו ... חריפותו, ... למרות חוש ההומור ... הידע העמיק בוראשיתו של שרלוק הולמס.

כל פגישה מיוחדת, "אגודת שר־לוק הולמס בירושלים" לאור הסי־פורים מן ה"קנון" (כינוי זה מרמז על הקדושה שמייחסים חובבי הולמס לסיפורי הרפתקאותיו, וכן מהווה מפתח מקוקלים על שמו של קונן דויל). הפעם היה זה הסיפור "בתם כסף", שבו נכלל הדרישה הבלתי נשכחת, שרבים המצטטים אותו אף אינם יודעים מניין הוא לקוח: "האם יש נקודה נוספת שהיית רוצה להסב את תשומת לבי אליה?" שואל גרגורי, מפקח המשטרה חסר הדמיון (כרגיל). "כן, לתקרית המוזרה של הכלב בלילה", משיב הולמס. "הכלב לא עשה דבר בלילה", תוהה המפקח. "זו היתה התקרית המוזרה", מציין שרלוק הולמס — ויוצא ברכבת חזרה ללונדון. הוא כבר פתר את התעלומה, ומבחינתו יכולים המשטרה, החשוד ברצח ובעל הסוס שנעלם לתעות באפלה ארבעה ימים נוספים, עד שישוב ויואיל לגלות להם את הפיתרון (או חלק ממנו).

כאן שלף משה גליק את החידון שהכין, שבכלל עשרים שאלות הנו־געות לתכני הסיפור ולאטמוספירות שעוטה בו. הרקע האמריקאי של השרלוקיאן ארום הוקן בלט כאן: שמו של הרוצח מזכיר סוג ספורט שהיה פופולרי באוניברסיטאות האמ־ריקאיות בשנות השישים, הכוונה ל"סטרייקינג" — ריצה בעירום. לעומת זאת, לא נשאלה שום שאלה לגבי המוזאון היהודי בכיכר טוויד־סוק בלונדון — אף־על־פי שאפשר היה לקשור עם העירה טוויסטוק הנזכרת בסיפור.

עוד דבר חשף החידון: רבים מן הנוכחים היו בקיאים של שרלוקיאנים, ועם כל רצונם הטוב לא יכלו לקחת חלק בתחרות ובשרר מכמה. בין הנוכחים היו נשים שבאו לבדן, כדי "לייצג" את בעליהן שיצאו למילואים. האחרים נאבקו לדלות מזכרונם את התשובות לש־אלות השונות (מה שם הסוס השני של קולונל רוס? באיזו מהירות נסעה הרכבת? מאיזה גזע היה "כתם כסף"?), והתמקדו על הגיונם כדי למצוא את התשובות לשאלות המתוחכמות יותר, שבאחת מהן היה גם נופך יהודי (איזה חפץ בכיסו של הנרצח היה עשוי מחומר שנחשב נדיר באותם ימים? — הכוונה לקופסת עפרונות מאלומיניום; מה היתה הכוונה לעשות בסוס באותו לילה, שלא היה "כשר" לחלוטין?).

שבע־עשרה תשובות נכונות מ־תוך עשרים צבר שון לונדון, והוכיח כי הוא מן הזריזים שבשרלוקיאנים בישראל. ייתכן שהדבר לא היה ראוי לתשומת־לב כה רבה אלמלא היה מדובר בילד בן... שבע. אביו שנכח במקום "כיוון שובן משך אותי", כדבריו — סיפר כי עלו ארצה לפני ארבעה חודשים בלבד, שון שובץ תחילה בכיתה ב', אבל נרדם שוב ושוב מרוב שיעמום, ולכן הוקפץ לכיתה ג'. הלוואי עלינו.

את ירושלים מגרים, כידוע, מעט אחרי השעה עשר. אבל, המסעדה שבה נערך הכינוס החשוב הזה התרוקנה במהירות זמן קצר אחרי שהגישו לנו סלט פירות וקפה. גם אנחנו, מתכונני המאה, שילמנו ונפר־דנו איש מרעהו — עד המפגש הבא. המלצרית היתה נחמדה מאוד ...

מלון אינו בית

מלון חדש הצטרף לנוף הירושלמי, והוא נבדק בקנה מידה של איכות העיצוב.

מאת זיוה שטרנהל

באוניית כבש האדריכל דוד רזניק את הר הצופים. אחרי ששים את תפקידו המרכזי בהקמת האוניברסיטה העברית על פיסגתה, קיבל לידיו שני פרוייקטים חדשים בשיפוליה: מלון "הייאט" והאוניברסיטה המורמונית. המלון "שבגבעה" שהסתיים לא מכבר לא עורר בעצם תגובות שליליות. רזניק, הנחשב לאחד מאנשי המקצוע הבכירים בארץ, התמודד עם אתגר מסובך ביותר ומצא פתרונות מביכים לבעיית שילובו של מבנה גדול ומורכב בנוף הררי. העיצוב האשקי, הוליגה לנשיפה בגדלים שונים, בהשראת הבנייה הכפרית הערבית, נועדו לפתח את רישומה של מאסת האבן האדירה. ניכר שהאדריכל, הנמנה על נאמני התורה המודרניסטית, הקדיש מחשבה לנושא הקשרים המקומיים, וניסה ליצור סינתיזה בין מגמן הבנייה המסורתי ובין שפת האדריכלות החדשה.

הקשת, המוטיב המרכזי בבניין, זכתה לעיבוד נאה, תוך התאמתה לשיטות הבנייה החדשות, לחומרים התעשייתיים ולגודל המפתחים. עיבוד זה עולה בהרבה על מרבית נסיונות הנפל שנעשו בכיוון זה בירו־שלים, בעיקר בשכונות גילה ורמת אשכול. זהו הישג שניתן בהחלט להשוותו לזה של יעקב רכטר בעיצוב הקשתות של מלון הילטון הירושלמי. החצרות הפנימיות שנבנו ברוח הסביבה המזרחית, מוסיפות עניין ותורמות לתחושת אינטימיות במלון המוני שכזה. גם בעיצוב החללים הפנימיים ביקש רזניק למצוא את דרך הביניים בין תחושת הפאר והמוזרות המקובלת על רשתות הגדולות של בתי המלון הבינלאומיים ... על איפוק ... אופיו של ...

החיפוש אחר שביל הזהב מנע מהאדריכל נפילה גדולה. אך בכך אין די. אין ספק שתכנון מבנה מוסדי בשטח של 50 אלף מ"ר, המכיל 550 חדרים והם על מגרש תלול באחד האזורים הרגישים של ירושלים, מטיל על כתפי האדריכל משימה קשה מנשוא. ברור שקל הרבה יותר להצליח בהקמת אתר הנצחה לחללי ירושלים לא הרחק מבניין הכנסת או בעיצוב בית מגורים קטן ויפה בשכונת טלביה. יחד עם זאת, אסור להיתלות בקשיים כדי לתת לגיטימציה לבינוניות ולקבלתה כקנה מידה קבוע.

ואמנם רזניק לא התעלה כאן הרבה מעל הבינוניות. הוא לא הצ־ליח לפצח את בעיית הסטנדרטיזציה והניכור המאפיינים את הבנייה בעידן הייצור ההמוני — בעייה המחריפה עוד יותר בערים היסטוריות. במבט מדרום, מהירידה מהאוניברסיטה, מתגלה מבנה אדיר המשתרע בכבדות על ההר. מכאן, קשה להבחין בחלוקת המאסה לגושים, ואילו החזרה האין סופית על מוטיב הקשת מעייפת ומשעממת. האפשרות האחרת מתגלה בחזית המערבית, הצרה של הבניין: כאן יוצר שילוב של קירות חלקים ומפתחים מקושתים מראה ... הכניסה ... הגבוה של המבנה, חריף מדי.

העיצוב הפנימי ... האפקט הדרמטי היהודי של קירות האבן לא נוצל במידה מספקת. הלובי המרוזג והכיפה השקופה מרשימים, החדרים יפים ומרווחים בהידור מאופק. אך מפלס הכניסה סובל מאינפלציה של עציצים, מה עוד שהצמחים התלויים מסביב לחלל הפתוח הם כגדולים ובסוגם. נקודת תורפה נוספת מתגלה בקו פיטוריה: הרהיטים הכבדים והכהים הניצבים על שטיח בגוון דומה יוצרים תחושה של דחיסות.

הציורים התלויים על הקירות, כמו ברוב בתי המלון בארץ, צפויים מראש. בנקודה זו אפשר להציע שי־תוף פעולה בין בתי המלון וגלריות חדשניות. צעד כזה עשוי להחדיר רוח חיים לאולמות ולחדרים, ובתוך כך גם לקדם את האמנות הישראלית.

האוונגארד טרם מת

מאת נתן מישורי

בדונאואשינגן שבפאתי היער השחור (השוארצוואלד) מקבה הדנו־ביין שהוא — כך אומרים וחקוק באבן — מקור הדנובה, ושמימיו זור־מים 2,840 ק"מ עד לים. שם גם, בניגוד למצופה ולנדמה בארצנו הרחוקה שבמזרח, זורם האוונגארד בשקט.

מוסיקה חריפה — מטבע שטבעתי לעצמי לצורך תיאור כולל של היצירות, היא המשקה המנוג ונשתה כאן ברצון, בצד הבירה המקומית מהמבשלות של בעלי העיר, משפ־חת הנסיך יואכים פון פירסטנברג, פטרוני הפסטיבאל מאז שנת ה־020. המשפחה זכתה, לאחר מלחמת העולם השנייה, בהשתתפות המלאה של רדיו באדן־באדן, המתכנן, מבצע, מקליט, משדר ומשגר קלטו־תיו לכל העולם. כל נטייה למהול מוסיקה זו בצלילים מתוקים, תתקבל בשריקות בוז על־ידי קהל העילית, הממלא כאן אולמות בני כאלף מושבים.

החמצתי אמנם, לצערי, ארבע יצירות חדשות שחוברו על־ידי האנס יורגן פון בוזה, יוגני פאגא באס, ג'ורג' לופו והאנס יואכים הספוס. עמית ששמע את יצירתו של הספוס "ויפבריי" לאנסמבל קאמרי, סיפר לי שבמעט עד לסוף 24 הדקות שלה, לא הבינו המאזינים שמדובר ביצירה עצמה ולא בהכנות לביצועה.

את החריפות איני מציין אלא כקו אופי, שמתבלט במיוחד על רקע המוסיקה המבוגרת הנהוגה במקומו־תינו. עיקר חשוב הוא, שמלחינים כבראוד ציבוטאג ביצירתו "ערן יראן" לקול ואנסמבל כלי, ורולטה יאנסק ב"ממה 67" לאנסמבל קאמרי, וביותר מיכאל אובסט ב"עולם קריסטאל" 3 לאנסמבל כלי וסרט אלקטרוני בארבעה ערוצים, מצליחים ליצור בחומרי המוסיקה החדשה שנתפתחו כאן במשך כ־40 שנה, צורות צליליות בעלות היגיון פנימי, כוח ריתוק ואפילו תחייפנים משלהן.

לא תמיד מחדש

יש לשער שמומחים לצליל אלקטרוני ובעלי תודעה למהותם של מסרים מוסיקליים בתנועת השי־דור באדן באדן, מוצאים את תנוכת הצליל (הארשפיל) "דרוויל סטודי פוליס לנגרוך" של האנגלי (היהודי) בארי ברמאגל ראוי לשבח רב. עובדה: הם זיכו את היצירה בפרס היוקרתי על־שם קארל שוקה, הניתן מדי שנה לתכנית רדיו.

בנושא היצירה והחומרים המוסיק־ליים שכמם היא בנויה אינם חדשים — לא ברפרטואר הכללי ואף לא במכלול יצירות ברמאגל, שראשיתו ב־1962. אך נראה "שאנחנו" — כיוצרים וכמי שמאזינים ושופטים — טרם אמרנו את המלה האחרונה והג־דולה ב"שיר הפרס" של המאה, בנושאי המבצה האקוסטית והחזילון, המטאלופוליס וריקבון הדיים בתר־בה, ושטרם מיצינו את הצפון בצלי־לים הקונקרטיים של עיר.

האם תבוא הישועה מ"ניו־יורק, פאריס", "מינבך ר'קאלקוטה" — יצירות שבתכונתן עוסק ברמאגל אולי. אך לבטח לא בטרם שייקלטו היטב העובדות שצלילים קונקר־טיים של רכבת, אולי מקרוה, פעמוני כנסייה וכיוצא בהם, נוטים להתפשט בזמן ללא מעצור, שילד "לאוונ" (לופס) אלקטרוניות שזורות את הזמן בחורותיהן, ושבכלל ראוי לחשוב היטב ולחזור יותר את הזמנים בכל הנוגע להתחלפות זרימת הזמן בחומרים מוסיקליים חדישים, שהוגדרו בעבר ב"דעש". ללא אלה, ימשיכו 60 הדקות של "לנדון" להישמע כ־120.

ההשראה, אותה דימה של אמת אמנותית, שבאה אולי ממרום, אך לבטח מפנים הווייתו של אמן, קיימת במידה גדולה אצל המאלת־רים למיניהם. משום כך, ומשום הציפייה הנואשת לישועה, לצלילי אלוהים חיים באמת, נתרחש במו־סיקה החדשה האילתור והוא נקשר מחדש קשר וחשוב אל מיקסי מוסיקאים כנגני ג'אז וכנגנים מור־חיים יוצאי הודו ופרס.

האולם אנשים חוטאים בשימוש במלים בלי להוריד למשמעויותיהן ותורים על מילות אורים בתוך שתוכנן מתרוקן; וכך גם מוסיקאים בצלילים. אי־אפשר, על כן, ללא החשיבה המוסיקלית המודעת. יכו־לים אנו להתפעל מן המירשמים הוירטואוזיים המרשימים, הג'אזיים של נגן טרומבון צעיר כוואלתר וירבוס, שרך לו צוהל ומצהיל, מריע ומתרועע (במשקל שפילם לפניו ויקי גלובוקאר) עם עמיתיו הולגרים יאן קורף ופול האן קמאגארה, בניסרה ובאולט־סקסופון בעלי המיקרופונים הצמודים הד־ כשר העקשני שבעקבותיהם. אך כש"פורים טריו" (שם האנסמבל) הזה ממשיך, בלי שתפס שלכל מב־לול שיצר יש מסקנות משלו ותכלה היושב במהירות וירטואוזית תבנה גשר לשיגרה ולאותה מוסיקה מוהלה, הראויה לשריקה. וכשאלה מעניקים לך "הדרך" של עשר דקות, שהוא בחזקת מרובה המכיל אך מעט, אתה נזכר במוזיקה של שופך באוטלה של בטהובן וביצירות ווברן, הנזקקות למספר שניות קטן ומוגבל כדי לומר ולעצב הרבה.

לייזר אחד לכל המחשבים

מבחר מדפסות לייזר משוכללות, שכל אחת תואמת כל מחשב וכל תוכנה.

ישרא-טל בע"מ

מס' 1 במדפסות לייזר

רח' האומנים 7, ת.ד. 21222

ת"א 61211, טל. 03-339712

המוסד לביטוח לאומי

הודעה למעסיק

אם עדיין לא הגשת את הדין־וחשבון לחודש ספטמבר 1987 עליך לעשות זאת מיד.

מעסיק שלא יגיש את הדין־וחשבון לחודש ספטמבר 1987 עד 31 בדצמבר 1987, לא ישלם בעבורו אוצר המדינה את דמי הביטוח בעד חודש ספטמבר 1987, והוא עצמו יהיה חייב בתשלום דמי הביטוח בתוספת קנסות והפרשי על־פי החוק.

את הדין־וחשבון על כל פרטיו (מספר העובדים השכר וכו') יש להגיש באמצעות בנק הדואר או בנק הפועלים או בנק המזרחי המאוחד או הבנק הבינלאומי הראשון לישראל. בצירוף תשלום של 5 שקלים (התשלום ייזקף לזכות חשבון דמי הביט־טוח של המעסיק).

אין לשלם 5 שקלים באמצעות שובר תשלום, אלא בטופס 102 לחודש ספטמבר 1987.

המוז להסברה וליחסי ציבור

האוניברסיטה העברית בירושלים

הפקולטה לחקלאות ברחובות

המחלקה לכלכלה חקלאית ומינהל

סדנא לדיון

בבעיות חקלאות ישראל וכלכלתה

פגישה ראשונה בסדרת סדנאות לליבון בעיות החקלאות תתקיים ביום רביעי 23.12.87

בין השעות 14:00־18:00. באודיטוריום

ע"ש קנדי־ליי במקולטה לחקלאות.

בתכנית:

פרופ' שמואל פוהורילס: "שיקולים ובעיות בהערכות החקלאות הישראלית לקראת שנת ה־2000 – אנטומיה של משבר".

שמואל דליהו: "מגמות ובעיות בייצוא ובשיווק החקלאי".

אבי לפידות: "מרכיבים מרכזיים בתכנית החומש – גורמי יעור, שינויים מבניים, מסגרות ארגוניות ומחקר".

ד"ר חיים צבן: "מדיניות קרקע חקלאית – החלכה והמעשה".

הציבור מוזמן.

ההסתדרות הרפואית בישראל

סניף תל־אביב־יפו

מודיעה על

חנוכת מועדון לחברים

בבית הרופא בנ"א רח' הפטמן 1

אשר תערך ביום רביעי 23.12.87 בשעה 20.30

בתכנית האמנותית יופיע

מר שמואל עצמון – שחקן הבימה

החברים מוזמנים

האוניברסיטה העברית בירושלים

משרד דיקן הסטודנטים

המכון למדעי היהדות

החוג לספרות עברית

ערב לזכרו של

פרופ' שמעון הלקין ז"ל

במלאת שלושים לפטירתו

יתקיים ביום שלישי, א' בטבת תשמ"ח (22.12.87), בשעה 20.00 בבית מאיירסדורף, בחדר מספר 502, בקריית האוניברסיטה בהר הצופים.

ישאו דברים: הסופר יצחק אורן, פרופ' שמואל ורסס, פרופ' רות קרטון־בלום

ינחה: פרופ' גרשון שקד

– הציבור מוזמן –

אוניברסיטת תל-אביב

ליסוד הקתדרה

בתולדות תנועת העבודה האמריקנית

ע"ש ברנרד ואודרי רפפורט

הרצאה:

ד"ר אהרן גוטפלד

החוג להסטוריה כללית

מאה שנים לתנועת העבודה האמריקנית – מניגוד לשותפות

ביום שני, ל' בכסלו תשמ"ח, 21.12.1987, בשעה 13.00

אולם יונס ובלנש פיינר, בנין שרת

קרית האוניברסיטה, רמת־אביב

הכניסה עפ"י הזמנות בלבד

דרך שער רמניסיאנו (4)

המרכז הישראלי לניהול

קיטק

מרכז ישראלי טכנולוגיות מידע בניהול ליד המרכז הישראלי לניהול

התחרות הארצית בניהול תשמ"ח

קבלת החלטות עיסקיות בעזרת מחשב אישי

חג אורים שמח עם מערכת אישית

יבמ PS/2 לכל אחד מחברי הצוות

הזוכה בתחרות הארצית בניהול תשמ"ח.

פרטים והרשמה בטלפון: 03-257202

בחסות: בנק דיסקונט · יבמ ישראל · עיתון הארץ

כולם בלב אחד

יתרון האיכות של צה"ל הוא השאיפה של קרן לב"י:

חיילים אשר לא קיבלו השכלה בסיסית בטרם גיוסם - - זוכים לסיכוי נוסף במיתקני הלימוד המיוחדים בצה"ל.

לב"י משקיעה בציוד הצלה ובמיתקנים רפואיים, לטיפול בחיילים נפגעים ובפצועים.

לב"י מממנת מחקר, פיתוח וייצור של אמצעי לחימה מתוחכמים, להתעצמותו של צה"ל.

כל אלה הן הפעולות של לב"י. כל אלה הן המטרות שלך.

קח אל לבך - צה"ל תורם לב והתרומה ללב"י היא התרומה שלך.

לב"י למען בטחון ישראל

לכבוד קרן לב"י

תל-אביב רח' ארניא 17, הקריה מיקוד 64734

במענה לפניתכם אנו מעלים תרומה בסך ____ ש"ח (במילים) ____

☐ מצ"ב המחאה מספר ____ משוכה על בנק ____

☐ מצ"ב העתק הודעת זכוי מבנק ____ סניף ____

שם התורם וחתימתו ____ טלפון ____

התרומה על שם ____ כתובת ____

בתי חולים על פרשת דרכים (א)

מחלוקת על האוטונומיה

מאת עדנה אדירור

שרת הבריאות דורשת להגדיל את המשאבים בתקציב המדינה לשנת 1989–88 לצרכי בריאות בכלל ולמערכת האשפוז בפרט, זאת במטרה להרחיב מתן שירות ושאר שירותי לאוכלוסיה. היא דורשת תוספת של 100 מיליון שקלים לתקציב מערכת האשפוז, כדי למנוע קיצוץ תורים לניתוחים בי משמרת שנייה ולהשלים פרויקטים של פיתוח תשתית, וציוד רפואי מתוחכם לבתי החולים, פרויקטים שבהם החל לפני מספר שנים.

המצב וקופה מערכת האשפוז לתוספת תקציב? את התשובה לשאלה זו אמורה לתת ועדה ציבורית, בראשות פרופ' נתן טריינין, שמונתה לפני שנה על ידי שרת הבריאות, כדי לבדוק את מבנה של מערכת הבריאות, לרבות מערכת האשפוז, ולהגיש המלצות לקביעת מדיניות מערכות ארגוניות ותיפקודיות של המערכת.

ועדת טריינין, למרות שלא סיימה את בדיקת מבנה של המערכת, עומדת להגיש בסוף החודש דו"ח ביניים ראשוני, המתייחס למערכת האשפוז. בקרב חברי הוועדה יש הסכמה על הצורך להפריד את שירותי האשפוז ממשרד הבריאות ולהקים רשות אשפוז עצמאית. חברי הוועדה סבורים, כי אסור להשאיר את משרד הבריאות בגוף המפקח על כלל מערכת האשפוז ובמקביל מפעיל מערכת אשפוז המתחרה במערכת האשפוז הציבורית הפרטית. מוצע, כי תפקידו של משרד הבריאות יתמקד בקביעת מדיניות מערכת הבריאות והפיקוח על המערכת בכללותה, באמצעות חקיקה, צווים ותקנים.

להטיל אחריות על הנהלות בתי החולים

הצורך בהקמת רשות האשפוז נובע גם מן העובדה שרוב התפלוטות, אם לא כולן, לקביעת עדיפויות לפעילויות ניהוליות במערכת האשפוז, מחייבות את אישור האוצר. הוועד מקומים ברורים לתוספת תקציב בגין גידול אוכלוסיה לרכישת ציוד ושאר מתוחכם ותחזוקת יקרות הדרושות, הגדילו את הגרעונות של בתי החולים בשנים האחרונות וגרמו בעקיפין את צימצום של מספר פעילויות.

ההמלצות המתגבשות בוועדה להבראת מערכת האשפוז מתייחסות להקמת רשות אשפוז סטטוטורית, שתנהל את בתי החולים כמפעל כלכלי לכל דבר, תוך הרחבת סמכויות הנהלות בתי החולים והטלת האחריות על מנהליהן לניהול היעיל. רכישת והפעלת הציוד הטכנולוגי המתקדם בתחום הרפואה הפך את מערכת הבריאות בשנים האחרונות לגורם כלכלי ממדרגה ראשונה. לרשות מערכת האשפוז הממשלתית עומד תקציב של כמעט מיליארד שקלים לשנה, לכן ניהולה של המערכת האשפוזית (מהווה 50% מתקציב משרד הבריאות) מחייב בין השאר מקצוע כלכלי שאותו היא חסרה. ייתכן שלבית חולים, שהוא מרכיב כל כך משמעותי בעלות הרפואה, יקבע תקציב על פי מספר מיטות, מבלי שנלקח בחשבון איכות הפעילות, שהיא פועל יוצא מהמשקל הטכנולוגי המתקדם. שיטות אלו הגבילו בחלק מן המקרים את משך הטיפול והשקיעו בהתמחויות של כוח אדם מקצועי.

שיטת התקצוב של בתי החולים תורה ביום תמריץ להתייעלות.

הדבר נובע מהעובדה, כי בית חולים, על אף שהצליח להתייעל ולחסוך משאבים, חייב להחזיר עודפים ל"מוסד האב" שמתקצב אותו, במקום שיפנה את העודף להשקעה לשיפור תשתית, מיכשור וכוח אדם. שיטת התקצוב הנוכחית, שהונהגה בעבר משיקולים פוליטיים, גרמה בעל כורחן את הנהלות בתי החולים לניפוח מלאכותי של הוצאות באמצעות הגדלת ימי האשפוז. ככל שתכיה בית חולים גידול בתפוסה, הצליח לקבל תקציב גדול יותר, מקרים סבכיים וציוד ב"גדולה יותר". שיטה זו לא רק שלא הצליחה להוציא את בתי החולים מן המצוקה התקציבית שלהם אלא העמיקה את הגרעון והביורוקרטיה בין מוליכים.

יו"ר הוועדה, פרופ' נתן טריינין, מציין: "נדהמנו לשמוע במהלך עבודת הוועדה, כי לרופא אין מושג של עלות בדיקה או ניתוח. לא נרשמות בדיקות, נעשות בדיקות חוזרות, ללא הבחנה, מבלי שהרופא יהיה מודע לעלותן לבית החולים". המחיר שמשלמת קופת החולים בעד אשפוז מבוטחיה בבתי חולים הוא מחיר מסובסד. במקרים של טיפול נמרץ למבוגרים מגיע הסיבסוד עד 180%. את הגילמות שעלותה ברזוני הוועדה היתה, אם דמי הביטוח שישלמו מבוטחים בעתיד צריי־

פרופ' טריינין טוען, כי אם מתקדמים לקראת הבראת מערכת הבריאות ומתן אוטונומיה לבתי החולים, לא ניתן יהיה לעשות צעד כזה "של טיפול שורשי" למערכת, מבלי להכניס לכתלי בתי החולים את שירותי הרפואה הפרטית (שר"פ).

הן חברי הוועדה המחייבים הן המתנגדים לשר"פ מודים לשכרה, כי אין סיכוי להגיע להסכמה עם האוצר על תוספת משאבים למערכת. הכנסת שר"פ לבתי החולים תביא לניצול טוב יותר של תשתית המיתקנים בבתי החולים ותבטיח שהותם של רופאים בכירים בבית החולים מספר רב יותר של שעות. ועדות קודמות, שבחנו את הנושא המליצו על הכנסת שר"פ, קבעו כי יש להגביל את פעילותו ל־20% מהיקף פעילות בית החולים. עמדה זו נוגדת את עמדת שרת הבריאות הנוהלת משרדה, הדוגלים ברפואה שוויונית.

בקרב מנהלי בתי החולים הדעות חלוקות. מנכ"ל הדסה עין כרם, פרופ' שמואל פנחס, טוען, כי הגיע הזמן להבין, שאי אפשר לדגול יותר בסיטואציה של שוויון. המשך דבקות בערכים שהזמן פסלם אך יעביר את הלחצים במערכת ויגרום אי שקט מתמיד בה. הכנסת שר"פ לבתי החולים היא חיונית, כדי להילחם ברפואה השחורה. לכן צריך להבין, שאי אפשר יותר לקיים מערכת המושתתת בחלקה על רמייה. מנהל המרכז הרפואי תל השומר, פרופ' מרדכי שני, מתנגד להכנסת שר"פ. לטענתו, יביא הדבר ליצירת שני מעמדות של חולים, דבר שיש להימנע ממנו.

כדי לכסות את כל עלויות האשפוז והטיפולים, או שמא צריך לקבוע סל אשפוז בסיסי. התמורה לטיפולים שלא יהיו כלולים בסל זה, כמו, למשל, השתלות, ניתוחי לב פתוח וכו', תיגבה ישירות מן המבוטחים או באמצעות ביטוח משלים. פתרון דילמה זו של הוועדה תלוי בהצעות החוק לביטוח בריאות ממלכתי, המונח על שולחן הכנסת. החקיקה בנושא "תקועה" משיקולים פוליטיים, מאחר שלכל אחת מן הסיעות יש השגות שונות לגבי הדרכים להפעלתו.

ועדת טריינין התייחסה גם להידוק הקשר בין הקהילה לבית החולים, כיום יש כפילות מערכת, בין מרפאות מקצועיות בקהילה לבין מרפאות חוץ מקצועיות של בתי החולים, כפילות זו נובעת מן הצורך של בתי החולים לחזור על בדיקות שכבר נעשו במרפאות הקהילה, מאחר שאינן רלוואנטיות מבחינת זמן הביצוע או טכניקת הביצוע, דבר המהווה בזבוז משאבים. לכן קבעו פרופ' טריינין, כי "מן הראוי לשקול שיתוף פעולה בין בית החולים ועיבוד לשירותים הקהילתיים, כדי להדק גם את הקשר בין הרפואה המונעת בקהילה לטיפולית בבתי החולים.

אם תוקם רשות אשפוז, היא תקיף רק את בתי החולים הממשלתיים. אין שום סיכוי לצרף לרשות זו את בתי החולים הציבוריים של קופת חולים. זו מערכת סגורה המעוגנת האידיאולוגי האחרון ל"שוויוניות" שנותרה להסתדרות. לכן ההסתדרות תעשה הכל כדי לשמרה כייחודית.

הצעות ועדת טריינין הן בגדר המלצות בלבד. גם אם חלק מהן תתקבלנה על דעת שרת הבריאות, אין זה בטוח כי ייצאו אל הפועל. ראש שירותי האשפוז במשרד הבריאות, ד"ר משה משיח, קובע, כי תנאי ראשון להקמת רשות אשפוז הוא הקצאת משאבים לצמצום פערים בתשתית, בציוד רפואי, בכוח אדם ובשכר בין בתי החולים הממשלתיים לבתי החולים הציבוריים. כיום, בשל הבדלים באיכות התשתית, הפער בין מחיר מיטה בבית חולים ממשלתי לציבורי הוא ניכר. לדוגמא: עלות מיטה בבית החולים הכרמל בחיפה השייך לקופת חולים גבוה ב־30% מעלות מיטה בצריף בבית חולים תל השומר, ב־מ"ב או ב"פוריה" בטבריה. אם עורכים השוואה עם עלות מיטה בהדסה בירושלים — הפער מגיע עד 50%.

הקמת רשות אשפוז ממשלתית עצמאית משמעותה קיום תחרות עם מערכות ציבוריות ופרטיות. כדי שמערכת בתי החולים הממשלתית תהיה מסוגלת לעמוד בתיפקודה, צריך להשקיע מאות מיליוני דולרים. ד"ר משיח פסימי לגבי האפשרות להקים רשות כזאת, זאת לאור התייחסות האוצר לתיקצוב מערכת האשפוז. רופאי בתי החולים הממשלתיים טוענים כי הקמת רשות אשפוז ללא שינוי מבנה ומדיניות של תיקצוב בתי חולים, כמוה כהנצחת המצב הקיים, שיביא מהר מאוד להתמוטטות טוטאלית של המערכת.

ספרים ומחברות / נילי מנדלר

הילד אכל מחברות

ילד בן שמונה, ממשפחה מרובת ילדים, ממוצא פרסי, נהג לאכול חלקים ממחברותיו, ספריו ושקיות ניילון שמצא. הוא כסס בשיטתיות את צפורני האצבעות בידיו וברגליו. כאשר הופנה לטיפול, באמצעות בית־הספר, התברר שהוא סובל מתופעה שכיחה בילדים מוזנחים ונטושים או במפגרים. הילד לא סבל מפיגור ולאם הוסבר שעליה להעניק לו תשומת לב מיוחדת. הוא, עצמו קיבל טיפול והוחזר לבית־הספר. מקרה זה הועלה על ידי ד"ר ברכה גאוני, מבית־החולים הפסיכיאטרי "שלוותה", ביום עיון שנערך בשבוע שעבר, בתל־אביב, מטעם ארגון הפסיכולוגים. באולם נכחו פסיכולוגים חינוכיים והדיון נסב על הבעיות של ילדים ובני־נוער, שאיתן מתמודדים מורים, יועצים פסיכולוגיים ורופאים בבית־הספר ומחוצה לו.

בין השאר סיפרה ד"ר גאוני על ילד פסיכוטי, שסירב לבוא לבית־הספר בלי אמו. אישפוז לאם לשבת בכיתה אולם היא הפריעה והיכלה במהלך השעור ויצרה מתחים. כאשר נאסר עליה להיכנס לכיתה, איים הילד בקפיצה מהחלון. מקרה נוסף: נערה בגיל ההתבגרות, בת קיבוץ, הגיעה ל"שלוותה", לאחר שירתה כדור ברקתה. הכדור יצא מהצד השני של הראש והנס לא נפגעו מרכזים במוח. אחרי אישפוז קצר, שוחררה הנערה מבית־החולים וחזרה לקיבוץ. היא התאקלמה בבית־הספר, בעזרת צוות של מורים ומטפלים שעמד לצדה.

שלושת המקרים האלה אמנם חריגים, אולם המסר העולה מהם הוא שמורים נאלצים להתמודד לא רק עם הוראת אנגלית וחשבון, אלא עם בעיות נפשיות של תלמידים. אין להם כלים לכך ולא פלא שהם נשחקים.

גוזלים עם עיניים של נץ

שמו של יעקב אגם מעלה אצלי אסוציאציות של מיסתורי האמנות ושל יוזמי ציבור משונים. לפיכך, לא נסתפתי, כאשר שמעתי שהוא שולח ידו גם בענייני חינוך, ושתכנית לימודים פרי יצירתו, בשם "שיטת החינוך החזותי", מופעלת לניסיון במספר גני־ילדים בארץ. לא נסתפתי, עד לאותו רגע שבו ראיתי עין בעין את תוצאות השיטה, בגני־ילדים עירוני ברחובות.

במהלך הדגמה, שנערכה לפני אנשי משרד החינוך, ישבו חמישה זאטוטים, בני 5, על כסאות קטנים, לפני שולחן נמוך, שעליו פרוס משטח שקוף. בכל אחד מהשקפים היו צורות גיאומטריות מורכבות שונות, חלקם פשוטים וחלקם מורכבים. הגננת, רינה מור, ישבה מהעבר השני של השולחן, כשפניה אל הילדים. סמוך לחיקה, החזיקה בכרטיסיות, שכל אחת מהן היתה מקבילה לאחד השקפים שעל השולחן. היא נקבה בשמו של אחד הילדים. הוא התרכז ואז הציגה את אחת הכרטיסיות, הראתה לו אותה להרף עין והחזירה אל הקובץ שהיה שמור אצלה. על הילד היה להתבונן בשקפים שעל השולחן ולהצביע על השקף הזהה לכרטיסייה שהוצגה בפניו. המפתח להבנת ההישג של השיטה הן המילים "כהרף עין". עברה שניה — והילד הצביע על השקף הנכון.

הגננת הדגימה את הניסוי על כל הילדים: ארבע בנות ובן אחד. התוצאות היו מדהימות. אחר כך הדגימה תרגיל שני, קשה יותר, שבו הראתה לכל ילד, לשבריר שניה, שתי כרטיסיות, והוא היה צריך להצביע על השקפים הזהים שעל השולחן. הילדים נענו לאתגר בקלות ובשמחה. אני בטוחה שלו היו בוחנים את המבוגרים שהתבוננו במחזה, לא היו התוצאות מפתיעות כל כך. התרגיל הלך ונעשה קשה. שלוש כרטיסיות. ארבע כרטיסיות. צריך לראות זאת כדי להבין איזה כושר הסתכלות והבחנה פיתחו הילדים, המתרגלים את שיטת אגם זו השנה השלישית.

עכשיו חילקה הגננת לילדים גליונות נייר חלקים ועפרונות. היא הראתה להם כרטיסיה והם ציירו מה שראו בה, על הגליונות. במקרה אחד, משולש משיק למשולש. במקרה שני, משולש חותך משולש. בשלישי, שילוב של שני משולשים במהופך, שיוצר מגן־דוד. ברביעי, שלושה משולשים, בגדלים שונים, אחד בתוך השני. הילדים ידעו להבחין, בחוש המבקרים, גם בין שקפים זהים, שבאחד מהם גדולה של אחת הצורות הגיאומטריות היה שונה מעט.

כשהתפנתה הגננת לדבר עם האורחים, המשיכו הילדים להשתעשע בעצמם. ואחת הילדות שיחקה בתפקיד הגננת. הניסוי שהובא כאן הוא רק קטע קטן מתכנית לימודים שלימה, המתפרסת על פני 36 חוברות הדרכה לגננת, שחיבר האמן. הכותרת שלה: "חינוך העין: לשם הרחבת המשאבים האינטלקטואליים וגירוי היצירתיות", או — "יסודות בסיסיים של אלף־בית חזותי".

שיטת אגם נוסתה בעשרות גני־ילדים והתוצאות הושוו עם גני־ילדים אחרים, שבהם לא נלמדה. על הניסוי והבקרה אחראים ד"ר בת שבע איילון וד"ר שרמן רותנפלד, מהמחלקה להוראת המדעים במכון ויצמן. הוכח כי השיטה יעילה ואפשר שתורחב לכל גני־הילדים בארץ. אני בטוחה שלילדים שיזכו בהעשרה זו לא יהיו בעיות עם גיאומטריה ושהאבחנה הדקה שרכשו תסייע להם בדרכי החיים, גם כשישכחו שפעם היו תלמידים.

שומר ערבי במכללה ממלכתית־דתית

עולם מוזר. לפני שבוע ראיתי ערבי בכאפיה שומר על מוסד חינוך יהודי־דתי מעבר לקו הירוק. זה היה ב"מכללת אורות", למורות דתיות, באלקנה שבשומרון. הערבי היה נרגש. לא בכל יום מבקר במקום שר החינוך של ממשלת ישראל.

בעצם, הוא לא שומר כאן כל ימות השבוע אלא רק בשבתות ובחגים, אבל הוא רצה לראות את האורח הנכבד במו עיניו.

השר יצחק נבון סייר באותו יום במוסדות חינוך אחרים, במועצה האזורית שומרון.

כאשר יותר שאלתי את אחת התלמידות, בת קיבוץ דתי, שאחר הצהרים המליץ עליה כמתנגדה ביותר בהשקפותיה, אם העובדה שערבי שומר על מוסד יהודי, מפרי ערכים, אינה נראית לה מוזרה. לא, השיבה הצעירה.

היא ושאר הבנות מתייחסות לשומר הערבי, כמו לשאר הערבים העובדים במוסד, כאל בני אדם. הבעיה הפוליטית לא מפריעה. אף כי היא, אישית, סבורה שבמכללה לא צריכים להעסיק לא שומר ערבי וגם לא מנקות ערביות.

המחלוקת בשאלת השטחים אינה מפריעה, לא לה ולא לשאר התלמידות. כולן בעד ארץ־ישראל השלימה. על זה אין בכלל ויכוח. יהודה ושומרון שייכים לעם ישראל. אלה הגבולות שניתנו לנו על ידי אלהים ואין לנו שום היתר להוויר אותם, הסבירה. את העובדה שערבים חיים כאן מדורי דורות, אמרה, מנצלים במכללה כדי ללמוד איך נראה האיזור פעם.

כשרואים, למשל, איך הם עובדים את האדמה, יודעים איך עבדו אותה אבותינו.

אין בעיות, למרות זאת, כל בוקר מתחיל בבדיקת חצר המוסד, כדי להבטיח שאין בה חפץ חשוד. הבנות מקבלות תדרוך בטחוני, פעמים אחדות בשנה, מה להיזהר והיכן המקומות המועדים לפורענות.

הכבוד האבוד של "יד ושם"

קשה לאנשי "יד ושם" לדבר על שואה וכסף בנשימה אחת, אבל לא נותרה להם ברירה. לאחרונה הודיעה רשות הזיכרון הממלכתית של מדינת ישראל לשואה ולגבורה, כי מסיבות תקציביות אפשר ותנעל את שעריה בעוד חודש ימים

מאת נדב שרגאי

מבקר המדינה אמנון כירדע על נושאים מאופקים. כאשר משתמש השופט יעקב מלץ בוועדת הביקורת של הכנסת במילה "חרפה", מעיד הדבר ללא ספק על כך שהמבקר רואה בחומרה רבה את התופעה עליה הוא מדבר.

ואכן, כשהשתמש לאחרונה במילה חריפה זו, היה זה בעניין "יד ושם". רשות הזיכרון הממלכתית של מדינת ישראל לשואה ולגבורה, הודיעה על האפשרות כי מסיבות תקציביות תנעל את שעריה בעוד כחודש ימים.

בשנתיים האחרונות הפך "יד ושם" למוסד הקופא על שמריו. עשרות ארכיונים, כמו אלה שבפולין, רומניה והונגריה, נפתחו בפניו בשנים האחרונות, אולם חוקרי המוסד ממעטים מאוד להגיע אליהם. ארבעים אלף תיקים של פושעי מלחמה נאצים ממתינים עתה לעיונם של אנשי "יד ושם" בארכיון האריה, בברלין נמצאים תיקיהם של שש מאות אלף אנשי ס.ס, בארכיון המוחזק במקום על־ידי ארה"ב. גם בפרייבורג שבגרמניה ממתינים לחוקרים מישראל מספר זהה של תיקי אנשי ס.ס. המונחים כאבן שאין לה הופכין.

אנשי "יד ושם" אינם פוקדים את כל הארכיונים הללו, מפני שאין מי ... שימכן את שהותם במקום, ו... לדבר על צילום מיליוני דפים והבאתם ארצה. ככל שחולפות השנים הולך ומתכלה החומר המקורי הזה. חלקו כבר אבד לנצח, לאחר שאוחסן במרתפים עבשים במשך עשרות שנים.

אחרוני הניצולים הולכים לעולמם

מפעל חשוב אחר, שבו החל "יד ושם" — גביית העדויות, כמעט נגוע אף הוא. אחרוני הניצולים הפזורים בכל רחבי העולם הולכים בזה אחר זה לעולמם. השנים האלה הן ההזדמנות האחרונה לגביית העדויות, אולם ל"יד ושם" אין כאמור תקציב לשלוח את המראיינים לחו"ל.

בחוגי העולם מרבים היום על שואת היהודים שלא היתה. פירסומים ברוח זו מופיעים מדי שנה. פירסומים אחרים מכניסים את השואה למסגרת של מאורעות דמים שגרתיים, העוברים על איזורים שונים ברחבי העולם, בהגדרות של כמה שנים. ל"יד ושם" כלים מעולים וכח אדם מקצועי להתמודד עם דברי ההבל הללו, אולם בפועל כמעט ולא נעשה דבר בשורה ההסברה, לא מחוסר רצון, אלא מחוסר יכולת תקציבית.

מפעל "דפי עד" של "יד ושם", שהיה יכול לסייע בעניין זה רבות, כמעט ואינו פועל. במסגרתו נאספו עד היום כ־2.5 מיליון שמות של אנשים שניספו בשואה. על מוסר ... שם הנספה, מקום ותאריך לידה, מקום מגורים, נסיבות המוות כפי שידועות לו, ופרטים אישיים אחרים. הוא חותם על כך ומצהיר כי העדות שמסר היא נכונה ואמיתית. לדפי העד ערך של מסמך הסטורי להוכחת השואה, אך "יד ושם" חדל כאמור לאסוף דפים אלה.

קשה לאנשי "יד ושם" לדבר על שואה וכסף בנשימה אחת, אבל לא נותרה להם ברירה. פרוייקט כתיבת תולדות השואה, שהחל לפני שבע שנים, הופסק למעשה. שלושת הכרכים הראשונים היו אמורים להיכנס כבר בתוך שנה לדפוס. עוד 23 כרכים מתוכננים למבצע זה, העתיד להימשך עוד כשבע שנים. במצב של קיפאון נמצא גם המפעל המרשים של האנציקלופדיה "כל קהילות ישראל", המתאר תולדות כל קהילה מרגע היווסדה ועד חורבנה. תשעה כרכים כבר הופיעו. עוד עשרים מתוכננים. על כך אחד עובדים שלושה אנשים במשך חמש שנים. עשרות פניות של גופים ומוסדות שונים לעריכת ימי עיון, סמינרים וסיורים, נדחות על־ידי הנהלת "יד ושם" מחוסר תקציב. הדור שלא ידע את השואה, מבקש ללמוד עליה, אבל בימים האלה הדבר אינו אפשרי. להבדיל ממוסדות אחרים, "יד ושם" אינו גובה דמי כניסה לבאים בשעריו, וטוב שהדבר כך. אתר־זכרון כמו אוהל יזכור הוא כבית עלמין לכל דבר.

[illegible]

חוק זיכרון השואה והגבורה — "יד ושם", קובע במפורש כיצד יתוקצב המוסד. שני שליש מהתקציב מקצה הממשלה והשליש האחר בא מהסוכנות היהודית. עתה עומד תקציב המוסד על מליון וחצי שקל. גופים קטנים בהרבה, שהיקף פעולתם לא ניתן כלל להשוואה, עובדים עם תקציב הכפול פי שלושה עד שישה מהסכום המגוחך העומד לרשות "יד ושם". חלקה של הממשלה בעוגת התקציב של "יד ושם" מועבר כיום באופן אוטומטי למל"ג, המשלמת את שכר העובדים, שהוא נמוך בהשוואה לשכרם של עובדי מדינה. חלקה של הסוכנות מועבר ישירות לקופת הגמל של העובדים.

המוסד נשאר עם אפס תקציב. ב"יד ושם" אין מקבלים שכר על שעות נוספות ואף לא תוספת רכב. רוב העובדים ב"יד ושם" פועלים בו מתוך תחושה של יעוד ושליחות. חוקרים חדשים אינם נמשכים למוסד המשלם לחוקריו משכורות התחלתיות של כ־700 שקל. החוקרים, בני דור השואה, הולכים ומזדקנים, וכדי למנוע מצב שבו ימצא את עצמו המוסד ללא חוקרים ואנשי אקדמיה, האריך באחרונה גיל הפרישה של אחדים מהם.

יו"ר ההנהלה, יצחק ארד אומר כי קיווה שלא יצטרך לגלות את הבושה בפני עם ישראל והעולם בכלל. כבר שנים הוא מיטלטל בין משרד החינוך, משרד האוצר, ... כשהם נדרשים לפרוע את השטר בסכומים פעוטים יחסית, נתלים השרים בנימוקים ונבון במסגרות תקציב ובנימוקים אחרים.

"יד ושם" עדיין אינו מחובר לרשת הביוב העירונית בירושלים. במוזיאון ההסטורי של המוסד פזורים דליי מים, האוספים אליהם טיפות של גשם מהחלון. על השטיח במוזיאון כתמי מים מכוערים. ושות בנין אלה אין מכירים בו כלל.

ביקורת גואה ברומניה

משפחת צ'אושסקו עומדת בפני מבחן נוקב של כלכלה רעועה ותסיסה חברתית חסרת תקדים ● כדי לשלוט במצב נוקטים שוב אמצעי דיכוי מוגברים

מאת ואלטראוד באריל

Le Monde

מיוחד ל"הארץ"

קונגרס המפלגה הרומנית, שנפתח ב־14 בדצמבר בבוקארשט, כדי לסכם את מאזן עבודתה של המפלגה מאז הקונגרס האחרון, בנובמבר 1984, נערך ברגע קריטי במיוחד למשטר של ניקולאי צ'אושסקו ובני משפחתו. המשטר הגיב על תסיסה חברתית חסרת־תקדים, שהגיעה לשיאה במהומות הפועלים בבראשוב ב־15 בנובמבר, ושורה של הפגנות מחאה מצד פועלים וסטודנטים במספר ערים רומניות — נוקט, ככל הנראה, פעם נוספת בדיכוי מוגבר כדי לשלוט במצב. ערב פתיחת הוועידה נעצרו כמה מבולטי מתנגדי המשטר — כך הודיעה בפאריס הליגה להגנת זכויות־האדם ברומניה. בין השאר, נעצרו דאגו פיליפאסקו, מהנדס אלקטרוניקה בן 32 מבוקארשט, דואינה קורנאה, לשעבר מורה לצרפתית באוניברסיטת קלוז', שפוטרה בספטמבר 1983, ובנה ליאנטין יוהאם, בן 31. פיליפאסקו וקורניאה השתתפו בתוכנית של רשת־הטלוויזיה הצרפתית אנטן־2, שהוקרנה ב־10 בדצמבר. הם גינו בעיקר את אחריות המחסור במדינה ואת היעלמותם של אנשים שמשפחותיהם אינן יודעות עליהם דבר. פיליפאסקו כבר נעצר במאי 1983 על חלוקת עשרות אלפים עלונים בבוקארשט, שקראו להפלתו של משטר צ'אושסקו. הוא נידון בספטמבר 1983 ל־10 שנות־מאסר ושוחרר באפריל 1986. ארגון "אמנסטי" גילה התעניינות מיוחדת במקרה שלו. באחרונה התלונן פיליפאסקו, במכתב לתובע הכללי, על המעקב המתמיד אחריו. לדברי הליגה לזכויות־האדם ברומניה, הוא הודיע במכתב על כוונתו להשתתף בהפגנה נגד צ'אושסקו לה קוראים עלונים המופצים כעת בבוקארשט, המזמינים את מתנגדי המשטר לטייל מדי־יום שני בכיכר ... בבוקארשט, ... להתאסף באותו יום בשדרות "ניצחון הסוציאליזם".

ערב פתיחת הוועידה הגיע למערב מידע על הפגנות נוספות. לדברי מקורות מהימנים, הפגינו בשניים ובשלושה בדצמבר בטימישוארה, מרכז אוניברסיטאי חשוב של טראנסילוואניה, כמה מאות סטודנטים שהביעו סולידאריות עם הפועלים בבראשוב. המשטרה לא התערבה. בבוקארשט ניסו אלמונים בתחילת דצמבר להעלות באש את השגרירות של לוב, בהציתם צמיגים ישנים אותם אספו מסביבה. הפגנות נערכו גם באראד, עיר טראנסילוואנית קרובה לגבול ההונגרי, אך אי־אפשר היה להשיג אישור לכך.

גדל מספר הפליטים

הדיכוי המיידי של כל תנועה אופוזיציונית בידי משטרות המדינה, לה סאקוריטאטה, ותנאי החיים הבלתי־נסבלים, הגדילו את מספר הפליטים הרומנים, בעיקר בהונגריה. מזכיר־המדינה לענייני־פנים ההונגרי, יאנוש פאלוראשי, אישר בפני ועדת הפרלמנט לענייני־ביטחון שמספר האנשים הנכנסים באורח לא־חוקי למדינה עלה ב־71% ב־1987 והגיע ל־2,000. רוב הפליטים באים מרומניה, צוין. למעלה מ־6,000 רומנים, בעיקר בני המיעוט ההונגרי בטראנסילוואניה, התיישבו מאז 1986 בהונגריה, על־פי מידע רשמי. חברי פרלמנט הונגרים פנו באחרונה לשלטונות בבקשה לבדוק את האפשרות להעניק את הסיוע הדרוש לפליטים הרומנים ממוצא הונגרי, הרוצים להתיישב בהונגריה.

גורל המיעוט ההונגרי ברומניה — סלע־מחלוקת נושן בין בוקארשט לבודאפשט — עלול להרעיל עוד יותר את היחסים בין שתי המדינות האחיות, מאז העניקה הונגריה למעשה נופך "בינלאומי" לנושא, בהצטרפה לשתי הצעות מערביות להגנת מיעוטים לאומיים, שהוגשו לוועידה לביטחון ושיתוף־פעולה באירופה, הנערכת בווינה. סכסוך קיים גם בין רומניה למערב־גרמניה. מאז ניסה לשווא שגריר רומניה בבון, מאריצ'ה דינו, לפעול אצל הבונדסטאג כדי למנוע בשבוע שעבר דיון על המצב הכלכלי הרדה השואה ברומניה ועל הצעת חוק לסיוע־מזון נרחב לאוכלוסיה. הנס דיטריך גנשר, שר־החוץ המערב־גרמני, הגיע ב־16 בדצמבר לביקור רשמי בבוקארשט, כדי לדון בהארכת הסכמים על הגירתם של הרומנים ממוצא גרמני, המונים כיום כ־220 אלף איש. 69 אלף הגישו בקשות הגירה. בון "קונה" אותם בכופר־נפש של 8,000 מארקים גרמניים לגולגולת. בשנים האחרונות היה שיעור ההגירה כ־11 אלף איש לשנה, מספר שממשלת מערב־גרמניה רוצה להגדילו.

דורשים "שינוי קיצוני"

ההכנות לקראת הוועידה הארצית לא היו קלות, ולדברי העיתונות הרומנית, הנושא המרכזי של הדיונים האזוריים הנכבדים היה הדרישה "לשינוי קיצוני בסגנון ובשיטות העבודה בכל הדרגים". פקידים בכירים של המפלגה יצאו לדבר בפני סניפים אזוריים, ביניהם קונסטנטין דאסקאלאסקו, ראש הממשלה, שנסע לבראשוב, וגיל בובו, האיש מספר 2 במפלגה, שנסע ... סולקו מהמפלגה באחרונה ארבעת הפקידים המקומיים הבכירים ביותר, בשל "סטיות חמורות".

צ'אושסקו עצמו נשאר בבוקארשט, בגלל אותן הכנות — זה, לפחות, ההסבר הרשמי — ולא יכול היה לנסוע לפיסגת מדינות ברית ורשה, שנערכה ביום שני שעבר במזרח־ברלין.

מתנה ראשון האמור לפייס את הפועלים, היא ההחלטה שנתקבלה ערב פתיחת הוועידה על־ידי הוועד הפוליטי הפועל להעניק להם פרמיה בסוף השנה, שתעמוד על 10%–15% מהשכר, ושתשולם על־ידי המפעלים מקרנות ההשתתפות ברווח שלהם. אך אין שום צל של רפורמה אמיתית במדיניות הכלכלית. "הקונדוקאטור" הגדול, הדוחה כל צורה של פרסטרויקה וגלאסנוסט, דרש באחרונה את "גידול תפקיד המפלגה המרכזי". המפלגה נשארת "המרכז החיוני של האומה", לדידו של ביטאון המפלגה. צ'אושסקו, אשתו אלנה ושאר בני המשפחה השלטת, התקבלו, כמובן, וימשיכו להתקבל בתשואות־כפיים על־ידי הצירים בוועידה, כשהם אוטמים לכישלון המוחלט של מדיניותם, שיום אחד עלול להתגבש לכלל טרגדיה לאומית של ממש.

דרושה: רשות לאיכות הסביבה

בישראל הקטנה והצפופה של סוף שנות השמונים, עם לחצי הפיתוח והתיעוש מחד גיסא והדרישה הגוברת לשיפור איכות החיים מאידך גיסא, לא נותרה ברירה אלא להקים רשות חדשה לאיכות הסביבה

מאת אלי אלעד

מה עוד צריך לקרות למשאבים הטבעיים של מדינת ישראל, כדי שהחושבים בבית המחוקקים יתעשתו ויקימו רשות מרכזית, שתרכז בידיה את הטיפול בנושאי איכות הסביבה? כבר ב־1965 הכירה הכנסת בחשיבות הבטחת ערכי הטבע והגנה עליהם ועל אתרי ההיסטוריה היהודיים של הארץ, ואישרה את חוק הגנים הלאומיים ושמורות הטבע, שמכוחו פועלות מאז רשות שמורות הטבע ורשות הגנים הלאומיים. כך, למשל, פועלת רשות שמורות הטבע ועושה כל תחבולה ... הטבע בארץ ברשות החברה להגנת הטבע כדי להגן על כל פרח או על כל בעל חיים ייחודי שסכנה נשקפת לו, בעוד שעל סביבת האדם, קרי: על איכות המים שאנו שותים והאוויר שאנו נושמים, אין מופקדת כיום רשות מרכזית אחת.

התוצאה היא, שכבר שנים יש הידרדרות קשה באיכות המים שאנו שותים ומה שחמור לא פחות — באיכות מי השתיה שבמאגרים התת־קרקעיים, שאותם נצטרך לשתות בעתיד. גם באיכות האוויר, חרף הצלחות יחסיות פה ושם, הסה"כ הכללי איננו מתאים למדינה המתגאה ברמת הטכנולוגיה שלה וביכולתה להתמודד עם אתגרי המאה ה־21. מה שדרוש כיום הוא יוזמה של כמה חלוצים נאורים, שיהיו מסוגלים ליטול על עצמם לקדם חקיקת חוק מיוחד לכינון רשות לאיכות הסביבה, שתופקד על הסביבה העירונית שבה חיים רוב תושבי המדינה. רשות כזו, שיש לתבוע כי תוקם בהקדם, תפעל במקביל לרשות שמורות הטבע — הפועלת מכוח המנדט שלה — בשטחים שמחוץ לישובים העירוניים.

סיכוי טוב

נדמה, כי כיום נוצר סיכוי טוב ליוזמה כזו, מאחר שאנו עומדים כיום בפיתחה של שנת בחירות, כשעל סדר היום הלאומי אין בעיות בוערות בתחומי הכלכלה או הביטחון. מה יכול להיות נאה יותר לכנסת הי"ב, שבחודשים שעוד נותרו לה לכהן תתגלה ותאשר הצעת חוק פרטית לכינון רשות לאיכות הסביבה. כאן המקום להזכיר, כי יותר מעשור שנים מנסה מנהלו המנוח והלוחם של השירות לשמירת איכות הסביבה, הד"ר אורי מרינוב, לקדם את כינונה של רשות מרכזית לאיכות הסביבה ותמיד נמצא מי שהכשיל את היוזמות הללו, בעיקר בקרב משרדי הפנים והבריאות. גם שר הפנים "הנצחי" של מדינת ישראל, הד"ר יוסף בורג, לא עשה כל מאמץ מיוחד לגרום, ואם להשתמש בלשון של המעטה, לכונן רשות לאיכות הסביבה. לעומת זאת מגלה מנכ"לו הנוכחי של משרד הפנים, הרב אריה דרעי, פתיחות והבנה לטפל בנושאים סביבתיים, הרבה מעבר לציפיות שהיו ממנו ערב כניסתו לתפקיד. דרעי הוא אולי ההפתעה הסביבתית הבולטת ביותר בשנה האחרונה ולא רק מבחינת הגיבוי שהוא נותן לשירות לשמירת איכות הסביבה לביצוע פעולות שונות במחלוקת, כמו התכנית הארצית למניעת זיהום אויר (תמו"א), נראה, שגם מבחינת הרוח הנושבת מאגף התקציבים באוצר יחד עם הפתיחות להבנת חשיבות הנושא, ייתכן שעתה הוא העיתוי המתאים לכינון הרשות.

טרם שנציין אילו תחומים של איכות חיינו יש לרכז תחת אחריותה של הרשות לאיכות הסביבה — לכשתוקם, נציין, כי רשות כזו נדרשת כדי לקדם את הפעילות הסביבתית, שבמסגרות הקיימות מיצתה את עצמה. הכוונה היא בעיקר לשירות לשמירת איכות הסביבה, הפועל במסגרת משרד הפנים ומהווה אחת ממחלקותיו של המשרד. בעבר היה השירות יחידת מטה ללא כל שיניים והעומדים בראשו השכילו בשנים האחרונות, תוך ניצול "חורים" והזדמנויות, להעביר לסמכותם שני תחומי פעולה עם שיניים של ממש: האחריות על מניעת זיהום הים והאחריות על הניקיון ברשות הרבים. כתוצאה מכך, הפך השירות לאיכות הסביבה מגוף מטה מובהק לגוף תיפעולי בחלקו, ולרשותו עומדות קרנות כספיות בלתי מבוטלות, שמהן הוא מממן פעולות פיקוח ואכיפה באמצעות פקחיו. לוא ניתן היה לבצע אותם מהלכים גם לגבי סילוק הפסולת הביתית והרעילה, מניעת זיהום האוויר, הרעש ושיפור הטיפול בשפכים — היינו עדים לשיפור הדרגתי בתחומים היומיים של חיינו, כפי שאנו עדים כיום לנעשה במניעת זיהום הים.

האחריות לתחום זה הועברה לשירות לשמירת איכות הסביבה ב־1982 — הרבה הודות להתעלותו של שר התחבורה, חיים קורפו, שהבין את חשיבות הנושא והיה מוכן — בניגוד להרבה שרים אחרים — לוותר על משהו מסמכויותיו לטובת קידום הטיפול במניעת זיהום הים. התוצאות, למי שזוכר את הזפת שכיסתה את החופים, מדברות בעד עצמן.

קרן מיוחדת

בתחום שמירת הניקיון כוננה לפני פחות משנה הקרן המיוחדת, שמפעילותיה מסומנת הפעולה בברון ויש לקוות שבקרוב נהיה עדים לתוצאות דומות למניעת זיהום הים.

הבסיס להקמתה של הרשות לאיכות הסביבה קיים בדמותו של השירות לשמירת איכות הסביבה, שבשל היותו מחלקה ממשלתית, הוא מוגבל מאוד בפעילויות, שהוא יכול לפתח; לדוגמא, רשות היכולה לנצל כספים העומדים לרשותה לצורך העסקת עובדים בתחומים שהיא מופקדת עליהם. כיום אין השירות לאיכות הסביבה — בגלל מיגבלות תקציב המדינה — לנצל את חצי מיליון השקלים שכבר נאספו בקרן שמירת הניקיון, ולהעסיק כוח אדם חדש לכך. כן קיימים כספים שיועדו למטרה מוגדרת, מבלי יכולת לנצלם לכך. כשתוקם הרשות לאיכות הסביבה היא תוכל לעשות כן. רשות כזו צריכה לקום במסגרת משרד הפנים, כדי שתוכל להוות המשך טבעי לשירות לאיכות הסביבה, תוך שיתוף פעולה עם רשויות התכנון המרכזיות של המדינה ועם השלטון המקומי, הפועלים כיום במסגרת משרד הפנים.

לא רק אנשי הסביבה צריכים להיות מעוניינים בהקמת רשות נפרדת לאיכות הסביבה. רשות כזו נדרשת גם כדי להוות גוף מקצועי עצמאי, היכול לקבוע עמדות באשר, למשל, מועלות על ידי קבוצות לחץ של תושבים תביעות בלתי סבירות בתחומים הסביבתיים, כמו סגירת מפעלים או בתי ספר הגורמים למטרדים.

השירות לשמירת איכות הסביבה הוכיח עד היום, כי הוא נבון בבגרות המקצועית הנדרשת לכך, כמו, למשל, התביעה שהעלה בשעתו להשקיע כ־200 מיליון דולאר בהתקנת קולטנים למניעת פליטת תחמוצות גופרית בארובות תחנת הכוח הראשונה שהוקמה בחדרה — באיזור שאין בו בעיות של זיהום אויר. חוות הדעת המקצועית של השירות לאיכות הסביבה היא שאיפשרה למועצה הארצית לתכנון ולבנייה, ... במדינה, לאשר את הקמת תחנת הכוח בחדרה ללא קולטנים והדבר ... במקרה של חדרה — היה עם שוללי הקולטנים.

בישראל הקטנה והצפופה של סוף שנות השמונים, עם לחצי הפיתוח והתיעוש מחד גיסא, ועם הדרישה הגוברת לשיפור איכות החיים בכרכים העירוניים מאידך גיסא, אול כבר הזמן משעון התול הסביבתי ולא נותרה ברירה אלא לכונן רשות מיוחדת לאיכות הסביבה, שתאפשר ותקיים בשלום בין הבטחת המשך הפיתוח הכלכלי לבין הבטחת איכות החיים והבריאות התושבים.

תוכנית עסקית שהיא גם בסיס לביצוע?

יוסף אילן חברה לפיתוח תוכניות שיווק בע"מ - שרותים בישראל ארה"ב ואירופה.

דרך חיפה 13 תל־אביב — טלפון: 252967 / 7 פקס: 268820

למי שמחפש תשובות מעשיות בתחום השיווק

ארכיאולוגיה / יהודה אריאל

בית הכנסת במעון: התגליות

ביד יצחק בן־צבי בירושלים ייפתח הבוקר כנס לעיון ולסיור בבתי־כנסת עתיקים. הפעם מובא לא רק חומר מחקרי חדש, אלא גם התגליות האחרונות ביותר לבית־הכנסת העתיק במעון שבספר המדבר, מדרום לחברון. החוקרים דוד עמית וד"ר צבי אילן עשו באתר זה במשך הקיץ. הם שמרו את התגליות לפרסום בכנס ביד בן־צבי.

אכן, ההפתעה רבה, כי רבים חיפשו בית־הכנסת באתר עתיק זה, שהוא מקומו של נבל הכרמלי. באותו זה עשה דוד בברחו משאול. המקורות ידעו לספר, שאחרי חורבן בית שני התקיים ישוב יהודי במעון. רבי יוחנן בן זכאי היה עולה מיבנה (אולי מברור־חיל) למעון יהודה. הכרסים באתר מעידים על יישוב מהתקופה הישראלית ועד לביזנטית. כן נתגלו כלי־צור המעידים על יישוב פרה־היסטורי באתר. הסוקרים באחרונה מצאו במקום ידיות קנקנים עם טביעות חותמה בכתב עברי עתיק, הם גילו חרסים מתקופות, שהוכבנו, כולל יישוב מהתקופה ההלניסטית ומימי התלמוד.

גילוי בית־הכנסת מחזק את התמונה של יישובים יהודים בספר המדבר, בין סוסיא ובין כרמל. מה עוד שנמצאו הקבלות עם שרידי בית־הכנסת בסוסיא.

מיוזמי השנה החלו חפירות בסידור בין על־ידי עמית ואילן, בחפירה מטעם בית־ספר שדה כפר־עציון של החברה להגנת הטבע, אנשי מכון אבשלום ומתנדבים. במקום התגלית עובר השטח. ובאחרונה אף ניסו עצים, דבר שגרם לנזק רציני ברצפת בית־הכנסת העשויה פסיפס.

כבר לפני מנין שנים נתקל יוהר הירושלמי בבניין זה, וסבר שמדובר בכנסיה. עתה אין ספק שמדובר בבית־הכנסת שמידותיו 16x11 מטר. ציר האורך מכוון לירושלים. הכניסה המרכזית היתה בצד מזרח, כמו בבתי־הכנסת באשתמוע ובסוסיא. בצד צפון, לכיוון ירושלים, היתה גומחה מלבנית שבה עמד ארון הקודש. מריצפת הפסיפס שרדו בעיקר החלקים הלבנים, בעוד שהחלקים הצבעוניים נהרסו ברובם. בקטעים שנפגעו בימי־קדם, הושלם הריצוף על־ידי מרצפות־אבן גדולות כדוגמת ריצפת בית־הכנסת בחורבת רימון. לאורך שלושת הקירות היו שני טורי ספסלים, כפי שנמצא בבתי־הכנסת באזור.

בין הממצאים באתר בית־הכנסת, שברי טיח צבעוני שכיסה את הקירות, חלקי נרות חרס הכובית ומספר מטבעות. הבניין בנוי גזית משובחת. לפי הממצא קובעים החוקרים את תקופת קיום בית־הכנסת למאות הרביעית ועד השביעית. ניכרים בו שני שלבים. הבניין הגדול השלם, והשלב שבו הוקטן בית־הכנסת כדי שליש מאורכו. יותר שהדבר נבע מהידלדלות הקהילה, שעה שהאוכלוסיה הנוצרית באזור גדלה והלכה.

מנורת האריות

גולת הכותרת של ממצא שרידי מקדש מעט, הם חלקי מנורת שבעת קנים מפוסלת שגובהה המשוער היה מטר אחד. המנורה היתה משיש לבן מיובא. מדובר בחוליה של אחד הקנים וכן חלקים שבהם מפוסל ראש אריה בגודל 5x5 ס"מ, וכן החלק האחורי של גופו. ד"ר זאב ייבין, בחפירותיו בבית־הכנסת באשתמוע שבאותו אזור, לפני כ־20 שנה, גילה חלקים של מנורת שבעת קנים משיש עם גילוף חלק של אריה. קיימת זהות כמעט מלאה בין שני האריות. כך ניתן עתה להשלים את שתי המנורות זו עם זו לקבלת תמונה מלאה של מנורות שבעת קנים תלת־מימדיים משיש.

גם בבית־הכנסת בסוסיא נמצאו חלקי מנורות שיש. האם שלושת המנורות יצאו מבית־יוצר אחד באזור דרום הר חברון?

המיגרים יתכנו בכנס בתי־הכנסת ביד בן־צבי, שיכלול ביום שלישי סיור בבתי־הכנסת במעון ובסוסיא ויינעל בדיון בדבר אחידות או רב־גוניות של בית־הכנסת העתיק. ברור לכל, שבית־הכנסת בזמן העתיק עבר התפתחות, הן במבנה והן בטכס. היה צורך להתחשב במנהגים אחרים, והבניה, גם באומני השטח ובשינויים ארכיטקטוניים. כפי שראינו את השינוי בבנייני ובאופי בתי־כנסת באירופה המערבית במשך 200 השנים האחרונות. לעתים ניכרת אף השפעה של מבנה נוצרי על בניין בית־הכנסת (כגון בעיירה פלוס, מולדתו של החוקר יוסף שוורץ, בעל "תבואות הארץ"). יחד עם זאת, יש לציין שהחוקרים והארכיאולוגים טרם גילו את כל בתי־הכנסת ושרידיהם, והגילוי המפתיע במעון, מוכיח זאת.

תצוגות ואירועים

נשארו מספר ימים לחופש החנוכה, לתלמידים ולמורים. כדאי לנצלם לביקורים במוזיאונים. במוזיאון ישראל מוצגים עדיין מימצאי כתף הינום עם המימצא המיוחד של ברכת כהנים על מגילת־כסף. מימי בית ראשון, ותצוגת מקדש אדומי בנגב יהודה. התצוגה החדשה של אוסף שטיגליץ ביוואליקה נודרית, שהודות לתרומתו הנדיבה של לודביג יולסון הגיעה לצמיתות לירושלים. במוזיאון רוקפלר מתקיימת תצוגה מענינת גם לילדים: חיות מהעולם העתיק, מאוספו של ליאו מילדנברג. ואילו בבית טיכו במרכז העיר, אוסף בן 80 חנוכיות של ד"ר טיכו, מסודרות לפי העיטורים: סמלים יהודיים, ארכיטקטורה, צמחים ובעלי־חיים.

בחיפה מזמין מוזיאון הכט את הציבור להדלקת נר שמיני בשעה 6 בערב. אחריה ישמיע פרופ' בצלאל בר־כוכבא הרצאה על "דת ומדינה בימי החשמונאים". ייערך סיור מודרך במוזיאון, בו ישנה תצוגה מיוחדת בנושא מטבעות החשמונאים ונרות שמן מימי בית שני.

תלמידים וגימלאים חופרים יחדיו

בקריית־אתא היו בעבר כבר מספר גילויים של עתיקות, כגון חלקי בית־מרחץ, אתר מבוצר, קברים עתיקים וכו'. עתה נחשף ברחוב המיסים, ליד בית־הכנסת, חלק של בית־בד מהמאות ה־5–6 לספירה. ריצפת פסיפס לבנה עם מחות אגירה. דבר רגיל, כביכול. אלא שהפעם נערכה החפירה בידי תלמידים מבית־הספר הגורן ונעמי, וגימלאים.

עזריאל זיגלמן, מפקח העתיקות באזור, פיקח על העבודה שמשכה ימים מספר בלבד. הוא רואה ברתימת תלמידים לחפירה מקומית (חפירת הצלה) פעולה חינוכית ממדרגה ראשונה. מה עוד שהתלמידים נלוו בידי המורה רחל ליפשיץ, המלמדת תנ"ך ויש לה עניין להחדיר בנוער את ערכי הארץ. בית־הספר ביקש מארגון הגימלאים בקריית־אתא להשתתף בחפירה. בדרך זו חושבים שניתן לגייס את הקהילה המקומית ולקדם הקמת בית־נכות מקומי, אליו ייאספו כל מימצאי המקום.

صورة عن الاصل

هكذا عن الأصل

ברכות ליו"ר הנהלת הסוכנות היהודית

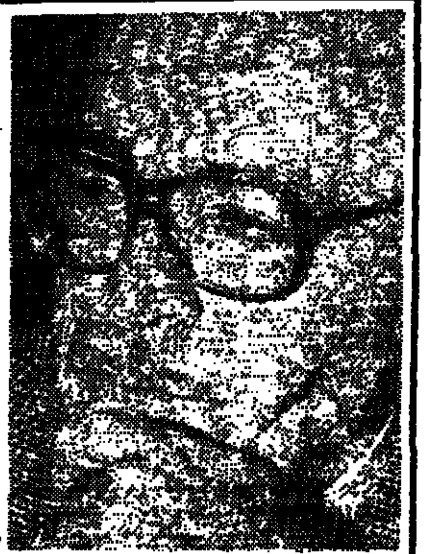
שמחה דיניץ

מאת משה ירושלמי

שמחה דיניץ, יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית – בזכות ולא בחסד. איש לא עשה טובות. או גמל חסדים עם שמחה דיניץ בקונגרס הציוני הל"א, שננעל בשבוע שעבר. 25 שנות עבודה בשירות החוץ, שבמהלכן יצר קשרי אמון והערכה עם המנהיגות היהודית וראשי הארגונים היהודיים בעולם, הם אשר סייעו בידיו לגבור על ניסים זוילי במרכז מפלגת העבודה, ואחר כך להביס ברוב גדול את מועמד הליכוד במליאת הקונגרס הציוני.

את הנסיון העשיר הזה יצטרך עתה שמחה דיניץ לגייס, כדי להתמרן בדיפלומטיות בין חברי ההנהלה הציונית, חברי המפלגות בארץ, לבין ראשי המגביות, המתכוננים להגביר את מעורבותם בניהול היום יומי של המוסדות הלאומיים.

היו"ר החדש נכנס לתפקידו בתקופה, שבה תדמית הסוכנות היהודית וההסתדרות הציונית, נמצאת בשפל חסר תקדים. מבחנו האמיתי הראשון יהיה ביכולתו לסיים בהצלחה את מלאכת הרכבה של ההנהלה הציונית. אחר כך יאלץ דיניץ להתפנות ליעול תפקודם של הגופים, הנמצאים עתה בתחום אחריותו. צעדו הראשון, ביטול הלשכה בת"א ובדיקה של צעדי חסכון ויעול, מלמדים אולי על הדרך, שבה ילך מכאן ולהבא היו"ר החדש. דיניץ יעבוד יחד עם ראשי המגביות ולא נגדם, כפי שמקובל אולי לסווג היום את שני המחנות. התביעות מצד בעלי המאה, אילי ההון היהודיים, לקיצוצים, שיפורים ורה־ארגון בתנועה הציונית ובסוכנות היהודית, יפלו על אזניים קשובות.

רמז ראשון לכוונותיו, כבר נתן דיניץ, במהלך הקונגרס הציוני, כאשר הכריז: "יש כמה דברים בתפיסה של חבר הנאמנים, שלא רק מקובלים עלי, אלא אף הכרחיים במאמץ לייעל את המערכת. העניין אינו מתפלג בין ציונים ובין חבר הנאמנים. במשימות היעול והדה־פוליטיזציה, של המערכת, הם בני ברית ואני מציע שלא לראות בהם יריב".

במישור החשוב לא פחות יתמקד דיניץ את מאמציו בנסיון, לשפר את הקשר עם יהודי התפוצות ולהגביר את העליה לישראל. דיניץ מודע לצורך להשקיע משאבים רבים בחינוך היהודי, וזאת – כדי לשמור בראש ובראשונה, על קיומם של היהודים, כיהודים – בגולה. מתבוללים הרי – לא יעלו לארץ. עם זאת אומר דיניץ, כי ההשקעה בחינוך בגולה, צריכה לכלול בנוסף על התכנים היהודיים המסורתיים – תורה ותנ"ך, גם את תולדות מדינת ישראל בעת החדשה וכן את התרבות הישראלית שהתגבשה בארץ ב־40 שנות קיום המדינה.

כמי שסבל, שנים מהזיהוי של צעירים, שדבק בו, מודע היו"ר החדש לפוטנציאל הגלום בדור הצעיר. דיניץ לא ירחיקם, אלא יקרבם, בפרוגרמה שלו לחמש השנים הקרובות, נמצאים, תנועות המגשימים והנוער בעדיפות גבוהה.

"אני לא בנוי לתמרונות קטנה, אבל זה לא מס הכניסה לחיים הפוליטיים", אמר דיניץ, ב"שנות המדבר" שלו, בהם ישב ללא תפקיד ביצועי. ואכן – מאז חזר בסוף שנת 1978 מכהונה בת שש שנים, כשגריר בוושינגטון, לא הצליח שמחה דיניץ לשחזר את ימי העשיה הפוליטית הגדולה שלו. הרכבת האווירית לישראל, שהתארגנה במהלך מלחמת יום הכפורים, תקופה בה כיהן דיניץ כשגריר, וההצלחה לה זכה בפעילותו בארה"ב, לא עמדו לדיניץ, בג'ונגל הפוליטי הישראלי.

בעקבות כשלון מפלגת העבודה ב־1981 נדחק דיניץ, כמו שאר חבריו לשולי המפה הפוליטית, בבחירות האחרונות, הוא שולב ברשימת המערך לכנסת, וכיהן כחבר ועדת החוץ והבטחון, מטעם הסיעה. בשנים האחרונות מילא שמחה דיניץ מספר שליחויות, חלקן סודיות, ששמעון פרס הטיל עליו. תחום העשיה בסוכנות ובקרב העם היהודי, שאליו הגיע עתה, הולם ללא ספק את כישוריו, של מי שהיה שנים רבות שקוע ראשו ורובו, בעשיה דיפלומטית ומדינית.

הביוגרפיה של דיניץ (בן 58 אב לשלושה) מדברת בעד עצמה. על קצה המזלג בלבד: יועץ מדיני להמ"ש גולדה מאיר ז"ל, מנכ"ל משרד רהמ"ש, שגריר בוושינגטון, מילא תפקידים בכירים בשגרירות ברומא, יו"ר מכון דיוויס ליחסים בינלאומיים והמזכיר המדיני של רהמ"ש, שגריר בוואשינגטון, מילא תפקידים בכירים בשגרירות ברומא, יו"ר מכון דיוויס ליחסים בינלאומיים והמזכיר המדיני של רהמ"ש.

בעבר הפרלמנטרי הקצר שלו, הצלחה אחת גדולה. ביחד עם חברי הכנסת מרדכי וירשובסקי ומאיר שטרית הקים דיניץ שדולה בכנסת, שהעבירה עד כה בקריאה ראשונה את הצעת החוק הפרטית לשינוי שיטת הבחירות. דיניץ עמד במשך שנים בראש הארגון – 'אזרחים שאכפת להם'. ארגון העומד מאחורי השדולה הציבורית לשינוי שיטת הבחירות היום, במבט לאחור אומרים ראשי הארגון, ולדה הריס ויזן יערי, כי ללא עזרתו של דיניץ, לא היה החוק עובר בקריאה ראשונה.

שמחה דיניץ כבר החל במלאכה. בשבוע הראשון שלו היה היו"ר החדש עסוק בלימוד החומר. מאזין, מקשיב ואינו מתבייש לשאול, לחקור ולשמוע. דיניץ יסודי, יאמרו עוזריו, פתוח, ואינו נושא עימו דעות קדומות. שמחה דיניץ עצמו סיים את נאום הפתיחה שלו בקונגרס הציוני הל"א במילים – אם תרצו – לא תהיה זו אגדה. בישיבה הראשונה של ההנהלה הציונית החדשה העניק דיניץ ליו"ר הפורש אריה דולצין, את פטיש היו"ר, ונטל לידיו פטיש חדש. מקורביו אומרים – גם המנגינה תהיה חדשה.

עיריית תל-אביב-יפו

לשמחה דיניץ

מיטב הברכות והאיחולים

שלמה להט
ראש עיריית ת"א-יפו

לשמחה דיניץ

איחולי הצלחה בתפקידך החדש
כיו"ר ההסתדרות הציונית העולמית

בברכה
אברהם שוחט
ראש המועצה המקומית ערד

לח"כ שמחה דיניץ
יו"ר ההסתדרות הציונית

איחולי הצלחה להגברת העליה ולהעמקת הקשר בין אזרחי ישראל ליהודי התפוצות

היו"ר, הדירקטוריון, המנכ"ל ועובדי החברה לפיתוח תל־אביב

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
מרכז הסתדרות המורים

מברך את
ח"כ שמחה דיניץ
לרגל הבחרו כיו"ר התנועה הציונית

יצחק ולבר — מזכ"ל הסתדרות המורים

לשמחה דיניץ

איחולים להצלחה
בתפקיד החדש
בהנהגת התנועה הציונית
והסוכנות היהודית

המגבית היהודית
המאוחדת בארה"ב
המשרד הישראלי

לח"כ שמחה דיניץ

קבל את איחולינו להצלחה בתפקידך כיו"ר ההסתדרות הציונית העולמית תקוותינו שתביא להגברת העליה לארץ ישראל, ולחיזוק הקשר בין העם בישראל לבין כלל קהילות ישראל בגולה

הפדרציה העולמית של הקהילות הספרדיות
ההנהלה בישראל

אהרן אזן
נשיא

יחזקאל זכאי
מנכ"ל

עירית אשקלון

לח"כ שמחה דיניץ
יו"ר ההסתדרות הציונית
ברכת עלה והצלח

אלי דיין, עו"ד
ראש עירית אשקלון

ידידנו שמחה דיניץ

ברכות חמות לרגל בחירתך
כיו"ר ההסתדרות הציונית

הסוכנות היהודית הצטיינה מאז ומתמיד בפעילות משותפת עם אורט בעולם ובישראל. אנו תקווה כי יחד נקדם את מערכת החינוך הטכנולוגי והמדעי. ונהדק הקשר בין הנוער בארץ לנוער בתפוצות.

בברכת הצלחה
ישראל גורלניק
מנכ"ל אורט ישראל

ברכת ההסתדרות הכללית
לח"כ שמחה דיניץ

עם הבחרו ליו"ר
ההסתדרות הציונית העולמית

מי יתן ובתקופת כהונתך תגבר העליה לישראל ותורחב תנופת הפיתוח של ההתיישבות בארץ

יישר כח וכה לחי

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
הוועד הפועל

הקונפדרציה העולמית
של הציונות המאוחדת

מברכת את

מר שמחה דיניץ
להבחרו ליו"ר הנהלת
ההסתדרות הציונית
והסוכנות היהודית

מפלגת העבודה הישראלית
גאה בבחירת החבר

ח"כ שמחה דיניץ
לראשות התנועה הציונית

איחולינו שירים את דגל ההגשמה.
העליה והזהות היהודית

לשמחה דיניץ
נשיא ארגון אזרחים שאיכפת להם ומראשי הפעילים לשינוי שיטת הבחירות

ברכותינו הלבביות
עם הבחרך לתפקיד
יו"ר הנהלת ההסתדרות הציונית
בהצלחה ויישר כח

מאחלים:
Committee of Concerned Citizens
ארגון אזרחים שאכפת להם
(למען החלפת שיטת הבחירות לכנסת)
רח' אחד העם 15 ת.ד. 3092 ת"א 61030
טלפון: 03-656891

לשמחה דיניץ

מיטב הברכות והאיחולים
להצלחה בתפקידך
כיו"ר ההסתדרות הציונית

מאשה לובלסקי
בית נעמת

מועצת פועלי ירושלים
לשכת הדובר

מברכים את

שמחה דיניץ

בהבחרו ליו"ר ההסתדרות הציונית

מי יתן ותביא לעליה המונית
של יהודי התפוצות לישראל בכלל
ולירושלים בפרט

לשמחה דיניץ

מיטב הברכות והאיחולים
עם הבחרך כיו"ר
ההסתדרות הציונית

מקרב לב
אורי עמית ראש עירית ר"ג

לשמחה דיניץ
יו"ר ההנהלה הציונית

איחולי הצלחה בתפקידך החדש

מאחלים חבריך בתנועת
העבודה הציונית העולמית

תנועת העבודה הציונית העולמית
יחיאל לקט — יו"ר

למר שמחה דיניץ

מיטב הברכות והאיחולים
עם הבחרך כיו"ר
ההסתדרות הציונית

יהי רצון שתצליח בתפקידך

הסתדרות הפועל המזרחי

האיגוד העולמי ליהדות מתקדמת,
ארצנו — איגוד ציונים רפורמים,
ההיברו יוניון קולג',
התנועה ליהדות מתקדמת
בישראל

מברכים את
מר שמחה דיניץ
על בחירתו ליו"ר ההנהלה
הציונית העולמית ומאחלים לו ולתנועה
הציונית כולה הצלחה

לשמחה דיניץ

ברכות לרגל הבחרך
ליו"ר הנהלת התנועה הציונית

"מקורות" חברת מים בע"מ
דירקטוריון החברה
הנהלת החברה

מועצת "ישראל הצעיר"
בישראל

מברכת את
שמחה דיניץ

לרגל הבחרו כיו"ר ההסתדרות הציונית
ומאחלת לו הצלחה רבה בתפקידו
הרם למען אחדות העם היהודי
בארץ ובתפוצות

אהרון קרומביין
נשיא

הרב משה רוז
מנכ"ל

עם אחד ביחד

תנועת ביחד

גאה, מברכת ומתברכת
בבחירתו של האיש הנכון
ח"כ שמחה דיניץ
לתפקיד הנכון

סם בן שיטרית — וחברי מזכירות
תנועת ביחד

למר שמחה דיניץ

מיטב הברכות לבחירתך
כיו"ר ההסתדרות הציונית

בית ציוני אמריקה

מצטרפים לברכות
אורית דובשני ומשה מנין
"הארץ"
טלפון: 03-5121116/9

![logo]

מפעל הפיס

הודעה בדבר תחילת תוקפה של תכנית "לוטו" מס' 1/1987 באזורי ת"א מרכז, ת"א צפון, ת"א דרום וגוש דן וביטול תחולתה של תכנית הלוטו 1981/א' באותם אזורים

1. מפעל הפיס מודיע בזה, בהתאם להוראות סעיף 41 לתכנית "לוטו" מס' 1/1987, שפורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3486 מיום 17.9.87 עמ' 2714 (להלן – התכנית החדשה), כי התכנית החדשה נכנסת לתוקפה באופן הדרגתי, ומופעלת בשלבים במועדים מסויימים באזורי הפצה מסויימים, כפי שמתפרסם ברבים מזמן לזמן.
2. בשלבים הקודמים הופעלה התכנית החדשה באזורי הדרום, הצפון, ירושלים, השרון ונתלת־יהודה, והיא ממשיכה לחול באזורים אלה.
3. בשלב הבא תופעל התכנית החדשה ביום 23 בדצמבר 1987 לקראת הגרלת הלוטו מס' 52/87 ואילך, בתחומי אזורי־ההפצה של המפיצים הראשיים הבאים:
ת"א מרכז – קידומת נתוני הזיהוי: 04
ת"א צפון – קידומת נתוני הזיהוי: 05 ו־15
ת"א דרום – קידומת נתוני הזיהוי: 14
גוש דן – קידומת נתוני הזיהוי: 16
(להלן – "אזורי תל־אביב וגוש דן") וזאת בכל אותן התחנות שב"אזורי תל־אביב וגוש דן" שבהן הותקן ומופעל מסוף של המערכת הממוחשבת (בין מסוף מקוון (ON-LINE) ובין מסוף דו־תכליתי (ON/OFF-LINE)).
4. לפיכך יחולו ב"אזורי תל־אביב וגוש דן" שינויים אלה:
א. תכנית הלוטו מס 1981/א, שפורסמה בילקוט הפרסומים 2684 מיום 11.11.81 בעמ' 910 על כל תיקוניה (להלן – התכנית הקודמת), תחדל לחול ביום 22 בדצמבר 1987, מיד לאחר קיום הגרלת הלוטו מס' 51/87, בכל התחנות־האיסוף של טופסי הלוטו שב"אזורי תל־אביב וגוש־דן" (בין אם באותה תחנה הותקן מסוף כאמור ובין אם לאו). אך זאת תוך שמירת זכויותיהם של כל מי שמחזיק בטופס לוטו שהוחתם בתחנה כלשהי מאותן התחנות לקראת הגרלה כלשהי שמספרה **קודם למס' 52/87**.
ב. החל מיום 23.12.87 ואילך, לא יתקבל עוד באף אחת מהתחנות שב"**אזורי תל־אביב וגוש דן**", כל טופס־לוטו שהונפק על־ידי המפעל לפי התכנית הקודמת, וניתן יהיה למסור לתחנות אלה אך־ורק **טופסי־לוטו חדשים**, שהונפקו על ידי המפעל לפי התכנית החדשה לצורך התחנות במסופים של המערכת הממוחשבת.
5. מאחר שאזורי תל־אביב וגוש דן הם השלב האחרון להפעלתה ההדרגתית של התכנית החדשה, לפיכך, החל ביום 23.12.87 ואילך, תחדל התכנית הקודמת לחול לחלוטין בכל אזורי ההפצה במדינה, ובמקומה תחול **התכנית החדשה בכל אזורי ההפצה במדינה**.

גדעון גדות
יו"ר הדירקטוריון

קרן המילגות לחינוך חקלאי ע"ש אברהם הרצפלד ז"ל
משרד החינוך והתרבות — הסתדרות הפעלים החקלאים
אגף לחינוך התישבותי — המרכז החקלאי

הננו מזמינים את הציבור

לעצרת "זכרם הנעלה"

לזכר האישים המונצחים במפעל המילגות לחינוך חקלאי

שתתקיים היום שלישי, ז' דחנוכה,
א' בטבת תשמ"ח (22.12.87)
בשעה 4.00 אחה"צ
באולם "נחומני" רח' נחמני 4, תל־אביב

הטכס:
הדלקת נרות חנוכה.
דברי פתיחה: ש. אסף, מזכ"ל המרכז החקלאי.
40 שנה למדינת ישראל.
דברים: ח"כ פרופ' שבח וייס.
שירה: מקהלת "רעננים", בניצוח צביקה כספי.
קריאה: השחקנים עדית טפרסון ורפי טיילור
זמרה: אילנה גולמן.
הקרנת דמויות המונצחים.
עיצוב הטקס: שמי קלדרון.
תאורה, קול וביצוע תפאורה: סברה אירועים.

חוק התכנון והבניה,
התשכ"ה 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965 — כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז ירושלים ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ירושלים, הופקד ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי לתכנית מתאר מקומית הנקרא תכנית מס' 3726 ושינוי הוא שנוי תכנית מתאר מקומית.
ואלה השטחים הכלולים בשינוי התכנית:
ירושלים, שכ' שועפט, גוש 30552
חלקות 9, 10.
הכל עפ"י הגבולות המסומנים בתשריט בקו כחול.
עיקרי הוראות התכנית:
(א) קביעת יעוד שטח לאזור מגורים 5.
(ב) קביעת קוי בנין.
(ג) קביעת הוראות בנין בנין להריסה.
(ד) הרחבת דרך קיימת.
(ה) איחוד וחלוקה חדשה.
כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
כל המעונין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק, רשאי תוך הדשים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית, האמורה את ההתנגדות יש להגיש בכתב, בפירוט הנמקות ובלווי תצהיר המאמת את העובדות שעליה היא מסתמכת (מול מגרש העיה, רח' הלל 23 ירושלים).
אלי פוישה
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, ירושלים
ט"ז בכסלו תשמ"ח
7.12.87

הארץ
עיתון לאנשים חושבים

תגמור...
ואם אתה יכול עוד אחד, על חשבוננו.

תבין את עצמך יומיים מראש. תלבש משהו די רפוי.
אתה הולך לפגוש את נתח הבשר הגדול ביותר
שעלה על צלחתך בארץ, שלא לדבר על הטעים ביותר.

מנה של קילו צלע עגל – שחום, לוהט, עשוי כהלכה.
ו... אם תוכל מיד אחריו לאכול עוד אחד –
אתה שווה מנה על חשבוננו.

כל תענוגות הבשרים מוגשים לך בוויט הול.
צלעות, פילה, אנטרקוט, פטה כבד אווז, כיסוני חסילונים,
סלטים חופשי וסיומות מקוריות (אם יש לך עוד מקום).
אז למה אתה מחכה? קדימה! לעבודה!

steak hOuse WHITE HALL
רח' מנדלי 6 תל־אביב. טל. 03-249282

נגיסה אחת תשכנע אותך

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה
מח' חקר שווקים ומכרזים, ת.ד. 10, חיפה 31000, טלפון: 04-646475

מכרז למכירת מכוניות
מכרז מס' 2063

החברה מכריזה בזה על מכירת כלי הרכב המשומשים הבאים:

שם הרכב	שנת ייצור	שם הרכב	שנת ייצור
וולבו 244DL פרטית 1800 סמ"ק + מזגן + רדיו + הגה כח	1982	דייהטסו פרטית	1982
דייהטסו פרטית + רדיו	1982	סוברו פרטית + רדיו	1981
דייהטסו פרטית + רדיו	1982	סוברו פרטית + רדיו	1981
דייהטסו פרטית + רדיו	1982	ג'יפ פרטי	1980

טופסי מכרז ופרטים נוספים ניתן לקבל במח' חקר שווקים ומכרזים בהדר"כ חיפה, טלפון: 04-646475 או ביחידת המכירות רח' החשמל 7 תל־אביב טלפון: 03-625036 בימים ובשעות העבודה המקובלות וכן במקום הצגת המכוניות.
המעוניינים יוכלו לראות את המכוניות וגם לקבל את טפסי המכרז במגרש הרכב של חברת החשמל רח' שד' רוקח 77 (מול הפארק הירקון ליד מגרשי הטניס) בתל־אביב, משעה 9.00 עד שעה 11:00 בימים ב, ד.
בתאריכים: 05.01.88 06.01.88
על המציע לצרף להצעתו ערבות בנקאית בשיעור של 10% מערך הצעתו למכרז.
על ההצעות להגיע למשרדנו בחיפה בתיבת המכרזים לא יאוחר מיום 14.01.88 עד השעה 13.30.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

מל"ן
מרכז ללימודי ניהול

תוכנית ייחודית ללימודי מינהל עסקים
מל"נ - ניהול כללי

580 שעות לימוד בתנאי פנימיה במלון השרון בהרצליה

ניהול אקדמי: פרופ' עזרא סדן
ד"ר ניסן לוין

נושאי הלימוד:
* מדיניות עסקית * כלכלה *חשבונאות ניהולית * מחשבים
* פסיכולוגיה ארגונית * תורת הארגון * מימון * ניהול כח אדם ויחסי עבודה * הגורם האנושי בניהול * חקר ביצועים
* דינים ומסים בעסקים * שיווק * כלכלת ישראל * תקשורת
* לייצור * מבנה מוסדי של המשק

פרטים והרשמה: המרכז ללימודי ניהול, טל. 052-575777
המרכז הישראלי לניהול, טל. 03-257202

המרכז הישראלי לניהול

עיריית אשדוד
הועדה המקומית לתכנון ולבניה.
הודעת פרסום/שימוש חורג
עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה — התשכ"ה 1965.
[illegible]
[illegible]
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה, אשדוד

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה - 1965
מרחב תכנון מקומי רחובות
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת/ מתאר מקומית
[illegible]
ז. שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי ירושלים
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית
[illegible]
ט' כסלו תשמ"ח
30 בנובמבר 87
אלי פוישה
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז ירושלים

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי כרמיאל ומעוף

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז הצפון, החליטה באישור של הפנים, לאשר שינוי תכנית מתאר הנקראת: תכנית מס' 4979 שינוי לתכנית מתאר מס' R.P/50/42 — תכנית מתאר [illegible] כרמיאל. שהודעה על הפקדתו ביחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3269 מיום כ' בחשון תשמ"ו (10.11.85) עמוד 784 ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 18994, חלקי גושים: 18991, 18993.
ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 18994, חלקי גושים: 18991, 18993.
עיקרי מטרת שינוי התכנית: חלוקת השטח לאזורי מגורים א', ב', ג', מסחר, יעוד שטחים ציבוריים, ציבוריים פתוחים והתוית מערכת דרכים.
השינוי האמור בצורה שבו הועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם תשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה כרמיאל שבעיריית כרמיאל ומחוז זית שבבית הממשלה, נצרת עילית, וכל המעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.
עמרם קלעג'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה־צפון
ו' בכסלו התשמ"ח
27.11.1987

מכון בן צבי ביד בן צבי ירושלים

מזמין את הציבור לערב עיון לציון הוצאת ספרו של

אוריאל טל

מיתוס ותבונה ביהדות זמננו

שיתקיים ביום חמישי,
ג' בכסלו תשמ"ח
24 בדצמבר 1987,
בשעה 08.00 בערב

יו"ר: נתן רוטנשטרייך
דברי פתיחה:
שאול פרידלנדר
מרצים: צבי ורבלובסקי
– מיתוס ותבונה
עמוס פונקנשטיין
– יהדות וחילוניות

התכנסות וכיבוד קל
בשעה 7.30 בערב

כיכר אלברט איינשטיין

אוניברסיטת תל-אביב

הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר
קרן רותה וד"ר פליקס זנדמן
לזכר פרופ' מנדל סטבורובסקי

טקס
הענקת פרס סטבורובסקי
ביום השנה לפטירתו של
פרופ' מנדל סטבורובסקי ז"ל
יו"ר:
פרופ' חיים בויקיס
דיקאן, הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר
דברי פתיחה:
מר משה שמיר
נשיא-אגודת ידידי האוניברסיטה בישראל
דברים לזכרו:
פרופ' דן מיכאלי
מנכ"ל המרכז הרפואי תל־אביב
הענקת הפרס
הרצאה:
ד"ר מיכאל נובל
הפקולטה לרפואה ע"ש סאקלר
בית־חולים השרון, פתח־תקוה
עבודה נסיונית
הפרעות באספקת דם לרחם התולדה והשפעתן על ההתעברות והתולדות
ביום רביעי, ב' בטבת תשמ"ח 23.12.87 בשעה 18.00
בבנין מקסיקו, אודיטוריום באסטליכט,
קרית האוניברסיטה, רמת־אביב
כניסה לחניה דרך שער 8 (ברוד האוניברסיטה)

60 עמל

משפחת "עמל" בעיר, בכפר
בעיר הפיתוח ובקיבוץ מצפון ועד נגב

מברכת את

שמחה דיניץ

בהיבחרו ליו"ר ההנהלה הציונית והסוכנות היהודית

אנו "עמל" העושים במלאכת החינוך הטכנולוגי-מדעי-הומאניסטי וחברתי, העושים לחינוך לסובלנות בין אדם לחברו ובין עם לעם: מושיטים יד ציונית נאמנה למען נקדם יחדיו האדם והחברה העם והמדינה.

אורי אגמי — חבר הועדה המרכזת
יו"ר "עמל"

למר שמחה דיניץ

ברכות חמות
לדגל הבחרך
כיו"ר ההסתדרות הציונית

בברכה
אלי הלל
ראש עיריית דימונה
ותברי מועצת העיריה

לשמחה דיניץ

קבל את איחולינו להיבחרך
כיו"ר ההסתדרות הציונית

משפחת משה גרוס
ועובדי מלון קרלטון
★★★★ נהריה

עיריית גבעתיים

לח"כ שמחה דיניץ

לרגל בחירתך כמנהיג
ההסתדרות הציונית
ברכות לבביות להצלחה בתפקידך הרם

יצחק ירדן
ראש העיריה
וחברי המועצה

לשמחה דיניץ

ברכות חמות להבחרך
כיו"ר ההסתדרות הציונית
בתקווה שמצפה רמון תהייה מוקד
פיתוח לסוכנות

שמואל כהן
ראש המועצה
ותושבי מצפה רמון

לשמחה דיניץ

קבל את איחולינו להצלחה בתפקידך
כיו"ר התנועה הציונית

חברת ייצור ופתוח בע"מ
ממפעלי התירות מייסודה של ייצור ופתוח
ממפעלי התעשיה מייסודה של ייצור ופתוח

ארגון חברי ההגנה

מברך את חברו
שמחה דיניץ
לבחירתו כיו"ר
ההנהלת ההסתדרות הציונית
ומאחל לו הצלחה במשימתו

صكنا من الاحل

صورة عن الاصل

גרעין האטום "קופץ כיתה"

לאחר 13 שנה של ניסויים הצליחו פיסיקאים לצפות בסוג נדיר של קרינה רדיואקטיווית שנחשבה אפשרית בתיאוריה: קרינת ביתא כפולה, שבמהלכה מתפרקים שני ניטרונים בגרעין האטום

קרינת ביתא היא התהליך שבו משתנה ניטרון בגרעין של אטום והופך לפרוטון, תוך כדי פליטת אלקטרון ("חלקיק ביתא") ונייטרינו. הפרוטון שנוצר בתהליך נותר בגרעין האטום, וכיוון שהגרעין מכיל עתה מטען חשמלי חיובי נוסף, הרי שהאטום הופך לחומר המצוי משבצת אחת גבוה יותר בטבלת המערכת המחזורית. במלים אחרות — מספרו האטומי גדל באחד. כך למשל הופך פחמן 14 הפולט קרינה לחנקן 14, וטריטיום להליום 3. גרעינים הפולטים קרינת ביתא באופן ספונטני מאבדים בתהליך משהו מן האנרגיה האוחזת את הגלעין יחד. כתוצאה מכך מנועים יסודות מסויימים מפליטת קרינת ביתא, שכן היסודות המצויים משבצת אחת מעליהם בטבלה הם בעלי אנרגיית אחיזה גבוהה יותר בגרעין.

הנחה שיסודות אלה אינם יכולים כלל לפלוט קרינת ביתא בשום מקרה הועמדה בספק על־ידי פיסיקאים כבר ב־1935. אז הועלתה ההשערה שאפשר לעקוף את המגבלה לגבי אותם יסודות ואיזוטופים על־ידי פליטה כפולה בו זמנית של שני חלקיקי ביתא, יחד עם שני ניטרינו והפיכתם של שני ניטרונים בגרעין לשני פרוטונים נוספים שיסיטו את הגרעין שתי משבצות בטבלה. תהליך שאינו סותר חוקי שימור, כיוון שהיסוד במשבצת השנייה הוא בעל אנרגית אחיזה נמוכה יותר.

אלא שהתיאוריה של קרינת הביתא הכפולה לא קיבלה כל אישור בניסוי, ומכשור מורכב שהותקן כדי לתפוס פליטה כפולה של חלקיקי ביתא לא העלה ממצאים שיוכיחו את קיומה. עתה, לאחר 13 שנות ניסויים טוענים שלושה פיסיקאים גרעיניים מאוניברסיטת קליפורניה כי הצליחו לצפות בתהליך של קרינת ביתא כפולה. השלושה, מיכאל מו, אלן האן וסטיב אליוט הצליחו גם לקבוע את מחצית אורך החיים של האיזוטופ סלניום 82 שהוא 1.1 X 10 בחזקת 20 שנה.

במאמר בירחון סאיינטיפיק אמריקן מתוארת שיטת המחקר של השלושה בניסוי בו החלו כבר ב־1974. הבחירה בסלניום 82 — שבאטום שלו 34 פרוטונים — באה כיוון שמיד אחריו בטבלה המחזורית מצוי הברום עם 35 פרוטונים ואנרגיית אחיזה גרעינית גבוהה יותר. הכוונה היתה שהסלניום יכול להתפרק רק באמצעות קרינת ביתא כפולה ולהפוך לאחר הפליטה לקריפטון 82 — חומר שבגרעין האטום שלו 36 פרוטונים.

בעבר כבר נחשד הסלניום 82 בייצור קריפטון 82, וחוקרים של מכון מקס פלנק בגרמניה, שהתבססו על הימצאות קריפטון בעפרות סלניום, הביאו להשערה שמדובר בחומר שמחצית אורך החיים שלו מצויה סביב סדר גודל של 10 בחזקת 20 שנה.

מחצית אורך החיים של חומר פולט קרינה מוגדרת כמשך הזמן שלאחריו תפחת הקרינה למחצית מעוצמתה הראשונה — או בהגדרה אחרת: לכל אטום של החומר יש סיכוי של 50%—50% לעבור תהליך פליטת קרינה במהלך תקופה זו. כדי להתגבר על הסיכוי הקלוש שהחומר יעבור שינוי כזה בתקופת התצפית היה צורך, כמובן, לפעול עם כמות גדולה יחסית של חומר — כלומר, לאסוף מספר כה גדול של אטומים עד שגם הסיכוי הקלוש של כל אחד מהם לבצע פליטת קרינה לאורך עשרות מיליארדי שנים יהפך לסיכוי ממשי לצפות בפליטה כזו בתוך זמן סביר.

למרות נדירותו של הסלניום 82 הצליחו הפיסיקאים מקליפורניה לאגור יותר מ־14 גרם של החומר — או במונחים של מספר האטומים שבניסוי: יותר מ־10 בחזקת 23. החומר הושג ממעבדות המחקר הגרעיני באוק רידג', שהפיקו אותו בעת עיבוד חומרים גרעיניים לייצור פצצות.

הסלניום הונח תחילה בתוך מיתקן מיוחד שאיפשר מעקב ברור אחר פליטות קרינת ביתא. אך לאחר שש שנות מעקב התברר כי המיתקן אינו מסוגל להבחין בקרינה הכפולה. יחד עם עמיתיו בנה מו מיתקן אחר שאיפשר ביתור של פליטות הקרינה, כך שאפשר היה לעמוד על נקודת המוצא של חלקיקי הביתא. לאחר כמה שנים, שנדרשו בעיקר כדי להפחית את "רעש הרקע", החלו השלושה בניסויים ב־1986. במהלך שנת 1986 החלה העבודה לשאת תוצאות, כאשר הצוות החל לרשום התפרקויות ביתא כפולות באורח סדיר — רישום שאיפשר גם לחשב את מחצית החיים של הסלניום 82. המספר שהושג, 1.1 X 10 בחזקת 20 שנה, מקורב לנתון שאליו הגיעו מדעני מכון מקס פלאנק.

השלב הבא בניסויים העוקבים אחר קרינת הביתא הכפולה מתייחס אל הניטרינו. החוקרים מבקשים לבחון האם תיתכן קרינת ביתא כפולה שבמהלכה לא יפלטו כלל ניטרינו. כזכור, כל קרינת ביתא רגילה פולטת אלקטרון וניטרינו. אך על פי כמה תיאוריות יתכן כי בקרינת ביתא כפולה יתאחדו הניטרינו לפרץ של אנרגיה, או שיגרמו לייצור חלקיק חדש הקיים עתה רק בהיפותזה — המאג'ורון.

לאיתור קרינה כפולה ללא ניטרינו תהיה השפעה אדירה על תיאוריות של פיסיקה גרעינית העוסקות בשדה הכבידה ובתיאוריות של "שדה אחיד". זאת כיוון שלדברי החוקרים מקליפורניה יוכח כי לניטרינו הנחשב לחסר מסה, יש מסה כלשהי.

על פי הפרסום בסאיינטיפיק אמריקאן נמצאים עתה בשלבים שונים של ביצוע, כתריסר ניסויים במעבדות שונות, שכל מטרתם לאתר קרינת ביתא כפולה שבה לא יפלטו ניטרינו. עד כה דיווחה רק קבוצה אחת, המקיימת ניסוי במעמקי מכרה זהב בדקוטה, על אפשרות להצלחה באיתור התפרקות כזו. אך גם חבריה מודים כי הנתונים שבידם אינם "נקיים" מספיק כדי להסיק מסקנות.

ליצור תאית במבחנה

תעלומת תהליך היווצרות התאית (צלולוז) בתוך התא הצמחי, אשר הטרידה וסיקרנה את המדענים במשך שנים רבות, פוענחה על־ידי צוות מדענים מהאוניברסיטה העברית בירושלים. גילוי תהליך היווצרות התאית, שהינה הנפוצה שבפולימרים ומהווה מרכיב עיקרי בדפנות תאי צמחים וחומר גלם בתעשיית העץ, הנייר והאריגים, הוא תוצאה של עשר שנות מחקר שנערך על־ידי צוות בראשותו של פרופ' משה בנזימן מהמחלקה לביוכימיה וביולוגיה שבפקולטה למתמטיקה ולמדעי הטבע של האוניברסיטה העברית.

המחקר התמקד בתהליך ייצור התאית ביצור חד־תאי בשם ACETOBACTER XYLINUM, הידוע ביצירת חומץ יין. אך החוקרים סבורים כי תהליך דומה קורה גם בצמחים המפותחים יותר. כיום מסוגלים פרופ' בנזימן ועמיתיו לייצר תאית במבחנה בקצב כפול מקצב ייצורה בתא החי והם מנסים להגיע לשליטה דומה בתהליך המתרחש בתא החי על מנת להגביר את ייצור התאית בצמחים כלכליים.

התאית מורכבת ממולקולות רבות של גלוקוזה. אולם למרות ידיעת ההרכב לא הצליחו המדענים לפענח את התהליך שבו הופכת הגלוקוזה לתאית, שכן כאשר שוברים את התא כדי לבחון את התהליכים המתרחשים בו נפסק מיד תהליך ייצור התאית. בעייה זו נפתרה כאשר בשנת 1982 הצליח פרופ' בנזימן להרגים בפעם הראשונה ייצור תאית באופן מלאכותי במעבדה. תגליתו, שהאנזים צלולוז־סינטטאז האחראי לפולימריזציה של גלוקוזה לתאית ניתן להפעלה באמצעות החומר גואנוזין תלת פוספטי (GTP) היתה השלב הראשון בפיענוח התהליך כולו. בהמשך, תוך עבודת בילוש מולקולרית מסובכת מצאו פרופ' בנזימן ועוזרו — ד"ר חיים וינהויז ותלמידי הדוקטור פיטר רוס ורפאל מאיר — כי החומר האחראי להפעלת האנזים הוא חומצה דו־גואנילית־ציקלית (CYCLIC DIGUANYLIC ACID) הנוצרת בתא מ־GTP.

הסתבר כי זהו חומר חדש וייחודי שלא נודע עד אז בטבע. על פי הוראותיהם הכין ד"ר י.ה. ון בוס ממעבדות גורלאוס שבהולנד, חומצה דו־גואנילית מלאכותית, ונמצא כי החומר הסינתטי הוא בעל תכונות זהות לאלה של החומר הטבעי, שאותו בודדו החוקרים מתא החיידק. במקביל מצאו החוקרים את האנזימים שמפסיקים את פעולת החומצה הדוגואנילית, ובכך גורמים להפסקת ייצור התאית בתא.

גילוי האנזימים המפעילים ומפסיקים את תהליך ייצור התאית וגילוי זהותו ומבנהו של החומר הפעיל בתהליך איפשרו לחוקרים לראשונה לתאר את התהליך מתחילתו ועד סופו. החוקרים סבורים כי התהליך שגילו בחיידק ACETOBACTER XYLINUM היה זהה גם בצמחים עלאיים יותר. מחקרים לבירור תהליך ייצור התאית ברמה המולקולרית נעשים כיום על־ידי צוות החוקרים, בראשותו של פרופ' בנזימן מהאוניברסיטה העברית בשיתוף עם חוקרים במעבדות לביולוגיה מולקולרית בנורבגיה ובארה"ב. מטרתם לזהות את הגן השולט על ייצור התאית בתוך התא.

ידיעת תהליך ייצור התאית והגנים השולטים בו, תאפשר בשיטות של הנדסה גנטית, להגביר את ייצור התאית בצמחים שונים, שחשיבותם הכלכלית נמדדת בכמות התאית שבהם, כגון עץ, קש, כותנה, צמחים שמהם מפיקים סיבים לאריגה ועוד. הייצור המוגבר עשוי להביא להוזלה במחירים של חומרי הגלם המופקים מצמחים אלה.

המחקרים שערך פרופ' בנזימן לגילוי תהליך ייצור התאית נתמכו על־ידי הקרן הדו־לאומית למדע ישראל־ארה"ב וקרן רוברט סולד למחקר שימושי באוניברסיטה העברית. מענק למחקר זה התקבל גם מחברת "סיטוס" שבארה"ב, שהינה אחת החברות החשובות בתחום הביוטכנולוגיה.

תנומה טובה ללב

בשעות אחר הצהריים של יום חם מעדיפים רבים את מנוחת הצהריים על פני עבודה רצופה. ואפשר שהעדפה זו תורמת להם הרבה יותר משסברו עד כה. לאחר המחקרים שבוצעו באמצע השנה במעבדות השינה של מכון מקס פלאנק — מחקרים שהוכיחו כי מנוחת צהריים היא חלק טבעי ממחזור הפעילות היומי — פרסמה לאחרונה קבוצה של רופאים מאתונה שמנוחת הצהריים עשויה אף למנוע התקפי לב.

על־פי נתונים סטטיסטיים, מחלות העורקים הכליליים המספקים דם לשריר הלב, נפוצות פחות באגן הים התיכון מאשר בצפון מערב אירופה. חוקרים רבים קשרו את השכיחות הנמוכה של התקפי לב בארצות הים התיכון עם הרגלי תזונה הכוללים שימוש רב יותר בשמנים רב־בלתי רוויים, אך קבוצת הרופאים מיוון שפירסמה במאמר בבטאון הרפואי רב המוניטין "לאנסט", מציעה עתה לבחון גם את הרגלי מנוחת הצהריים של תושבי האיזור.

במעקב אחרי משתנים שונים אצל 97 חולים בטרשת העורקים הכליליים, וקבוצת ביקורת ובה 90 איש שלא לקו בליבם, העלו החוקרים שמנוחת צהריים בת חצי שעה יכולה להביא לירידה של 30 אחוז בפריצת המחלה. החוקרים ממליצים אמנם לפרש את ממצאיהם בזהירות, אך מדגישים שבניתוח הממצאים שלהם הקישור עם גורמים מוכרים, כגון טיפוס אישיות א' (המתייחס למתחים נפשיים) ולצריכת אלכוהול — שני גורמים שהקשר שלהם להתקפי לב מוכר — לא היו מספיקים כדי להצדיק את הממצאים.

עד כה, מתברר, לא חקר איש את הקשר בין הסייסטה לבין תוחלת חיים וסיבות מוות. וזאת למרות שמחקרים אחרים קישרו בין היבטים שונים של מהלך השינה לבין פעילות מחזור הדם. נראה כי עתה צפויים מחקרים נוספים שיבחנו את הקשר בין שנת הצהריים לבין פעילות הלב.

עמידות צמחי־בר להגנת העגבניות

טופחו זני עגבניות עמידים למחלת צהבון האמיר

פריצת־דרך בגידול עגבניות בארץ ובעולם הושגה על־ידי צוות מחקר ממינהל המחקר החקלאי עם טיפוח סדרת זנים ראשונה של עגבניות עמידות למחלת וירוס צהבון האמיר, שגרמה נזקים לחקלאים במיליוני דולרים. תכונת העמידות הועברה לצמחים מעגבניות־בר, ועבודת הטיפוח עד לקבלת סדרת הזנים הנדרשה נמשכה 15 שנה.

צוות מחקר ממינהל המחקר החקלאי במרכז וולקני, בראשות ד"ר מ. פילובסקי מהמחלקה לגנטיקה והשבחת צמחים וד"ר ש. כהן מהמעבדה לווירולוגיה ובהשתתפות אביבה שלמה, רחל בריוסף וק. יולס, הצליחו לטפח סדרת זני מכלוא של עגבניות המחוסנות מפני מחלת וירוס צהבון האמיר. מחלה זו נחשבת לקשה מבין המחלות התוקפות עגבניות בעונת הסתיו, במיוחד בבקעת הירדן, חבל הבשור, גוש קטיף והערבה. נוכחות הווירוס בבקעת הירדן מנעה כמעט לחלוטין, את גידול העגבניות באיזור התיישבות חשוב זה.

תפוצת המחלה בעולם רחבה מאוד, ובעיקר בדרום המזרח, אגן הים התיכון, באפריקה, במרכז אמריקה ובאיזורים נוספים. הנגיף גורם לניוון הצמחים עד ראשית התפתחותם, וכתוצאה מכך ישנה פחיתה רבה בניבת פירות. הנגיף מועבר על־ידי כנימת־עש־הטבק, וכדי למנוע את הפצתו יש הכרח לרסס מדי יום כדי לקטול כנימות העש. פעולה זו כרוכה בהוצאה כספית גדולה, שיעילותה חלקית בלבד. שיטה שהנהיגו הווירולוגים ממרכז וולקני להפחתת התפשטות הווירוס, על־ידי יריעות פוליאתילן בצבע צהוב, המושך את כנימות העש סביב הצמחים, הגנה ביעילות רק בחודש הראשון של הגידול.

מאז שנת 1972 שוקד צוות המחקר על איתור מקורות עמידות כנגד המחלה והעברת גורמי העמידות לזני התרבות. אולם רק לאחרונה הוכתרה העבודה בהצלחה. תכונת העמידות הועברה לצמחים מעגבניות בר, שמקורה מדרום אמריקה. קיים קושי רב בהעברת תכונות כלכליות מעגבניות בר לעגבניות התרבות, וההצלחות בתחום זה בעולם הרחב הן מעטות. הזנים הישראלים הם הראשונים בעולם הנושאים את תכונת העמידות למחלה שנשלטת על־ידי מספר גנים, דבר המבטיח כי העמידות תתקיים גם כאשר יופיע מוטנט אלים של הנגיף.

מאחר שבמדינות המגדלות עגבניות מצפים בכליון עיניים לזן עמיד בפני המחלה, צפוי יצוא גדול של זרעי עגבניות מזנים אלה כבר בשנה הבאה. עתה, כשבידי החוקרים מצוי מקור העמידות בצמחי תרבות, ניתן יהיה להחדירה, ללא קושי רב, לזני עגבניות נוספים בעלי תכונות מבוקשות.

בקרב מדינות שכנות לישראל, שדבר הפיתוח הישראלי כבר הגיע לאוזניהן, קיימת התעניינות ורצון לרכוש זרעים מהזנים החדשים.

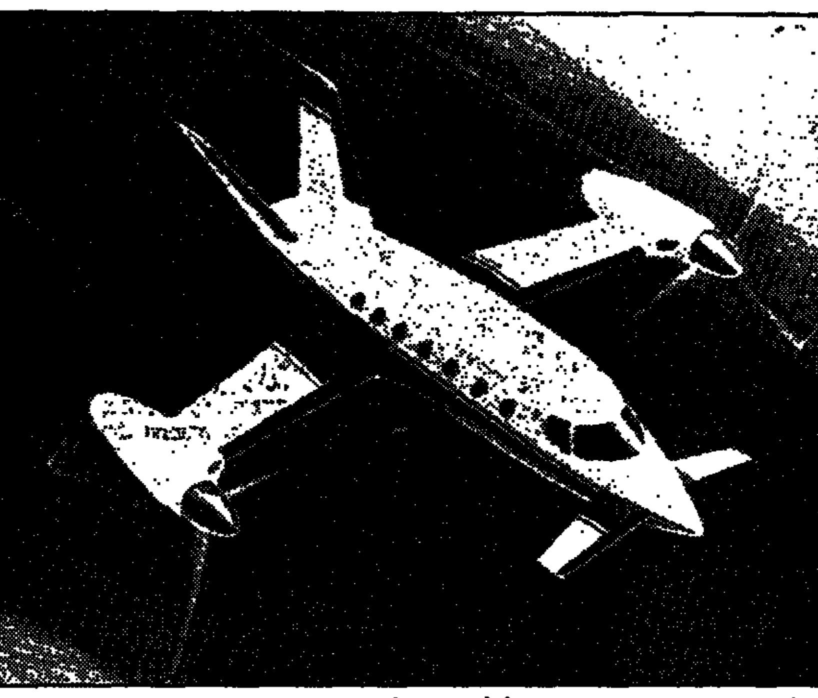

מטוס מנהלים ל־19 נוסעים שיהיה מסוגל להמריא ולנחות אנכית יהיה אחד הפיתוחים המסחריים של טכנולוגיית הרוטור הסובב שמפתחת עתה רשות התעופה הפדראלית האמריקאית בשיתוף עם נאס"א ומשרד ההגנה. המדחפים הגדולים במיוחד מכוונים כלפי מעלה בהמראה ובנחיתה ולפנים בעת טיסה ישרה.

המסע הארוך אל יופיטר

לאחר דחיות רבות הציגה נאס"א את תוכנית הטיסה של החללית גלילאו אל יופיטר

לאחר דחיות חוזרות ונשנות — האחרונה בהן בעקבות אסון הצ'אלנג'ר — הודיעה סוכנות החלל האמריקאית על תאריך השיגור המתוכנן של החללית גלילאו, שנועדה לחקור את יופיטר. על פי הודעה רשמית של נאס"א, תשוגר גלילאו באוקטובר 1989 ותגיע למסלולה סביב יופיטר בדצמבר 1995.

החללית גלילאו תשוגר אמנם לפי המתוכנן ממעבורת החלל — אך מיגבלות הבטיחות החדשות של המעבורת בעקבות אסון הצ'אלנג'ר גרמו לא רק לדחיית תחילתו של מסעה, אלא גם להארכתו לכדי יותר מ־6 שנים. על פי התכנון הקודם היתה גלילאו אמורה להיות משוגרת במעבורת בחודש מאי 1986 ומסעה אל יופיטר היה אמור לארוך רק 18 חודש. המסע הוארך לכדי שש שנים — פי ארבעה מן המתוכנן — בעקבות מיגבלות הבטיחות החדשות של המעבורת. בשל מיגבלות אלה נמנע שיגור המאיץ המקורי של גלילאו, שהיה מונע בדלק נוזלי נפיץ. החללית תשוגר מסיפון המעבורת במאיץ של דלק מוצק. גודל המאיץ עצמו הוקטן בשל הקטנת המטען שמורשית המעבורת לשאת — וכל השיגור עמד בסימן שאלה.

הפתרון שנבחר מאפשר אמנם את שיגור גלילאו באמצעות המאיץ המוצק הקטן — אך הוא מאריך מאוד את מסלול החללית בדרך אל יופיטר. במקום שהחללית תשוגר ישירות אל עבר מסלולה של הפלאנטה הענקית, יכוון השיגור לעבר מרכז מערכת השמש.

ציור המראה את החללית גלילאו ניתקת ממעבורת החלל

החללית תחלוף ליד הפלאנטה ונוס בפברואר 1990, ובסיוע כוח הכבידה של ונוס תאיץ למסלול סביב השמש, כשהיא חולפת שוב ליד כדור הארץ בדצמבר 1990. הן ונוס והן הארץ יעניקו לחללית תאוצה במסלול המכונה "אפקט הקלע" — בדומה למהירות שמעניק סחרור הקלע לאבן הנורית מתוכה. התאוצה שתצבור גלילאו במעבר ליד הארץ בדצמבר 1990 לא תספיק לה כדי להגיע אל יופיטר והיא תקיף שוב את מערכת השמש כדי להסתייע בכבידת הארץ פעם נוספת ואחרונה, בדצמבר 1992. תנופה אחרונה זו תביא את החללית אל המסלול סביב יופיטר בדצמבר 1995.

המסלול הארוך של מסע גלילאו ינוצל על ידי נאס"א לעריכת תצפיות חדשות באמצעות המיכשור החדיש ביותר הממוקם על החללית. מדובר בתצפיות על שני אסטרואידים, גאספרה ואידה, שלידם תחלוף החללית באוקטובר 1991 ובאוגוסט 1993.

גלילאו תיצפה גם באמצעות מצלמות להפרדה גבוהה בצידו המרוחק של הירח — וכמובן שבכדור הארץ ובוונוס.

מטרתה העיקרית של גלילאו היא כמובן יופיטר — והחללית תבצע 10 הקפות סביב הפלאנטה הענקית בתקופה של 22 חודש. בנוסף לסקירת יופיטר מהמסלול, תצניח החללית חיישן אל תוך האטמוספרה של הפלאנטה. המדענים מקווים לאסוף מחיישן זה נתונים שחשיבותם רבה בעיקר בכל הקשור להבנת תולדותיה של מערכת השמש.

לדברי המדענים שהציגו את תוכנית הטיסה של גלילאו, תוכננה החללית כך, שלכל המערכות החשובות שלה יש גיבוי והיא אף עמידה בפני התנגשויות עם מטאוריטים קטנים. המתכננים משוכנעים, שהחללית תוכל לעמוד במסע הממושך ולדבריהם, למרות המסלול הארוך, לא תיפגע משימתה העיקרית של גלילאו ליד יופיטר והמסע עצמו ינוצל למחקרים נוספים, כך שבעצם האילוצים הטכניים יצרו תוכנית מחקר גדולה יותר מזו המקורית.

"קופיקוד" - מי צריך הגנה בפני העתקה?

המאבק המשפטי סביב שיווקם — האסור בינתיים בארה"ב — של מכשירי ההקלטה הדיגיטאליים D.A.T (דיגיטאל אודיו טייפ), מעכב את הפצת המכשירים האלה בעולם, למרות שפיתוחם הושלם כבר לפני יותר משנה. המאבק עצמו מתרכז עתה בתביעת יצרני התקליטים לכלול אמצעי נגד הקלטות פיראטיות בכל מכשירי הדא"ט שישווקו בארה"ב. כיצד פועל מיתקן ה"קופיקוד" והאם באמת אין הוא פוגע באיכות ההקלטה המוגנת?

למערכת הקופיקוד שני רכיבים — מטביע צופן ומפענח. מטביע הצופן מופעל באולפן ההקלטה בעת הכנת תקליטון לייזר חדש. פעולת ה"הצפנה" היא פשוטה ביותר: מיכשור ההקלטה מוחק לחלוטין מהקלטת האם תחום צר מאוד של צלילים. מחיקת התחום נעשית בעזרת פילטר צר, המוחק כל צליל שתדירותו היא 3,838 הרץ. המחיקה מסירה למעשה פס צר של צלילים — שאת רוחבו אין חברת סי.בי.אס, מפתחת הקופיקוד, מוכנה לגלות.

החלק השני של המערכת הוא המפענח. לפי דרישת יצרני התקליטים האמריקאיים יהיה כל מכשיר דא"ט חייב לכלול בתוכו מפענח, כדי שמכירתו תאושר בארה"ב. המפענח הוא מעגל מודפס — או שבב סיליקון — הסורק כל העת את תחומי התדרים המוקלטים.

המפענח מחפש היעדר הקלטה — או במלים אחרות "שקט מוחלט" בתחום שסביב 3,838 הרץ. כיוון שקטע שקט בהקלטה מקיים גם תנאי זה, סורק המפענח גם תדרים אחרים ליד התחום המוגדר — אם המפענח מזהה צלילים בתחומי תדר אחרים ושקט מוחלט באיזור 3,838 הרץ הוא מפסיק מיד את פעולת מכשיר ההקלטה. הרשמקול משותק זמנית ורק לאחר שחולפים כמה רגעים אפשר להפעילו שוב.

עיקר הוויכוח המתנהל היום בארה"ב, בין התומכים בהנהגת הקופיקוד לבין המתנגדים לשימוש בו, מתרכז בשאלה, אם איכותה של הקלטה מוגנת בקופיקוד נפגמת בשל מחיקת רצועת התדרים? לדברי ממציאי השיטה מחברת סי.בי.אס אין להבחין בין תקליט לייזר מוגן לתקליט לייזר רגיל. לדברי מהנדסי החברה, גם אדם בעל אוזן מוסיקאלית מאוד אינו יכול להבחין בין שתי ההקלטות. אנשי סי.בי.אס מדגישים גם, שבעת ההקלטה יכולים מהנדסי האולפן, ואף האמנים המקליטים, לנתק את המצפין לפרקי זמן קצרים, שבהם הצלילים מרוכזים סביב הרצועה המוחקת. קטעים מוצפנים שהושמעו בפני מומחים בארה"ב סתרו טענה זו — אך לדברי מהנדסי סי.בי.אס. מדובר בטכנולוגיה שונה במקצת, שבה רוחב הפס המוחק היה גדול מדי.

לטענת המתנגדים לקופיקוד, יש בשימוש במצפין פגיעה באיכות המוסיקאלית של ההקלטה — פגיעה שגם אדם שאיננו בעל שמיעה מוסיקאלית מפותחת יכול לחוש בה.

לדברי המתנגדים — כפי שהוצגו על ידי לי פלדמן בירחון "פופולאר סאיינס" — פוגעת מחיקת התדר בשמיעת מוסיקה מודרנית, שבה אין תחומים "מתים" בין מקלדת למקלדת, כפי שיש בפסנתר (התחום שסי.בי.אס. בחרה למחוק מצוי אמנם בין שתי מקלדות פסנתר). לדבריהם, הפס השקט פוגע בכל ההרמוניה של ההקלטה — ואפילו בקטעים המוקלטים שנבחרו בכוונה על ידי סי.בי.אס. כדי להמחיש שאין פגיעה באיכות, יכלו מומחים להבחין באיכות נחותה של ההקלטה המוגנת.

נושא הכללת הקופיקוד נדון באחרונה בפני ועדה של הקונגרס האמריקאי והפך נושא לדיון ציבורי בארה"ב. רבים מן המתנגדים להצפנה טוענים גם, שהיא לא תהיה יעילה ואנשים ילמדו לעקוף את שבב הסיליקון שיותקנו (על חשבון הלקוח) למכשירי הדא"ט — מה גם שהדבר פשוט לעומת עקיפתם ופיצוחם של אמצעי הגנה מתוחכמים, שהוכללו בתוכנות מחשב שונות. המתנגדים גם מציגים את המצב בשוק התקליטים הרגילים והרשמקולים הרגילים — שם משלימות הקלטות את התקליטים ומכירות קלטות מוכנות נמצאת בעלייה מתמדת, למרות שכל אחד יכול להכין הקלטה מתקליט ולגנוב זכויות יוצרים.

בחודש האחרון חלה התפתחות מעניינת בוויכוח שהתלהט, כשחברת סוני, המתנגדת לקופיקוד, רכשה את חברת התקליטים של סי.בי.אס. ממציאה והתומכת הנלהבת ביותר של השיטה. נראה, כי עתה יצטרכו הבעלים החדשים להחליט האם הם בעד או נגד ההגנה על תקליטוני הלייזר. או במלים אחרות: האם הרווחים הצפויים ממכירת מכשירי דא"ט ללא קופיקוד מתוצרת סוני גדולים מן ההפסדים הצפויים כתוצאה מהקלטות פיראטיות של תקליטוני לייזר מתוצרת סי.בי.אס.

25 שנות אדם בחלל

דגם מודל הפיקוד של החללית אפולו, ממנה יצאו האסטרונאוטים הראשונים לנחיתה על הירח, תצוגת מזון חלל, חליפת חלל על אביזריה, דגמים של לווייני תקשורת ומחקר וצילומים שצולמו מתוך חלליות אלה ורבים נוספים כלולים בתערוכה "25 שנות אדם בחלל" במוזיאון הלאומי למדע, תכנון וטכנולוגיה, בחיפה.

התערוכה הושאלה למוזיאון המדע הישראלי על־ידי מכון "סמיתסוניאן" בוואשינגטון, והיא שייכת לשירות תערוכות נייודות שמפעיל המכון האמריקאי.

פרופ' צבי דורי, מנהל המוזיאון הלאומי למדע, מסר כי התערוכה מציגה באמצעות מודלים, צילומים וכיתוביות רקע, את התפתחות חקר החלל על רקע ההתרחשויות ההיסטוריות, התרבותיות והפוליטיות בעולם. בדרך זו מקבל המבקר בתערוכה, צעיר כמבוגר, תמונה כוללת על התפתחות חקר החלל, כאשר היא ממוקמת על רקע ההיסטוריה האנושית של התקופה.

מוצגים נוספים בתערוכה: דגם של חללית "גמיני", דגמי מעבורת החלל ומעבדת החלל סקיילב.

קהל המבקרים יוכל ללמוד מושגים בסיסיים באסטרונומיה ובאסטרופיזיקה באמצעות הפעלת שני מחשבים אישיים שתרמה חברת י.ב.מ. למוזיאון, ובהם לומדה צבעונית בנושאים אלה.

התערוכה שנפתחה בשבוע שעבר תימשך עד 31.3.1988. במהלך התערוכה תתקיים במוזיאון סידרת הרצאות פופולאריות בנושאי חקר החלל, אסטרונומיה ואסטרופיזיקה. הרצאות תינתנה על־ידי מדענים בכירים.

איך להצליח בעסקים ולשלם פחות מסים?

כל הידע ב ידע לפידע

50 מומחים מלקטים מעבדים ומסבירים עבורך מידע שימושי מעודכן ומשיבים לשאלותיך בתחומי מיסוי, משפט וכלכלה, כדי שגם אתה תהיה בעניינים.

אתה רוצה "נטו" גדול יותר?

כל הפלוס ב פלוס

אוסף שימושי מעודכן בנושאי עבודה, חוקים, ניכויי חובה, רכיבי משכורת ומידע חיוני לעוסקים ולמעסיקים.

בעריכת רו"ח שלמה סמולסקי ובהוצאת "רעיונות"

מבצע מינויים מיוחד לסוף שנת המס

חברת "רעיונות" מחכה לך בטלפון 03-204029

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי ראשון־לציון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ראשון לציון הופקד שינוי תכנית המקרא "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רצ/1/6/39" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: קביעת שטח צבורי פתוח ושטח לבנייני ציבור, והרחבת רח' אברבנאל.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 3930 חלקות 25, 21, 22, 23, 303, 302, 301.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

דב שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי ראשון לציון

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה - 1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומי הנקרא: "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' רצ/1/28". ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 5026 חלקות 1,2,3,5 (חלק) 4 בשלמות, גוש 5028 חלקות 1,3,4,6 (חלק) גוש 3947 חלק מחלק 5 בין כביש מספר 4 וחוף הים.

עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי התכניות עקב שינוי גבולות מוניציפליים בין ראשון לציון ובת ים.

שינוי תוואי כביש בעצירוני המתחבר לבת ים ומערכת הכבישים המקומיים. שינוי יעוד מגורים ב' וג' למגורים מיוחדים למגורות מסוג וקייט. יעוד אזור מלונאות, מלונות דירות ומסחר בקומת קרקע. יעוד שטחים לצרכי רווחה נופש ספורט.

ההודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3249 ה' תשמ"ה, עמ' 3372 ובעתון ערב מעריב מתאריך 20.9.85 ובעתון הארץ מתאריך 5.9.85 בשפה העברית.

שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה
מחוז המרכז

קרגל — מחיר הנפקה גבוה

דו"ח על דו"ח / חיים בן דור

לוח מספר 1

פריטים נבחרים ממאזן

מותאם למדד יוני במיליוני שקלים

	30.6.87
רכוש שוטף	41.7
השקעות	1.4
רכוש קבוע	14.2
	57.3
התחייבויות שוטפות	24.4
התחייבויות ארוכות מועד	6.5
עתודה למיסים נדחים	2.5
הון קרנות ועודפים	23.9
	57.3

לוח מספר 2

דוח רווח והפסד מתואם למדד יוני

למחצית השנה שנסתיימה ב־30 ביוני במליוני שקלים

	30.6.87
רווח מפעולות רגילות	8.7
מיסים על ההכנסה	4.0
רווח נקי	4.8

איסוף באמצעות "בטוחה"

מאת יהודה שרוני

הנפקת "קרגל" בבורסה עוררה הדים רבים. לניירות הערך בתמורה כספית של 6.4 מיליון דולר (התנפקו לפי שווי חברה של 40 מיליון דולר), נרשם ביקוש כולל של 31 מיליון דולר, והמשקיעים נאלצו להסתפק ב־24% אחוז מהזמנתם המקורית.

ביום המסחר הראשון במניה, הופיע ביקוש גדול שסופק בעליית שער של 4.7%. מאז ועד היום הורמו היצעים, אך חברת הברוקרים "בטוחה", שבבעלות "כלל", קלטה את ההיצעים — בדרך־כלל ללא שינוי שער. בשבוע שעבר נמסר כי כלל תעשיות וחברות הבת שלה, רכשו במהלך המסחר בבורסה 20 אלף ע.נ. מניות קרגל.

קרגל נרכשה ביוני 87' מבנק לאומי, על־ידי קונצרן כלל ואורי מנשה, לפי שווי של 24 מיליון דולר (למעשה לפי שווי של 16 מיליון דולר, שכן זמן קצר לאחר מכן נמשך דיוידנד במזומן בסך 8 מיליון דולר). בסוף נובמבר הונפקה החברה לפי שווי שוק של 40 מיליון דולר.

בבורסה נסחרים גם כתבי האופציה של החברה. מבין ניירות הערך של קרגל, עדיפה רכישת כתבי האופציה הנפרעים בעוד שנתיים. הסיבה לכך היא שהאופציות נסחרות ללא כל פרמיה (מחירן בבורסה הוא 555, הן ניתנות להמרה למניה שמחירה 890, תמורת תוספת מימוש של 340).

להלן רשימת בעלי המניות העיקריים בקרגל: אורי ודנה מנשה מחזיקים ב־40.17%, תמה השקעות (מקבוצת כלל) — 14.21%, שותפות בשליטת מייקל שטיינהרט — 9.95%, ישאל (בשליטת כלל ומשקיעים מרדוס־אמריקה) — 7.96%, אבי טימקין — 6.6%, אבי־אסיסי — 4%, וניר פלג (עבור נחום ואליעזר פלג) — 4%. יתרת 13.5% המניות נמצאות בידי הציבור הרחב, אך בגלל האיסוף המתמשך, הכמות הצפה הולכת ומתמעטת.

הגרף של "מיטב" מראה כי מניית החברה עלתה ממחיר של 5.4 דולר למניה, למחיר של 5.7 דולר למניה כיום.

המחבר נמנה עם סגל המורים בחוג לחשבונאות בבית הספר למינהל עסקים באוניברסיטה העברית בירושלים

חברת "קרגל" עוסקת בייצור ושווק קרטון גלי המשמש לאריזה. בשטח זה החברה היא יצרן מוביל בארץ, והיא מעריכה את חלקה בשוק בכ־50%. כמחצית מתוצרת החברה משמשת לאריזות מוצרים המיוצאים לחו"ל, ובכך היא תורמת בעקיפין לייצוא. יתרת התוצרת משמשת לאריזה של מוצרים הנמכרים בשוק המקומי. בין לקוחות החברה העיקריים נימנים המיגזור החקלאי והתעשייתי. כ־55% מתפוקת החברה נמכרים במרוכז לחברות הקבלניות של המועצה לשווק פרי הדר, לאגרקסקו ולתנובה לשם אריזת מוצרי חקלאות טריים, ויתרת התפוקה נמכרת לשימוש בענף המזון והמשקאות הקלים.

מוצרי החברה הנמכרים ישירות בישראל נמצאו בפיקוח מאז נובמבר 1984 ועד אוגוסט 87', מכוח הסדרי הקפאת המחירים. קודם לכן היו מרבית מוצרי החברה בפיקוח מחירים על־פי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים. הסדרי ההקפאה מאז נובמבר 84' לא איפשרו עידכון מחירים, עקב עליית עלויות הייצור, ועל־ידי כך נפגע במידת מה כושר רווחיות החברה.

היקף הייצור והמכירות

החברה מעסיקה במפעלה כ־500 עובדים, מהם 370 עובדי ייצור והיתר עובדי שירותים, מכירות והנהלה. החברה מייצרת כ־60,000 טונות קרטון גלי בשנה. קרגל מקבלת הזמנות מלקוחותיה והכין פירוט הכמות הנדרשת. רוב הייצור מתבצע על־פי הזמנת הלקוח, כך שהחברה כמעט שאינה מייצרת למלאי. מכירות החברה הסתכמו ב־1986 ב־86.4 מיליון ש"ח (מותאם בשקלים של יוני 86'), ובששת החודשים הראשונים של 1987 ב־52.2 מיליון ש"ח. מתשקיף שפירסמה החברה ליום 12 בנובמבר השנה, עולה שענף ההדרים שמשתמש בתוצרת המפעל הוקטן בשנים האחרונות מ־430,000 דונם של פרדסים נטועים ומניבים לכ־850,000 דונם. כתוצאה מכך ירד הייצוא מ־49 מיליון מיכלים לשנה לכ־41 מיליון מיכלים ב־1986.

השפעת העונתיות על הרווח

מדו"ח כספי חצי־שנתי שפירסמה החברה לתאריך 30.6.87, עולה כי התוצאות העסקיות למחצית השנה הראשונה טובות יותר בהשוואה לחלק השני של השנה. כך, למשל, הרווחיות החברה במחצית הראשונה של 1986 רווח מפעולות רגילות לפני מיסים — 10 מיליון ש"ח, לעומת כ־16 מיליון ש"ח בכל 1986. תופעה זו תחזור על עצמה גם ב־1987. הדבר מוסבר בכך שתופעת העונתיות טבועה בפעילות החברה. המכירות של החברה בחלק הראשון של השנה גבוהות במידה רבה יותר מאשר בחלקה השני. כך למשל בשנת 1986 למעלה מ־55% מסך המכירות בוצעו בחלק הראשון של השנה.

רווחיות החברה במחצית השנה הראשונה של 1987 היתה, קטנה מאשר בתקופה המקבילה ב־1986 (ראה לוח מספר 2). הקטנת הרווחיות נובעת מגידול ריאלי בשכר העבודה ובעלות חומרי הגלם שהחברה משתמשת בהם, ללא עליה מקבילה במחירי המוצרים שהחברה כתוצאה מהפיקוח על המחירים באותה תקופה.

שיעור המס על רווחי החברה הושפע במידה מתונה, כתוצאה מהחלטות הממשלה להפחית את שיעור המס על חברות רגילות ל־45%, ועל חברות תעשייתיות ל־42.25% ב־1987. שיעור ההפרשה למס־הכנסה במחצית הראשונה של 1986 היתה כ־45% ושיעור זה לא השתנה גם בשנת 87'.

להערכתי, רווחיות החברה בכל 1987 תיקטן לעומת מה שהושג ב־1986, גם בשל הסיבה שהחברה חילקה דיוידנד במזומן לבעלי מניותיה — כ־20.5 מיליון ש"ח. סכום ניכר ששימש להשקעה על־ידי החברה, למטרת גיוס הון שהחברה ביצעה באותו. יצוין כי בדו"ח הנומינלי מרווחות החברה על הכנסות נטו מימון בסך 1.2 מיליון ש"ח.

הנזילות תיקון

כאמור חילקה קרגל דיוידנד במזומן לפני הנפקת מניותיה. עובדה זו עשויה להשפיע במידה על יחס ההון החוזר בחברה, שלתאריך 30.6.87 עמד על יחס נאות של 1.71. הרכוש השוטף, המהווה כ־73% מסך המאזן, היה מורכב בעיקרו ממלאי בסך 23.7 מיליון ש"ח. מעניין מדוע זקוקה החברה לאחזקת מלאי כה גבוהה, כשהיקף מכירותיה הריאלי קטן, והיא מייצרת מרבית תוצרתה על־פי הזמנת מלקוחותיה. נראה שהחברה מחזיקה מלאי העולה על 3 חודשי ייצור, ומרביתו ממומן על־ידי אשראי ספקים. אך יחד עם זאת ההשקעה במלאי דורשת גם עלויות מימון.

באותה תקופה הולה החברה להשתמש במקורות מימון ארוכי־טווח. לתאריך 30.6.87 היו לחברה כ־11.3% באשראי לטווח ארוך לעומת 2.7% במחצית השנה קודם לכן. עיקר ההון גדל כתוצאה מקבלת הלוואה מהבנק לפיתוח לתעשיה בישראל בע"מ. סכום ההלוואה היה 5 מיליון ש"ח לפרעון עד־1993. [illegible] בהולס נוזה, בהתחשב בעלות הדולר לפחות ב־1987, והיא היתה בעלות ריאלית שלית בהתחשב בכך ששער הדולר פיגר לעומת מדד המחירים לצרכן. יתרת האשראי לזמן ארוך נובעת מאשראי ספקים בפרעונים צפויים לרכישת מכונות וציוד. הון החברה בתאריך 30.6.87 הגיע ל־23.9 מיליון ש"ח לעומת 34.8 מיליון ש"ח בתאריך 31.12.86. הקטנה האמורה נובעת מחלוקת הדיוידנד שביצעה החברה.

פעילות כתוצאה מההנפקה

באוקטובר 1987 ערכה החברה שמאות על שווי המקרקעין שלה. ההערכה נעשתה עפ"י גישת העלות, והנהלת החברה החליטה בהתאם לכך לרשום בספרי החברה את שווי זכויות החברה בקרקע, ושווי המבנים על קרקע זו בהתאם לחוות דעת השמאי. כתוצאה מכך נוצר עודף מהערכה מחדש בסך של כ־15.4 מיליון ש"ח, שהועבר לקרן הון משיערוך מקרקעין. כתוצאה מהערכה מחדש של המקרקעין תיגדל ההוצאה לפחת בדו"ח רווח והפסד בעתיד בסכום נומינלי של כ־464 אלף ש"ח, אולם התוצאה נטו תושפע אך ורק בסך של כ־256 אלף ש"ח, כתוצאה משימוש בעתודה להשוואת מסים.

[illegible] גייסה החברה מן הציבור ע"י הנפקת מניות ואופציות. התמורה נטו, שקיבלה החברה הגיעה לסך כ־10 מיליון ש"ח. התמורה מיועדת להשקעה בסך 7.5 מיליון ש"ח לשדרוג ולייעול קווי ייצור הקיימים במפעל, בעיקר על־ידי החלפת אחד משני המקרגלים. הסך האמור ישקעו תוך 15 חודשים ממועד ההנפקה. ההשקעה האמורה תתבצע במסגרת תוכנית השקעות כוללת של 13 מיליון ש"ח, שיתרתה תמומן ממקורות עצמיים ומהלוואות לזמן ארוך. החברה סבורה שבמהלך זו יגדיל את תפוקת החברה בלמעלה מ־30%. יתרת הסכום של 2.5 מיליון ש"ח תשמש להון חוזר, שכאמור קטן במידה ניכרת כתוצאה מחלוקת הדיוידנד במזומן.

כדאיות ההשקעה במניה

החברה גייסה מהציבור הון ב־12 בנובמבר 1987 לפי מחיר של 875 נקודות, ומי שמכר מניותיו בשבוע שחלף בצירוף האופציות שקיבל, הפיק רווח של כ־4.5%. רווח נאות בחודש לעומת האלטרנטיביות האחרות שהיו. יחד עם זאת כדאי לבדוק אם מחיר ההנפקה לציבור היה הוגן.

בעבור כ־16% ממניות החברה, קיבלה קרגל מהציבור כ־11.1 מיליון ש"ח. בנוסף לכך זכאית החברה לקבל ממימוש האופציות עוד מהון נוסף של כ־900,000 ש"ח. מכאן שהחברה קיבלה עבור כ־16% שהנפיקה לציבור סך כולל של כ־12 מיליון ש"ח — היינו החברה הונפקה לפי שווי של 75 מיליון ש"ח. הבה נבדוק אם החברה היתה שווה סכום זה.

שווי ההון לתאריך 30.6.87 היה 23.9 מיליון ש"ח. אפילו נניח שהחברה הפיקה רווח נקי נוסף של 4 מיליון ש"ח (מתאריך 30.6.87 עד להנפקה), נקבל סכום כולל של 27.9 מיליון ש"ח. נוסיף לכך את ההון המתקבל מיים נטו, (כולל אופציות) 11 מיליון ש"ח, נקבל סכום כולל של 38.9 מיליון ש"ח. נוסיף את הערכת הקרקע שנעשתה ע"י השמאי, נקבל ערך כולל של כ־54 מיליון ש"ח. מכאן שמחיר ההנפקה לציבור היה בפרמיה מעבר לערך הנכסי של כ־39%. אם נביא בחשבון את ההערכה על בסיס בכפיל הרווח (בערך 8) נקבל שהיתה זו הנפקה במחיר סביר לציבור.

הסיכויים לעתיד

כפי שצויין, מחירי המכירה של החברה היו בפיקוח, והסרת הפיקוח יכולה להביא להגדלת הרווחיות כתוצאה מהגדלת המכירות. יחד עם זאת אין להתעלם מכך שתשלום הדיוידנד בסכום כה מהותי מקטין את מקורות החברה, למרות גיוס ההון שנעשה. שיערוך הרכוש הקבוע לצורכי ההנפקה מגדיל את הפחת שייזקף לדו"ח רווח והפסד, אך עם זאת — אם קצב הרווחים יהיה כבעבר, עדיין הרווחיות להון עצמי המפעל בחברה תהיה גבוהה, ובעלי המניות יפיקו תשואה נאותה על השקעתם.

כלכלה ועסקים

חדשות לא משמחות לאנשי סביון

עו"ד ישראל קנטור יגבה מיסי מינהל מהתושבים

מאת אריה לביא

עו"ד ישראל קנטור ימונה מטעם מינהל מקרקעי ישראל ב"ביטול החוזים הירוקים", שמכוחם נבנים תושבי סביון. המינהל שכר את שירותיו של קנטור בעקבות ההחלטה שהתקבלה להפסיק את האפליה לטובה של בעלי הוילות בסביון, הנהנים מתנאי קרקע של ישוב חקלאי, אף כי בפועל זהו ישוב של וילות.

תושבי סביון הנהנים מ"חוזים ירוקים" — החוזים המועדפים עליהם — והחתמו עד שנת 1972. ניידרש עתה לחתום על חוזי חכירה מהוונים, וכמרכן לשלם 14.85% משווי הקרקע, לא כולל הוצאות פיתוח, וכן לשלם את חובות העבר בגין דמי החכירה.

עו"ד קנטור עומד לשלוח לתושבי סביון תביעה לתשלום עשרות־אלפי דולר כתנאי להמשך חוזה החכירה בינם לבין המינהל. המשתכנים על מגרשים קטנים

קנטור — תביעה לתשלום

דונם ורבע בסביון יידרשו לשלם כ־20 אלף דולר. בעלי מיגרשים של עד 5 דונם — כ־40 אלף דולר.

הפלייתם לטובה של תושבי סביון החלה בשנת 1951, כאשר נחתם הסכם בין אפריקה ישראל לבין קרן קיימת, שלפיה העמידה הקרן הקיימת 3,000 דונם לרשות החברה, לצורך הקמת ישוב חקלאי. אפריקה ישראל התחייבה להקים את הישוב בתוך חמש שנים.

במשך שנים ניסה המינהל לגבות דמי הסכמה בעת העברת זכויות מוכר לקונה, אך התברר שאין אפשרות לכך במסגרת החוזה הירוק.

ההטבות מהם נהנים תושבי סביון הביאו לכך שמבקר המדינה מתח ביקורת על ההסכמים שנעשו, אך רק כעת נמצאה הדרך לשנות את "זכויותיהם ההיסטוריות" של תושבי סביון.

התעשיה הקיבוצית מנסה להכשיל הקמת מפעל פלסטיק בשדרות

מאת יונתן שרמן

התעשיה הקיבוצית פועלת בימים אלה להכשלת הצעה להקמת מפעל לייצור יריעות פלסטיק על־ידי יזם יהודי מגרמניה. מפעל זה אמור להתחרות במפעל של קיבוץ העוגן, המייצר כיום יריעות פלסטיק.

ראשי התעשיה הקיבוצית והאיגוד התעשיה הקיבוצית הפעילו מאמצי שכנוע רבים על גורמים במרכז ההשקעות, במטרה להכשיל את היוזמה להקמת המפעל בשדרות. מרכז ההשקעות לא אישר את התוכנית, זו מונחת כעת בפני ועדת העזר של מרכז ההשקעות, לדיון נוסף.

במרכז ההשקעות ציינו כי דחיית התוכנית נבעה משיקולים עניינים ובלי כל קשר למאמצי הקיבוצים.

המפעל אמור היה לקום בהשקעה של 22 מיליון מארק, ולהתבסס על יבוא של פסולת פלסטיק מאירופה, שתיגרס בארץ ותשמש לייצור יריעות פלסטיק.

יצויין כי אותו יזם ניסה להקים מפעל בבריטניה, אך המפעל לא הצליח כלכלית.

איגרות חוב חדשניות של כלל יוצעו לציבור מחר

האיגרות ייסחרו בסנטים ומחירן ינוע על־פי תנודות הדולר־והמארק בשוקי העולם

מאת יהודה שרוני

חברת כלל הנפקות לתעשייה מקבוצת כלל, פירסמה השבוע תשקיף לגיוס 15 מיליון דולר באיגרות חוב חדשניות. רשימת ההזמנות להנפקה תיפתח כיום ב'.

בהנפקה מוצע סל המורכב משני סוגי איגרות החוב, בפרופורציות שוות: איגרת 11 ד', שתיסחר בסנטים של ארה"ב ותקנה למחזיק בה הגנה מפני התחזקות הדולר לעומת המארק הגרמני, איגרת 12 מ', שתיסחר גם היא בסנטים של [illegible] ותקנה למחזיקים בה [illegible] של המארק [illegible] מול הדולר. רכישת שתי האיגרות בשיתוף [illegible] ציות שוות, מקנה למשקיעים הגנה מפני תנודות שער הדולר כלפי המארק בשוקי העולם. שער החליפין הבסיסי מארק/דולר שאליו יוצמדו האיגרות יהיה 1.66 מארק לדולר.

קונצרן כלל מתחייב לרכוש את האיגרות בחזרה מהציבור אותן לחדשיים, החל מ־5.4.88, על־פי מחירן המתואם. מחירן הסופי יהיה [illegible]

כלומר הריבית הנמוכה יחסית מהווה את מחיר הביטוח הפיננסי.

אם לדוגמה אני מחזיק איגרת 11 ד', ושער המארק/דולר הבסיסי הוא 1.66, וביום הרכש עמד המחיר מארק/דולר על 1.743, מחירה הדולרי המתואם של האיגרת יהיה 0.083+1.66 (שהיא התנודה בשוקי העולם) מחולק ב־1.66, כלומר 1.05. אם החזקתי באותם תנאים ביום הרכש איגרת 12 מ', אזי מחירה המתואם של האיגרת יעמוד על 0.95, [illegible]

העורך: נחמיה שטרסלר

דרורי דחה בקשת ההסתדרות לפצות את גימלאי "נתיב"

דב פלג: גימלאי "נתיב" מופלים לרעה לעומת גימלאי שירות המדינה

מאת יהודה שרוני

הממונה של שוק ההון במשרד האוצר דחה את בקשת ההסתדרות לתת פיצוי מיוחד לגימלאי קרן הפנסיה "נתיב". מדובר בפיצוי חד־פעמי של 8 מיליון שקל, ועוד פיצוי של 4 מיליון שקל בשנה, שערכו האקטוארי נאמד ב־70 מיליון שקל.

התביעה לפיצוי, שאושרה על־ידי מוסדות ההסתדרות ו"נתיב", הוגשה על רקע טענת גימלאי "נתיב" על שחיקת הפנסיה שלהם, בתקופה שהיא נקבעה על־פי ממוצע השכר (כיום, הפנסיה ב"נתיב" צמודה למדד).

בפגישה שהתקיימה ביום ה' בין יהודה דרורי לבין דב פלג, ראש האגף לביטוח סוציאלי בהסתדרות, אמר דרורי לפלג כי ל"נתיב", כמו לכל קרנות הפנסיה האחרות, יש גרעון אקטוארי, שאינו מאפשר לתת את הפיצוי המיוחד.

פלג מסר בתגובה כי גימלאי שירות המדינה אמורים לקבל פיצוי מיוחד של 20–25 אחוז, שערכו נאמד כמיליארדי שקלים. פלג לא הבין כיצד פיצוי כזה ניתן ללא בעיות מיוחדות, בעוד שהאוצר אינו מוכן לאשר פיצוי בהיקף הרבה יותר קטן לגימלאי "נתיב". פלג הוסיף ואמר כי אף שפיצוי גימלאי שירות המדינה הוא מוצדק, זו שערוריה שאת גימלאי ההסתדרות אין מפצים.

בסופה של הפגישה הובעה הסכמה כי בעיית הפיצוי היא פוליטית בעיקרה, והוחלט להעביר את ההכרעה לשר האוצר משה נסים ולמזכיר ההסתדרות ישראל קיסר.

אביב פורח בעמק חפר

בורסת הפרחים של הולנד הגרמציה, שמחזור העיסקי מעל שני מיליארד דולר בשנה, ישתתפו בתערוכת הפרחים המקצועית שתתקיים בחודש מארס בעמק חפר.

גם איגוד הסחר של משרד החקלאות הגרמני ומטפחי הפרחים בגרמניה הודיעו על כוונתם להשתתף בתערוכה.

משה נסים אינו מעוניין בהרחבת פעילות בתי הזיקוק

מאת יונתן שרמן

השרים שחל נסים אינם רואים עין בעין את תוכנית ההתרחבות של בתי הזיקוק. שר האוצר מתנגד להגדלת היקף הפעילות של בתי הזיקוק, אף למרות זאת הוא נתן את הסכמתו להקמת המפעל הפטרוכימי עם המפעלים הפטרוכימיים, בעקבות החלטת ועדת השרים לעניני כלכלה.

נסים מתנגד לעיסקה המתוכננת של רכישת 13% ממניות "גדות תעשיות" על־ידי בתי הזיקוק, הרחבת החזקתה בחברה זו ל־39%. כמו־כן הוא מתנגד להתרחבות של בתי הזיקוק בתחום יבוא הדלק, עם הפעלת הרפורמה במשק הדלק.

לדעת אגף התקציבים של משרד האוצר, המגמה כיום צריכה להיות צמצום פעילות של חברות ממשלתיות ולא הרחבתן.

מאידך, השר שחל תומך בעמדת בתי הזיקוק, ובמיוחד הוא מעודד את בתי הזיקוק להגדיל את פעילותם בתחום יבוא הדלק, על מנת לחזק את ביצוע הרפורמה במשק הדלק.

מנכ"ל מקפת: יש מגמתיות בפירסומי ההסתדרות נגדנו

בתגובה לפירסומים על גידול בגרעון האקטוארי בקרן "מקפת", אמר בסוף השבוע יצחק שילון, מנכ"ל הקרן, כי "מקפת" עומדת מאחורי כל מילה הכתובה בדו"ח האקטוארי שהוכן על־ידי יצחק בלאס.

בהתייחסו לידיעה שפורסמה ב"הארץ" בשבוע שעבר, שלפיה טוען מבקר האוצר כי הגרעון האקטוארי ב"מקפת" גבוה ב־625 מיליון שקל ממה שהוצג בפועל — אמר שילון כי אין מדובר בדו"ח של ממש, אלא בטיוטה בלבד. שילון גורס כי הדו"ח שהכין דוד נצר רצוף אי־דיוקים ואי־הבנות, ובטיוטה התגלו מספר טעויות.

מקסימליה

חייגן עובד לבד בלילה

PITNEY BOWES למקסימיליות

חייגן אוטומטי מתוחכם המבצע שעות בהן העומס קטן והשיחות זולות.

ישרא-טל בע"מ

רח' האומנים 7, ת.ד. 21222 ת"א 61211, טל. 03-339712

מפיצים מורשים:
קוסמיק — רח' יצחק שדה 36 ת"א.
אופיס סופר — קולינבן 34 ת"א.
מעתק — אחים מסלויטה 15 ת"א.
סינמטס — רח' נתיב חן 1, מ"ש, חיפה.

למכירה שתי דירות

1. מוזמנות בזה הצעות לרכישת שתי דירות ברחוב אחד העם חלקה 210 בגוש 3932 בראשון לציון (אתר 24) שפרטיהן כלהלן:
   א. דירת 3.5 חדרים בקומה ג' הפונה לכוונים צפון דרום הערכה לשווי של $55,000 כולל מס ערך מוסף.
   ב. דירת 5 חדרים בקומה א' פונה לכוונים צפון־מזרח־דרום הערכה לשווי של $85,000 כולל מע"מ.
   מועד משוער לגמר בניית הדירות הוא 31.1.88.
2. הצעות תוגשנה בכתב על הטפסים המיועדים לכך ובצרוף פקדון כספי בסך 15,000 ש"ח.
3. הצעות תוגשנה בנפרד לרכישת כל נכס לרו"ח ברחוב מונטיפיורי 3 תל־אביב 65252 בתאום עם עו"ד דנה בר־דב, טלפון: 652517, 03-658816 ניתן לראות את הדירות כל יום בשעה 10.30.
4. כל ההצעות שתוגשנה כאמור לעיל עד ליום 24.12.87 תובאנה לדיון ביום א' 27.12.87 שעה 12.00 במשרד הכונס הרשמי ברחוב בן יהודה 14 תל־אביב.
5. הרו"ח אינו מתחייב לקבל הצעה כלשהי. הרו"ח יהיה רשאי לנהל מו"מ עם מציעים שונים ו/או אחרים לפי שיקול דעתו כן יהיה רשאי לפנות לביהמ"ש לאישור העיסקה בכל מועד שיראה לו.
6. תנאי ההצעה שתאושר ע"י הרו"ח בדיון במשרד הכונס הרשמי טעונים אישור נוסף ע"י בית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו.

מפרק חיים שכטר חברה לבנין והשקעות בע"מ בפירוק.
עו"ד זהר גרינברג

תאריך: 20 לדצמבר 1987.

מדפסת שעורכי דין אוהבים ...
רואי חשבון מעריצים ...
ויועצים כלכליים מוכרחים ...

brother
TWINRITER 5

עכשיו במבצע
5 תשלומים !!

פותחה במיוחד עבור עורכי דין, רואי חשבון, משרדי ייעוץ ואחרים
2 ראשי הדפסה הפועלים בנפרד או ביחד מאפשרים הדפסת טיוטות מהירה, הדפסת איכות, גראפיקה, סימנים מיוחדים. ומה לא...
TWINRITER 5 מתחברת למרבית המחשבים האישיים, כולל IBM PC ותואמיו.

brother
מדפסות למשימות קשות.

נציגים בלעדיים: אמפיסל ישראל בע"מ בית אמפיסל, רח' אפעל 3, קרית אריה פ"ת 49511 טל. 03-9225921
ניתן להשיג את מדפסות BROTHER אצל כל משווקי IBM PC ומחשבים עסקיים אחרים.

סניף ת"א ואולם תצוגה: המלך ג'ורג' 62, טל. 03-287102, סניף חיפה ואולם תצוגה: הבנקים 16, פינת המגינים, טל. 04-523812, ירושלים: קומפיובייט, טל. 02-242233, לרגו הראל, טל. 02-224523, סניף ב"ש ואולם תצוגה: פסג' אוניקו, טל. 057-36633.

למשתמשי IBM 36/38

יש דברים שחייבים לעשות בזמן הנכון.

כגון עסקאות השבות לפני 31 בדצמבר, בעיקר כאלו שהמחירים בהן משתלמים ביותר, שתנאי התשלום טובים, שאפשר לבחור בין: קניה / חכירה / שכירות. עסקאות שמקבלים בהן אחריות ל־3 שנים ותמיכה אינטנסיבית...

ויש דברים שמוכרחים לעשות במקום הנכון.

במקום שמציע עשרות פתרונות עובדים המתאימים לצרכים ולצמצות. מקום שסקרים לפעמים את השמות הגדולים ומוצריו משמשים כבר אלפי משתמשים. חברה שלקוחותיה בינלאומיים ומפורסמים וגם מקומיים גדולים ורשמיים.
יצרן שמספק לך חומרה למחשב — מסופים, מדפסות, פתרונות תקשורת מגוונים (גם לאתרים מרוחקים). וכל זאת בתנאים באמת מיוחדים!

IIS היא חברה ישראלית שמניותיה נסחרות בבורסה האמריקאית. החברה התקינה ומתחזקת יותר מ־20,000 מסופים ומדפסות במאות אתרים בארץ ורבים מספים בחו"ל.
בין לקוחותיה: משרדי הממשלה השונים, מערכת הביטחון, תע"א, קראופ, חברות ביטוח ועוד.

IIS — זה המקום. ויפה שנה אחת קודם...

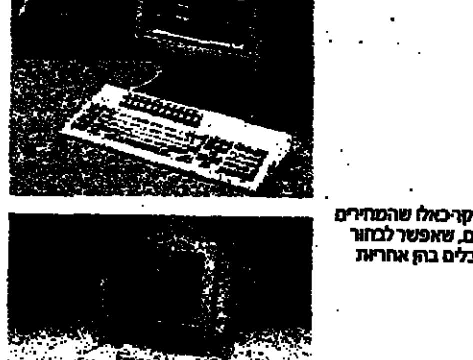
מסוף IS-387-1 — המקורקציה
תואם וחליפי ל־IBM 3198, 3180-2, מסך 14"
קוספקטי ארגונומי, מקלדת 122 מקשים, תצוגת 132 עמודות, מדריך למשתמש (בעברית) באמצעות HELP ומקשי HOT KEY.
חיבור כל מדפסת מקבילית כמדפסת מערכת תואמת IBM 5224, 5256 ו/או כ־SLAVE.
אופציות: חיבור קורא ברקוד או קורא כרטיסים מגנטיים.

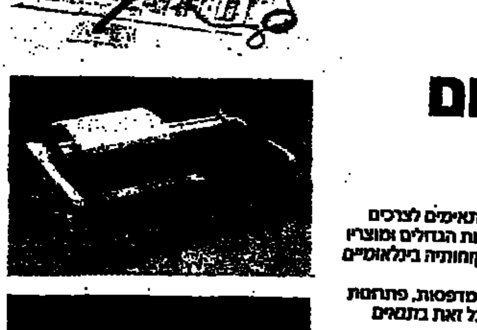
מסוף IS-386 — היחיד
תואם וחליפי ל־IBM 3196, 3180-2, מסך 14"
קוספקטי ארגונומי, מקלדת 122 מקשים, מדריך למשתמש (בעברית). באמצעות HELP ומקשי HOT KEY. תצוגת 132 תווים בשורה.
מודולרי: ניתן בשדרוג לדגם IS-387-1.

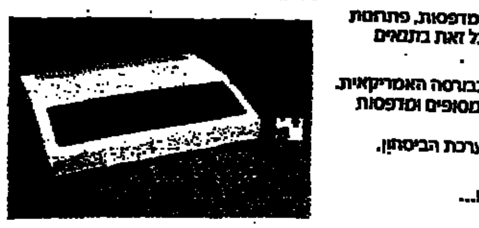
מדפסת IS-624-C — לעבודות קשות
תואמת חליפית ל־IBM 5224, 5256, מהירות: DRAFT CPS 250, NLQ CPS 125, רמת רעש נמוכה. חיתוך הנייר קרוב לראש ההדפסה. אופציות: חיבור ל־PC, הזנת נייר בודד. מתחברת ישירות למחשבי S-3X ובקרי תקשורת באמצעות ממיר פרוטוקולים IS-224.

ממיר פרוטוקולים IS-224
ממיר פרוטוקולים IS-224 לחיבור מדפסת ASCII סטנדרטית למערכת IBM-S-36/38 ובקרי תקשורת IBM-5294, 5251-12, באמצעות האמולציה. המדפסות מוגדרות לבקרים כמדפסות IBM-5224, 5256.

מסוף IS-387-1C — הצבעוני
תואם וחליפי ל־IBM-3179, מסך 14", 7 צבעים, מקלדת 122 מקשים, מדריך למשתמש באמצעות HELP ומקשי HOT KEY. חיבור כל מדפסת מקבילית כמדפסת מערכת תואמת IBM-5224, 5256 או כ־SLAVE, חיבור קורא ברקוד או קורא כרטיסים מגנטיים.

פתרונות תקשורת!
IS-HEM מאפשר בעלות נמוכה להתקין מסוף ומדפסת באתר מרוחק.

תחילת אספקה — תוך 72 שעות

IIS האלטרנטיבה
מכירות: טל. 03-5322470
רח' בן יוסף 28 גבעת שמואל 51905.
פקס: 03-5321349.

صكنا من الأصل

هكذا عن الأصل

מכתבים למערכת הארץ

בכל אשמה התקשורת

כשהאש גדלה מאד שוב אין זוכרים מיהו שהצית אותה. היום אנו קוצרים את הפירות הראשונים של שתי מחוות: שחרור 1,150 רב־מחבלים על־ידי יצחק רבין ב־1985 בתמורה לשלושה שבויים שלנו, כאשר רבין היה "מעודד" ממחווה קודמת של קודמו עזר ויצמן ששיחרר 76 מחבלי ג'יבריל בתמורה לשום דבר.

לא מדובר כאן בעצורים שהתפרעו בשטחים, אלא במחבלים מנוסים ומיומנים שנשבעו להקדיש את חייהם לחיסול ישראל. שהוכיחו נאמנותם וכישוריהם במעשי חבלה בשווקים, בבתי ספר ובאוטובוסים, שנשפטו בבתי דין, ושלצורך הבאתם לכלא שולם מחיר דמים יקר וכבד במאמץ עצום וממושך של כל זרועות הביטחון במשך שנים רבות.

מה הניע אז את רבין במעשהו המר והנמהר? התשובה שלי היא — כלי התקשורת, כאשר התקשורת ההמונית — טלוויזיה, רדיו, עיתונות, תיאטרון, שיר וספר — "דמוקרטית", צהובה ותבוסתנית, מביאה כל ערב את הורי השבויים, אחיותיהם ילדיהם ונשותיהם, נגמר הדבר בשחרור המחבלים. קורבנות התקשורת אינם רק ילדים, נוער ופשוטי עם, הניזונים מעיתונות וטלוויזיה זולה. אלא גם האליטה. קורבנות התקשורת הם גם מפקדים בצה"ל ואחרים, הניזונים מ"עיתונות טובה".

חיים חפץ

רמת השרון

דירקטור מתוך שליחות

במדור "כספת" ("הארץ", 11.12) נכתב כי "כדאי להיות דירקטור". רומזים בכותרת כאילו יש גם שכר בצד המינוי.

אני משמש דירקטור בשתי חברות — החברה הממשלתית למטבעות ומדליות וחברת כימיקלים לישראל — ואין שום שכר או הטבה שדירקטור זוכה בהן. להיפך. אני נוסע על חשבוני לישיבות (כולל גם לירושלים) ולא מקבל כל החזר. נכון, מכבדים אותנו בקפה ובעוגיות בעת הישיבות. אם אני בכל זאת ממלא — וברצון — את התפקיד, זה מתוך רגשי שליחות העניין והתנדבות, כדי לקדם את הנושאים שבהן עוסקות החברות הממשלתיות.

בתור דירקטור חרש בכימיקלים לישראל, הצבעתי בעת בחירת המנכ"ל החדש, ללא כל לחץ או שידולים. קיבלתי את המידע על שני המועמדים (המצויינים), ובחרתי לי מעו מי שנראה לי כמתאים.

משה ל. מרין, עו"ד

תל־אביב

בית לשרון — בית למפגר

מאחר שמיותר לגמרי לדון בשאלת ההתגרות המכוונת של התנחלות ברובע המוסלמי בידי כבוד השר שרון, דומה שנותר לנו להביע הודעות נוכח המחיר שאתה ואני צריכים לשלם בעד ההרפתקה.

לשרי האוצר והרווחה אוכל להגיש, לבקשתם, רשימה של צרכים כספיים דחופים בחלקה הקטנה הנוגעת לי כיו"ר אקים. בהוצאות הכרוכות בשמירה על כבוד השר שרון ומשפחתו יכולנו לפתור תוך מספר קטן של שנים את תור הממתינים לסידור מוסדי של ילדינו.

א. רוזן

יו"ר אקים

תל־אביב

שולמית אלוני — למאה שערים

"יהודי מותר לו להתיישב בכל מקום בארץ". כך שומעים בימים אלה בקשר לכניסתו של השר אריאל שרון לתוך האזור המוסלמי בעיר העתיקה בירושלים. האומנם? מה יקרה אם, למשל, ח"כ שולמית אלוני תנסה לגור במאה שערים? כמה שוטרים יצטרכו לשמור עליה שם?

מרדכי צור

רמת חן

מחשבה אחת קדימה

השר שרון, בהופיעו בפני תלמידים בקריית־גת, העלה, בין היתר, כדרך להתגבר על הבעיה הדמוגרפית המתריסה, את האפשרות להגביל את מספר הלידות.

האם חשב לרגע על גורלן הצפוי של אותן בנות עשרה אשר כמעט וחרב עליהן עולמן ברגע בו התבשרו כי הן הרות, והן עצמן עודן ילדות? ומה חשבו אותן תלמידות שהאזינו לו על רעיון אכזרי שכזה?

ואולי לא חשב על גורלם של אותם תינוקות שיוולדו להורים שאינם רוצים בהם, או שפשוט נמנע מהם לגדלם, והסיבות לכך רבות. הרי ילדים שכאלה עלולים להיוולד אל תוך עולם עוין ומנוכר ולגדול מלאי שנאה וזעם, ועשויים בבגרותם להתגלות כשונאי המדינה. אפילו, חלילה הם, כאותם ערבים מתוך ההמון המכים עם המוכים הזועמים.

אני מודע, בעצם, לא תאסוף אותם אליך מר שרון, היישר מרחם אמם, תגדלם ותחנכם לאהבת הארץ כולה. כך, כעבור מספר שנים, יהיו לנו דיירים נאמנים ונבונים, בין היתר, גם לאכלס את ביתך החדש, ולא תזדקק עוד להשתמש בשר המשטרה ושר האוצר.

דניאל איכילוב

ירושלים

שמים פתוחים לטלוויזיה

"קבוצת יזמים מבקשת להפעיל שידורי לוויין מאירופה אך יש חשש שמשרד התקשורת לא יאשר את התוכנית עקב הצורך להגדיל את צלחות הקליטה". ("הארץ", 4.12.87).

התחנה המקומית לא מסוגלת לספק תוכניות בעלות רמה. מה גם שסכסוכי עבודה, שביתות ועיצומים נמשכים זה שנים. תושבי ישראל פונים במקלטיהם לעבר הארצות השכנות, ושם מטיפים להשמדת המדינה.

התחנות הפיראטיות מתרבות כפטריות לאחר הגשם. גורמים פליליים משתלטים כליל על ענף זה. סרטים ללא פיקוח משודרים גם בשעה שילדים רבים צופים בתוכניות.

מיליוני בתים באירופה, ותוכם ביניהם, קולטים כ־20 תחנות ובהם מיטב תוכניות הספורט, הבידור והאקטואליה. יש לאפשר גם לתושבי ישראל להינות מ"שמים פתוחים" ולחברם לרשת קליטת לוויינים.

גדעון ברהר

ציריך

מרטין שורט ב"יום במלכודת": מרדפי מכוניות, התפוצצויות והצלות של הרגע האחרון

קולנוע / רחל גורדין

העיקר לא לשעמם

"יום במלכודת", קולנוע רב־חן, תל אביב

טייס־ניסוי נועז, שחצן ושתיין, בשם טאק פנדלטון (דניס קוויד) מתנדב להשתתף בניסוי מדעי מהפכני. הניסוי נועד להקטינו לממדים זעירים, יחד עם הצוללת בה הוא נוהג, ולהזריקו לגופה של ארנבת. השתלטות אלימה של כנופיית פושעים באמצעות מעבדת המחקר קוטעת את הניסוי בעיצומו ושולחת את הסגן פנדלטון, המוקטן, בתוך המזרק שבמהרה, למרדף להם ברחובות העיר, עד שהמזרק ננעץ באחוריו של היפוכונדר עצבני (מרטין שורט). לאחר הסתגלות קשה לתנאים החדשים (בגוף אדם במקום ארנבת) נאלץ הטייס השחצן להגיע לעמק השווה עם ה"פונדקאי" שלו, ועל אף הבדלי הטמפרמנט ביניהם מתחייב לשתף פעולה כדי לחזור לגודלו הטבעי, מחוץ לגוף ה"מארח".

חופשת חנוכה מביאה לבתי־הקולנוע פנטזיית־הזול נוספת מבית אולפנו של שפילברג (הפעם הוא המפיק בפועל. הבימאי הוא ידידו ג'ו דאנטה). "יום במלכודת" נקרא במקור בשם "חלל פנימי", וכמו "המסע המופלא", זהו סיפור הרפתקה המתרחשת בתוך הגוף. "דירות הקיבה, נאורות הריאה — מקומות רחוקים עם שמות מוזרים". התסריט של ג'פרי בואם וצ'יפ פרוזר מנצל תהליכים שונים בגוף האדם כדי להגביר את המתח. החומצה המופרשת בקיבתו של גיבור הסרט כתוצאה מהודה, משנה, למשל, את מאזן הכוחות בקרב המתנהל בתוך גופו בין טייס הניסוי ובין רוצח שכיר הנשלח על־ידי היסודות השליליים בסרט.

"יום במלכודת" הוא קומדיית פעולה מן הסוג האופייני לבימאים אמריקאיים בני דורו של שפילברג, שחוש הרגש והדמיון שלהם התגבש על־ידי מינון גבוה של תוכניות טלוויזיה. יש בה הכל בעודף: תחיכה ארוטית וקשוחה שכאילו יוצאת מסרטי ג'יימס בונד — מפקדת כנר פיית הפושעים: גנגסטר בלבוש קאובוי המפזם פזמון פרטי, כמו במחזמר; צוות קומי בעל תבניות מנוגדות, הנאלץ לפעול בהתאמה; וסיפור עלילה הנוכח בהתפניות מפתיעות מבית האפקטים המיוחדים (למשל: טרנספורמציה פתאומית שעוברים פני הגיבור).

קומדיית הפעולה איננה ז'אנר חדש. בצורתה הנוכחית היא הינה פרי של מאמץ יתר שלא לשעמם את הצופה. בהוליווד שלאחר ה"איידס" תפשה קומדיית הפעולה את מקומה של קומדיית הסקס, מבשר הירוען "ניחוזיק". כיום — אין די בבדיחות עצמן. סף הגירוי הגבוה של הצופה תובע מרדפי־מכוניות, התפוצצויות, דליקות והצלות של הרגע האחרון: אלה עשויים להלכה ב"יום במלכודת", כשהסכנה התלויה ועומדת מעל לראשו של הגיבור נבר סיפה תבליין לסיטואציה הקומית ומבטיחה את תשומת־ליבו של הצופה. סרט חביב, אך מכני.

הארץ ממליץ

הקיסר האחרון (ת"א, חיפה, ירושלים) — סיפור חייו של הקיסר הסיני האחרון משמש לבימאי האיטלקי ברנרדו ברטולוצ'י ("הקונפורמיסט", "הטנגו האחרון בפאריס") כהזדמנות לעסוק בחופש האפשרות לשנות ולהשתנות.

טמפופו (ת"א) — קומדיה יפאנית חביבה על אוכל איכותי ובישול איכותי, ועל אומנות בכלל.

מגדל הדבורים (ת"א) — יווני בגיל העמידה נוטש את משפחתו ויוצא עם הבחורה שלו למסע מצפון יוון לדרומה. סרט עצוב של אנגלופולוס ("מסע השחקנים", "מסע לקיתירה").

המשפחה (ת"א) — משפחה איטלקית במשך שמונים שנה, מאז ראשית המאה. אטורה סקולה ("יום מיוחד", "פאסיונה ד'אמורה") מביים, עם ויטוריו גסמן, סטפניה סנדרלי, ופאני ארדאן.

ז'אן דה פלורט (ת"א, ירושלים, חיפה) — הראשון בין שני סרטים על־פי ספרו של מרסל פאניול "מי הגבעות". מאבק על מקור מים בכפר בפרובאנס של 1920 עם ז'ראר דה פרדייה, איב מונטאן, ודניאל אוטיי.

הבלתי משוחדים (ת"א, ירושלים, חיפה) — סרטו של בריאן דה־פלמה על תפיסתו של אל קפונה ע"י צוות שומרי החוק שאי אפשר היה לקנותם.

סרטי בידור

שיגעון בחלל (ת"א, ירושלים) — פארודיה מטורפת על סרטי המדע הבדיוני. קומדיה אופיינית של מל ברוקס.

סרטים מיוחדים

בית האמיצים (חיפה) — מיצג של לורי אנדרסון המבוסס על מוסיקה, קצב, תנועה, אפקטים, ומילים כאורבות חושניות.

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

המצת רופאים במקרים דחופים: מ־8 בערב עד למחרת ב־8 בבוקר בתוספת מד"א טל' 101.

מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512233
גוש דן 781111
הרצליה 052־541333
נהריה 825333
רחובות 08־451333
בדים 5511111
חולון 803133
לוד־רמלה 08־221022
באר שבע 057־74767

מוקד מידע רפואי בקופ"ח הכללית:
בימים א'־ה' — 20.00–8.00
ביום ו' — 15.00–8.00
טלפונים: 03־433300

שר"ן – שירות רפואי נייד 24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים: ירושלים, מוקד יום – 669531 ,660585

מוקד לילה, שבת וחג – 226191 מגדל 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן תל־אביב, מוקד יום – 218820, 218898 מוקד לילה – 681011 מנוי 3752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מגן ד"ד.
שק"ם – שירות רפואי לקו (ת"א) מרכז ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24–19: טל' 03־7549111 "שקט" קוד מנוי 222 של"ח – שירות רפואי לקו (חיפה) בימי חול בשעות 24–19, בימי שישי 24–14, בשבת 24–08 טל' 04־380541 קוד מנוי 1665

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה תל־אביב
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) טלפון: 294869, 285822–03 המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים 24 שעות ביממה. בר כוכבא 49 טל' 03־284649 פתוחה בימים א'ה בין 21.00 עד 23.00 ימי ו' וערבי חג מ־18.00 עד 24.00 שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
קשר לבית –
שרות מיוחיים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052–548575

איתורית 7549111 1500
ער"ן – עזרה ראשונה נפשית (24 שעות ביממה):
ירושלים 227171
תל־אביב 5461111
ילדים ונוער 261115
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223958
מרכז מידע לקהילת אונס (24 שעות ביממה):
תל־אביב טל' 234819
ירושלים טל' 02־245554
חיפה טל' 04־660111
יד ביד – אוזן קשבת לילד ולהורים תל אביב – "לילך" 03־226027 24 ש' ביממה להורים, בימים ב', ה' מ־20.00–17.00 .222732
ירושלים – 243358
חיפה תוכניה – 229488
הגליל המערבי – 04־922222
מרכז מידע למטבעי לחץ מטעם "מעגלה"
א' רה 11.00–13.00
ב' דיר 16.00–18.00
טל' 220031
רח' מאפו 13 תל־אביב

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע"מ

טלוויזיה

לימודית

יום שידורים מיוחד בנושא המשפחה
☐ 09.00 עד כאן. רצף דפי טלטקסט
☐ 09.05 הצגת יום קשר משפחתי
☐ 09.10 שעת כושר (ב)
☐ 09.20 שיחת פתיחה עם צוות מומחים בנושא המשפחה
☐ 09.40 פרפר נחמד
☐ 10.05 תוכחן
☐ 10.10 קשר משפחתי
☐ 10.40 הבנת גרוזה. עם בתיה עוזיאל
☐ 10.55 שאלות הצופים לצוות באולפן
☐ 11.15 סרט קולנוע. הודה מאיר
☐ 12.50 קשר משפחתי
☐ 13.15 משפחות חוגגות עם יקיר...
☐ 13.20 שאלות הצופים לצוות באולפן
☐ 13.40 הבנת מספניות
☐ 14.00 עד כאן. רצף דפי טלטקסט
☐ 14.05 קשר הגיל
☐ 14.30 רחוב סומסום
☐ 15.00 שאלות הצופים לצוות באולפן
☐ 15.20 קשר משפחתי
☐ 15.50 שעת כושר
☐ 16.00 דפי מידע טלטקסט
☐ 16.05 שביל באמצע שביל בצד
☐ 16.20 שיחת סיכום עם צוות מומחים והגרלת פרסים
☐ 17.00 ערב חדש

כללית

☐ 17.30 דובונים. סרט אנימאציה
☐ 17.45 תהילה
☐ 18.30 (ע) קיצור החדשות
☐ 18.32 (ע) רוצה פתרון
☐ 18.45 (ע) חידושים המבצעות
☐ 19.00 (ע) יומן החדשות
☐ 20.00 כותרות מבט
☐ 20.02 הדלקת נר חנוכה
☐ 20.05 מסע אל עמי
☐ 21.00 מבט לחדשות
☐ 21.35 לקראת שידור
☐ 21.50 שושלת
☐ 22.40 סוף ציטוט
☐ 23.20 אלפרד היצ'קוק מגיש
☐ 23.45 פסוקו של יום וחדשות

ערוץ 2

☐ 17.30 הרפתקאות הדבורה מאיה
☐ 19.00 אנקת גבהים
☐ 20.00 תצפית
☐ 20.30 נשים בבאו (סדרה)
☐ 21.00 סוס 2

ירדן ערוץ 6

☐ 18.00 רחוב קרנז (סדרה)
☐ 18.30 כשרונות צעירים
☐ 19.00 חדשות בצרפתית
☐ 19.15 לקט שירים
☐ 19.30 חדשות בעברית
☐ 19.45 סרט תיעודי
☐ 20.00 חדשות בערבית
☐ 20.30 צ'ארלס האחראי (קומי)
☐ 21.10 סרט תיעודי
☐ 22.00 חדשות באנגלית
☐ 22.20 המשוה (מתח)

לבנון ערוץ 12

☐ 13.30 חיים אחרים (סדרה)
☐ 14.00 מועדון 700
☐ 14.30 מעשיות משמחות (ערבית)
☐ 15.00 שעת סיפור
☐ 15.30 הבית המעופף (מצויר)
☐ 16.00 שובבי הסלעים (לילדים)
☐ 16.30 סרט (ערבית)
☐ 18.00 משפחת חילטן (סדרה)
☐ 19.00 60 דקות (אקטואליה)
☐ 20.00 מופעים קלאסיים (חג המולד הבהאי)
☐ 21.00 סרט. "תרבית התרנגולי"
☐ 22.50 מעשיות משמחות (ערבית)

★ שידור בתקליטים קטנים (קומפקט־דיסק)

רדיו

קול המוסיקה

☐ 06.02 צלילי בוקר
☐ 07.09 בהאזנה נינוחה
☐ 09.00 קונצרט בוקר
☐ 11.57 פינת השיר
☐ 12.00 אמנים באולפן
☐ 13.05 בהאזנה נינוחה
☐ 15.00 מוסיקה כאן ועכשיו
☐ 16.00 מוסיקה ליום ראשון
☐ 18.00 הורדון המוסיקלי
☐ 19.00 מוסיקה קלאסית קלה
☐ 20.05 הדלקת נר שישי של חנוכה
☐ 20.10 אינטרלוד
☐ 20.30 הסינפונייטה הישראלית באר־שבע
☐ 23.00 מחוזי יצירות

רשת א'

☐ 07.30 רדיו קל. עברית קלה
☐ 08.05 הגה

☐ 09.05 טלדריה. מידע למאזינים
☐ 10.05 שירקה. מחולות ושירים
☐ 11.05 פניני בוקר
☐ 12.05 מסורב ימתינוני
☐ 14.06 בראש צעיר
☐ 15.30 האוניברסיטה הפתוחה
☐ 16.05 רדיו־עשרה. מאגאזין לנוער
☐ 17.10 צבעי הקשת
☐ 18.06 מבות ערב. הוי דתי ומסורת
☐ 19.05 הדלקת נר שישי של חנוכה
☐ 19.10 דף גמרא יומי
☐ 19.20 פרקי היום בתנ"ך
☐ 19.30 שידורים לעולים
☐ 22.05 רדירדראמה
☐ 23.15 שירים עבריים

רשת ב'

☐ 18.06 הדלקת נר שישי של חנוכה
☐ 18.11 מי יתלל. שירים ומקראות
☐ 18.45 היום בספורט
☐ 19.00 היום הזה
☐ 19.35 עם ישראל. עניינים יהודיים
☐ 20.05 אמור בשבחה. פרקי חזנות
☐ 22.05 ביניני לבין עצמנו
☐ 00.05 יומן הצות

☐ 00.15 להיאחז בחלום. שירים

רשת ג'

☐ 18.06 בצער הפזמונים הלועזיים
☐ 21.05 אחים עתיק
☐ 23.05 הלילה הזה שירים

גלי־צה"ל

☐ 16.55 נרות חנוכה ביהדות צה"ל
☐ 17.00 ערב טוב ישראל
☐ 18.05 שעה קלה על כלכלה
☐ 18.45 חמש עשרה קהגות
☐ 19.05 רדיו ספורט. מאגאזין ספורט
☐ 20.05 עושים מדינה
☐ 21.00 מבט לחדשות
☐ 21.30 אוניברסיטה משודרת
☐ 22.05 על הדבש ועל העוקץ
☐ 23.05 כתוב בעיתון. נגד פרסום העיתון
☐ 23.05 עשרים וארבע. היום שהיה
☐ 23.55 שיחת הצות
☐ 00.05 ציפורי לילה
☐ 02.05 לא הולכים לישון. מוסיקה
☐ 05.05 צלילי בוקר. שירים עבריים

שידור קבוע

רשת א'

07.30 רדיקל עברית קלה
08.05 הגה עם בני הגרל
09.05 טלדריה. שיחת מידע
10.05 שירקה. מחולות ושירים
11.05 פניני בוקר
12.05 מסורב ים תיכוני
14.06 בראש צעיר. מאגאזין לילדים
15.30 האוניברסיטה הפתוחה
13.05 בזמני היום. חדשות ופזמונים
14.06 לראות או לא לראות. תרבות ואמנות
14.30 מבזאמוק, הוי הזמנר
15.05 שירים ושיעורים
15.55 קראתי ספר. קוראים ממליצים
16.05 יומן כלכלה
16.30 על מספרים ואנשים
17.05 הנציקטס

רשת ג'

06.04 בוקר לאוטו. להיטים
07.07 שירי בוקר־בוקר
09.05 מה כב תעשו עם אבי אתגר
10.05 הבית טובים. עם שמיר איבנה
11.05 שבעים מי יודע שירי שנות השבעים
12.05 אתנה ימיושית
13.05 רק בימי חול
14.00 לי ולך שיר ותרבה
15.05 חרים, חויים ומיזמר
16.05 הבנה יומית

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה
08.00 עושים עניין
09.05 ביקור בית
10.05 כל צבעי הרשת
12.10 אלקיאלף בב'. עם אהוד מנור

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 פוקוס עין־תרבות
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל – אקטואליה
09.05 אילוהיבקר. עם אלי ישראלי
10.05 עשר. שירים עבריים
11.05 גבן לעבריך
13.05 דורה יומי
13.55 40 לאותו. סיפור היום בהיה
14.05 פגישה יומית. עם יצחק קדר
15.05 שירים להן. עם ארז טל
16.05 ארבע אחרהצהרים (יבים ב'־ה')

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 8 זה
21.57 הודעות לחיילים
22.05 הפסקת עבר
23.05 קול הגאו הזה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — שגעון בחלל 4.30, 7.15, 9.30
אסתר — הכולבים נאיירו 5, 7.30, 9.45
בית לסין — מתת גבוה 11.15
בן יהודה — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
הישה הזיה 11.00
גורדון — שמעתי את בנות הים שרות 4.30, 7.30, 9.30
גת — הקיסר האחרון 3.30, 6.30, 9.50
דיזנגוף 1 — ז'אן דה פלורט 11.00, 13.30, 4.30, 7.15, 9.45
דיזנגוף 2 — לו היית כאן 11.00, 15.00, 5.00, 7.30, 9.30
דיזנגוף 3 — השוטר מבבלי הילס 4.30 עם
הודד 7.15, 9.45
הקלטור — שלושה סרטים מצויירים אורה קוקדיל דנדי + קרמה קיד 2 + החבובי יצאת לי תור, משנה 11.00. לה גמבה 7.15, 9.30
הדייזי אלן — מועדון 4 7.15, מלתעות 4
12.00 סקס 9.30
הקולנוע בית ציוני אמריקה — חגו 4.30
הוד — ריקוד מושות 4.30, 7.15, 9.50
מלתעות מס' 4 11.00
חן 1 — הבחור שוה מליון 10.30, 12.50, 2.00, יום במלכודת 5.00, 7.25, 9.50
חן 2 — שורת הדרום 10.30, 12.30, 2.30, 5.00, מסאל גלאקס 5.00, 7.25, 9.50
חן 3 — בילבי 10.30, 12.30, 2.30, ברווז הווה מליון 5.00, מלכן הוד המיטות 3.00, 7.30, 9.55
חן 4 — חבורי הרוקנו אליוט 10.30, 12.30, 2.30, 5.00, הבכמשה מאריסטוקס 7.25, 9.50
חן 5 — אי.טי. חבר מכוכב אחר 10.30, 12.30, 2.30, 5.00, התנות מעבר לפינה 7.30, 9.50
לימור — ללא מוצא 4.30, 7.15, 9.30
גם מבוכר אחר 11.00 בבוקר. שכרון חושים 12.00 חצות
לב 1 — מגדל הדבורים 11.45, 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
לב 2 — המשפחה 11.45, 2.00, 4.40, 7.10, 9.40
לב 3 — זקוף דאורו 12.00, 2.00, 5.00, 7.40, 9.50
לב 4 — טמפופו 12.00, 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
מקסים — קונגנו אפריקאי 7.15, 9.30
המוזיאון הישראלית — המורצת מסן פרנציסקו 10.00
סינמטק ישראלי — יצירה בלתי גמורה לפסנתר מכאני 7.00. טין היקה כתמנבמדי 9.50
סינמה 1 — מסר לרגל שפטים 7.15, 9.30
סינמה 2 — גבי 5, 7.15, 9.30
פאר — התיבים 5.00, הבצינו 7.15, 9.40
פריז — יופיו של המכא 5.00, 7.15, 9.30
פוייר — לא יכולה כלי זה 12.00, 2.00, 4.00, 7.15, 9.30, סנטר פירסוף בכיס חכוב עלין 11.30 בלילה
צמת הבתים — מאגון 4.30, 7.00, 9.30
שטף — הכלוב מכוכחים 4.30, 7.00, 9.30
תמוז — האושר שב הבה 7.30, 9.40
תכלת — כשהזרה נושבת 5.00, 7.30, 9.45
תל־אביב — מלתעות מס' 4 4.30, 7.30, 9.30
מוצא (תאיאביב) — גרפלינז 7.00
המורצת מסן פרנציסקו 9.00

בת־ים

אורנים — אני התכנה 4.30, 7.15, 9.30
עצמאות — מלתעות 4 4.30, 7.15, 9.30
קרוקודיל דנדי 11.00

רמלה

היכל התרבות — רמבו הגיל המעופף 11.00, 4.30 לא יום דין 9.00

ירושלים

אורזון ריקוד מושות 4.30, 7.00, 9.00
הסופר מבבלי הילס מס' 2 10.30
אורגיל — רמבו הגיל המעופף 10.30, 12.30, 4.30, הקיסר האחרון 5.30, 8.30
אורגע — יום במלכודת 4.30, 6.45, 9.15
בית אגרון — הקוסם מארץ עוץ 10.00, ציינו צ'יפי כגד כגד 11.45, אינראאבה לתגר המקסים האדור 15.40, ההולכים לבנה 6.00, אבבלים להבסים 8.15, מופע הקולנוע של רוקי 10.00, שיער 12.00 הצות
כפיר — אלדין הבורות הקסמים 10.30, ללא מוצא 4.30, 7.00, 9.15
מיטשל — שגעון בחלל 7.00, 9.15
סינמפוק 1 — נאבד כאן 10.00, אברה 4.00
הקוקלים, הגיס הוכים 7.00, לוליטה 9.30
סינמפוק 2 — בנות הספן 9.45
רון — קרוקודיל דנדי 10.30, הבכולים מאיירו 4.30, 7.00, 9.00
תיאטרון ירושלים — מאגון 7.00, 9.30, ז'אן דה פלורט 4.30
עדן — אבא גנב 4.30, 7.00, 9.00
עמר — מועדון הכחולה 7.00, 9.15

רמת גן

ארמון — יום במלכודת 5.00, 7.25, 9.50
אורדע — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — הכולבים מאיירו 5.00, 7.30, 9.45
הדר — שגעון בחלל 4.30, 7.30, 9.30
לילי — שיך לי בין לי 5.00. יופיו של המכא 7.15, 9.30
רב גן 1 — הבחור שוה מליון 10.30, 12.30, 2.30, 5.00, מחלון הוד הביטות 7.25, 9.55
רב גן 2 — אי.טי. חבר מכוכב אחר 10.30, 12.30, 2.30, 5.00, לה בגבה 7.30, 9.50
רב גן 3 — שורת הדרום 10.30, 12.30, 2.30, אלמנה השחורה 7.30, 9.50
רב גן 4 — קרוקודיל דנדי 10.30, 12.30, 2.30, 5.00, ללא מוצא 7.25, 9.55
שבטים — רוביניגוד 4.30, מסאל גלאקס 7.15, 9.30

נתניה

סמדר — נבגי 11.00, 5. התנות מעבר לפינה 7.00, 9.15
שרון — קונג קונג 2 5. אבא גנב 7, 9.15

חדרה

חדרה — לבדים 4.30, לו היית כאן 7.15, 9.15
חן — מי הבעיה הזו 4.30, 7.00, 9.15

חולון

מגדל פיית שרת — כורה לחם 11.00, 4.00, חליפה ערב 7.15, 9.30
סבוי — הישה הזיה 11.00, מלתעות 4 4.30, 7.15, 9.30
רינה — ללא מוצא 5.00, 7.15, 9.30
סביל — הכולבים באיירו 7.30, 9.30
ארמון — אבא גנב 5.00, 7.30, 9.30

ראשל"צ

נ.ג.רון 1 — אבא גנב 9.30
מועדון 4 11.00
נ.ג.רון 2 — ריקוד מושות 11, 4.30, 7.15, 9.30

צפת

בית אלון — עמי ותמי 11.00. קרוקודיל דנדי 7.30

רמת השרון

כוכב — מועדון 4 11.00, 4.15 לא יום דין 7.00, 9.30

חיפה והסביבה

אורה — ריקוד מושות 4.30, 7.00, 9.15
אורלי — הבורות בילס הולגדבין 11.00, 4.30, 7.00, 9.15
גבעים גברים 7.00, 9.15
אטנשאמתון — שירה לצעירים 4.30, 7, 9.15
בית הקם — היפה והחיה 4.30. הבקפוק של 2 9.15
חן — ז'אן דה פלורס 6.30, 9.00
צבמך 1 — קוקוריל דנדי + שבשבי ביר לסחורה 10.00 ללא מוצא 4.30, 6.45, 9.15
צבמך 2 — אי.טי. חבר מכוכב אחר + קרמה קיד 2 10.00, פלתעות 4 4.30, 7.00, 9.15
צבמך 3 — הבזיר 10.00, הבלתי משוחדים 4.30, 6.45, 9.10
קרן אור — המחזיר — לורי אנדרסון — בית האמיצים 4.30, 7.00, 9.15, שר הבעבעות 11.30 בלילה
רון — היפה והחיה 11.00, אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
רב גת 1 — הבחור שוה מליון 10.30, 12.30, 4.30, הקיסר האחרון 6.00, 9.15
רב גת 2 — שורת הדרום 10.30, 12.30, 4.15, מחלון הוד הביטות 6.45, 9.15
אורות — אבא גנב 5.00, 7.00, 9.15
סמיר — הכולבים באיירו 7.00, 9.15
מבוק — רמבו הגיל המעופף 11.00, 5.00, 9.15
תכלת הוד 7.00, 9.15, בזל הקבורה 9.15
גיצב — אבא גנב 11.00, 4.00, אני והכמנה 7.00, 9.15
מינמוקיק — פסע השחקנים 9.00
שבנים — מאגון 7.00, 9.15
ייזבל — ספאל גלאקס 9.15

באר שבע

חן — השוטר מבבלי הילס מס' 2 4.10, 7.00, 9.30
היכל התרבות — החבוני יוצאת לי הסרטה 4.30, 7.00, 9.10

טבריה

יד שבתאי — אבא גנב 7.15

כפר סבא

חן — אני התכנה 7.00, 9.15
טפל — היפה והחיה 7.00, 9.30
הבלתי משוחדים 11.00

עכו

אוריבורים — הבלתי משוחדים 4.30

פתח־תקוה

היכל 1 — קורוקודיל דנדי 11.00, אבא גנב 5.00, 7.15, 9.30
היכל 2 — אלדין והבורות הקסמים 11.00, ללא מוצא 5.00, 7.15, 9.30
היכל 3 — עמי ותמי 11.00, ריקוד מושות 5.00, 7.15, 9.30

קריית אונו

מתנ"ס — כל מה שרציתי לדעת על המין ולא העזתי לשאול 9.00
כוכבת — בעקבות החרב הקסומה 11.00

רחובות

בית העם — המשור ההבלות 8.30
חדי — היפה והחיה 11.00, 5. ללא מוצא 7.15, 9.30
חן — הרפתקאות של הלוסר הבחבי 11.00, המשפחה בצרפתית 4.30, 7.15, 9.30

הרצליה

מלון דניאל — לו היית כאן 7.15, 9.30
תיר — ריקוד מושות 4.30, 7.15, 9.30
דויד 11.00
היכל — אבא גנב 4.30, 7.15, 9.30
הספתת — אני והכמנה 4.30, והחבבבר באוסטריך 4.30, 7.15, 9.30

התזמורת הקאמרית הישראלית

בית אסיה, רח' ויצמן 4, ת"א, טל' 03־210102

"קולות וגוונים"
קונצרט מס' 4א'
ז'אן פרנסואה פאיאר, מנצח
יוהנס שטרקה, צ'לו
בתכנית:
ראמו: סוויטה
"אני הודו האצילים"
צ'ייקובסקי: וריאציות על נושא רוקוקו לצ'לו ותזמורת
רוסל: סינפונייטה לכלי קשת
מוצארט: דיברטימנטו ברה מז'ור ק. 251
סדרה 4 יום א' 27.12.87 שעה 20.30
סדרה 2 יום ב' 28.12.87 שעה 20.30
אודיטוריום דוהל, בית דני של התזמורת
* * *
"קולות וגוונים"
קונצרט מס' 4ב'
שלמה מינץ, מנצח וכנר
בתכנית:
באך: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס' 1
מוצארט: קונצ'רטו מס' 3 לכנור ותזמורת
דבוז'אק: סרנדה לכלי קשת
יום ג' 29.12.87 שעה 20.30 היכל התרבות
פרוסאל (כרטיסים במקום) מוצ"ש 2.1.88 שעה 20.30
היכל התרבות עפולה (כרטיסים במקום)
סדרה 3,1 יום א' 3.1.88 שעה 20.30 היכל התרבות תל־אביב. כרטיסים לקהל הרחב להשיג
במשרדי התזמורת הקאמרית בית אסיה ויצמן 4 ת"א טל' 03-210102, 09.00-15.00
"הדרך" אבן גבירול 90 טל' 03-248814
"קסטל" אבן גבירול 153 טל' 03-447678
"השרון" סוקולוב 86 רמה"ש טל' 03-5400552

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

תל אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 4
אדם פישר מנצח
בלה דוידוביץ' פסנתרנית
התכנית:
רוסיני – הפתיחה "סמיראמיס"
בטהובן – קונצ'רטו מס' 1 לפסנתר
ברטוק – קונצ'רטו לתזמורת
סדרה ח': הערב, 20.12.87

תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 4
לוצ'יאנו ברזו מנצח
אלדו בניצ'י ויולן
מקהלת רדיו שטוטגרט
התכנית:
בריו – "קולות"
בריו – "מקהלה"
סדרה ו': מוצ"ש 26.12.87
סדרה ז': יום א' 27.12.87
סדרה ח': מוצ"ש 2.1.88

ירושלים, בנייני האומה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 3
לוצ'יאנו ברזו מנצח
אלדו בניצ'י ויולן
מקהלת רדיו שטוטגרט
התכנית:
בריו – "קולות"
בריו – "מקהלה"
יום ב', 28.12.87

חיפה, אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
קונצרט למנויים מס' 4
לוצ'יאנו ברזו מנצח
אלדו בניצ'י ויולן
מקהלת רדיו שטוטגרט
התכנית:
בריו – "קולות"
בריו – "מקהלה"
סדרה א': יום ג' 29.12.87
סדרה ב': יום ד' 30.12.87
סדרה ג': יום ה' 31.12.87

מרחב תכנון מקומי, "מבוא עמקים"
הודעה על הכנת שינויי תוכניות מתאר מקומי
בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה 1965, ניתנת בזה הודעה כי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, מבוא העמקים החליטה, בישיבות מיום — 28 במרץ 1983 תכנית (1) ו' — 16 בספטמבר 1986 תכניות (2) ו' (3), להכין שינויי תכניות מתאר מקומיות אלה:
(1) אכסאל
ואלה השטחים הנכללים בתחום שינוי התכנית המוצע:
גושים: שטח בנוי, 16904, 16905, 16906, 16907, 16908, 16926, 16927.
(2) כפר כנא
ואלה השטחים הנכללים בתחום שינוי התכנית המוצע:
גושים: שטח בנוי, 17391, 17392, 17393: חלקי גושים 17387, 17388, 17389, 17390, 17394, 17396, 17398, 17405
(3) כפר ריינה.
ואלה השטחים הנכללים בתחום שינוי התכנית המוצע:
גושים: שטח בנוי, 17520, 17524: חלקי גושים: 17511, 17512, 17513, 17514, 17519, 16578, 17526, 17521
ישראל קניג
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מבוא העמקים
כ' בתשרי התשמ"ח (30 בספטמבר 1987)

תזמורת סימפונית ירושלים

קונצרט 4 למנויים
מנצח דוד שלון
סולן בוריס ברמן
בליוזה: הפתיחה "שודדהים"
שוסטקוביץ': קונצ'רטו 1 לפסנתר
שומאן: סימפוניה 2
מוצ"ש, 19.12.87
יום שלישי, 22.12.87
יום רביעי, 23.12.87
8.30 בערב באולם התיאטרון

התיאטרון הישראלי

הערב יום א' 20.12
תיאטרון הבימה:
מעגל הגיר הקווקזי 20.30
אנשים קשים 20.30
התיאטרון הקאמרי:
עלובי החיים — בקאמרי 20.00, 15.30
רבקה נאוש — בצוותא 20.30, 16.30

שטיחים, פרוכות
(במיוחד גדולים)
במחירים נוחים.
קניה *, החלפה
ניקוי * ותיקון
לפנות: **שיליוני**
ת"א לילינבלום 28, טל' 657064

הסינפונייטה הישראלית באר־שבע
מנהל מוסיקלי: מנדי רודן

מנצח: **ברמוול טובי (אנגליה)**
פסנתר: **דניאל גורטלר**
הזוכה במקום הראשון בתחרות לפסנתרים בצ'ילי 1987

בריטן: וריאציות על נושא מאת פרנק ברידג' לתזמורת מיתרים, אופ' 10.
בטהובן: קונצ'רטו לפסנתר מס' 3 בדו מינור אופ' 37.
בטהובן: סימפוניה מס' 1 בדו מז'ור, אופ' 21.

מוזיאון תל־אביב יום חמישי, 24.12.87 בשעה 20.30
כרטיסים ניתן להשיג בקופת המוזיאון
(קונצרט למינויים מס' 2)

ירושלים, אולם ע"ש הנרי קראון יום ראשון 20.12.87 בשעה 20.30
כרטיסים ניתן להשיג בתיאטרון ובערב הקונצרט בקופת התיאטרון.

באר־שבע, אולם ע"ש הילמן קונסרבטוריון עירוני, בשעה 20.30
מוצאי־שבת, 19.12.87 ● יום שלישי 22.12.87
יום רביעי 23.12.87 ●
(קונצ'רט למינויים מס' 3)

כרטיסים ניתן להשיג במשרדי הסינפונייטה, ובערב הקונצרט בקופת האולם.

הארץ
עיתון לאנשים חושבים

קבלת מודעות
ללוח העיר
מ־8.00־20.00
פרסום פון
אשראי מיוחד!!!
03־735588, 03־738707

חברת החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה – מח' חקר שווקים ומכרזים
ת.ד. 10 חיפה 31000 טל: 04־646475

מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור/ אספקה/ שרות כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא	מס' המכרז	הנושא
13985	מטעלי תליה "A"	14101	כבל קואקס למערכת תקשורת
14092	כיסוי פלסטיק למוהרק ארט	14102	ברגי מבונה רגלים
14094	מרחיקי זיז צינור	14103	מקשרים
14095	כבל פיקוד מג. N.Y.Y 3x2.5 ממ"ר	14104	משענת מחוזקות עם אום
14096	מגיני עוגן מפלסטיק	14105	טבעות מתלה – עגבלים
14097	מקשרים למבודדי מתיחה מג.	14106	כבל פיקוד מג. N.Y.Y 19x2.5 ממ"ר
14098	קרן מגן אחידה	14107	מעילי עוטרת

המועד האחרון להגשת ההצעות למכרזים הנ"ל הינו: 14.01.88
לקבלת טפסי המכרז ופרטים נוספים יש לפנות החל מהיום בשעות 09:00 — 13:00 למח' חקר שווקים ומכרזים בתחנת הכח חיפה, או בכתב למען הרשום לעיל.
להצעה יש לצרף אישור על ניהול פנקסי חשבונות ורשומות מפקיד השומה או מרואה חשבון וכן אישור שנתי לעוסק מורשה מאגף המכס. – הצעה ללא אישורים ברי תוקף – לא תובא לדיון.
על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועדים המצויינים לעיל, שעה 13:30 למשרדנו בחיפה.
אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה 1965 (להלן: החוק) בנ/87/748

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי מר חיים פיליפ אברהם הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בגוש 88 חלקה 70 ברחוב שמואל הנביא בירושלים והיינו: הקלה באחוזי הבניה בשעור של 5.92% מעל המותר.
את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00־14.00
אברהם בחילה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה.